

08.11.2021

Kokousaika 08.11.2021 16:00 - 17:37

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana
Sinnemäki, Anni

pormestari
apulaispormestari
kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja

Razmyar, Nasima

apulaispormestari
kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
apulaispormestari

Arhinmäki, Paavo
Gebhard, Elisa
Halla-aho, Jussi
Iskanius, Anniina
Koskela, Minja
Nuorteva, Johanna
Rantala, Marcus
Rantanen, Tuomas
Sarkomaa, Sari
Sazonov, Daniel
Vanhanen, Reetta
Vierunen, Maarit

apulaispormestari

Muut

Diarra, Fatim
Rydman, Wille

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Torsti, Pilvi

kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Sarvilinna, Sami
Hyvärinen, Silja

kansliapäällikkö
vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Jolkkonen, Juha

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Laitio, Tommi (etänä)

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Salo, Outi (etänä)

esteellinen: 827 §
perusopetusjohtaja

08.11.2021

	Gros, Nina Kivelä, Liisa Kühn, Markus (etänä) Rinkineva, Marja-Leena Rope, Jenni (etänä)	henkilöstöjohtaja viestintäjohtaja strategiajohtaja elinkeinojohtaja kaupunginlakimies esteellinen 813 § rahoitusjohtaja hallintojohtaja johtava asiantuntija hallintoasiantuntija hallintosuunnittelija
Puheenjohtaja	Juhana Vartiainen	pormestari 796-839 §
Esittelijät	Juhana Vartiainen Sami Sarvilinna	pormestari 796-798 § kansliapäällikkö 799-839 §
Pöytäkirjanpitäjä	Sanna Selkiahö	hallintosuunnittelija 796-839 §

08.11.2021

§	Asia	
796	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
797	Asia/2	V 24.11.2021, Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2022 ja taloussuunnitelma vuosille 2022 - 2024
798	Asia/3	V 24.11.2021, Eräiden vuoden 2021 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen
799	Asia/4	V 24.11.2021, Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman hyväksyminen
800	Asia/5	V 24.11.2021, Perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäaloite asuntopolitiikan vaikutusarvioinnin laatimisesta
801	Asia/6	V 24.11.2021, Kristillisdemokraattien ja Sinisten valtuustoryhmän ryhmäaloite täyden palvelun energiarenessanssitoiminnasta
802	Asia/7	V 24.11.2021, Kristillisdemokraattien ja Sinisten valtuustoryhmän ryhmäaloite etäopiskelumahdollisuuksien hyödyntämisestä koronapandemian jälkeen
803	Asia/8	V 24.11.2021, Feministisen puolueen ryhmäaloite antirasistisen strategian laatimiseksi Helsingille
804	Asia/9	V 24.11.2021, Valtuutettu Pentti Arajärven aloite koskien joukkoliikenteen kehittämistä maksuttomaksi
805	Asia/10	V 24.11.2021, Valtuutettu Fatim Diarran aloite transihmisten näkyvyyden juhlapäivän huomioimiseksi liputtamalla
806	Asia/11	V 24.11.2021, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite Vihreä lippu –ohjelmaan osallistumisen mahdollistamisesta kouluille ja päiväkodeille
807	Asia/12	V 24.11.2021, Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite Töölönkadun ja Eino Leinon kadun risteuksen turvallisuuden parantamisesta
808	Asia/13	V 24.11.2021, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite kirsikkapuupuiston tai muun kukkivan teeman perustamisesta kaupunginosiin
809	Asia/14	V 24.11.2021, Valtuutettu Laura Finne-Elosen aloite heikoista jäistä varoittavista kylteistä
810	Asia/15	V 24.11.2021, Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite kaupunkiviljelyn edistämisestä
811	Asia/16	V 24.11.2021, Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite kaupungin ydinkustaan kierrätyskontteja metalli- ja elektroniikkaromun kierrättämi-

08.11.2021

seen

- 812 Asia/17 V 24.11.2021, Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite vetyliikenteen edistämisestä Helsingissä
- 813 Asia/18 V 24.11.2021, Valtuutettu Mia Haglundin aloite kohtuuhintaisuuden selkeyttämisestä kaupungin vapaarahoitteisissa vuokra-asunnoissa
- 814 Asia/19 V 24.11.2021, Valtuutettu Thomas Wallgrenin ym. valtuustoaloite selvittää mahdollisuuksia ottaa käyttöön Helsingin oma paikallisraha
- 815 Asia/20 V 24.11.2021, Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite asukastalojen kehittämiseksi – pilotteina Asukastalo Ankkuri ja Pitäjänmäen uusi asukastalo
- 816 Asia/21 V 24.11.2021, Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite ulkokoripallon harrastusmahdollisuuksien parantamisesta
- 817 Asia/22 V 24.11.2021, Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloite Israelin miehistyksen tukemisen lopettamiseksi
- 818 Asia/23 V 24.11.2021, Valtuutettu Juhani Strandénin aloite liharuokien ja maitotuotteiden määrän lisäämisestä opetus- ja vanhuspalveluissa
- 819 Asia/24 V 24.11.2021, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite uimarannasta Hanasaaren voimalalta vapautuvaan tilaan
- 820 Asia/25 V 24.11.2021, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite maksuttomien kuu-kautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille
- 821 Asia/26 V 24.11.2021, Valtuutettu Silja Borgarsdóttir Sandelinin aloite kättilöiden työympäristön ja työsuhteiden parantamisesta
- 822 Asia/27 V 24.11.2021, Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite trans- ja muunsukupuolisten hoidon seurannasta ja kehittämisestä
- 823 Asia/28 V 24.11.2021, Valtuutettu Katju Aron aloite häirintäyhteyskanavan perustamisesta nuorille
- 824 Asia/29 Oikaisuvaatimus maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtajan päätöksestä 6.9.2021 § 65 koskien Helsinki-lisää
- 825 Asia/30 Päätös perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi
- 826 Asia/31 Maankäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen tekeminen Suomen valtion kanssa (Ruskeasuo, Pikku Huopalahti)
- 827 Asia/32 Maankäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen tekeminen Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa (Ruskeasuo, Pikku Huopa-

08.11.2021

		lahti)
828	Asia/33	Tontin varaaminen Waltic Oy:lle vapaarahoitteisten omistusasuntojen suunnittelua varten (Herttoniemi, AL-tontti 43016/3)
829	Asia/34	Helsingin kaksikielisyystoimikunnan raportti 2019–2021
830	Asia/35	Liikenneliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvä täytäntöönpanopäätös
831	Asia/36	Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön perustaminen
832	Asia/37	Valtuutettu Ted Apterin toivomusponsi raitiotievarikkosuunnitelman päivittämisestä
833	Asia/38	Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite digioppimisen työkykyohjelman laatimisesta kouluissa
834	Asia/39	Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite pantillisten tölkkien ja pullojen keräystelineiden käyttöönotosta
835	Asia/40	Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite kaupungin omistamien kiinteistöjen huolto- ja korjaussuunnitelmasta
836	Asia/41	Valtuutettu Laura Finne-Elosen aloite liikennemerkkien turvallisesta korkeudesta
837	Asia/42	Valtuutettu Juhani Strandénin aloite vaikeavammaisten yli 65-vuotiaiden maksusitoumuksen korvaamisesta täysimääräisesti
838	Asia/43	Kaupunginvaltuuston 3.11.2021 tekemien päätösten täytäntöönpano
839	Asia/44	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

08.11.2021

Asia/1

§ 796

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Minja Koskelan ja Tuomas Rantasen sekä varatarkastajiksi Marcus Rantalan ja Sari Sarkomaan.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

08.11.2021

Asia/2

§ 797

V 24.11.2021, Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2022 ja taloussuunnitelma vuosille 2022 - 2024

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Juhana Vartiaisen ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Jani Nevalainen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
jani.nevalainen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022-2024, Ehdotus Kh 8.11.2021
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvio-aloitteisiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion vuodeksi 2022 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2022 - 2024.

Esittelijän perustelut

Talousarvio vuodeksi 2022 ja taloussuunnitelma vuosiksi 2022 - 2024 sisältyy liitteeseen 1. Vastaukset talousarvioaloitteisiin sisältyvät liitteeseen 2.

Esittelijä

pormestari

08.11.2021

Asia/2

Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Jani Nevalainen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
jani.nevalainen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022-2024, Ehdotus Kh 8.11.2021
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvio-aloitteisiin

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

- Liikenneliikelaitoksen johtokunta 23.09.2021 § 141
Pelastuslautakunta 22.09.2021 § 43
Kaupunkiympäristölautakunta 21.09.2021 § 470
Kaupunkiympäristölautakunta 14.09.2021 § 436
Kasvatus- ja koulutuslautakunta 21.09.2021 § 320
Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.09.2021 § 289
Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.09.2021 § 213
Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.09.2021 § 183
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 21.09.2021 § 149
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 07.09.2021 § 129
Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 21.09.2021 § 36
Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 09.09.2021 § 29
Työterveysliikelaitoksen johtokunta 21.09.2021 § 18
Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 16.09.2021 § 59
Tarkastuslautakunta 14.09.2021 § 78

08.11.2021

Asia/3

§ 798

V 24.11.2021, Eräiden vuoden 2021 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen

HEL 2021-012101 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan ylittämään vuoden 2021 talousarvioon merkityt määrärahat seuraavasti:

Käyttötalouden määrärahojen ylitys on yhteensä 8 725 004 euroa.

Ta-kohta 3 10 04 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet määräraha talousarviossa 207 818 000 euroa
määrärahan ylitys 8 725 004 euroa

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talousarviossa 2021 HSL-kuntayhtymän maksuosuuteen varauduttiin 205 675 000 eurolla. HSL:n hallituksen 27.10.2020 hyväksymän toiminta- ja taloussuunnitelman 2021 - 2023 mukaan Helsingin kaupungilta laskutettavan kuntaosuuden suuruus on 214 400 004 euroa. Ylitys 8 725 004 euroa on seurausta koronapandemian aiheuttamasta matkustajamäärien alenemisestä.

HSL:n hallituksen 5.10.2021 käsittelemän osavuosikatsauksen 2/2021 mukaan kuluvan vuoden kehitys on koronaviruspandemian vuoksi edelleen epävarmalla pohjalla. Pandemian romahduttamat matkustajamäärät eivät ole kuluvan vuoden aikana palautuneet talousarviossa asetettujen odotusten mukaisesti. Toimintakuluja on sopeutettu liikennöintisopimusten sallimissa puitteissa, samalla kuitenkin pyrkien säilyttä-

08.11.2021

mään liikenteen palvelutaso. Toisaalta erityisesti polttoaineiden ja muun energian hinnan nousu on kasvattanut liikennöinnin kustannuksia. Odotettavissa on, että matkustajamäärät ja myynti jäävät arvioitua alhaisemmaksi. Valtion HSL:lle myöntämän 69,3 miljoonan euron koronatuken ei ennakoida täysin kattavan syntyvää alijäämää. Tilikauden tuloksen arvioidaan olevan 17,9 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Määrärahaa tulisi saada ylittää 8 725 004 euroa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

08.11.2021

Asia/4

§ 799

V 24.11.2021, Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman hyväksyminen

HEL 2020-010913 T 08 00 07

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma tekninen
- 2 Tunneliasemapiirros
- 3 Liikennesuunnitelma suuaukot
- 4 Tyypipoikkileikkaukset
- 5 Havainnekuvat
- 6 Vaikutusten arviointi
- 7 Hankearviointitaulukko
- 8 Selvitys pohjoisesta suuaukosta
- 9 Toimivuustarkastelut
- 10 Yritysvaikutusten arviointi
- 11 Lausunnot
- 12 Vuorovaikutusraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman ja sen toteuttamisen vaiheittain seuraavasti:

A

Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan Sörnäistentunnelin pohjoinen betonitunneliosuus sekä siihen liittyvien ajoramppien maanalaiset ra-

kenteet Kalasatamasta Pasilaan raitiotien ja Hermannin rantatien peruskorjauksen yhteydessä vuosina 2022-2024. Ensimmäisen vaiheen kustannusarvio on 50 miljoonaa euroa elokuun 2021 kustannustasossa.

B

Toisessa vaiheessa rakennettavan Sörnäistentunnelin loppuosan suunnittelua ja toteutuksen valmistelua jatketaan ja osuutta koskeva kustannusarvio tuodaan erikseen päätettäväksi.

Jatkosuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota tunnelin suuaukkojen suunnitteluun ja niiden sopivuuteen kaupunkiympäristöön.

Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden viihtyisyyteen ja sujuvuuteen panostetaan suunnittelemalla Sörnäisten rantatien ylikulkusillat erityisesti pyöräliikenteen näkökulmasta sujuvalla tavalla.

Esittelijän perustelut

Aiemmat päätökset

Kalasataman metroaseman lähiympäristöön suunnitellut liikenne-erätyöt ovat perustuneet Sörnäistentunnelin rakentamiseen Kalasataman osayleiskaavavaiheesta lähtien. Helsingin yleiskaavassa on varaus Hermannin rantatien ja Sörnäisten rantatien väliselle tunneliyhteydelle.

Kalasataman keskuksen asemakaavojen 12070 (6.6.2012) ja 12438 (8.11.2017) yhteydessä laaditut liikennesuunnitelmat ja siten katualueiden leveydet perustuvat Sörnäistentunnelin rakentamiseen. Hermannin rantatien eteläosan, Työpajankadun ja Leonkadun katusuunnitelma (20.20.2015) on laadittu ja kadut pääosin toteutettu näiden suunnitelmien pohjalta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Sörnäistentunnelin asemakaavan (nro 12162) 29.8.2018. Asemakaavassa on osoitettu tilavaraus Sörnäisten rantatien ja Hermannin rantatien väliselle autoliikennetunnelille. Kaavassa on osoitettu lisäksi maan päälle johtaville kuiluille sekä tekniikan rakennukselle paikat ja kaupunkikuvalliset vaatimukset.

Kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymässä vuoden 2021 talousarviossa on kirjattu, että Sörnäistentunnelin rakentamiseen varaudutaan 10-vuotisen liikenneinvestointiohjelman lopulla ja osittain Kalasatama-Pasila raitiotien aikataulun mukaisena edellytysinvestointina.

Yleistä Kalasataman alueesta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kalasadamassa asuu tällä hetkellä noin 8 000 asukasta. Kalasataman valmistuttua arviolta 2030-luvun lopulla alueella arvioidaan olevan noin 30 000 asukasta ja yli 10 000 työpaikkaa.

Nykytilanteessa Hermannin rantatie on osa pääkatuverkkoa, joka yhdistää Kustaa Vaasan tien ja Sörnäisten rantatien. Kalasataman metroaseman ja kauppakeskus Redin ympäristön liikennejärjestelyt on suunniteltu pohjautuen Sörnäistentunneliin ja tavoitteena on ollut korostaa jalankulkijan tärkeää asemaa. Osuudella Hermannin rantatie on 1+1-kaistainen ja kadun keskellä on tilavaraus raitiotielle. Kasvavan alueen, tulevan raitotien ja lisääntyvän bussiliikenteen myötä jo nyt runsas jalankulkijamäärä tulee kasvamaan entisestään. Tämä on ristiriidassa tällä hetkellä alueen halki johdettavan pitkän matkan läpiajoliikenteen kanssa. Runsa jalankululiikenne ja alhaiset ajonopeudet tekevät kadun ylityksestä melko turvallista ja sujuvaa, mutta toisaalta valo-ohjaamattomat suojatiet jonouttavat autoliikennettä ja hidastavat siten myös bussiliikennettä. Moottoriajoneuvoliikenteen reitti idän suunnasta Kalasatamaan on nykytilanteessa epäjohdonmukainen. Autoliikenne ohjataan Junatien ja Lautatarhankadun kautta, sillä Junatien liittymäalueen kapasiteetti ja liian lyhyt sekoittumisalue eivät mahdollista Kalasatamaan suuntautuvan autoliikenteen ohjaamista Kulosaaren sillalta suoraan alas Sörnäisten rantatielle. Näin ollen idän suunnasta Kalasatamaan saapuva autoliikenne kuormittaa Junatietä sekä Lautatarhankatua, mikä taas estää osaltaan pyöräliikenteen sujuvampien ja turvallisten järjestelyjen kehittämisen.

Sörnäistentunneli

Sörnäistentunneli on 1,6 km pitkä 1+1-kaistainen autoliikenteen tunneli, joka yhdistää Hermannin rantatien ja Sörnäisten rantatien vieden pitkämatkaisen läpiajoliikenteen maan alle. Sörnäistentunnelin myötä Hermannin rantatie muuttuu tunnelin osuudella pääkadusta alueelliseksi kokoojakaduksi, mikä tarkoittaa nykyistä vähäisempiä liikenne- ja kaistamääriä, miellyttävämpää jalankulun ja pyöräliikenteen ympäristöä sekä kadun estevaikutuksen pienenemistä. Tunneli varmistaa autoliikenteen sujumisen pohjois-eteläsuunnassa Kalasataman alueen rakentuessa. Erityisesti Kalasataman metroaseman ja kauppakeskus Redin välinen alue rauhoittuu läpiajoliikenteen poistuessa. Tunnelin osuudella myös liikenteen melu- ja päästöhaitat vähenevät. Vaikutusten arvioinneissa Sörnäistentunnelin nopeusrajoitus on 50 km/h. Maanpäällisen katuverkon nopeusrajoitus on 30-40 km/h.

Sörnäistentunnelin ajorampit sijaitsevat pohjoisessa Hermannin rantatiellä Haukilahdenkadun eteläpuolella ja etelässä Sörnäisten rantatiellä Vilhonvuorenkadun eteläpuolella. Avoramppien pituus molemmissa päissä on noin 190 m. Eteläisen betonitunnelin pituus on noin 290 m ja

pohjoisen noin 150 m. Kalliotunnelin osuus on noin 800 m. Sörnäisten-tunnelin ennustettu liikennemäärä vuoden 2030 liikenne-ennusteella on noin 17 000 ajon / vrk. Tunnelissa ei sallita erikoiskuljetuksia eikä vaarallisten aineiden kuljetuksia.

Hermannin rantatielle tehdään perusparannus Kalasataman raitiotien rakentamisen yhteydessä. Kalasataman raitiotien ja Hermannin rantatien perusparannuksen jälkeen Hermannin rantatie on pääosin 2+2-kaistainen ja uloimmat kaistat on osoitettu bussi-, tavara- ja taksiliikenteelle. Tunnelin avauduttua liikenteelle Hermannin rantatie muutetaan tunnelin osuudella 1+1-kaistaiseksi ja Kalasataman metroaseman länsipuolella sijaitseva Lautatarhankadun Hermannin rantatien ja Panimokadun välinen osuus (niin sanottu Tilastokeskuksen ramppi) suljetaan autoliikenteeltä. Bussiliikenne kulkee Hermannin rantatiellä sekaliikenteessä koko matkalla lukuun ottamatta pohjoisen suunnan bussikaistaa Haukilahdenkadusta pohjoiseen.

Sörnäistentunneli tulee toteutuessaan parantamaan Kalasataman alueen jalankulkuympäristön viihtyisyyttä sekä tekee tilaa lisääntyville joukkoliikenneyhteyksille, kuten tulevalle Kalasatama-Pasila-raitiotielle sekä ns. Jokeri 0:lle. Tunneli myös vapauttaa maanpäällistä tilaa Suvilahden ja Teurastamon tapahtuma-alueiden kehittymiselle.

Tunnelin liikenteelliset vaikutukset alueella

Sörnäistentunneli parantaa kaikkien kulkutapojen olosuhteita. Henkilöauto- ja tavaraliikenne hyötyy sekä matka-ajaltaan että pituudeltaan lyhemmästä ajoyhteydestä Lahdenväylän suunnasta eteläiseen kanta-kaupunkiin. Kalasataman kävely-, pyörä- ja joukkoliikenne hyötyvät maanpäällisen katuverkon liikenteen rauhoittumisesta. Hermannin rantatie muutetaan tunnelin osuudella 1+1-kaistaiseksi. Moottoriajoneuvoliikenteen määrä katutasolla vähenee, jolloin kääntymissuuntia ei ole tarpeen rajoittaa. Kalasataman saavutettavuus idän suunnasta autolla paranee, kun Sörnäisten rantatien liittymässä voidaan tehdä uusia kaistajärjestelyitä. Jalankulku- ja pyöräliikenteen järjestelyille vapautuu lisää tilaa Lautatarhankadulla. Nämä seikat tekevät alueella liikkumisesta miellyttävämpää ja sujuvampaa kaikilla kulkumuodoilla. Myös Hämeentien liikennemäärät vähenevät Hämeentien sillan ja Mäkelänkadun liittymän välillä. Liikenteellisiä vaikutuksia on esitetty laajemmin liitteessä 6.

Henkilöautoliikenteen hyödyt ovat suurimmat, minkä vuoksi tunneli lisää hieman autoliikenteen määrää Helsingin seudulla. Mallitarkastelun perustella Sörnäistentunnelin myötä henkilöauton kuljettajana tai matkustajana tehtävien matkojen määrä lisääntyy noin 1900 matkaa vuorokaudessa. Vastaavasti joukkoliikenteen matkamäärä vähenee tunne-

lin myötä 1000 matkalla vuorokaudessa. Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteenlaskettu matkamäärä vähenee 600 matkalla vuorokaudessa. Liikennemallin perusteella Sörnäistentunnelin myötä autoliikenteen kulkutapaosuus Helsingin seudulla kasvaa noin 0,08 prosenttiyksikköä, mutta malli ei ota huomioon jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteiden paranemista katuverkolla tunnelin osuudella. Tunnelin osuudella melutaso laskee ja ilmanlaatu paranee. Kadun ylittäminen helpottuu liikennemäärän pienentyessä. Poistettavien autokaistojen tilalle voidaan istuttaa lisää puita ja muuta katuvihreää. Nämä seikat tekevät kävelen ja pyörällä liikkumisesta houkuttelevampaa.

Kalasadaman metroaseman ja kauppakeskus Redin välinen osuus rauhoittuu, kun pääkatuverkon liikenne ei risteä jalankulkuvirtojen kanssa. Vaihtoyhteydet ovat miellyttävämmät ja turvallisemmat, ja valo-ohjaamattomista suojateistä aiheutuva häiriöherkkyys pienenee. Tällä on positiivisia vaikutuksia alueen autoliikenteen ja sitä kautta myös bus-siliikenteen sujuvuuteen.

Avorampit Hermannin rantatiellä Sörnäistenkadun ja Haukilahdenkadun välillä sekä Sörnäisten rantatiellä Vilhonvuorenkadun ja Hanasaarenkadun välillä muodostavat estevaikutuksen. Eteläisen avorampin osuudelta poistuu valo-ohjattu suojatie ja nykyinen Sörnäisten rantatien ylittävä kävelysilta Vilhonvuorenkadun kohdalla joudutaan poistamaan tunnelin rakentamisen yhteydessä. Uusia ylikulkusiltoja Sörnäisten rantatien yli tutkitaan tarkemmin Suvilahden ja Hanasaaren alueiden suunnittelun ja asemakaavoituksen yhteydessä.

Sörnäisten rantatien ja Hanasaarenkadun valo-ohjatun liittymän kapasiteetti Sörnäistentunnelin eteläpäässä on riittävä ja liittymä toimii pääosin tyydyttävästi. Tunnelista ulos ajavien suunta jonoutuu avorampin osuudelle, mutta purkautuu yhden valokierron aikana. Pohjoisessa Hermannin rantatien ja Haukilahdenkadun liittymä on kuormittuneempi, eikä tunnelin tulosuunnan jono aina purkaudu ensimmäisellä vihreällä valolla. Tunnelin häiriötilanteissa valo-ohjaus muutetaan siten, että tunnelin liikenne pääsee purkautumaan sujuvasti katuverkolle. Tunnelin myötä lisääntyvä autoliikenne Hermannin rantatien pohjoispäässä kuormittaa Kustaa Vaasan tien liittymää entisestään, mikä heijastuu osin myös Hermannin rantatien ja Haukilahdenkadun liittymään. Jotta autoliikenne ei jonoudu tunneliin asti muodostaen näin turvallisuusrisikin, Hermannin rantatien suuntaa voidaan joutua priorisoimaan iltahuipputunnin aikana, mikä voi aiheuttaa viiveitä Hämeentien suunnan joukkoliikenteelle.

Sörnäistentunnelilla on pääosin myönteisiä yritysvaikutuksia. Sörnäistentunneli parantaa autoliikenteen ja logistiikan keskustan saavutettavuutta Lahdenväylän suunnasta. Kalasadaman alueella sijaitsevien yri-

tysten saavutettavuus paranee kaikilla kulkumuodoilla niin asiakkaiden kuin työntekijöiden kannalta, kun katuverkko palvelee ensisijaisesti paikallista liikennettä. Negatiiviset yritysvaikutukset aiheutuvat pääosin rakentamisen aikaisista haitoista. Lisäksi Hermannin rantatien ja Sörnäisten rantatien varressa tunnelin osuudella sijaitsevien yritysten näkyvyys laskee hieman läpiajoliikenteen siirtyessä maan alle. Sörnäistentunnelista on laadittu erillinen yritysvaikutusten arviointi (liite 10).

Sörnäistentunneli vapauttaa Sörnäisten rantatien ja Junatien liittymäalueen kapasiteettia mahdollistaen Junatien alueen kehittämisen väylämäisestä kaupunkimaiseksi katutilaksi. Suunnitellut muutokset, kuten itä-länsisuuntainen pikaraitiotie (niin sanottu Jokeri 0) sekä jalankulku-ympäristön parantaminen, edellyttävät tunnelin toteuttamisen, jotta katuverkon kapasiteetti säilyy riittävällä tasolla. Suvilahden tapahtuma-alueen saavutettavuus jalkaisin ja pyörällä paranisi merkittävästi, samoin Suvilahden ja Teurastamon välinen yhteys. Myös jalankulun ja pyöräliikenteen järjestelyiden laatu paranisi nykyisestä. Junatien aluetta suunnitellaan osana Teollisuuskadun akselia.

Suvilahden tapahtuma-aluetta halutaan laajentaa entisestään ympäri-voitiseksi kulttuuri- ja tapahtuma-alueeksi. Suvilahden ja Hanasaaren alueilla on järjestetty vuosittain muun muassa suuria musiikkifestivaaleja. Kesällä 2022 valmistuva Vilhonvuorenkadun jatke tulee halkomaan alueet, mikä aiheuttaa haasteita festivaalien järjestämiseen. Sörnäistentunneli osaltaan mahdollistaa tapahtuma-alueen kehittämisen ja suurten festivaalien järjestämisen myös jatkossa, kun pitkän matkan läpiajoliikenteellä ei ole kasvavaa painetta käyttää Vilhonvuorenkadun ja Koksikadun ajoreittiä. Läpiajoliikennettä ei haluta lisätä myöskään Suvilahden ja Teurastamon välillä.

Kalasadamasta Pasilaan raitiotiehanke

Kalasadaman eteläkärjestä, Nihdistä Pasilaan johtavan raitiotien rakentaminen alkaa vuonna 2022 ja linjan liikennöinti on tarkoitus aloittaa vuoden 2024 lopulla. Kalasadamasta Pasilaan –hankkeessa Hermannin rantatien pohjoisosalle tehdään perusparannus, jonka yhteydessä mm. kadun tasausta nostetaan viereisten alueiden, Hermanninrannan ja Kyläsaaren, tulevan rakentamisen johdosta.

Hermannin rantatiellä raitioliikenteelle on osoitettu muusta liikenteestä pääosin puukaistoilla eroteltu tila. Rakennustöiden valmistuttua neljä Vantaan bussilinjaa alkaa liikennöidä Rautatientorin sijasta Kalasatamaan. Lisäksi Kalasadaman alueella liikennöi myös tulevaisuudessa vähintään kolme Helsingin sisäistä bussilinjaa. Linjojen määrään vaikuttaa muun muassa Hanasaaren alueen tulevan maankäytön joukko-liikenneneratkaisu.

Kustannukset, kannattavuus ja toteuttaminen vaiheittain

Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman kokonaiskustannusarvio on noin 180 miljoonaa euroa (MAKU 146,4 heinäkuu 2020, 2000=100) ja vuotuiset käyttökustannukset noin 2 miljoonaa euroa. Kokonaiskustannus sisältää tunnelin ja sen edellyttämät katuinfrastruktuurin muutokset, taitorakenteet, pohjanvahvistukset, tunnelin tekniset järjestelmät ja -tilat, liikenteenhallintajärjestelmät, pilaantuneiden maiden kunnostuksen ja johtosiirrot tunnelin osuudella. Tunnistetut kustannusriskit liittyvät mm. kalliolaatuun, pilaantuneisiin maihin sekä pohjavesien hallintaan.

Hankkeen yhteiskuntataloudellisten tarkastelujen lähtökohtana on käytetty MAL-suunnitelmaa varten laadittuja maankäytön ja liikenneverkon skenaarioita. Ilman liikenteen hinnoittelutoimia hankkeen yhteiskuntataloudellinen kannattavuus 0,63, joka jää alle kannattavuusrajan 1,0. Hinnoittelutoimenpitein hankkeen kannattavuus on 0,36. Hankkeen toteuttaminen on kuitenkin perusteltua hankearvioinnissa (liitteet 6 ja 7) esitettyjen muiden kaupunkiympäristöön kohdistuvien positiivisten vaikutusten vuoksi. Tunneli mahdollistaa pääkatuverkon autoliikenteen ohjaamisen voimakkaasti kasvavan Kalasataman alueen ohi sekä rauhoittaa maanpäällistä katutilaa ja sujuvoittaa kaikkien kulkumuotojen liikumista alueella. Varsinkin Kalasataman metroaseman ympäristö hyöttyy läpiajoliikenteen poistumisesta, mikä hyödyttää erityisesti tulevaisuudessa kasvavaa bussiliikennettä. Lisäksi Sörnäistentunneli vapauttaa kapasiteettia Junatien ja Sörnäisten rantatien liittymäalueella mahdollistaen mm. itä-länsi-suuntaisen pikaraitiotien (niin sanottu Jokeri 0) sekä paremmat jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet muun muassa Suvilahden ja Teurastamon tapahtuma-alueiden välillä autoliikenteen kapasiteettia liikaa heikentämättä.

Kalasataman raitiotien rakentamisaikataulun vuoksi Sörnäistentunneli on tarkoituksenmukaista toteuttaa kahdessa vaiheessa. Pohjoinen betonitunneli sekä avoramppien maanalaiset rakenteet esitetään tehtäväksi Kalasataman raitiotien ja Hermannin rantatien rakentamisen yhteydessä Kalasatamasta Pasilaan –raitiotieallianssin osana, jolloin tunnelin toteuttaminen myöhemmin aiheuttaa mahdollisimman vähän häiriötä alueella. Näiden rakenteiden suunnittelu on käynnissä raitiotieallianssissa. Ennen tunnelin loppuosan rakentamista avorampit täytetään ja avoramppien maanpäälliset tilavaraukset toimivat autoliikenteen kaistoina. Pohjoisen suuaukon kustannukset ovat noin 50 miljoonaa euroa, joka sisältyy tunnelin kokonaiskustannusarvioon (180 miljoonaa euroa).

Tunnelin toteuttamiselle on varattu vuoden 2021 talousarvion kymmenvuotisessa investointiohjelmassa määrärahat Sörnäistentunnelin pohjoisen betonitunnelin ja suuaukon rakentamiseen vuosille 2022–2024

Kalasadamasta Pasilaan –raitiotiehankeeseen aikataulun mukaisesti ja tunnelin muun osan rakentamiseen investointirahaa vuodesta 2028 alkaen. Tunnelin loppuosan rakentamisen tarkempi ajoitus tullaan ratkaisemaan erilaisten teknisten, toiminnallisten ja taloudellisten tekijöiden tarkentuessa. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi hankkeen liittymistä alueen muihin mahdollisiin kehittämistarpeisiin, isojen yhtäaikaisten hankkeiden työnaikaisten liikennejärjestelyiden vaikutusten arviointia ja ennen Sörnäistentunnelin rakentamista toteutettavien muiden hankkeiden tunnistamista sekä suunnittelun, kustannusarvioiden ja toteutusaikataulujen tarkentumista (esimerkiksi Kustaa Vaasan tien liittymäalue).

Seuraavassa vaiheessa laaditaan tunnelin loppuosasta rakennussuunnitelmat, ratkaistaan tunnelin toteutusmalli ja tarkennetaan liittyvien hankkeiden kokonaisuus toteutukseen. Rakennussuunnitelmien valmistuttua ja kustannusarvion tarkennuttua valmistellaan päätöksentekoon esitys tunnelin loppuosan kustannusarviosta.

Mikäli pohjoinen betonitunneliosuus ja avoramppi kokonaisuudessaan rakennetaan vasta muun tunnelin rakentamisen yhteydessä, aiheutuu rakentamisesta merkittävää haittaa varsinkin raitiotieliikenteelle, mutta myös muulle liikenteelle, kuten busseille. Kyläsaaren ja osittain myös Hermanninrannan tuleva maankäyttö tulee rajoittamaan merkittävästi käytössä olevaa tilaa työnaikaisten liikennejärjestelyiden osalta (liite 8). Raitiotieliikenne joudutaan mahdollisesti jopa katkaisemaan työmaan kohdalla. Lisäksi tunnelin kokonaiskustannukset nousevat vähintään 15 miljoonaa euroa. Kyläsaaren alueen rakentaminen alkaa 2020-luvun loppupuolella ja Hermanninrannan 2020-luvun puolivälissä.

Sörnäistentunnelin liittyminen muihin liikennehankkeisiin

Sörnäistentunneli on edellytys Junatien muutoksille, jotta autoliikenteen tarvittu kapasiteetti pystytään turvaamaan. Tunnelin toteuttaminen Junatien muutosten jälkeen on teknisesti erittäin haastavaa. Kustaa Vaasan tien liittymäalueen toteuttaminen tulisi tehdä ennen tunnelin rakentamista ja Hermannin rantatien kaistamuutokset tehdään tunnelin valmistumisen jälkeen.

Hermannin rantatien pohjoisosa on ruuhkautunut jo nykytilanteessa iltahuipputunnin aikana, sillä Hermannin rantatien, Kustaa Vaasan tien ja Hämeentien liittymäalue muodostaa pullonkaulan. Kuormittunut liitymä vaikuttaa suuresti Hermannin rantatien matka-aikoihin, ja ajoaikojen ennustettavuus on heikko iltahuipputunnin aikana. Myös vaihtoyhteydet nykyisten ja tulevien raitiolinjojen välillä ovat heikot ja alueella on puutteita jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyksissä. Kustaa Vaasan tien liittymäalueen muutokset ovat tarpeelliset joka tapauksessa, koska laajentuvan raitiotieverkoston, kuten Viikki – Malmi -raitiotien ja niin sano-

tun Tiederatikan toteuttaminen sekä nykyistä paremmat vaihtoyhteydet uusien ja nykyisten linjojen välillä edellyttävät muutoksia liittymäalueella. Liittymäalueen muutokset tulisi kuitenkin olla tehty ennen Sörnäistentunnelin avaamista liikenteelle, jolloin vältetään nykyisten järjestelyiden lisäkuormitukselta, eikä uusien järjestelyiden toteuttaminen ruuhkauta tunnelin suuaukkoa liittymän rakennustöiden aikana. Kustaa Vaasan tien liittymäalueesta on tehty liikenteellinen tarkastelu, jonka pohjalta käynnistetään tarkempi jatkosuunnittelu loppuvuodesta 2021. Liittymäalueen muutoksista ei ole vielä laadittu kustannusarviota. Kustaa Vaasan tien liittymäalueen yleissuunnitelma kustannusarvioineen tuodaan päätöksentekoon arviolta vuonna 2023.

Hermannin rantatie muutetaan 1+1 –kaistaiseksi tunnelin osuudella, kun Sörnäistentunneli on avattu liikenteelle. Muutos kadun muuttamisesta 2+2-kaistaisesta 1+1-kaistaiseksi on otettu huomioon katu- ja rakennussuunnitelmissa. Muutostöiden kustannusarvio on noin 2 miljoonaa euroa.

Sörnäistentunneli on edellytyksenä Teollisuuskadun kaavarungon yhteydessä esitetyille Junatien alueen uusille liikennejärjestelyille. Ilman Sörnäistentunnelia Junatien alueelle ei ole löydetty suunnitteluratkaisua, jolla sekä kaupunkirakenteelliset että liikenteelliset tavoitteet (pikaraitiotie, jalankulun ja pyöräliikenteen yhteystarpeiden huomiointi, auto liikenteen välityskyvyn säilyttäminen) olisivat mahdollisia. Teollisuuskadun akselin kaavarunkotyössä esitettyjä uusia Junatien alueen järjestelyjä ei liikenteellisistä seikoista johtuen tule toteuttaa ennen Sörnäistentunnelia. Myös teknisesti Sörnäistentunneli tulee toteuttaa ennen Junatien uutta siltaa. Mikäli Sörnäistentunneli haluttaisiin kuitenkin toteuttaa Junatien uuden sillan jälkeen, johtaisi se todennäköisesti uuden sillan osittaiseen purkamiseen ja uudelleen rakentamiseen. Teollisuuskadun ja Junatien alueen liikennesuunnitelman laatiminen on tarkoitus aloittaa syksyllä 2021.

Alueen muista liikennehankkeista päätetään erikseen.

Vuorovaikutus ja viranomaisyhteistyö

Tiivistelmä hankesuunnitelman vuorovaikutuksesta ja saaduista kannanotoista sekä vastineet niihin on esitetty vuorovaikutusmuistiossa (liite 12). Suunnitelmaa on vuorovaikutettu internet-kyselyllä sekä pop up-pisteellä Teollisuuskadun kaavarunkotyön vuorovaikutuksen yhteydessä.

Hankesuunnitelman valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä Helsingin pelastuslaitoksen kanssa.

Sörnäistentunnelin asemakaavamuutoksen valmistelun yhteydessä tehty viranomaisyhteistyö ja vuorovaikutus on huomioitu asemakaavan valmistelussa ja ne ovat siten ohjanneet myös hankesuunnittelua.

Lausunnot

Hankesuunnitelmasta on saatu lausunnot (4 kpl) Helsingin Satama Oy:lta, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä (HSL), Helsingin Yrittäjiltä sekä Helsingin kuljetusyrittäjät ry:stä. Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksella (Uudenmaan ELY-keskus) sekä Väylävirastolla ei ollut lausuttavaa hankesuunnitelmaan. Lausunnot ovat liitteessä 11 ja vastineet lausuntoihin on esitetty vuorovaikutusmuistiossa (liite 12).

Helsingin Satama Oy toteaa lausunnossaan muun muassa, että Sörnäistentunneli parantaa toteutuessaan keskustan satamien saavutettavuutta ja vahvistaa sekä elinkeinoelämän matka- ja kuljetusketjuja, että valtakunnallista huoltovarmuutta, ja on siten kannatettava ja tarpeellinen hanke. Työnaikaisten liikennejärjestelyiden keston ja haittavaikutuksien minimoimiseksi tunnelihanke on yhteensovitettava ennakoiden alueen muiden hankkeiden kanssa.

HSL toteaa lausunnossaan muun muassa, että Kalasatamaan ohjattavien bussilinjojen sujuvuus on tärkeää. Joukkoliikenteen näkökulmasta Sörnäistentunneli ei ole välttämätön, mutta toisaalta se rauhoittaa Kalasataman metroaseman ympäristöä ja mahdollistaisi myös Junatien alueen muutoksen, kuten pikaraitiotien. Mikäli Sörnäistentunneli päätetään toteuttaa, siihen varautuminen Kalasataman raitiotien rakentamisen yhteydessä on erittäin tärkeää, jotta raitio- ja bussiliikenteelle ei tunnelin rakentamisen aikana aiheudu ylimääräistä haittaa tai raitiotietä jouduta siirtämään.

Helsingin Yrittäjät toteaa lausunnossaan muun muassa, että Sörnäistentunneli vähentää liikenteen haittoja Kalasataman asuin- ja toimitila-alueilla sekä parantaa keskustan saavutettavuutta niin henkilöauto- kuin tavaraliikenteen osalta, ja on siten tarpeellinen hanke. Läpiajoliikenteen siirtyessä maan alle alueen yritykset, asiakkaat ja asukkaat pystyvät toimimaan ja liikkumaan alueella nykyistä paremmin. Työnai- kaiset haitat tulee minimoida huolellisella suunnittelulla sekä kaupungin ohjauksella.

Helsingin Seudun Kuljetusyrittäjät ry toteaa lausunnossaan muun muassa, että jakelu-, huolto- ja tavaraliikenne ovat tärkeässä roolissa elinkeinoelämän kannalta ja Kalasataman alueen yhä kasvaessa Sörnäistentunneli osaltaan tukee näitä toimintoja. Sörnäistentunneli parantaa liikenneturvallisuutta ja sujuvoittaa auto- ja tavaraliikennettä, mikä tuo niin ympäristö- kuin taloushyötyjä. Myös tunnelin rakentamisen ai-

08.11.2021

Asia/4

kaisten järjestelyiden tulee mahdollistaa sujuva ja häiriötön jakelu- ja huoltoliikenne.

Esittelijän kanta

Lautakunnan esitys kaupunginhallitukselle syntyi äänestyksen jälkeen. Asiassa tehty palautusesitys kaatui äänestyksessä äänin 8-5. Lisäksi lautakunta hyväksyi yksimielisesti kolme alakohtaa pohjaesityksen osioon B. Näistä ensimmäinen on hanketta tarkemmin perusteleva ja kaksi muuta ohjaavat jatkosuunnittelua. Esitys on lautakunnan esityksen mukainen kuitenkin niin, että ensimmäinen alakohta on siirretty otikon Sörnäistentunneli viimeiseksi kappaleeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma tekninen
- 2 Tunneliasemapiirros
- 3 Liikennesuunnitelma suuaukot
- 4 Tyypipoikkileikkaukset
- 5 Havainnekuvat
- 6 Vaikutusten arviointi
- 7 Hankearviointitaulukko
- 8 Selvitys pohjoisesta suuaukosta
- 9 Toimivuustarkastelut
- 10 Yritysvaikutusten arviointi
- 11 Lausunnot
- 12 Vuorovaikutusraportti

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti
Väylävirasto	Esitysteksti
Helsingin Satama Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun kuljetusyrittä- jät r.y.	Esitysteksti

08.11.2021

Asia/4

Helsingin Yrittäjät

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 12.10.2021 § 546

HEL 2020-010913 T 08 00 07

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman hyväksymistä ja sen toteuttamista vaiheittain seuraavasti:

A

Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan Sörnäistentunnelin pohjoinen betonitunneliosuus sekä siihen liittyvien ajoramppien maanalaiset rakenteet Kalasatamasta Pasilaan raitiotien ja Hermannin rantatien peruskorjauksen yhteydessä vuosina 2022 - 2024. Ensimmäisen vaiheen kustannusarvio on 50 miljoonaa euroa elokuun 2021 kustannustasossa.

B

Toisessa vaiheessa rakennettavan Sörnäistentunnelin loppuosan suunnittelua ja toteutuksen valmistelua jatketaan ja osuutta koskeva kustannusarvio tuodaan erikseen päätettäväksi.

Sörnäistentunneli tulee toteutuessaan parantamaan Kalasataman alueen jalankulkuympäristön viihtyisyyttä sekä tekee tilaa lisääntyville joukkoliikenneyhteyksille, kuten tulevalle Kalasatama-Pasila-raitiotielle sekä ns. Jokeri 0:lle. Tunneli myös vapauttaa maanpäällistä tilaa Suviлахden ja Teurastamon tapahtuma-alueiden kehittymiselle.

Jatkosuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota tunnelin suuaukkojen suunnitteluun ja niiden sopivuuteen kaupunkiympäristöön.

Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden viihtyisyyteen ja sujuvuuteen panostetaan suunnittelemalla Sörnäisten rantatien ylikulkusillat erityisesti pyöräliikenteen näkökulmasta sujuvalla tavalla.

Käsittely

12.10.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Riikka Österlund. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:

Otso Kivekäs: Suunnitelma perustuu oletukseen, että autoliikenteen määrä vuoteen 2030 kasvaa joka tapauksessa Lahdentien suunnalla 6 000 autolla, eli 13 %. Suunnitelman mukainen ratkaisu kasvattaa liikennettä lähes 10 000 autolla. Autoliikenteen määrän kasvu ei ole automaatio, vaan johtuu autoiluun käytettävien väylien kasvattamisesta ja sillä vuorostaan voidaan perustella aina uusia väyliä.

Mallitarkastelun perustella Sörnäistentunnelin myötä henkilöautolla tehtävien matkojen määrä lisääntyy noin 1900 matkaa vuorokaudessa. Vastaavasti joukkoliikenteen matkamäärä vähenee tunnelin myötä 1000 matkalla vuorokaudessa ja jalankulun ja pyöräliikenteen yhteenlaskettu matkamäärä vähenee 600 matkalla vuorokaudessa. Liikennemallin perusteella Sörnäistentunnelin myötä autoliikenteen kulkutapaus Helsingin seudulla kasvaa noin 0,08 prosenttiyksikköä. Hanke vie siis pois Helsingin kaupunkistrategian tavoitteista lisätä kestävien kulkutapojen osuutta ja vähentää liikenteen päästöjä.

Sörnäistentunneli lisää autojen määrää Siltavuorenrannassa 1000 autolla, Hakaniemenrannassa 800 ja Esplanadilla 1700 autolla. Tämä tarkoittaa lisää autoja, melua ja terveydelle haitallisia pienhiukkasia keskusta-alueilla, jossa viihtyisän ja kävelijöille sopivan ympäristön pitäisi olla lähtökohta. Hämeentien ja Kustaavaasantien risteyksessä tunneli kasvattaa liikennemäärää niin, että tarvitaan seuraava satojen miljoonien autosilta, joka taas puolestaan lisää liikennemääriä.

Tunneli pyrkii ratkaisemaan ennen kaikkea Itäväylän, Junatien ja Sörnäisten rantatien laajan risteysalueen ongelmia, jotta siitä saataisiin parempaa kaupunkitilaa. Tavoite on hyvä, mutta toteutettavissa myös ilman tunnelia. Alueelle järjestetyssä kilpailussa töiden ennakkoehtona oli tunneli, johon ehdotusten tuli perustua. Näin saatiin hyviä tunneliin perustuvia ehdotuksia, mutta ei suunnitelmaa ilman tunnelia.

Junatien ympäristössä suurin liikennevirta kulkee Itäväylän ja Sörnäisten rantatien välillä. Jos tämä liikennevirta nostetaan eri tasolle Junatien kilpailuvoittajan tapaan, niin jäljelle jäävä liikenne olisi alle 20 000 ajoneuvoa pohjoisen ja etelän välillä (Hermannin rantatie - Sörnäisten rantatie) ja saman suuruusluokan määrä idän ja lännen välillä (Itäväylä-Junatie-Teollisuuskatu). Ratkaisut, jossa liikennevirrat kohtaavat tasossa ovat näillä määrillä täysin mahdollisia, vaikka kadulla kulkisi myös

ratikka. Esimerkiksi Mäkelänkadun ja Sturenkadun risteyksessä kulkee toiseen suuntaan yli 20 000 ja toiseen 30 000 autoa ja kääntyjien määrä on suuri.

Junatielle tulisikin hakea tunneliin perustumatonta ratkaisua. Se voisi olla esimerkiksi sellainen, että osa Hermannin rantatien liikenteestä kulkee Vanhaa Talvitietä, joka oikaistaan nykyisen parkkipaikan läpi Panimokadulle ja siitä Sörnäisten rantatielle ilman 90 asteen mutkia. Näin saadaan aikaan Mäkelänkadun tilannetta muistuttava tavallinen risteys, jossa olisi liikennevalot. Muitakin ratkaisuja voi hyvin löytyä, kun lähdetään siitä että autoliikenteen määrää ei kasvateta.

Sörnäistentunnelin pohjoisen suuaukon hinta on kohonnut jo 70 % kaavavaiheen suunnitelmasta, mikä on suurempi nousu kuin esimerkiksi Länsimetrolla. Kilometrihinnaltaan siitä on tulossa koko seudun kallein liikennehanke ja suhteessa liikennehyötyyn suhteettoman kallis.

Näistä syistä Sörnäistentunnelin hankesuunnitelma palautetaan valmisteluun siten, että suunnitellaan Junatien ympäristöön ratkaisu jossa pohjois-eteläsuuntainen liikenne toimii pintatasossa esimerkiksi ylläkuvatulla tavalla ja Herttoniemi-Pasila-Meilahti ratikka voidaan toteuttaa. Samalla selvitetään mahdollisuus muuttaa tunnelivaraus päättymään pohjoisessa Kustaa Vaasantielle, jotta helpotetaan myös Hermannin rantatien ja Hämeentien risteykseen syntyviä liikenneongelmia. Tämä tunneli voitaisiin rakentaa myöhemmin, jos se osoittautuu välttämättömäksi.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Sörnäistentunneli tulee toteutuessaan parantamaan Kalasataman alueen jalankulkuympäristön viihtyisyyttä sekä tekee tilaa lisääntyville joukkoliikenneyhteyksille, kuten tulevalle Kalasatama-Pasila-raitiotielle sekä ns. Jokeri 0:lle. Tunneli myös vapauttaa maanpäällistä tilaa Suvilahden ja Teurastamon tapahtuma-alueiden kehittymiselle.

Jatkosuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota tunnelin suuaukkojen suunnitteluun ja niiden sopivuuteen kaupunkiympäristöön.

Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden viihtyisyyteen ja sujuvuuteen panostetaan suunnittelemalla Sörnäisten rantatien ylikulkusillat erityisesti pyöräliikenteen näkökulmasta sujuvalla tavalla.

Kannattaja: Risto Rautava

08.11.2021

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Eveliina Heinäluoman vastaehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Otso Kivekkään palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdottir Sandelin, Eveliina Heinäluoma, Atte Kaleva, Sami Kuusela, Jenni Pajunen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Ris-
sanen

Ei-äännet: 5

Otso Kivekäs, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Arvind Ramac-
handran, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 8 - 5.

05.10.2021 Pöydälle

21.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Riikka Österlund, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312
riikka.osterlund(a)hel.fi

§ 800

**V 24.11.2021, Perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäaloite
asuntopolitiikan vaikutusarvioinnin laatimisesta**

HEL 2021-004218 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-Ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite_Raatikainen_31.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että Helsingin kaupunki toteuttaa seuraavan valtuuston päätöksenteon tueksi asuntopolitiikan vaikutusarvioinnin, jossa selvitetään harjoitetun asuntopolitiikan vaikutukset sekä kaupungin mahdollisuudet vaikuttaa asumisen hintaan Helsingissä ja ryhtyy tarvittaessa vuoropuheluun maan hallituksen kanssa asumistukijärjestelmän uudistamiseksi.

Aloitteessa todetaan, että asumiskustannukset jatkavat nousuaan pääkaupunkiseudulla, ja että myös asumistukimenot ovat olleet Helsingissä jo pitkään merkittävässä kasvussa. Aloitteessa esitetään etenkin

vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen tarjonnan vähäisyyden vaikuttavan vuokrien nousuun. Valtuutetut viittaavat marraskuussa 2020 hyväksytyyn AM-ohjelmaan, jossa asuntotuotantotavoitteen kasvattamisen perusteluissa todetaan asuntotuotantomäärän vaikuttavan myös asumisen hintaan.

Helsingin kaupunki seuraa aktiivisesti asuntojen hinta- ja vuokrakehitystä, joihin pitkälti asumisen kustannukset pohjautuvat. Kaupunginkansliassa valmistellaan hyväksytyyn AM-ohjelman mukaisesti myös kaupungin omaa mallia mitata asumisen kohtuuhintaisuutta, jotta voitaisiin tehdä näkyväksi helsinkiläisten erilaisia asumiskustannuksia.

Asuntomarkkinat eivät ole täydelliset muun muassa niihin kohdistuvan sääntelyn vuoksi, eikä näin ollen hinta määräydy yksin kysynnän ja tarjonnan mukaisesti. Sääntelyä harjoittaa kaupungin lisäksi valtio. Asumistuen lisäksi valtion sääntelyä tapahtuu esimerkiksi tarjontatukien muodossa. Kaupungin omaa sääntelyä edustaa muun muassa kaavoitus ja tontinluovutus. Tämän lisäksi asuntomarkkinoilla asuntojen hintoihin vaikuttaa muun muassa asunnon sijainti ja liikenneyhteydet sekä asunnon ja asuinalueen laatutekijät. Edellä mainituista syistä asuntotuotannon lisääminen ei automaattisesti johda asuntojen hintojen laskuun ja hintavaikutukset voivat näkyä vasta useampien vuosien päästä.

Huomionarvoista on myös, että asuntojen hintojen suhteen asuntomarkkinat ovat Helsingissä eriytyneet. Siinä missä kaupungin keskustassa ja sen tuntumassa kalleusalueilla 1 ja 2 asuntojen hinnat ovat erittäin kalliita, on hintataso huomattavasti huokeampi lähiövyöhykkeellä kalleusalueilla 3 ja 4. Asuntojen kysyntä kuitenkin myös on jatkuvasti kasvanut keskusta-alueen ulkopuolella.

Tällä hetkellä asuntojen kauppa on Helsingissä erittäin vilkasta, mikä kertoo asuntojen voimakkaasta kysynnästä. Muun muassa tämän voidaan arvioida pitävän yllä asuntojen hintojen nousua. Asuntojen hintakehitys heijastuvat myös asuntojen vuokriin, erityisesti vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen kohdalla. Kuitenkin vuoden 2021 alusta alkaen on voitu havaita, että vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen kysyntä on osaltaan heikentynyt, kun opiskelijoita ja muita nuoria aikuisia on saapunut kaupunkiin tavanomaista vähemmän. Vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja on tarjolla pandemiaa edeltävää aikaa, niiden markkinointijat ovat pidempiä ja uusien vuokrasopimusten neliövuokrat ovat laskussa.

Yhteenvetona edellisestä voidaan todeta, että asuntojen hintojen ja vuokran muodostukseen vaikuttaa useita tekijöitä, mistä johtuen yksin asuntotuotannon kasvattamisella ei voida ratkaista kohtuuhintaisen asumisen kysymystä. Asuntotuotannon kasvattaminen on kuitenkin keskeinen väline kaupungille vaikuttaa asumisen hintaan.

08.11.2021

AM-ohjelman seuranta, jota voidaan pitää myös vaikutusten arviointina, tehdään kaupunginvaltuustolle vuosittain. Tässä yhteydessä raportoidaan asuntojen hinta- ja vuokrakehityksestä sekä asumistuesta. Niin ikään ohjelman raportoinnissa käsitellään asuntojen rakentamista Helsingissä. AM-ohjelmakauden lopussa tehdään laajempi arviointi koko ohjelmakaudesta, jota hyödynnetään seuraavan ohjelman valmistelussa.

Tämän lisäksi kaupunginkansliassa tuotetaan vuosittain tilastojulkaisut asuntojen hinnoista ja vuokrasta sekä rakentamisesta. Asuminen Helsingissä -sivustolla tilastojen seuranta on tätäkin tiiviimpää ja uusia tietoja julkistetaan rakentamisen, hintojen ja vuokrien osalta neljännesvuosittain, muiden teemojen osalta julkaisut tehdään vuosittain. Tätäkin tiiviimmin rakentamisen, asuntokaupan ja asuntojen hintojen kehityksestä raportoidaan kaupungin johtoryhmälle sekä koronapandemian vaikutusten arvioinnin muodossa, että yleisemmällä tasolla KPI-seurannassa (key performance indicator). Strategiaosastolla on myös käynnissä kehityshanke, jonka myötä tilannekuvaa saadaan päivitettyä aiempaakin tiiviimmin ja viestittyä omalla sivustollaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite_Raatikainen_31.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

08.11.2021

Asia/6

§ 801

V 24.11.2021, Kristillisdemokraattien ja Sinisten valtuustoryhmän ryhmäaloite täyden palvelun energiarenessanssitoiminnasta

HEL 2021-005024 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kristillisdemokraattien ja Sinisten valtuustoryhmän ryhmäaloitteessa esitetään, että kaupunki ottaisi kokonaisvaltaista vastuuta yksityisten asuntoyhtiöiden energiatehokkuushankkeista. Palveluun kuuluisi ryhmäaloitteen mukaan tietojen ja neuvojen antamisen lisäksi se, että kaupunki ottaisi vastuun remontin suunnittelusta, toteutuksesta ja lainoittamisesta.

Kuten ryhmäaloitteessa todetaan, rakennusten lämmittämiseen liittyvien kasvihuonepäästöjen vähentäminen on erittäin tärkeässä asemassa, jotta Helsinki voi olla hiilineutraali vuonna 2035. Hiilineutraalisuustavoitetta on äskettäin hyväksytyssä kaupunkistrategiassa aikaistettu vuoteen 2030. Nykyistä energiarenessanssitoimintaa ei kuitenkaan voida laajentaa ryhmäaloitteessa esitetyllä tavalla.

Energiarenessanssitoiminta on vasta aloitettu ja on tärkeää, että palvelua kehitetään taloyhtiöiden tarpeet huomioiden. Toiminnan laajentami-

nen sille tasolle, jota aloitteessa esitetään, on kuitenkin ongelmallista. Huomioitavia ongelmakohtia tai kysymyksiä olisivat ainakin seuraavat seikat:

- Aloitteessa esitetty toimintamalli ei kuulu kunnan toimialaan.
- Suunnittelutyön siirtäminen kunnalle heikentäisi suunnittelualan yritysten toimintaedellytyksiä.
- Toiminta vaatisi oman liikelaitoksen perustamista eikä liiketoiminnan tasapuolisuuden varmistaminen olisi mahdollista. Osaavista suunnittelijoista on kova kilpailu yksityisellä puolella eli pätevän työvoiman palkkaaminen voi olla haastavaa.
- Aloitteessa esitetty suunnittelutehtävä ei sovi kaupungin vastuulle. Muun muassa ristiriitatilanteissa toimiminen olisi ongelmallista. Suunnittelu sekä hankkeiden toteutus eivät sopisi energiarenessanssitoiminnan rooliin suhteessa rakennusvalvontapalveluihin.
- Pääkaupunkiseudulla rahoituksen saaminen ei tyypillisesti ole ongelma taloyhtiöille.
- Aloitteessa esitetty 10 % energiakustannusten pienenemisestä on haasteellista määritellä.
- Energiahankkeita voidaan jo nykyisellään toteuttaa niin, että niiden vastikevaikutus on nolla tai jopa vastiketta pienentävä eli osakas ei lähtökohtaisesti joudu taloudellisesti huonompaan asemaan.
- On epäselvää, miten toiminta suhtautuisi ARA:n tukiin.

Edellä mainituista seikoista johtuen energiarenessanssitiimin toimintaa on tarkoituksenmukaista jatkaa tasapuolisena neuvontapalveluna, eikä sitä ole perusteltua laajentaa sellaisille osa-alueille, joilla on jo olemassa hyvin toimivat ja vakiintuneet toiminnanharjoittajat. Lisäksi on huomioitava, että kaupunki vastaa oman kiinteistökantansa ylläpidosta sekä kehittämisestä ja vastaavasti muut kiinteistöjen omistajat huolehtivat omista velvoitteistaan.

Nykyisellään energiarenessanssitiimi tarjoaa puolueetonta neuvontaa ja tietoa taloyhtiöille ja auttaa energiahankkeiden läpiviennissä. Toiminnan tavoitteena on yksityisen asuinrakennuskannan energiankulutuksen pienentäminen osana Helsingin hiilineutraaliustavoitteita. Energiarenessanssitiimi aloitti toimintansa 1.3.2021, jonka jälkeen yli 100 taloyhtiötä on ottanut tiimin asiantuntijoihin yhteyttä. Toimintaa kehitetään syksyn 2021 ja kevään 2022 aikana taloyhtiöiltä kerättävän palautteen perusteella.

08.11.2021

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n mukaan valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä neljä ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.09.2021 § 420

HEL 2021-005024 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Täyden palvelun energiarenessanssia koskevassa ryhmäaloitteessa ehdotetaan, että kaupunki ottaisi kokonaisvaltaista vastuuta yksityisten asuntoyhtiöiden energiatehokkuushankkeista. Kuten ryhmäaloitteessa todetaan, rakennusten lämmittämiseen liittyvien kasvihuonepäästöjen vähentäminen on erittäin tärkeässä asemassa, jotta Helsinki voi olla hiilineutraali vuonna 2035. Helsingin rakennusvalvontapalveluiden kanta kuitenkin on, että nykyistä energiarenessanssitoimintaa ei voida laajentaa aloitteessa esitetyllä tavalla.

Energiarenessanssitoiminta on vasta aloitettu ja on tärkeää, että palvelua kehitetään taloyhtiöiden tarpeet huomioiden. Toiminnan laajentaminen sille tasolle, jota aloitteessa esitetään, on kuitenkin ongelmallista.

Huomioitavia ongelmakohtia tai kysymyksiä olisivat muun muassa seuraavat seikat:

- Aloitteessa esitetty toimintamalli ei kuulu kunnan toimialaan vaan se on ”markkinaehtoista” toimintaa.
- Heikentäisikö suunnittelutyön siirtäminen kunnalle suunnittelualueen yritysten toimintaedellytyksiä?
- Vaatisiko toiminta oman liikelaitoksen perustamista ja olisiko liike-toiminta tasapuolista? Osaavista suunnittelijoista on kova kilpailu yksityisellä puolella eli pätevän työvoiman palkkaaminen voi olla haastavaa.
- Onko suunnitteluvastuun ottaminen soveliasta kaupungin toimintaa ja miten toimittaisiin esim. ristiriitatilanteissa? Miten suunnittelu sekä hankkeiden toteutus sopisi energiarenessanssitoiminnan rooliin suhteessa rakennusvalvontaan?
- Pääkaupunkiseudulla rahoituksen saaminen ei tyypillisesti ole ongelma taloyhtiöille.
- Miten määritellään aloitteessa esitelty 10 % energiakustannusten pienenemisestä?
- Energiahankkeita voidaan jo toteuttaa niin, että niiden vastikevaikutus on nolla tai jopa vastiketta pienentävä eli osakas ei lähtökohtaisesti joudu taloudellisesti huonompaan asemaan.
- Miten toiminta suhtautuisi ARA:n tukiin?

Näistä seikoista johtuen energiarenessanssitiimin toiminnassa on tarkoituksenmukaista pysyä tasapuolista neuvontaa antavana tahona, eikä laajentaa toimintaansa sellaisille osa-alueille, joilla on jo olemassa hyvin toimivat ja vakiintuneet toiminnanharjoittajat. Lisäksi on huomioitava, että kaupunki vastaa oman kiinteistökantansa ylläpidosta sekä kehittämisestä ja on luontevaa, että muut kiinteistöjen omistajat huolehtivat omista velvoitteistaan.

Nykyisellään Energiarenessanssitiimi tarjoaa puolueetonta neuvontaa ja tietoa taloyhtiöille ja auttaa energiahankkeiden läpiviennissä. Toiminnan tavoitteena on yksityisen asuinrakennuskannan energiankulutuksen pienentäminen osana Helsingin hiilineutraaliustavoitteita. Energiarenessanssitiimi aloitti 1.3.2021, jonka jälkeen yli 100 taloyhtiötä on ottanut tiimin asiantuntijoihin yhteyttä. Toimintaa kehitetään syksyn 2021 ja kevään 2022 aikana taloyhtiöiltä kerättävän palautteen perusteella.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Petri Perkiömäki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 26418

08.11.2021

Asia/6

petri.perkiomaki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

08.11.2021

Asia/7

§ 802

V 24.11.2021, Kristillisdemokraattien ja Sinisten valtuustoryhmän ryhmäaloite etäopiskelumahdollisuuksien hyödyntämisestä koronapandemian jälkeen

HEL 2021-006785 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kristillisdemokraattien ja Sinisten valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan etäopiskelumahdollisuuksien hyödyntämistä myös koronajan jälkeen.

Perusopetuslaki ei mahdollista opetuksen järjestämistä etäopetuksena, jossa oppilas valitsee itse opiskelun ajan ja paikan. Tämän vuoksi oppivelvollisuusikäisten perusopetus järjestetään lähiopetuksena. Lähiopetuksen kuuluu opettajan antama opetus koulun osoittamassa turvallisessa opiskeluympäristössä työsuunnitelmassa määriteltynä työaikoina.

Lukiolain ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisesti koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen toteutus- ja järjestämistavoista. Tämä mahdollistaa opetuksen järjestämisen lähiopiskelun lisäksi myös etäopiskeluna sekä lähi- ja etäopiskelun rinnakkaismallina.

Etäopetuksen hyödyntämisen nykytilanne toisen asteen opinnoissa ja vapaassa sivistystyössä

Helsingin kaupungin lukioiden opiskelijat voivat suorittaa lukiokursseja kaupungin yhteisen tarjonnan kautta. Yhteinen tarjonta koostuu verkko-opinnoista, etäopinnoista, kaupunkitarjottimen lähiopinnoista sekä kesäopinnoista. Verkko-opinnoilla tarkoitetaan opintokokonaisuuksia, jotka opiskelija voi suorittaa joustavasti ajasta ja paikasta riippumatta, kuitenkin verkkopereideihin sidotusti.

Lisäksi Helsingin kaupungin lukioiden opiskelijat voivat suorittaa lukio-kursseja kaupungin etätarjottimen kautta. Etäopetus tarkoittaa opintojaksoa, jossa opiskelija osallistuu oppitunneille verkossa lukujärjestykseen merkittynä aikana.

Helsingin aikuislukion järjestämät, Helsingin kaupungin lukioiden yhteiseen tarjontaan kuuluvat lukiokurssit on toteutettu lähiopetuksena. Elokuussa Helsingin aikuislukio kuitenkin tarjosi kertauskursseja syksyn ylioppilaskokelaille etäopetuksena. Preliminäärikokeet saattoi halutesaan suorittaa lähikokeena.

Stadin ammattiopistossa (Stadin AO:ssa) kaksi kolmasosaa opetuksesta toteutetaan tällä hetkellä lähiopetuksena tai työelämässä tapahtuvana oppimisena ja yksi kolmasosa verkko-opetuksena. Vuonna 2021 Stadin AO:n eStadi-toiminta on laajennettu kaikille kampuksille ja tämä tarjoaa mahdollisuuden kaikille opiskelijoille suorittaa opintoja verkko-opintoina. Digipedatiimi, eOppimisen mentorit ja digiagentit tarjoavat tukea opettajille ja opiskelijoille verkko-opintojen kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Helsingin Työväenopistossa tavoitteena on, että syksystä 2021 alkaen 10 % kursseista toteutetaan etäopetuksena. Työväenopisto tuo kaupungin kurssitarjottimelle yhteistyökursseja, jotka ovat yhdistettävissä sekä Stadin AO:n että Helsingin kaupungin lukioiden opintoihin.

Etäopetusmahdollisuuksien kehittäminen

Tarve verkko- ja etäopetuksen tarjonnan laajentamiseen toisen asteen opinnoissa ja vapaassa sivistystyössä on tunnistettu jo ennen koronapandemiaa, jolloin verkko-opetustarjontaa alettiin voimakkaasti kehittää vastaamaan kysyntää. Toisen asteen ja vapaan sivistystyön opiskelijoiden mahdollisuutta suorittaa opintoja Helsingin kaupungin lukioissa, Stadin AO:ssa ja Työväenopistoissa pyritään laajentamaan entisestään tulevaisuudessa. Verkko-opintotarjontaa kehitetään niin, että opiskelijat voivat valita opintoja myös ristiin eri oppilaitoksista. Kartoitusta Helsingin kaupungin kurssitarjottimen laajentamiseksi ei ole tarpeen käynnistää uudestaan, sillä tämä työ on jo käynnissä.

Vastaus on asiasta saadun kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n mukaan valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä neljä ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 24.08.2021 § 277

HEL 2021-006785 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi lausunnon Kristillisdemokraattien ja Sinisten valtuustoryhmien aloitteesta etäopiskelumahdollisuuksien hyödyntämisestä koronaepidemian jälkeen:

Oppivelvollisuusikäisten perusopetus järjestetään lähiopetuksena. Lähiopetuksen kuuluu opettajan antama opetus koulun osoittamassa turvallisessa opiskeluympäristössä työsuunnitelmassa määritellyinä työaikoina. Perusopetuslaki ei mahdollista opetuksen järjestämistä etäopetuksena, jossa oppilas valitsee itse opiskelun ajan ja paikan. Lukiolaki ja laki ammatillisesta koulutuksesta toteaa, että koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen toteutus- ja järjestämistavoista (Lukiolaki §13, Laki ammatillisesta koulutuksesta §62). Tämä mahdollistaa opetuksen järjestämisen lähiopiskelun lisäksi myös etäopiskeluna sekä lähi- ja etäopiskelun rinnakkaismallina.

Helsingin kaupungin lukioiden opiskelijat voivat suorittaa lukiokursseja kaupungin yhteisen tarjonnan kautta. Yhteinen tarjonta koostuu verkko-opinnoista, etäopinnoista, kaupunkitarjottimen lähiopinnoista sekä kesäopinnoista.

Verkko-opinnoilla tarkoitetaan opintokokonaisuuksia, jotka opiskelija voi suorittaa joustavasti ajasta ja paikasta riippumatta, kuitenkin verkkoperiodeihin sidotusti. Verkko-opetuksen tarkoitus on mahdollistaa opiskelijalle joustavia oppimispolkuja.

Helsingin kaupungin lukioiden opiskelijat voivat myös suorittaa lukio-kursseja kaupungin etätarjottimen kautta. Etäopetus tarkoittaa opintojaksoa, jossa opiskelija osallistuu oppitunneille verkossa lukujärjestykseen merkittynä aikana.

Helsingin kaupungin lukiolaisilla on mahdollisuus tutustua korkeakouluopintoihin ja suorittaa yliopiston ja ammattikorkeakoulun kursseja jo lukioaikana. Helsingin kaupungin lukiolaiset voivat suorittaa joitakin opintoja myös Helsingin kaupungin työväenopistoissa. Opinnot hyväksiluetaan lukiotutkintoon.

Helsingin aikuislukio järjestää Helsingin kaupungin lukioiden yhteiseen tarjontaan kuuluvia lukiokursseja kesäkuussa. Nämä kurssit toteutetaan lähiopetuksena. Elokuussa Helsingin aikuislukio tarjoaa osana kaupungin yhteistä tarjontaa kertauskursseja syksyn yo-kirjoittajille, nämä taas järjestetään etäopetuksena, preliminäärikokeet voi suorittaa halutessaan lähikokeena. Yleensä lukioissa kesäopetusta ei opettajien virkaehtosopimuksen mukaan ole mahdollista toteuttaa, mutta Helsingin aikuislukiossa tämä on paikallisen sopimisen johdosta mahdollista.

Stadin AO:ssa toteutetaan opetusta ja ohjausta ympärivuotisesti ja opiskelijaksi voi hakeutua jatkuvan haun kautta. Tällä hetkellä kaksi kolmasosaa opetuksesta toteutetaan lähiopetuksena tai työelämässä tapahtuvana oppimisena ja yksi kolmasosa verkko-opetuksena. Stadin AO:ssa on vuonna 2021 laajennettu eStadin toiminta kaikille kampuksille ja tämä tarjoaa mahdollisuuden kaikille opiskelijoille suorittaa opintoja verkko-opintoina. Digipedatiimi, eOppimisen mentorit ja digiagentit tarjoavat tukea opettajille ja opiskelijoille verkko-opintojen kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Helsingin Työväenopistossa on tavoitteena, että syksystä 2021 alkaen 10% kursseista etätoteutuksena. Työväenopisto tuo kaupungin kurssitarjottimelle yhteistyökursseja, jotka ovat yhdistettävissä sekä Stadin AO:n että Helsingin kaupungin lukioiden opintoihin.

Tarve verkko- ja etäopetuksen tarjonnan laajentamiseen toisen asteen opinnoissa ja vapaassa sivistystyössä on tunnistettu jo ennen koronae-

08.11.2021

pidemiaa, jolloin verkko-opetustarjontaa alettiin voimakkaasti kehittää vastaamaan kysyntää. Palvelukokonaisuuden tavoitteena on, että toisen asteen ja vapaan sivistystyön opiskelijoiden mahdollisuutta suorittaa opintoja Helsingin kaupungin lukioissa, Stadin AO:ssa ja Työväenopistoissa laajennetaan entisestään tulevaisuudessa. Verkko-opintotarjontaa kehitetään niin, että opiskelijat voivat valita opintoja myös ristiin eri oppilaitoksista. Kartoitusta Helsingin kaupungin kurssitarjottimen laajentamiseksi ei tarvitse käynnistää uudestaan, sillä tämä työ on jo käynnissä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tommi Tiittala, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22900
tommi.tiittala(a)hel.fi

08.11.2021

Asia/8

§ 803

V 24.11.2021, Feministisen puolueen ryhmäaloite antirasistisen strategian laatimiseksi Helsingille

HEL 2021-007396 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Feministisen puolueen ryhmäaloite 16.06.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa Feministisen puolueen ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Feministisen puolueen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että Helsinki laatii antirasistisen strategian ja toimintasuunnitelman.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otettu ryhmäaloitteeksi.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 5 §:ssä säädetään viranomaisen velvollisuudesta edistää yhdenvertaisuutta. Viranomaisen on arvioitava

08.11.2021

yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia. Viranomaisella on myös oltava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Kaupunginvaltuusto on 13.10.2021 hyväksynyt valtuustokaudelle 2021-2025 kaupunkistrategian "Kasvun paikka". Strategia asettaa koko kaupunkiorganisaatiolle tavoitteita asukkaiden hyvinvoinnin lisäämiseksi ja kielteisten ilmiöiden, kuten huono-osaisuuden ja rikollisuuden sekä segregaaion torjumiseksi.

Strategian mukaisesti Helsinki on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan. Helsinki panostaa kaikessa palvelutyössään erilaisten ihmisten kohtaamiseen. Sote- ja opetushenkilöstöä ja muita lapsiperheiden kanssa työskenteleviä koulutetaan kohtaamaan erilaisia perheitä entistä sensitiivisemmin muun muassa tunnistamaan ja purkamaan rasismia.

Kaupunginhallitus on 30.8.2021 asettanut tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan, jonka tehtävänä on muun muassa edistää, seurata ja arvioida yhdenvertaisuuden toteutumista sekä yhdenvertaisuuslaissa määritettyihin syrjintäperusteisiin liittyvän syrjinnän ehkäisemistä ja poistamista Helsingin kaupungin toiminnassa ja palveluissa.

Kaupunginhallituksessa hyväksyttiin 9.3.2020 Helsingin kaupungin palveluiden yhdenvertaisuussuunnitelma "Ihmisoikeuksien Helsinki". Suunnitelman toteuttamista seurataan ja etenemisestä raportoidaan kaupunginhallitukselle.

Rasismien ja sen aiheuttamien kielteisten seurausten torjuminen on tärkeässä osassa kaupunkistrategiaa, kaupungin palveluiden suunnittelua sekä henkilöstöön kohdistuvaa ohjeistusta. Erilliselle antirasistiselle strategialle ja toimintasuunnitelmalle ei näin ole tarvetta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Feministisen puolueen ryhmäaloite 16.06.2021

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

08.11.2021

Asia/8

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

08.11.2021

Asia/9

§ 804

V 24.11.2021, Valtuutettu Pentti Arajärven aloite koskien joukkoliikenteen kehittämistä maksuttomaksi

HEL 2021-006117 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pentti Arajärvi ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että Helsingin kaupunginhallitus:

- selvittää maksuttomaan joukkoliikenteeseen siirtymisen vaikutukset taloudellisesti, sosiaalisesti ja tulonjaon kannalta,
- selvittää erikseen 65 vuotta täyttäneiden ja alaikäisten maksuttoman joukkoliikenteen merkityksen ja vaikutukset,
- käynnistää muiden HSL-kuntien kanssa tarvittavat selvitykset ja neuvottelut aloitteen toteuttamiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että tutkimusten mukaan maksuton joukkoliikenne voi alussa tuottaa sellaisia hyötyjä, joilla sitä usein perustellaan. Joukkoliikenteen käyttö lisääntyy, jolloin sen tarjontaa lisätään kysyntää

vastaavasti. Joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus kasvaa, ja henkilöautomatkat sekä liikenteen päästöt ja energiankulutus vähenevät.

Pidemmällä aikavälillä maksuttoman joukkoliikenteen arvioidaan kuitenkin johtavan yhteyskuntataloudellisesti epäedulliseen kehitykseen, sillä liikkumisen hinnan aleneminen houkuttelee muuttamaan kauemmas palveluista. Yhdyskuntarakenteen hajautumisen arvioidaan lisäävän autonkäyttötarvetta ja auton omistusta. Siirtymä joukkoliikenteen käyttöön tulisi pääsääntöisesti lyhyistä jalan tai polkupyörällä kuljetuista matkoista, jotka olisivat energiatalouden ja terveysvaikutusten kannalta suotuisia liikkumismuotoja.

Tutkimusten mukaan joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan tehokkaimmin parantamalla palvelutasoa. Matkustaja arvioi joukkoliikenteen palvelutasoa ja kilpailukykyä kokonaisuutena, johon vaikuttavat useat eri tekijät, kuten aikataulujen ja reittien sopivuus, matkaketjun sujuvuus, pysäkkien ja terminaalien laatu, matkalippujen hankinnan helppous ja hinnat, matkustajainformaatio kokonaisuudessaan, kaluston siisteys ja kunto, mukavuus ja turvallisuus, liikennehenkilökunnan toiminta, terminaalit ja vaihtopaikat sekä liityntäpysäköintijärjestelyt. Hinnan merkitys autoilijalle on kulkutavan valinnassa pieni.

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunnossa todetun mukaisesti maksuttoman joukkoliikenteen mahdollisuuksia selvitettiin Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) toimesta vuonna 2008. Vaikka maankäyttö ja liikennejärjestelmä ovat muuttuneet vuodesta 2008, selvityksen johtopäätökset ovat edelleen relevantteja. Selvitys on asian liitteenä. Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että lisäselvitysten tekeminen maksuttomasta joukkoliikenteestä tai alennusryhmien laajentamisesta ei ole tarpeellista.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

HSL:n lausunnon mukaan maksuttomana joukkoliikenteen kysynnän kasvu aiheuttaisi arviolta 127 milj. euron lisäkustannuksen, jos palvelutasoa ei heikennettäisi. Tämän johdosta HSL-kuntayhtymän jäsenkuntien tulisi lisätä joukkoliikenteeseen kohdennettua tukea siten, että se kattaa maksuttomuudesta aiheutuvat lipputulomenetykset sekä kasva-neesta kysynnästä aiheutuvan liikenteen lisäyksen kustannukset.

HSL:n lausunnon mukaan maksuttomuus aiheuttaisi alaikäisten osalta n. 20 milj. euron ja 65 vuotta täyttäneiden osalta alustavan arvion mukaan n. 23 milj. euron lipputulomenetyksen vuoden 2021 ennusteesta

08.11.2021

laskettuna. Yhteensä menetys olisi n. 43 milj. euroa. Koronapandemian väistyessä ja lipputulokertymän elpyessä, sekä väestön edelleen ikään-tyessä menetykset tulisivat kasvamaan vuosittain. Pandemiaa edeltävään lipputulokertymään suhteutettuna menetykset olisivat n. 71 milj. euroa.

Kaupunginhallitus toteaa, että joukkoliikenteen kehittäminen maksutomaksi ei ole pitkällä tähtäimellä yhteiskuntataloudellisesti tarkoituk-
senmukaista.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan, liikenneliikelaitok-
sen johtokunnan sekä HSL:n lausunnot. HSL:n lausunto on liitteenä.
Aloitevastaus on annettujen lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus
esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoit-
tanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.10.2021 § 540

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 23.09.2021 § 144

§ 805

V 24.11.2021, Valtuutettu Fatim Diarran aloite transihmisten näkyvyyden juhlapäivän huomioimiseksi liputtamalla

HEL 2021-006115 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 19.05.2021 Diarra Fatim Transihmisten näkyvyyden juhlapäivän huomioiminen liputtamalla

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Fatim Diarran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Fatim Diarra ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki selvittää mahdollisuudet liputtaa translipulla 31. maaliskuuta vietettävänä transihmisten näkyvyyden juhlapäivänä.

Juhlapäivä kiinnittää huomiota transihmisten saavutuksiin, arkeen ja ihmisoikeuksiin. Teemapäivää on vietetty vuodesta 2009.

Helsingin kaupunki noudattaa sisäministeriön antamia liputukseen liittyviä ohjeita, määräyksiä ja suosituksia. Liputuksesta Helsingin kau-

pingilla on annettu pormestarin päätöksellä (19.1.2021, § 9) erilliset ohjeet.

Kaupunki liputtaa Helsinki Pride-viikon yhteydessä kaupungintalon edustan lippurivissä. Vuosittainen Pride-liputus toteutetaan kaupungintalon lisäksi useissa Helsingin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kiinteistöissä, kuten kirjastoissa, kulttuuritaloissa ja liikuntapaikoilla.

Vuonna 2020 kaupunki otti ensimmäisenä julkisena tahona Suomessa näkyvästi käyttöön progressiivisen Pride-lipun ja käyttää sitä myös jatkossa Pride-tapahtuman yhteydessä. Progressiivisen Pride-lipun käytöllä Helsinki huomioi sateenkaarivähemmistön sisällä olevat vähemmistöt, erityisesti rodullistetut sateenkaari-ihmiset ja transihmiset, ja viestii näin sitoutumistaan kaikkien helsinkiläisten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen.

Kaupunki saa säännöllisesti toiveita erilaisten merkkipäivien huomioimisesta erityisliputuksella. Jotta liputuksen erityisluonne säilyisi ja jotta kaupunki kohtelisi ehdotusten tekijöitä tasapuolisesti, ei erityisliputusten määrää ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi lisätä.

Edellä esitettyyn viitaten erilliselle transihmisten näkyvyyden juhlapäivän liputukselle ei ole perusteita.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 19.05.2021 Diarra Fatim Transihmisten näkyvyyden juhlapäivän huomioiminen liputtamalla

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 806

V 24.11.2021, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite Vihreä lippu –ohjelmaan osallistumisen mahdollistamisesta kouluille ja päiväkodeille

HEL 2021-006769 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki varmistaa kaikille kouluille ja päiväkodeille mahdollisuuden osallistua kasvatusalan kestävän kehityksen Vihreä lippu -ohjelmaan.

Vihreä lippu -ohjelma on hyväksi havaittu kestävän kehityksen ohjelma ja ympäristösertifikaatti, joka tukee perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa edistettävää kestävyyskasvatusta. Kestävyyskasvatuksen mukaisia konkreettisia toimenpiteitä edistetään myös ilman Vihreä lippu -ohjelmaa, koska ne ovat osa opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien tavoitteita. Vihreä lippu -ohjelma vahvistaa kuitenkin erityisesti ekologisen kestävyuden edellyttämiä tietoja ja taitoja sekä tukee sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen kestävyyskasvatuksen kokonaisuuksia.

Lisäksi Vihreä lippu -ohjelman edistäminen on kirjattu konkreettiseksi toimenpiteeksi Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelmassa. Ohjelman tavoitteet edistävät myös Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa (2021–2028), jossa todetaan, että helsinkiläisten luontosuhdetta vahvistetaan ja tietoisuutta luonnon monimuotoisuuden merkityksestä lisätään.

Suomessa Vihreä lippu -ohjelmassa on mukana yli 300 päiväkotia, kouluja ja oppilaitosta, joista Helsingin osuus on 41 yksikköä. Vihreä lippu on osa kansainvälistä Eco Schools -ohjelmaa, jossa on mukana oppilaitoksia 68:sta maasta.

Ohjelmaan osallistumisen kustannukset kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle kolmen ensimmäisen vuoden aikana olisivat 167 475 €/vuosi, mikäli jokainen varhaiskasvatus- ja perusopetusyksikkö haluaisi ohjelmaan hakeutua. Neljännestä toimintavuodesta eteenpäin osallistumismaksut olisivat 64 950 €/vuosi, mikäli jokainen yksikkö olisi saavuttanut Kestävä Vihreä lippu -tason. Ohjelmaan osallistuva yksikkö voi anoa kyseessä olevalle tasolle pääsyä kolmen hyväksytyin Vihreä lippu -projektinsa jälkeen, eli aikaisintaan neljännestä toimintavuodesta alkaen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää kaupunginvaltuuston lautakunnan käyttöön osoittaman, noin 1,3 miljardin euron määrärahan tarkemmasta kohdentamisesta toimialan vuoden 2022 tulosbudjetissa ja toimintasuunnitelmassa.

Vastaus on asiasta saadun kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.10.2021 § 352

HEL 2021-006769 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Mari Holopaisen valtuustoaloitteesta koskien Vihreä Lippu –ohjelman osallistumisen mahdollistamista kouluille ja päiväkodeille.

Vihreä lippu on kestävän kehityksen ohjelma ja ympäristösertifikaatti kasvatusalalle. Vihreä lippu –ohjelmaa koordinoi FEE Suomi (Foundation for Environmental Education) ja sen tarkoitus on innostaa lapset ja nuoret oppimaan kestävän tulevaisuuden tietoja ja taitoja konkreettisen tekemisen kautta. Ohjelmassa lapset ja nuoret kehittävät oman oppimisympäristönsä arkea kestävämmäksi yhdessä opettajien ja kasvattajien kanssa. Toteutuksessa perehdytään yhteen kestävyysteemaan kerrallaan (esim. ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuus) ja tutkitaan siihen liittyviä ratkaisuja ja vaikuttamismahdollisuuksia. Suomessa Vihreä lippu -ohjelmassa on mukana yli 300 päiväkotia, koulua ja oppilaitosta, joista Helsingin osuus on 41 yksikköä. Vihreä lippu on osa kansainvälistä Eco Schools -ohjelmaa, jossa on mukana oppilaitoksia 68 maasta.

Vihreä lippu –ohjelma tukee sekä valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden että Helsingin varhaiskasvatussuunnitelman sisältöjä ja tavoitteita. Myös perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa nostetaan esille koulun tehtävä kestävän tulevaisuuden rakentajana. Lisäksi Vihreä lippu -ohjelman edistäminen on kirjattu konkreettiseksi toimenpiteeksi Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelmassa (toimenpide 92). Vihreä lippu -ohjelman tavoitteet edistävät myös Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa (2021–2028), jossa todetaan, että helsinkiläisten luontosuhdetta vahvistetaan ja tietoisuutta luonnon monimuotoisuuden merkityksestä lisätään.

Kestävän kehityksen kasvatukseen kuuluu opetussuunnitelmien mukaan ekologisen, sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen kestävyuden kokonaisuudet. Kestävyyskasvatuksen mukaisia konkreettisia toimenpiteitä edistetään myös ilman Vihreä lippu -ohjelmaa, koska ne ovat osa opetussuunnitelmien tavoitteita. Vihreä lippu -ohjelma vahvistaa kuitenkin ekologisen kestävyuden käsittelyä ja tukee myös muita kestävyyskokonaisuuksia. Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjesti yhdessä FEE Suomen kanssa Vihreä lippu -infoja kevääl-

lä 2020. Infotilaisuuksiin osallistui useita kymmeniä kasvatusalan ammattilaisia, joten kiinnostua ohjelmaa kohtaan on selvästi olemassa.

Vihreä lippu -ohjelmaan osallistuminen maksaa alle sadan hengen yksikölle vuodessa 275 euroa ja yli sadan hengen yksikölle 550 euroa. Kestävän Vihreä lippu -tason saavuttaneille yksiköille maksu on 150 euroa vuodessa. Osallistuja voi anoa Kestävälle Vihreä lippu -tasolle pääsyä kolmen hyväksytyin Vihreä lippu -projektinsa jälkeen, eli aikaisintaan neljännestä toimintavuodesta alkaen. Helsingin peruskoulujen määrä on yhteensä 102 ja niistä 94 yksikköä on yli sadan hengen yksiköitä. Mikäli jokainen perusopetusyksikkö haluaisi osallistua ohjelmaan niin perusopetuksen osalta yhteissumma olisi 53 900 euroa. Lisäksi Helsingissä toimii 289 kaupungin omaa suomenkielistä päiväkotia ja 47 ruotsinkielistä päiväkotia. Näistä 81 yksikköä on yli 100 hengen yksiköitä, joten yhteissumma ohjelmaan osallistumiseen olisi yhteensä 44 550 euroa. Alle 100 hengen päiväkotien osallistumismaksujen yhteissumma on 70 125 euroa. Toisella asteella Stadin AO on sitoutunut OKKA-sertifikaattiin ja suurimmalla osalla lukioista on jo Vihreä lippu -ohjelma käytössä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialla potentiaalinen kokonaiskustannus varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen osalta olisi siis 168 575 euroa.

Vuosimaksuun sisältyy kaikki ohjelmaan liittyvät materiaalit ja FEE Suomen tarjoama asiantuntijatuki ympäri vuoden. Lisäksi ohjelma tarjoaa mahdollisuuden myös kansainväliseen yhteiskehittämiseen muiden maiden Eco Schools -oppilaitosten kanssa. Holopaisen aloitteessa todetaan, että osallistumismaksu on kynnys osalle kouluista ja päiväkodeista ohjelmaan osallistumiselle. Tutkimustietoa tällaisen kynnyksen olemassaolosta ei ole, mutta kestävän kehityksen koulutuksissa ja Vihreä lippu -infoissa kasvatusalan ammattilaiset ovat sanoittaneet toiveensa liittyä ohjelmaan, mutta yksikön määrärahat eivät ole sitä mahdollistaneet.

Kaupunkitasoisia esimerkkejä ohjelman osallistumisen mahdollisesta on esimerkiksi Vantaalla ja Oulussa. Vantaalla kaupunki maksaa suomenkielisessä perusopetuksessa puolet Vihreä lippu -ohjelman vuosimaksusta ja toisella asteella vuosimaksu maksetaan kokonaan. Oulussa puolestaan kaupunki maksaa osallistumismaksun kolmen ensimmäisen vuoden osalta.

Vihreä lippu -ohjelmaan osallistuville yksiköille tehtiin osallistujakysely vuonna 2020. Kyselyyn vastanneista 88 % suositteli ohjelmaa kollegalleen. (115 vastausta, joista 101 suositteli, 2 ei suositellut ja 12 jätti tyhjäksi). Kyselyn perusteella osallistujat pitävät ohjelmaa pääsääntöisesti hyvänä, mutta toivovat ympäristökasvatustyön tueksi lisää koulutusta ja mahdollisuuksia kokemusten vaihtoon. Osallistujien kokemuksia ja nä-

08.11.2021

kemyksiä kartoitettiin myös Jonna Härmävaaran 2020 valmistuneessa pro gradu -tutkimuksessa, johon hän haastatteli 12:ta Vihreä lippu -osallistujaa. Osallistujakyselyn ja Härmävaaran pro gradu -tutkielman perusteella Vihreä lippu tarjoaa osallistujille tukea ja hyväksi koetun toimintamallin.

Vihreä lippu -ohjelma tukee myös jo olemassa olevia kehittämiskokonaisuuksia. Esimerkiksi varhaiskasvatuksessa on kehitetty yhdessä lasten ja varhaiskasvatusalan ammattilaisten kanssa KETTU –kestävä tulevaisuus varhaiskasvatuksessa -malli, jossa tutkitaan tulevaisuutta yhdessä seitsemän eri ketun kanssa. Kettu-malli voi madaltaa kynnystä sitoutua myös sertifioituun Vihreä lippu -ohjelmaan.

Vihreä lippu -ohjelma on hyväksi havaittu kestävän kehityksen ohjelma ja ympäristösertifikaatti, joka tukee kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edistämää kestävyyskasvatusta. Ohjelma vahvistaa erityisesti ekologisen kestävyuden edellyttämiä tietoja ja taitoja. Ohjelman mahdollistamiseksi ei tällä hetkellä ole talousarviossa varattu määrärahoja. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla potentiaalinen kokonaiskustannus olisi kolmen ensimmäisen vuoden aikana 167 475 euroa/vuosi, mikäli jokainen varhaiskasvatus- ja perusopetusyksikkö haluaisi ohjelmaan hakeutua. Neljännestä toimintavuodesta eteenpäin osallistumismaksut olisivat 64 950, mikäli jokainen yksikkö olisi saavuttanut kestävän Vihreä lippu -tason.

21.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Anssi Almgren, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 28784
anssi.almgren(a)hel.fi

§ 807

V 24.11.2021, Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite Töölönkadun ja Eino Leinon kadun risteyksen turvallisuuden parantamisesta

HEL 2021-005008 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jussi Chydenius ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Töölönkadun ja Eino Leinon kadun risteyksestä tehdään erityisesti lapsille turvallisempi liikennevalo-ohjauksella, hidasteilla, opasteilla tai muilla tehokkailla keinoilla.

Töölönkadun turvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota sen varrella sijaitsevan Töölön ala-asteen koulun vuoksi. Eino Leinon kadun liittymän itäpuolta vilkkaampi länsihaara on varustettu keskisaarekkeella helpottamaan pohjoisesta tulevien koululaisten kadunylitystä. Turvallisen koulureitin jatkuvuudesta on huolehdittu keskisaarekkeella myös Töölönkadun ylittävän suojatien kohdalla koulun välittömässä läheisyy-

dessä. Keskisaarekkeet hillitsevät autojen nopeuksia jonkin verran ja lyhentävät kerralla ylitettävää ajoradan osaa helpottaen jalankulkijan kadunylitystä. Nopeusrajoitus on molemmilla kaduilla 30 km/h.

Nykyinen kadunylitysjärjestely on kaupungin käyttämän kolmiportaisen turvallisuusluokituksen (hyvä, tyydyttävä, huono) mukaan turvallisuustasoltaan tyydyttävä. Rakenteellisia hidasteita tai muita onnettomuuden todennäköisyyttä pienentäviä toimenpiteitä voidaan harkita liittymässä Töölönkatua ylittävään suojatiehen. Tilanne ei kuitenkaan ole kriittinen, joten suojatie ei kuulu kiireellisesti korjattaviin kadunylityskohteisiin, kun tarkastellaan koko kaupungin suojateiden turvallisuustilannetta ja niiden toimenpidetarpeita. Liittymässä ei ole tapahtunut yhtään poliisin tietoon tullutta onnettomuutta viimeisen 20 vuoden aikana.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä Länsi-Helsingin raitioteiden yleisuunnitelmassa Töölönkadulle on esitetty vinopysäköintiä korvaamaan raitiotien liikennejärjestelyjen myötä poistuvaa pysäköintiä alueella. Hankkeen jatkosuunnittelutyössä tullaan tarkastelemaan Töölönkadun liikennejärjestelyjä ja mahdollisuuksia parantaa kadunylittäjien turvallisuutta tarkemmin. Eino Leinon kadun ja Töölönkadun liittymän liikenteen ohjauksessa on huomattu vähäisiä puutteita, jotka tullaan korjaamaan pikaisesti. Nämä liittyvät liikenteen ohjaussuunnitelmassa oleviin, mutta katuympäristöstä puuttuviin yksittäisiin liikennemerkkeihin ja merkintöihin.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen. Kaupunkiympäristölautakunta on lausunnossaan katsonut, että Eino Leinon kadulla on tarkoituksenmukaista tarkastaa Töölönkadun risteuksen Lapsia-varoitusmerkkien sijainti. Lisäksi lautakunta on edellyttänyt, että lastausliikenteen aikatauluista keskustellaan alueen kauppiaan kanssa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.09.2021 § 507

HEL 2021-005008 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Eino Leinon kadun ja Töölönkadun liittymä on paikallisen kokoojakadun ja tonttikadun tasa-arvoinen T-liittymä. Liikennemäärät ovat Eino Leinon kadun länsihaarella arkisin noin 3500 ajoneuvoa vuorokaudessa ja itähaarella noin 2900 ajoneuvoa vuorokaudessa. Töölönkatua ylittävää suojatietä risteää vuorokaudessa noin 2000 ajoneuvoa arkivuorokaudessa. Laskennat on tehty vuonna 2016, mutta alueelle ei ole tullut liikennemääriin merkittävästi vaikuttavaa uutta maankäyttöä sen jälkeen. Uusi pysäköintilaitos Töölönkadulla on saattanut lisätä liikennemääriä hieman. Liittymässä ei ole tapahtunut yhtään poliisin tietoon tullutta onnettomuutta viimeisen 20 vuoden aikana.

Töölönkadun turvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota Töölön ala-asteen vuoksi. Eino Leinon kadun liittymän itäpuolta vilkkaampi länsihaara on varustettu keskisaarekkeella helpottamaan pohjoisesta tulevien koululaisten kadunylitystä. Turvallisen koulureitin jatkuvuudesta on huolehdittu keskisaarekkeella Töölönkadun ylittävän suojatien kohdalla koulun välittömässä läheisyydessä. Keskisaarekkeet hillitsevät autojen nopeuksia jonkin verran ja lyhentää kerralla ylitettävää ajoradan osaa helpottaen jalankulkijan kadunylitystä. Nopeusrajoitus on molemmilla kaduilla 30 km/h.

Nykyinen kadunylitysjärjestely on kaupungin käyttämän kolmiportaisen (hyvä, tyydyttävä, huono) turvallisuusluokituksen mukaan turvallisuustasoltaan tyydyttävä. Nopeusvarmistusta eli rakenteellisia hidasteita tai muita riskejä vähentäviä eli onnettomuuden todennäköisyyttä pienentäviä toimenpiteitä voidaan harkita liittymässä Töölönkatua ylittävään suojatiehen. Tilanne ei kuitenkaan ole kriittinen, joten suojatie ei kuulu kiireellisesti korjattaviin kadunylityskohteisiin, kun tarkastellaan koko kaupungin suojateiden turvallisuustilannetta ja niiden toimenpidetarpeita. Eino Leinon kadulla on tarkoituksenmukaista tarkastaa Töölönkadun risteysten lapsia -varoituserkkien sijainti. Lastausliikenteen aikatauluista keskustellaan alueen kauppiaan kanssa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä Länsi-Helsingin raitioteiden yleis-suunnitelmassa Töölönkadulle on esitetty vinopysäköintiä korvaamaan raitiotien liikennejärjestelyjen myötä poistuvaa pysäköintiä alueella. Hankkeen jatkosuunnittelutyössä tullaan tarkastelemaan Töölönkadun liikennejärjestelyjä ja mahdollisuuksia parantaa kadunylittäjien turvallisuutta tarkemmin. Eino Leinon kadun ja Töölönkadun liittymän liikenteen ohjauksessa on huomattu vähäisiä puutteita, jotka tullaan korjaamaan pikaisesti. Nämä liittyvät liikenteen ohjaussuunnitelmassa oleviin, mutta katuympäristöstä puuttuviin yksittäisiin liikennemerkkeihin ja merkintöihin.

Käsittely

28.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Laura Rissanen: Lisäyksesitys kohdan (4) jälkeen:

Eino Leinon kadulla on tarkoituksenmukaista tarkastaa Töölönkadun risteyksen lapsia -varoituserkkien sijainti. Lastausliikenteen aikatauluista keskustellaan alueen kauppiaan kanssa.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Laura Rissanen vastaehdotuksen.

21.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Elina Rundell, liikenneinsinööri: 310 25597
elina.rundell(a)hel.fi

§ 808

V 24.11.2021, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite kirsikkapuupuiston tai muun kukkivan teeman perustamisesta kaupunginosiin

HEL 2021-006121 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että niihin kaupunginosiin, joista ei vielä löydy kukkivaa kohdetta, tarjotaan mahdollisuus perustaa sellainen alueen historiaa, ilmettä sekä asukkaiden toiveita kunnioittaen.

Ehdotus kukinnan teemallisesta lisäämisestä kaupunginosittain on erinomainen, ja se tukee hyvin myös Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman 2021–2028 (LUMO-ohjelman) ja Rakennettujen viheralueiden kasvien käytön linjauksen tavoitteita. Kukkin kasvien ja kasvustojen roolia on mahdollista kasvattaa myös osana kaupunginosien profiloimista ja identiteetin rakentamista. Kukki-
via kaupunginosapuistoja voidaan jatkossa kehittää vaiheittain ja suunnitelmallisesti erilaisten katu- ja puistohankkeiden yhteydessä. Yhteen lajiin perustuvia teemaistutuksia ei kuitenkaan ensisijaisesti tavoitella,

sillä yksilajisia istutuksia ei resilienssin eli muutokseen sopeutumisen näkökulmasta pidetä muuttuvassa ilmastossa turvallisina.

Erilaisille kasvillisuuden teemakokonaisuuksille voidaan etsiä sopivat alueet eri kaupunginosista ja valita paikallisiin luonnonolosuhteisiin, kaupunkikuvaan ja alueen identiteettiin sopiva teema. Tätä voidaan tehdä yhdessä asukkaiden kanssa. On hyvä huomioida myös katualueiden rooli osana näkyvää paikallisidentiteettiä, joten kiinnostavan kasvillisuuden kehittäminen kannattaa ulottaa myös katualueille, esimerkiksi katupuuarboretumien muodossa.

Asukkaita kiinnostavien kukintakohteiden nostaminen viestinnälliseksi teemaksi on myös kannatettavaa.

Rakennettujen viheralueiden kasvien käytön linjaus ja nykyiset kasvilajikokeilut

Puistojen ja viheralueiden kukkivat kasvit tuottavat suurta iloa ja elämyksiä ihmisille. Ne ovat myös tärkeitä ravintokasveja rakennetun ympäristön mesipistiäisille ja muille pölyttäjille. Lisäksi marjat, hedelmät, pähkinät ja siemenet tarjoavat ravintoa muun muassa linnuille. Asukkaiden kiinnostusta kasveihin kuvastaa hyvin muun muassa OmaStadi-hankeessa esitetyt lukuisat kasvien ja puiden istuttamista koskevat ehdotukset.

Helsingin rakennettujen viheralueiden kasvien käytön linjaus on edelleen tavoitteiltaan ajankohtainen. Linjauksen taustaselvityksessä tuotiin eri tavoin esille Helsingin viheralueiden rikas kasvihistoria ja sen vaalimisen ja kehittämisen tärkeys. Kasvien käytön linjauksen peruseriaateiksi valittiinkin muun muassa Helsingin puistojen kasviperinteen ylläpitäminen ja kehittäminen sekä elämyksellisyyden ja kauneuden tavoittelemisen. Kasvien käytön linjauksen visiossa vuodelle 2050 Helsinki on ”elämyksellinen kukkiva kaupunki”.

Helsingissä vaalitaan sen rikasta kasvihistoriaa, mutta myös kokeillaan uutta kaupunkilajistoa järjestelmällisesti. Kirsikoiden koeistutukset ovat johtaneet kukkivien kirsikkapuiden yhä enenevään käyttöön Helsingissä. Uusia katupuulajeja kokeillaan parhaillaan Vartiokylän Vartioharjuntien ja kukkivia katupuita Laajasalon Reiherintien katupuuarboretumeissa. Niskalan ja Meilahden arboretumeissa seurataan uusien kaupunkioloihin hankittujen kokeilulajien menestymistä. Elimäellä sijaitsevan maailmankuulun Mustilan arboretumin näyttävimpiä lajeja on istutettu koeistutuksiin eri puolille Helsinkiä vuosina 2014-2019. Vähitellen kasvikoikeilujen myötä löydetään yhä uusia, paikallisiin kasvuolosuhteisiin soveltuvia kasvilajeja ja -lajikkeita Helsinkiin.

Katupuuarboretumeista ja katuvihreän kehittämisestä tehtiin Kerro kantasi -kysely kesällä 2021. Yleinen huomio kyselystä on vastaajien kan-

nustava suhtautuminen katupuuarboretumien kaltaisiin kasvillisuuskokeiluihin ja toivomukset katuvihreän monipuolistamisesta. Katupuuarboretumeita toivottiin tulevaisuudessa sijoitettavaksi eri puolille kaupunkia.

Vuoden 2020 aikana päivitetty Helsingin kaupunkikasviopas (<https://kaupunkikasviopas.hel.fi/>) konkretisoi osaltaan kasvilajitasolle Kasvien käytön linjauksen tavoitteita.

Puistojen kukintatiedotus ja puurekisteri

Aloitteessa on ehdotettu, että kaupungin kukkivat kohteet voitaisiin tehdä entistä saavutettavammiksi kokoamalla ne selkeäksi kokonaisuudeksi esimerkiksi Helsinki Marketing -yhtiön ylläpitämälle MyHelsinki -sivustolle. Aloitteen mukaan hienot kohteet ansaitsevat hyvät saapumisohjeet sekä kootusti yhdestä paikasta löytyvän ajantasaisen tiedon kukkimisesta.

Luontoon ja puistoihin liittyvien verkkosisältöjen kehittämistä edistetään käynnissä olevassa hel.fi-sivuston uudistamisprojektissa. Jo nykyisellään kaupunki on koonnut tietoa puistoista ja kukkivista kohteista Viherreät sylit -sivustolle. Ajankohtaisviestintää kukkivista kohteista tarjotaan kaupunkiympäristön toimialan sosiaalisen median kanavissa, muun muassa Kaupunkiluonto Helsingissä -Facebook-ryhmässä. Helsingin puistoissa on myös jo vuodesta 2003 järjestetty vuosittain opastettuja puistokävelyitä, jotka pyritään ajoittamaan erityisesti kukintahuippuihin.

Helsingin katu- ja viheralueiden kasvilajistosta jaetaan asukkaille yhä enemmän tietoa. Kaupungin puurekisteriin on viety kaikki Helsingin katupuut, osa puistopuista ja kaikki lajistoseurantakohteet, kuten arboretumit. Puurekisteri on avointa dataa, johon kaupunkilaiset pääsevät tutustumaan kaupungin karttapalvelun kautta. Puurekisteristä on mahdollista hakea esimerkiksi kaikki Helsinkiin istutetut kirsikat tai magnoliat. Pensaista ei ole vastaavaa rekisteriä.

Kukkivien puistojen ideakonseptin jatkokehittäminen

Helsingin puistojen kasvillisuuden strategisessa kehittämisessä idea kasvillisuuden teemapuistoista on ollut esillä aiemminkin. Ilmastonmuutoksen myötä tietoisuus mahdollisista yksilajisten istutusten kasvitautila ja tuholaisriskeistä on kuitenkin noussut varteenotettavaksi uhaksi. Resilienssin eli muutokseen sopeutumisen näkökulmasta yhteen lajiin tai sukuun perustuvia laajoja kasvillisuuden teemakokonaisuuksia pidetään muuttuvassa ilmastossa nykyään haavoittuvina ja riskialttiina. Siksi aloitetta kukkivista teemaistutuksista on varovaisuusnäkökulma huomioiden syytä pohtia monipuolisesti: kasviteemat voivat tietyn lajin ku-

08.11.2021

kinnan sijaan tai rinnalla olla muilla tavoin teemallisia, esimerkiksi marjovat puut, syötävät kasvit, pölyttäjiä hyödyttävät perennat, huleve-sikasvillisuus, kukkasipulit, kukkivat niityt, köynnökset ja kasvien syys-värit. Laajentamalla kasviteemaa voidaan myös ajoittaa viheralueiden elämyksellisyyttä ja kukintaa loppukevään ja alkukesän kukintahuipuis-ta kasvukauden kaikkiin vaiheisiin, varhaisesta keväästä aina syksyn ruskaan saakka.

Kasvillisuuden teemakokonaisuuksia voidaan kehittää myös kaupunki-luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta. Ajankohtaisia teemoja ovat esimerkiksi LUMO-ohjelmassa mainitut rakennetun ympäristön luonnon monimuotoisuutta edistävät ratkaisut, kuten pölyttäjähönteisten ja muiden eliöiden ravintokasveiksi sopivat puistojen ja viheralueiden kukkivat puutarhakasvit.

Yksi Helsinkiin erityisen hyvin sopiva kasvillisuuden teemakokonaisuus on Helsingin omat historialliset kasvikkannat. Se voisi toimia samalla kunnianosoituksena Helsingin puistohistoriaa ja historian tekijöitä koh-taan.

Edellä esitetyn perusteella mahdollisuuksia kukkivan kasvillisuuden teemakokonaisuuksiksi Helsingissä on paljon. Vaihtoehdoista onkin jo tekeillä ideatasoinen niin sanottu inspiraatiokortti, joka tulee osaksi Helsingin kaupunkitilaohjeen kasvipalettia.

Asiasta on saatu päätöshistoriasta ilmenevä kaupunkiympäristölauta-kunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen. Kaupunkiympäris-tölautakunnan lausunnosta käyvät ilmi yksityiskohtaisesti esiin tuodut Helsingin puistojen kasvihistoria, rakennettujen viheralueiden kasvien käytön linjauksen (2009) tavoitteet sekä Helsingin kaupunkikasviop-paan sisältö.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoit-tanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.09.2021 § 499

HEL 2021-006121 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että ehdotus kukinnan teemallisesta lisäämisestä kaupunginosittain on erinomainen, ja tukee hyvin myös Kaupunkistrategian, Rakennettujen viheralueiden kasvien käytön linjauksen ja LUMO-ohjelman tavoitteita. Kukkivien kasvien ja kasvu-
tojen roolia on mahdollista kasvattaa myös osana Helsingin kaupunginosien profiloimista ja identiteetin rakentamista. Kukkivia kaupunginosapuita voidaan jatkossa kehittää vaihteittain ja suunnitelmallisesti erilaisten katu- ja puistohankkeiden yhteydessä. Yhteen lajiin perustuvia teemaistutuksia ei kuitenkaan ensisijaisesti tavoitella, sillä yksilajisia istutuksia ei resilienssin eli muutokseen sopeutumisen näkökulmasta pidetä muuttuvassa ilmastossa turvallisina.

Erilaisille kasvillisuuden teemakokonaisuuksille voidaan eri kaupunginosista etsiä sopivat alueet ja valita paikallisiin luonnonolosuhteisiin, kaupunkikuvaan ja alueen identiteettiin sopiva teema. Tätä voidaan tehdä yhdessä asukkaiden kanssa. On hyvä huomioida myös katualueiden rooli osana näkyvää paikallisidentiteettiä, joten kiinnostavan kasvillisuuden kehittäminen kannattaa ulottaa myös katualueille, esimerkiksi katupuuaretojen muodossa.

Asukkaita kiinnostavien kukintakohteiden nostaminen viestinnälliseksi teemaksi on myös kannatettavaa.

Kukkivan teemaverkoston kehittäminen osana viherverkostoa

Puisto- ja vihersuunnittelun lähtökohtana Helsingissä on tuoda kauneutta ja viihtyisyyttä kaikkiin kaupunginosiin. Niistä löytyy siksi jo nyt runsaasti erilaista kukkivaa kasvillisuutta. Toistaiseksi Helsingin 60 kaupunginosalla ei kuitenkaan ole suunnitelmallista kukkivien kasvien teemaverkostoa.

Kukkivien kaupunginosien teemaverkoston kehittäminen kannattaa toteuttaa suunnitellusti ja vähitellen. Lisäistutusten sijoittaminen oleville viheralueille ja avoimille nurmikkoalueille on osoittautunut vaikeaksi ei-

kä sillä useinkaan saavuteta kaupunkikuvallisesti hyvää lopputulosta. Yhdenkin puun istuttaminen esimerkiksi vanhaan keskustan puistoon edellyttää huolellista taustaselvittelyä. Puistosuunnitelman tavoitteiden ja kohteen arvojen lisäksi tulee tarkistaa myös alueen muut suunnitelmat kuten tulevat kaava-, rakentamis- ja uudistushankkeet. Useissa puistoissa on maan alla suuret määrät johtoja, putkia ja viemäreitä, jotka estävät puiden istuttamisen niiden päälle. Kasvillisuuden ohella puistoihin on varattava tilaa myös erilaisia toimintoja varten kuten leikkipaikkoja, liikuntapaikkoja, kalusteita ja käytäviä. Myös avoimina pidettäviä kasvittomia näkymiä sekä toiminnallisia avoimia alueita tarvitaan puistoissa. Avoimille alueille puistoissa on siis moninaiset syynsä, eikä lisäämistusten tekeminen siksi ole useinkaan toivottavaa.

Kukkivien kaupunginosien kehittämiskohteiden valitseminen sopii hyvin osaksi Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämistä. Helsingin tavoitteellisessa viher- ja virkistysverkostokartassa (VISTRA) on esitetty kaupunginosapuistojen verkosto. Kaupunginosapuistot ovat toiminnallisia, alueen identiteetin kannalta merkittäviä puistokokonaisuuksia, joiden yhtenä teemana voi olla myös kasvillisuus. Kaupunginosapuistojen kehittämiseen on kuitenkin mahdollista panostaa vasta kaupunkiuudistushankkeiden yhteydessä.

Helsingin viher- ja virkistysverkostoa kehitetään eri tavoin. Yksi kehittämisen työkaluista kaupunkiympäristön toimialalla on yleisten alueiden suunnitelma, jonka kehitystyö on parhaillaan käynnissä. Yleisten alueiden suunnitelmat tehdään tulevaisuudessa neljän vuoden välein suurpiireittäin. Suunnitelmien päätavoite on kohteiden hankkeistaminen ja kehittämiskohteiden tunnistaminen. Suunnitelman osana tehdään kaupunginosakohtaiset aluekortit, joiden yhtenä teemana on kaupunginosakohtainen kasvillisuutta ja muita kohteen ominaispiirteitä koskeva tieto. Kaupunginosakohtaiset kasviteemat ja -tavoitteet ovat luontevasti osa aluekorttien tulevaa sisältöä. Yksityiskohtaisia, puistokohtaisia kasvillisuustavoitteita voidaan määritellä yleisten alueiden suunnitelman yhteydessä tehtävien, suunnittelua ohjaavien hankeohjelmien kautta.

Helsingin rikas kasvihistoria ja nykyiset kasvilajikokeilut

Puistojen ja viheralueiden kukkivat kasvit tuottavat suurta iloa ja elämyksiä ihmisille. Ne ovat myös tärkeitä ravintokasveja rakennetun ympäristön mesipistiäisille ja muille pölyttäjäille. Lisäksi marjat, hedelmät, pähkinät ja siemenet tarjoavat ravintoa muun muassa linnuille. Asukkaiden kiinnostusta kasveihin kuvastaa hyvin muun muassa OmaStadi-hankkeessa esitetyt lukuisat kasvien ja puiden istuttamista koskevat ehdotukset.

Helsingin puistojen kasvihistoria on ansiokas ja antaa helsinkiläisille aihetta ylpeyteen. Puistokulttuuri on Helsingissä alkanut jo 1700-luvulla, ja taimia on hankittu Ruotsin ja Venäjän lisäksi useista Euroopan maista, esimerkiksi Saksasta. Kasvit ja puistojen kasvivalikoima ovat näkyvin osa Helsingin puistohistoriaa: Pihasyreeni on levinnyt kaikkialle Suomeen Suomenlinnan linnoitusten rakentajien kautta. Kartanoiden ja huviloiden omistajat hankkivat aikoinaan edelleen tallessa olevia harvinaisia kasveja, esimerkiksi syreeni- ja ruusulajikkeita puutarhoihinsa, jotka ovat nykyään julkisia puistoja. Suomen historia osana Venäjää näkyy Helsingissä muun muassa kansainvälisestikin kiinnostavana poppelilajikkeistona ja vanhoina salavina (esimerkiksi niin sanottu Lasi-palatsin salava). Eri aikakausina kasveista kiinnostuneet kaupunginpuutarhurit ovat tehneet taimihankintoja ja kasvilajikokeiluja, joiden seurauksena Helsingistä löytyy yhä ainutlaatuisia pensasruusulajikkeita, harvinaisia jalosyreeneitä, puistojen ja Lauttasaaren Isokaaren varrelta tunnistamattomia koristeomenapuulajikkeita sekä Haagan Alppiruusupuisto, joka on perustettu Helsingin yliopiston koalueeksi. Meilahden ruusutarhan kokoelmassa hyödynnetään muun muassa suomalaista ruusuperintöä, eli helsinkiläisiä ja suomalaisia löytöruusuja. Valtakunnalliseen taimituotantoon on Helsingistä otettu etenkin vanhoja koristeomenapu-, pensasruusu- ja pihasyreenilajikkeita.

Helsingin kasvihistorian vaalimisen lisäksi myös uutta kaupunkilajistoa kokeillaan Helsingissä järjestelmällisesti. Kirsikoiden koeistutukset ovat johtaneet kukkivien kirsikkapuiden yhä enenevään käyttöön Helsingissä. Uusia katupuulajeja kokeillaan parhaillaan Vartiokylän Vartioharjuntien ja kukkivia katupuita Laajasalon Reiherintien katupuubarboretimeissa. Niskalan ja Meilahden arboretumeissa seurataan uusien kaupunkioloihin hankittujen kokeilulajien menestymistä. Elimäellä sijaitsevan maailmankuulun Mustilan arboretumin näyttävimpiä lajeja on istutettu koeistutuksiin eri puolille Helsinkiä vuosina 2014-2019. Vähitellen kasvikoikeilujen myötä löydetään yhä uusia, paikallisiin kasvuolosuhteisiin soveltuvia kasvilajeja ja -lajikkeita Helsinkiin.

Katupuubarboretumeista ja katuvihreän kehittämisestä tehtiin Kerro kantasi -kysely kesällä 2021. Yleinen huomio kyselystä on vastaajien kannustava suhtautuminen katupuubarboretumien kaltaisiin kasvillisuuskokeiluihin ja toivomukset katuvihreän monipuolistamisesta. Katupuubarboretumeita toivottiin tulevaisuudessa sijoitettavaksi eri puolille kaupunkia.

Rakennettujen viheralueiden kasvien käytön linjaus ja Helsingin kaupunkikasviopas

Helsingin rakennettujen viheralueiden kasvien käytön linjaus valmistui 2009, mutta on edelleen tavoitteiltaan ajankohtainen. Linjauksen taustaselvityksessä tuotiin eri tavoin esille Helsingin viheralueiden rikas

kasvihistoria ja sen vaalimisen ja kehittämisen tärkeys. Kasvien käytön linjauksen peruseriaateiksi valittiinkin muun muassa Helsingin puistojen kasviperinteen ylläpitäminen ja kehittäminen (kohta 1) ja elämyksellisyyden ja kauneuden tavoittelemine (kohta 4). Kasvien käytön linjauksen visiossa vuodelle 2050 Helsinki on ”elämyksellinen kukkiva kaupunki”.

Vuonna 2020 kokonaan päivitetty Helsingin kaupunkikasviopas konkretisoi kasvilajitasolle Kasvien käytön linjauksen tavoitteita. Kaupunkikasvioppaassa Helsinkiin suositellaan istutettavaksi noin 500 puu- tai pensaslajia, 200 ruohovartista lajia ja 100 kukkivaa sipulikasvilajia. Osa puuvartisista kasvilajeista on merkitty oppaan suosituksissa niin sanotuksi herkkukasveiksi, eli kasveiksi joilla voidaan tarjota kaupunkilaisille erityisiä elämyksiä ja kasvi-iloa. Näiden herkkukasvien näyttävyys voi perustua esimerkiksi hienoon kukintaan, kiinnostavaan kasvutapaan, näyttävään lehdistöön tai komeaan syysväritykseen. Tällaisia Helsingin viheralueille sopivia herkkukasveja ovat esimerkiksi kirsikat, magnoliat, alppiruusut, puistoatsaleat, jalosyreenit ja jotkut pensasruusut. Esimerkiksi näitä lajeja voidaan hyvin käyttää lähtökohtana, jos kehitetään kukkivien puistojen teemaa eri puolille Helsinkiä.

Puistojen kukintatiedotus ja puurekisteri

Aloitteessa on ehdotettu, että kaupungin kukkivat kohteet voitaisiin tehdä entistä saavutettavammiksi kokoamalla ne selkeäksi kokonaisuudeksi esimerkiksi Helsinki Marketingin ylläpitämälle MyHelsinki-sivustolle. Aloitteen mukaan hienot kohteet ansaitsevat hyvät saapumisohjeet sekä kootusti yhdestä paikasta löytyvän ajantasaisen tiedon kukkimisesta.

Luontoon ja puistoihin liittyvien verkkosisältöjen kehittämistä edistetään hel.fi-sivuston uudistamisprojektissa, joka on parhaillaan kesken. Jo nykyisellään kaupunki on koonnut tietoa puistoista ja kukkivista kohteista Vihreät syyli -sivustolle. Ajankohtaisviestintää kukkivista kohteista tarjotaan kaupunkiympäristön toimialan sosiaalisen median kanavissa, muun muassa Kaupunkiluonto Helsingissä -Facebook-ryhmässä. Helsingin puistoissa on myös jo vuodesta 2003 järjestetty vuosittain opastettuja puistokävelyitä, jotka pyritään ajoittamaan erityisesti kukintahuippuihin.

Helsingin katu- ja viheralueiden kasvilajistosta jaetaan asukkaille yhä enemmän tietoa. Kaupungin puurekisteriin on viety kaikki Helsingin katupuut, osa puistopuista ja kaikki lajistoseurantakohteet, kuten arboretumit. Puurekisteri on avointa dataa, johon kaupunkilaiset pääsevät tutustumaan kaupungin karttapalvelun kautta. Puurekisteristä pystyy ha-

kemaan esimerkiksi kaikki Helsinkiin istutetut kirsikat tai magnoliat. Pensaista ei ole vastaavaa rekisteriä.

Kukkivien puistojen ideakonseptin jatkokehittäminen

Helsingin puistojen kasvillisuuden strategisessa kehittämisessä idea kasvillisuuden teemapuistoista on ollut esillä aiemminkin. Ilmastomuutoksen myötä tietoisuus mahdollisista yksilajisten istutusten kasvitauti- ja tuholaisriskeistä on kuitenkin noussut varteenotettavaksi uhaksi. Resilienssin eli muutokseen sopeutumisen näkökulmasta yhteen lajiin tai sukuun perustuvia laajoja kasvillisuuden teemakokonaisuuksia pidetään muuttuvassa ilmastossa nykyään haavoittuvina ja riskialttiina. Siksi aloitetta kukkivista teemaistutuksista on varovaisuusnäkökulma huomioiden syytä pohtia monipuolisesti: kasviteemat voivat tietyn lajin kukinnan sijaan tai rinnalla olla muilla tavoin teemallisia, esimerkiksi marjovat puut, syötävät kasvit, pölyttäjiä hyödyttävät perennat, hulevesikasvillisuus, kukkasipulit, kukkivat niityt, köynnökset ja kasvien syysvärit. Laajentamalla kasviteemaa voidaan myös ajoittaa viheralueiden elämyksellisyyttä ja kukintaa loppukevään ja alkukesän kukintahuipusta kasvukauden kaikkiin vaiheisiin, varhaisesta keväästä aina syksyn ruskaan saakka.

Kasvillisuuden teemakokonaisuuksia voidaan kehittää myös kaupunkiluonnon monimuotoisuuden näkökulmasta. Ajankohtaisia teemoja ovat esimerkiksi LUMO-ohjelmassa mainitut rakennetun ympäristön luonnon monimuotoisuutta edistävät ratkaisut, kuten pölyttäjähyönteisten ja muiden eliöiden ravintokasveiksi sopivat puistojen ja viheralueiden kukkivat puutarhakasvit.

Yksi Helsinkiin erityisen hyvin sopiva kasvillisuuden teemakokonaisuus on Helsingin omat historialliset kasvikkannat. Se on samalla kunniansoitus Helsingin puistohistoriaa ja historian tekijöitä kohtaan.

Edellä esitetyn perusteella mahdollisuuksia kukkivan kasvillisuuden teemakokonaisuuksiksi Helsingissä on paljon. Vaihtoehtoista onkin jo tekeillä ideatasoinen niin sanottu inspiraatiokortti, joka tulee osaksi Helsingin kaupunkitilaohjeen kasvipalettia.

Linkit sivustoihin:
kaupunkikasviopas.hel.fi
vihreatsylvit.fi
facebook.com/puistot

Puurekisteri:
kartta.hel.fi

08.11.2021

Asia/13

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Satu Tegel, suunnitteluasiantuntija: 310 38406
satu.tegel(a)hel.fi

08.11.2021

Asia/14

§ 809

V 24.11.2021, Valtuutettu Laura Finne-Elosen aloite heikoista jäistä varoittavista kylteistä

HEL 2021-005050 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Finne-Elosen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Laura Finne-Elonen ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää mahdollisuudet asentaa varoituskylttejä heikoista jäistä rannoille ja muille alueille, mistä pääsee helposti talvisin jäälle. Varoituskyltit voisivat aloitteen tekijöiden mukaan myös sisältää tietoa jäillä liikkumiseen tarvittavista varusteista.

Kaupunginhallitus viittaa aloitteen johdosta saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että aloitteessa esitetty täsmätiedottaminen jään kantavuudesta rannoille sijoitettavin kyltein tai esimerkiksi sosiaalisen median avulla ei ole tarkoituksenmukaista, vaikka yleisesti heikoista jäistä tiedottaminen onkin sinänsä kannatettava ajatus.

Helsingin jäätilanteesta kyltein tiedottaminen edellyttäisi kaupungin kaikkien jääalueiden jatkuvaa seurantaa. Helsingissä pelkästään niille alueille, joilta jäälle pääsy on helppoa, tarvittaisiin tiedottamista varten arviolta 150–200 kylttiä, joita tulisi päivittää ja ylläpitää muuttuvan jääti-

08.11.2021

lanteen mukaan. Lisäksi on huomioitava, että vaaralliset kohdat voivat vaihdella talven mittaan sekä eri talvina, eivätkä kyltit soveltuisi tiedottamisen välineeksi näissä muuttuvissa olosuhteissa. Rannoille pysyvästi ympäri vuoden sijoitettavat, heikoista jäistä varoittavat kyltit sen sijaan eivät tehoaisi kovinkaan hyvin ihmisiin. Jos varoituskylttejä asennettaisiin rannoille, saattaisi myös syntyä harhakuva, että siellä missä kylttejä ei ole, on jää turvallista.

Edellä mainituin perustein heikoista jäistä varoittaminen tähän tarkoitukseen asennettävien kylttien avulla olisi erittäin haasteellista. Tehokkaampaa tiedottamista jäätilanteesta toteuttavat esimerkiksi Rajavartiolaitos, Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliitto sekä Helsingin kaupungin pelastuslaitos sosiaalisen median avulla. Myös esimerkiksi Suomen ympäristökeskus ja Ilmatieteen laitos seuraavat osaltaan jäätilannetta.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä pelastuslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Finne-Elosen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 07.09.2021 § 137

HEL 2021-005050 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan tiedottaminen heikoista jäistä on kannatettavaa. Jäällä liikutaan kuitenkin aina omalla vastuulla, ja olosuhteet jäällä voivat muuttua nopeasti. Täsmätiedottaminen jään kantavuudesta rannoille sijoitettavin kyltein tai esimerkiksi sosiaalisen median avulla on liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan erittäin haasteellista.

Helsingissä meren jäälle pääsee useista paikoista. Esimerkiksi liikuntapalveluiden hallinnoimilta 26 uimarannalta ja kaupungin 79 pienvenesatamasta on helppo pääsy jäälle.

Pelkästään näille alueille tiedottamista varten tarvittaisiin arviolta 150–200 kylttiä, joita tulisi päivittää ja ylläpitää jäätilanteen mukaan. Mikäli rannoille sen sijaan sijoitettaisiin pysyviä kylttejä, joissa varoitetaan heikoista jäistä ympäri vuoden, niin tämän tapaiset taulut eivät liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan tehoa kovinkaan hyvin ihmisiin.

Tehokkaampaa tiedottamista jäätilanteesta toteuttavat esimerkiksi Rajavartiolaitos, Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliitto sekä Helsingin kaupungin pelastuslaitos sosiaalisen median avulla.

Hyvinä jäätalvina liikuntapalvelut toteuttaa meren jäälle 1–2 matkaluistelurataa kuntalaisten käyttöön. Liikuntapalvelut huolehtii ja vastaa ratojen turvallisuudesta tarkastamalla ne päivittäin sekä sulkee radan, kun jään paksuus ei ole enää riittävä. Asiasta tiedotetaan radalla kyltein, kaupungin kotisivuilla sekä sosiaalisessa mediassa.

Helsingin koko jäätilanteesta tiedottaminen edellyttäisi kaupungin kaikkien jääalueiden jatkuvaa seurantaa. Kylttien asentaminen, ylläpitäminen sekä jään paksuuden seuranta, vastuut huomioiden, toisi liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan kaupungille huomattavia kustannuksia. Liikuntapalveluissa ei ole varattu resursseja edellä mainittujen asioiden toteuttamiseksi.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 24.08.2021 § 392

HEL 2021-005050 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Heikosta jäästä varoitavien kylttien asentamista sekä jäätilanteen seurantaan liittyviä kysymyksiä on selvitetty laajasti kaupunkiympäristön toimialalla sekä muun muassa lakipalveluiden kanssa.

Heikosta jäästä varoitavien kylttien asentaminen ei kuulu kaupungin laissa määriteltäviin tehtäviin. Kuntalain mukaan: "Kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädetyt tehtävät." Varoituskylttien pystyttäminen ei ole minkään erityislain nojalla kunnan lakisääteinen tehtävä. Kyse ei ole myöskään kunnan alueiden käytön suunnittelusta, jossa mm. elin- ja toimintaympäristön terveellisyys ja turvallisuus on otettava lain nojalla huomioon, vaan luonnonympäristöstä. Jäällä liikutaan omalla vastuulla myös kaupungin alueella. Jäällä järjestettävissä tapahtumissa järjestäjätaholla on, sitä vastoin, jossain määrin vastuu turvallisuudesta.

Koska lakisääteistä veloitetta kylttien asentamiseen ei ole, niiden asentaminen on harkinnanvaraista. Kylttien asettaminen ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista rantaviivan suuren määrän vuoksi, eikä mahdollisten vaaranpaikkojen kartoittaminen ole mahdollista kaupungin nykyisillä resursseilla. Vaaralliset kohdat voivat myös vaihdella talven mittaan sekä eri talvina. Jos varoituskylttejä asennetaan rannoille, saattaa myös muodostua harhakuva, että siellä missä kylttejä ei ole, on jää turvallista.

Esimerkiksi Suomen ympäristökeskus (SYKE) ja Ilmatieteen laitos seuraavat jäätilannetta. Lisäksi pelastuslaitos ja merivartiosto antavat talvisin varoituksia heikoista jäistä. Jäätilanteen arvioinnin ei ole mahdollista olla kunnan vastuulla nykyisten resurssien puitteissa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Maria Hyövähti, maisema-arkkitehti: 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 24.08.2021 § 37

HEL 2021-005050 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

08.11.2021

Pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin pelastuslaitos on luonnollisesti kaiken turvallisuutta edistävän viestinnän kannalla. Turvallisuusviestinnässä on olennaista huomioida eri kohderyhmät sekä ennen kaikkea varmistaa viestinnän tehokkuus, tarkoituksenmukaisuus ja oikea-aikaisuus. Pelastuslaitoksella ei ole edellytyksiä ehdotetun kyltityksen toteuttamiseen ja ylläpitämiseen. Pelastuslaitos ei kuitenkaan näe estettä sille, että lausuntopyynnössä ehdotetun mukaisesti Helsingin kaupunki selvittäisi mahdollisuudet asentaa varoituskylttejä heikoista jäistä rannoille ja muille alueille, mistä pääsee helposti talvisin jälle.

Räddningsnämnden uttalar till stadsstyrelsen enligt följande:

Helsingfors stads räddningsverk ställer sig naturligtvis positivt för all kommunikation som främjar säkerhet. I säkerhetskommunikation är det väsentligt att beakta de olika målgrupperna och säkerställa effektiviteten av kommunikation, dess ändamålsenlighet och att kommunikation sker i rätt tid. Räddningsverket har inte förutsättningar att verkställa och upprätthålla den föreslagna skyltningen. Räddningsverket ser dock inget hinder för att Helsingfors stad enligt det föreslagna uttalandet skulle utreda möjligheten att ställa upp varningsskyltar för svag is på stränderna och i andra ställen där man lätt kommer till isen på vintertid.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Jani Pitkänen

Lisätiedot

Sami Maskulin, vs. palopäällikkö, puhelin: 31031360
sami.maskulin(a)hel.fi

08.11.2021

Asia/15

§ 810

V 24.11.2021, Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite kaupunkiviljelyn edistämisestä

HEL 2021-006757 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Thomas Wallgren ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki laatii yhteistyössä asiasta kiinnostuneiden järjestöjen ja osuuskuntien kanssa suunnitelman siitä, miten kaikille halukkaille kaupunkilaisille voidaan tarjota mahdollisuus viljelypalstaan tai viljelylaatikkoon, joka sijaitsee korkeintaan viidentoista minuutin kävelymatkan päässä kotoa. Lisäksi aloitteentekijät esittävät selvitettäväksi, miten halukkaille kaupunkilaisille voidaan tarjota mahdollisuus säilytystilaan maakellarissa, tai maakellarin olosuhteita vastaavassa tilassa, joka sekin sijaitsee korkeintaan viidentoista minuutin kävelymatkan päässä kotoa.

Kaupunki pystyy tarjoamaan viljelymahdollisuuden halukkaille riittävällä tasolla joko olemassa olevilla palstaviljelyalueilla tai Viljellään kaupungissa -oppaassa esitetyllä tavalla.

Kaupungilla ei ole kuitenkaan mahdollisuutta tarjota maakellareita yhteiskäyttökellareiksi. Yhteiskäyttöisten maakellareiden tarpeen kartoittaminen, niihin investoiminen ja niiden rakennuttaminen ei ole kaupungin tehtäväkenttään kuuluvaa toimintaa. Yhdistys olisi paras taho vastaamaan tällaisen toiminnan tasapuolisesta ja valvotusta organisoinnista. Myös maakellarit edellyttävät vuosittaista siivousta ja niiden toimivuudesta tulee huolehtia.

Helsingissä on tarjolla viljelymahdollisuuksia eri puolilla kaupunkia. Kaupungissa on 10 asemakaavan mukaista siirtolapuutarhaa ja 43 viljelypalsta-alueita, jotka ovat käytettävissä nimenomaan erityyppisten ruokakasvien kasvattamiseen ja viljelyyn. Siirtolapuutarha-alueet on vuokrattu siirtolapuutarhayhdistyksille, jotka vuokraavat yksittäiset palstat mökin ostaneille helsinkiläisille. Myös kaupungin viljelypalsta-alueet on vuokrattu kaupunginosa- tai palstaviljelijäyhdistysten hoitoon. Yhdistykset vuokraavat yksittäisiä palstoja helsinkiläisille yhdistyksiensä jäsenille ja huolehtivat vuokrasopimuksen mukaisesti viljelypalsta-alueen yleisestä siisteydestä.

Viljelypalstat ovat alun perin olleet aarin kokoisia, mutta useimmilla viljelypalsta-alueella niiden koko on puolitettu johtuen viljelijöiden määrän kasvusta sekä siitä, että monelle aari on liian suuri ala hoidettavaksi. Viljelypalstoilla voi viljellä niin halutessaan monivuotisia hyötykasveja. Myös vadelmien ja marjapensaiden viljely on mahdollista.

Vaikka osa viljelypalsta-alueista on niin suosittuja, että jäsenyyttä jonotetaan, kaupungissa on myös sellaisia alueita, joihin ei saada tarpeeksi viljelijöitä. Samoin kiinnostus niin kutsuttuihin perunapalstoihin ei ole herännyt laajasti. Peltomaalle perustetulla perunapalstalla viljellään kasvukausi kerrallaan ja syksyisin maa käännetään. Kaupungilla on mahdollisuus vuokrata yhdistyksille maisemapeltoja perunapalstakäyttöön.

Kaupunki laati yhteistyössä Dodo ry:n kanssa vuonna 2014 oppaan ”Viljellään kaupungissa – opas yhteisö- ja pienpalstaviljelyn perustamiseen Helsingissä”. Oppaan määritelmän mukaan pienpalsta-alueella yksittäiset ihmiset viljelevät muutaman neliön kokoista palstaa. Opas avustaa kaupunkilaisia ja paikallisyhteisöjä uusien pienpalsta-alueiden ja yhteisöviljelmien, jotka voivat olla myös viljelylaatikkoalueita, perustamisessa kaupungin omistamalle maalle. Yhteisöviljelmässä taas joukko ihmisiä hoitaa isompaa viljelmää. Opas on parhaillaan päivitettävänä vastaamaan nykyistä kaupungin organisaatiota.

Kaupunki on käynnistänyt myös työn, jossa tarkastetaan kaupunkiviljelyalueiden sijaintia, kartoitetaan mahdolliset uudet kaupunkiviljelyviljelyyn soveltuvat alueet ja tarkastellaan viljelytoiminnan aloittamismah-

dollisuuksia. Lisäksi kerätään tietoja muun muassa kaupunkiviljely-alueiden viljelyaktiivisuuteen, ympäristön siisteyteen, turvallisuuteen, toiminnallisuuteen ja mahdollisten vesipisteiden sijainteihin liittyen. Työn on tarkoitus valmistua keväällä 2022. Muut kuin viralliset palsta-alueet ovat viljelyalueina pääsääntöisesti väliaikaisia alueita, kuten tyhjiä tontteja, jotka odottavat rakentamista. Turvallisinta ja helpointa pienimuotoinen kaupunkiviljely on taloyhtiön tontilla. Näin monilla pihoidella jo tehdäänkin. Silloin monessa paikassa erikoisjärjestelyjä vaativan kasteluveden saa helposti taloyhtiön vesiverkosta ja viljelykset ovat paremmassa turvassa mahdolliselta ilkivallalta. Perunakellareita ja kylmiöitä on monissa vanhemmissa taloyhtiöissä vielä jäljellä.

Kaupungissa elää myös vahva rottapopulaatio, joka viihtyy erinomaisesti paikoissa, joissa on niille ruokaa. Rotat syövät kasvimaiden antiomia aina siemenistä vihanneksiin. Näin ollen kaikessa viljelyssä tulee huomioida myös yleiseen viihtyisyyteen ja terveyteen vaikuttavat tekijät. Jokaisen viljelijän vastuu omien viljelysten asianmukaisesta hoitamisesta on suuri. Näin huolehditaan myös siitä, etteivät rottien ruokailupaikat lisäänty ja niiden populaatio kasva. Yhdistyksille vuokratuilla palsta-alueilla yhdistys valvoo palstoilla viljelyä ja seuraa muun muassa kompostoinnin toimivuutta ja yleistä siisteyttä.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite

Oheismateriaali

1 Päivitettävänä oleva Viljellään kaupungissa -opas (2014)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 26.10.2021 § 576

HEL 2021-006757 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki tarjoaa viljelymahdollisuuksia eri puolilla kaupunkia. Helsingissä on 10 asemakaavan mukaista siirtolapuutarhaa ja 43 viljelypalsta-alueita, joiden tarkoitus on toimia nimenomaan erityyppisten ruokakasvien kasvattamiseen ja viljelyyn. Siirtolapuutarha-alueet on vuokrattu siirtolapuutarhayhdistyksille, jotka vuokraavat yksittäiset palstat mökin ostaneille helsinkiläisille. Myös kaupungin viljelypalsta-alueet on vuokrattu kaupunginosa- tai palstaviljelijäyhdistysten hoitoon. Yhdistykset vuokraavat yksittäisiä palstoja helsinkiläisille yhdistyksiensä jäsenille ja huolehtivat vuokrasopimuksen mukaisesti viljelypalsta-alueen yleisestä siisteydestä. Viljelypalstat ovat alun perin olleet aarin kokoisia, mutta useimmilla viljelypalsta-alueella niiden koko on puolitettu joutuessaan viljelijöiden määrän kasvusta sekä siitä, että monelle aari on liian suuri ala hoidettavaksi. Viljelypalstoilla voi viljellä niin halutessaan monivuotisia hyötykasveja. Myös vadelmien ja marjapensaiden viljely on mahdollista.

Vaikka osa viljelypalsta-alueista on niin suosittuja, että jäsenyyttä jonotetaan, kaupungissa on myös sellaisia alueita, joihin ei saada tarpeeksi viljelijöitä. Samoin uudelleen kiinnostus niin kutsuttuihin perunapalstoihin ei ole herännyt laajasti. Peltomaalle perustetulla perunapalstalla viljellään kasvukausi kerrallaan ja syksyisin maa käännetään. Kaupungilla on mahdollisuus vuokrata yhdistyksille maisemapeltoja perunapalstakäyttöön.

Helsingin kaupunki laati yhteistyössä Dodo ry:n kanssa vuonna 2014 oppaan ”Viljellään kaupungissa – opas yhteisö- ja pienpalstaviljelyn perustamiseen Helsingissä”. Oppaan määritelmän mukaan pienpalsta-alueella yksittäiset ihmiset viljelevät muutaman neliön kokoista palstaa. Opas avustaa kaupunkilaisia ja paikallisyhteisöjä uusien pienpalsta-alueiden ja yhteisöviljelmien, jotka voivat olla myös viljelylaatikkoalueita, perustamisessa kaupungin omistamalle maalle. Yhteisöviljelmässä taas joukko ihmisiä hoitaa isompaa viljelmää. Opas on parhaillaan päivitettävänä vastaamaan nykyistä kaupungin organisaatiota.

Kaupunki on käynnistänyt myös työn, jossa tarkastetaan kaupunkiviljelyalueiden sijaintia, kartoitetaan mahdolliset uudet kaupunkiviljelyvilje-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

lyyn soveltuvat alueet ja tarkastellaan viljelytoiminnan aloittamismahdollisuuksia. Kaupunkiviljelyalueista kerätään tietoja muun muassa viljelyaktiivisuudesta, ympäristön siisteydestä, turvallisuudesta, toiminnallisuudesta ja mahdollisista vesipisteiden sijainneista. Työ on valmis keväällä 2022.

Muut kuin viralliset palsta-alueet ovat viljelyalueina pääsääntöisesti väliaikaisia alueita, kuten tyhjiä tontteja, jotka odottavat rakentamista. Turvallisinta ja helpointa pienimuotoinen kaupunkiviljely on taloyhtiön tontilla. Näin monilla pihoiden jo tehdäänkin. Silloin monessa paikassa erikoisjärjestelyjä vaativan kasteluveden saa helposti taloyhtiön vesiverkosta ja viljelykset ovat paremmassa turvassa mahdolliselta ilkivallalta. Perunakellareitakin ja kylmiöitä on monissa vanhemmissa taloyhtiöissä vielä jäljellä.

Kaupungissa elää myös vahva rottapopulaatio, joka viihtyy erinomaisesti paikoissa, joissa on niille ruokaa. Rotat syövät kasvimaiden antiomia aina siemenistä vihanneksiin. Näin ollen kaikessa viljelyssä tulee huomioida myös yleiseen viihtyisyyteen ja terveyteen vaikuttavat tekijät. Jokaisen viljelijän vastuu omien viljelysten asianmukaisesta hoitamisesta on suuri. Näin huolehditaan myös siitä, ettei rottien ruokailupaikat lisäänty ja niiden populaatio kasva. Yhdistyksille vuokratuilla palsta-alueilla yhdistys valvoo palstoilla viljelyä ja seuraa muun muassa kompostoinnin toimivuutta ja yleistä siisteyttä.

Kaupungilla ei ole yhtäkään maakellaria, joka voisi toimia yhteiskäyttökellarina. Toimivan systeemin saavuttamiseksi tässäkin asiassa yhdistys olisi paras tapa vastaamaan tasapuolisesta ja valvotusta toiminnasta. Maakellaritkin täytyy siivota vuosittain ja huolehtia niiden toimivuudesta. Yhteiskäyttöisten maakellareiden tarpeen kartoittaminen, niihin investoiminen ja niiden rakennuttaminen ei ole kaupungin tehtäväkenttään kuuluvaa.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että se pystyy tarjoamaan viljelymahdollisuuden kaupungissa halukkaille riittävällä tasolla joko olemassa olevilla palstaviljelyalueilla tai Viljellään kaupungissa -oppaassa esitetyllä tavalla.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Elina Nummi, projektipäällikkö: 310 38475

[elina.nummi\(a\)hel.fi](mailto:elina.nummi(a)hel.fi)

Katriina Arrakoski, yksikön päällikkö, puhelin: 310 64382

[katriina.arrakoski\(a\)hel.fi](mailto:katriina.arrakoski(a)hel.fi)

Jussi Luomanen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 38626

08.11.2021

Asia/15

jussi.luomanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 811

V 24.11.2021, Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite kaupungin ydinkeskustaan kierrätyskontteja metalli- ja elektroniikkaromun kierrättämiseen

HEL 2021-005577 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite
- 2 Lausunto, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, 28.10.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että ydinkeskustan alueelle julkisen liikenteen solmukohtiin järjestettäisiin elektroniikkaromun ja metallin kierrätyskontteja, jotta alueen asukkaat saisivat sujuvasti paikan kierrättää myös autottomissa talouksissa. Perinteinen kiertävä romun keräys tapahtuu myös liian harvoin.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) vastaa asumisesta syntyvän jätteen keräyksen järjestämisestä toimialueellaan. HSY vastaa myös kiertävän keräyksen organisoinnista. Suuren metalliromun sekä sähkö- ja elektroniikkaromun keräysverkostona toimivat Sortti-asetat, joita on alueella viisi. Lisäksi metalli- sekä sähkö- ja elektroniikkaromua (SER-romua) kerätään keväisin HSY:n järjestämäl-

lä keräysautokierroksella, joka pysähtyy lähes 300 paikassa. Helsingissä pysähdyspaikkoja on ollut 116 kappaletta.

Pääkaupunkiseudun jätehuoltomääräyksissä edellytetään pienmetallin keräämistä erilleen kaikissa yli viiden asunnon kiinteistöissä eli kanta-kaupungin alueella lähes kaikki asuinkiinteistöt ovat keräyksen piirissä. Lisäksi pienmetallia voi toimittaa Rinki-Ekopisteverkoston pisteisiin.

Vastuu SER-romun jätehuollosta kuuluu jätelain perusteella tuottajille eli sähkölaitteiden myyjille ja maahantuojuille. SER-tuottajilla on velvollisuus järjestää kotitalouksien käytöstä poistettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden vastaanotto ja jätehuolto. Pieniä sähkölaitteita (alle 25 cm) voi toimittaa niitä myyviin suurempiin liikkeisiin ilman uuden laitteen ostovelvoitetta ja suuria laitteita otetaan niissä vastaan uuden vastaavan laitteen oston yhteydessä. Kantakaupungin alueella on useita tällaisia liikkeitä.

Autottomia asukkaita varten HSY on toteuttanut Nouto-Sortti-palvelun. Maksullisella Nouto-Sortti-palvelulla asukkaan kotoa noudetaan esimerkiksi isommat kodinkoneet tai huonekalut.

Kierrätysmahdollisuuksien lisääminen edesauttaa jätelain velvoitteiden noudattamista. Keräystoiminta on kuitenkin järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu roskaantumista tai muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa. Ydinkeskusta-alueen tehokas maankäyttö ja kaupunkikuvalliset vaatimukset asettavat haasteita sopivien kierrätyspaikkojen löytämiselle. Keskustan ja kantakaupungin valmiissa kaupunkirakenteessa ja jo moneen käyttöön osoitetussa katutilassa ei ole mahdollisuuksia mittavien keräyskonttien sijoittamiselle. Lisäksi HSY katsoo, että kantakaupungin alueelle ei ole tarpeen lisätä erillisiä HSY:n ylläpitämiä metalliromun tai SER:n keräyspisteitä. SER-tuottajien vastuulla on järjestää vastaanottopaikat siten, että ne ovat vaivattomasti saavutettavissa jätteen haltijoille.

Osa sähkö- ja elektroniikkaromusta luokitellaan vaaralliseksi jätteeksi, joten niiden keräyspaikkojen tulee olla valvottuja. Katutilassa ympäri- vuorokautinen valvonta ei käytännössä ole mahdollista. Keräyspisteet tulisi sijoittaa alueella tonttien puolelle, joihin kulku voidaan järjestää valvotusti.

HSY seuraa palvelutarvetta jatkuvasti ja kehittää palveluitaan tarvetta vastaavasti. HSY selvittää parhaillaan vaarallisen jätteen kiertävän keräyksen toteuttamista palvelemaan erityisesti niitä alueita, joille on ollut vaikea löytää vaarallisen jätteen konttien sijoituspaikkoja, kuten kanta-kaupungin alue.

08.11.2021

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja HSY:n lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite
- 2 Lausunto, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, 28.10.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 812

V 24.11.2021, Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite vetyliikenteen edistämistä Helsingissä

HEL 2021-005571 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite
- 2 HSL lausunto valtuutettu Nuutti Hyttisen aloitteesta vetyliikenteen edistämiseksi Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki voisi toimia puhtaan liikenteen edelläkävijänä mahdollistamalla polttonennoautojen käytön kaupunkilaisille, yrityksille ja kaupungin omassa käytössä edistämällä vetyinfrastruktuurin kehittymistä kaupungin alueella sekä rakentamalla Helsinkiin kaikille käyttäjille avoimen vedyn tankkausaseman. Kaupunki voisi hankkia polttonennoajoneuvoja testikäyttöön itse ja tehdä yhteistyötä esimerkiksi HSL:n sekä kaukoliikenteen linja-autoliikennöitsijöiden kanssa vetyajoneuvojen käyttöönoton edistämiseksi sellaisiin käyttötarkoituksiin, joihin ladattavat sähköajoneuvot soveltuvat huonosti.

Helsinki kannustaa teollisuuden ja joukkoliikenteen toimijoita kokeilemaan polttonennoajoneuvojen käyttöä osana kalustoa, jotta saadaan tietoa teknologian soveltuvuudesta. Samalla on kuitenkin otettava

huomioon, että vety on räjähdysherkkää kaasua ja tiiviissä kaupunkirakenteessa on haastavaa huolehtia riittävästä suojaetäisyyksistä vetyajeluasemien sijoittamisessa.

Vety mahdollistaa liikenteen kasvihuonepäästöjen merkittävän vähentämisen. Globaalisti 99 % vedyn tuotannosta on tällä hetkellä fossiilipohjaista. Jotta vety toimisi nollapäästöisenä energianlähteenä liikenteelle, energiankantajana tulisi käyttää elektrolyysivetyä, joka tuotetaan uusiutuvalla sähköllä. Liikenteen osalta elektrolyysivety soveltuu parhaiten raskaan liikenteen polttokennoajoneuvoihin. Henkilöautoihin akkusähkö on polttokennoa parempi käyttövoima, koska akkusähköautojen hyötysuhde on polttokennoautoja parempi ja sähkönjakeluinfrastruktuuri on pääosin jo olemassa. Akkusähkökäyttöisten henkilöautojen tarjonta paranee autonvalmistajien merkittävän panostuksen myötä.

Vetykäyttöisten bussien käyttöönotto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) liikenteessä on haastavaa. Tankkausasemia ei ole ja valmistustavaltaan päästötöntä ns. vihreää vetyä ei ole saatavilla. HSL-liikenteen alueella on kadunvarrella sijaitsevien päätepysäkkien lisäksi maanalaisia terminaaleja esimerkiksi Kampissa ja Matinkylässä. Nykyisilläkään maakaasubusseilla ei saa ajaa näihin maanalaisiin terminaaleihin paloturvallisuuden vuoksi. Kaasubussien määrä HSL-liikenteessä on marginaalinen eikä niiden määrä ole kasvamassa lähitulevaisuudessa, koska paloturvallisuusmääräyksistä johtuvat rajoitukset hankaloittavat liikennöitsijöiden operatiivista toimintaa.

Vedyn käytön tuoma hyöty (toimintasäde ja tankkaustapahtuman nopeus verrattuna akkujen lataamiseen) kaupunkiliikenteeseen ei ole paras mahdollinen. Vedylle ominaisimmat käyttökohteet löytyvät teollisuudesta ja laivaliikenteestä sekä raskaasta liikenteestä siltä osin, kuin sen sähköistäminen on vaikeaa. Kaupunkiliikenteessä sähköistäminen ei ole ongelma, kun sen asettamat vaatimukset otetaan huomioon jo aikataulu- ja linjastosuunnittelussa, infran rakentamisessa sekä liikenteen kilpailuttamisessa. Suunnittelussa voidaan siten huomioida bussien akkujen lataamiseen kuluva aika ja pitemmällä linjalla on mahdollista ladata akkuja ajonaikana päätepysäkillä.

Vetybussin hyötysuhde on vain 34 %, kun hyötysuhde sähköbussilla on 80 %. Polttokennossa vedyn polttaminen sähköksi tuottaa hukkaenergiaa, jota tosin voidaan käyttää bussien lämmittämiseen.

Norjassa tehty kokeilu vetybussien käyttämistä osoitti, että teknisesti vetybussi ei ole vielä saavuttanut riittävästi maturiteettia. Polttoaine-, huolto- ja tankkausinfrastruktuurin aiheuttamat kulut ovat olleet huomattavasti oletettua korkeampia. Lisäksi vetybussin hankintahinta huomattavasti korkeampi kuin sähköbussin.

08.11.2021

HSL seuraa aktiivisesti vedyn käytön mahdollisuuksia tulevaisuudessa, esimerkiksi VTT- ja kalustovalmistajayhteistyön kautta ja on valmis reagoimaan, mikäli vedyn käyttöönoton hidasteena tällä hetkellä olevia asioita, kuten saatavuus jakeluverkon puuttuessa ja kaluston hinta, saadaan vähennettyä kilpailukykyisen liikennöinnin vaatimalle tasolle. HSL on yhdessä VTT:n kanssa selvittämässä erilaisten käyttövoimien soveltuvuutta eri liikennetyypeille. Tässä yhteydessä tarkastellaan myös vedyn käytön mahdollisuuksia osana tulevaisuuden liikennettä.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan, rakentamispalveluliikelaitos Staran ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite
- 2 HSL lausunto valtuutettu Nuutti Hyttisen aloitteesta vetyliikenteen edistämiseksi Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.09.2021 § 422

HEL 2021-005571 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti liikenteen päästöjen tulee vähentyä 69 prosenttia vuoden 2005 tasosta vuoteen 2035 mennessä. Liikenteen osalta sähköautojen osuuden kasvun ja

08.11.2021

raskaan liikenteen ajoneuvoteknologian kehityksen arvioidaan olevan vaikuttavimpia toimenpiteitä.

Vety mahdollistaa liikenteen kasvihuonepäästöjen merkittävän vähentämisen. Globaalisti 99 % vedyn tuotannosta on tällä hetkellä fossiilipohjaista. Jotta vety toimisi nollapäästöisenä energianlähteenä liikenteelle, energiankantajana tulisi käyttää elektrolyysivetyä, joka tuotetaan uusiutuvalla sähköllä. Liikenteen osalta elektrolyysivety soveltuu parhaiten raskaan liikenteen polttokennoajoneuvoihin. Henkilöautoihin akkusähkö on polttokennoa parempi käyttövoima, koska akkusähköautojen hyötysuhde on polttokennoautoja parempi ja sähkönjakeluinfrastruktuuri on pääosin jo olemassa. Akkusähkökäyttöisten henkilöautojen tarjonta paranee lisäksi jatkuvasti, sillä autonvalmistajat panostavat merkittävästi sähköautoihin.

Helsinki kannustaa teollisuuden ja joukkoliikenteen toimijoita kokeilemaan polttokennoajoneuvojen käyttöä osana kalustoa, jotta saadaan tietoa teknologian soveltuvuudesta. Samalla Helsinki muistuttaa, että vety on räjähdysherkkää kaasua, mistä syystä vetyjakeluaseman sijoittamisessa on otettava huomioon muun muassa riittävät suojaetäisyydet. Raskaan liikenteen vetyjakeluasemat kannattaa sijoittaa logistiikkakeskittymien ja joukkoliikennevarikoiden yhteyteen. Ulkomaisten esimerkkien perusteella näiden yhteyteen on mahdollista toteuttaa jakeluasemia myös henkilöautoille.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Mikko Lehtonen, liikenneinsinööri: 310 37117
mikko.j.lehtonen(a)hel.fi

§ 813

V 24.11.2021, Valtuutettu Mia Haglundin aloite kohtuuhintaisuuden selkeyttämisestä kaupungin vapaarahoitteisissa vuokra-asunnoissa

HEL 2021-005581 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mia Haglundin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esteelliset: Jenni Rope

Esteellisyyden syy: yhteisöjäävi (hallintolain 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite_Haglund_5.5.21021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että kaupunki tuottaa selvityksen siitä, miten omakustannusperiaate toteutuu ja miten kohtuuhintaisuus on määritelty kaupungin omistamien vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen vuokrien määrittelyssä sekä vuokrien korotusten toimeenpanossa. Aloitteessa viitataan Aurorannan vapaarahoitteisiin vuokra-asuntoihin ja asukkaiden saamiin merkittäviin vuokrakorotuksiin, joista ilmoitettiin tammikuussa 2020.

Helsingin kaupunki omistaa 63 500 asuntoa, joista noin 7 000 on vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja. Vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen

hallinta on pääosin keskitetty palvelussuhdeasunnoista vastaavaan Kiinteistö Oy Auroranlinnaan, jolla on suorassa omistuksessaan noin 4 000 asuntoa. Lisäksi yhtiö hoitaa erityisryhmien hajasijoitetun tukiasumisen järjestämiseksi perustetun Oy Helsingin Asuntohankinta Ab:n 3 500 asuntoa, joista noin 1 700 on vapaarahoitteisia.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän voimassa olevan konserniohjeen mukaisesti kaupungin tytäryhteisöt salkutetaan markkinaehtoisesti toimiviin ja muihin tytäryhteisöihin. Kaupungin tytäryhteisöt kuuluvat yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta muihin kuin markkinaehtoisesti toimiviin. Kaupunginhallitus päättää tytäryhteisöjen sijoittamisesta salkkuihin osana tytäryhteisökohtaista omistajastrategiaa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 29.3.2021 tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat asunnot-yhteisöryhmään kuuluville tytäryhteisöille. Kaikki asunnot -yhteisöryhmään kuuluvat tytäryhteisöt kuuluvat jatkossakin muihin kuin markkinaehtoisesti toimiviin. Auroranlinnan omistajastrategiassa todetaan, että yhtiön toiminta jatkuu pääperiaatteiltaan entisellään pitäen kiinteistöt ja muut tilat haluttuina ja kohtuuhintaisina. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen kaupunkikonsernin yhtiölle asettamat tavoitteet huomioon ottaen.

Kaupungin omistaman KKOY Helsingin Korkotukiasuntojen korkotukirajoitukset päättyivät vuoden 2019 aikana, ja yhtiö liitettiin Auroranlinnaan 1.1.2020 alkaen. Sulautumiseen liittyvä tavoite oli asetettu Auroranlinnalle kaupungin talousarviossa vuosina 2019 ja 2020. Muutoksella kevennettiin ja yhdenmukaistetaan kaupungin kiinteistöomaisuuden hallinnointia.

Korkotukiasuntojen vuokralaiset siirtyvät Kiinteistö Oy Auroranlinnan vuokralaisiksi, ja vuokrasopimukset siirtyvät sellaisinaan Auroranlinnalle. Vuoden 2021 alusta Auroranlinnaan sulautuneen Korkotukiasuntojen vuokrasopimukseen kohdistettujen vuokrankorotusten perussyy on kiinteistöjen korjausvelka ja siihen liittyvä taloudellinen näkökulma. Maan arvolla ei ole perusteltu vaikutuksia vuokratason.

Vuokrasopimusten nykyisellä voimakkaasti jälkeen jääneellä vuokratasolla kiinteistöjä ei pystytä ylläpitämään ja samalla rahoittamaan tarvittavia korjauksia. Yhtiöissä on tehty hyvin vähän korjauksia niiden reilun 20 vuoden olemassaolon aikana, josta syystä korjausvelkaa on kertynyt runsaasti, ilman että niihin olisi taloudellisesti varauduttu.

Huoneistojen vuokrasopimuksia ei olla markkinahintaistamassa, vaan vuokria korotetaan, jotta kiinteistöjä voidaan kustannusperusteisesti yl-

läpitää taloudellisesti kestävästi. Vuokrat ovat korotustenkin jälkeen selvästi (noin 20 %) saman alueen yleistä vuokratasoa edullisemmat.

Kaupunginvaltuusto käsitteli kokouksessaan 13.10. valtuutettu Sami Muttilaisen aloitetta Kiinteistö Oy Auroranlinnan sulauttamisesta Helsingin kaupungin asunnot Oy:hyn. Muttilainen ja 15 muuta valtuutettua esittivät aloitteessaan, että kaupunki selvittäisi Kiinteistö Oy Auroranlinnan sulauttamista yhteen Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kanssa. Kaupunginhallitus totesi vastauksessaan, että Auroranlinnan ja Hekan jo perustamispäätöksissä linjatut toiminnan perusteet ja rahoitusmalli poikkeavat toisistaan eikä näin ollen Auroranlinnan fuusioimisella Hekan voida saavuttaa aloitteessa tarkoitettuja vuokratasoon ja vuokrien tasaamiseen liittyviä tavoitteita. Kaupungin asunto-omaisuuden omistamisen ja hallinnoinnin kannalta on tarkoituksenmukaista edelleen säilyttää Helsingin kaupungin asunnot Oy ja Kiinteistö Oy Auroranlinna erillisinä yhtiöinä nykyisillä toimintaperiaatteillaan.

Kaupunki seuraa aktiivisesti asuntojen hinta- ja vuokrakehitystä niin tuetun kuin vapaarahoitteisten asuntojen osalta. Kaupunginkansliassa on käynnistynyt AM-ohjelman tavoitteiden mukaisesti valmistelu kohtuuhintaisen asumisen mittaamisesta. Työn tavoitteena on nostaa aiempaa paremmin näkyväksi asumisen aiheuttamia kustannuksia helsinkiläisille. Työstä saadaan myös arvokasta tietoa asuntojen kohtuuhintaisuudesta ja se mahdollistaa tilanteen seurannan aiempaa paremmin. Valmistelussa lähtökohtana on käytetty aloitteessakin mainittua normatiivista lähestymistapaa, jossa asuntokunnan tulot suhteutetaan asumisen kustannuksiin. Tästä näkökulmasta on myös mahdollista seurata kohtuuhintaisen asumisen kehitystä kaupungissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite_Haglund_5.5.21021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 814

V 24.11.2021, Valtuutettu Thomas Wallgrenin ym. valtuustoaloite selvittää mahdollisuuksia ottaa käyttöön Helsingin oma paikallisraha

HEL 2021-005575 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Anni Salla, suunnittelija, puhelin: 310 37697
anni.salla(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Wallgren Thomas Paikallisrahaselvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Thomas Wallgrenin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Thomas Wallgren ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että valtuustolle tuodaan selvitys mahdollisuuksista ottaa käyttöön mm sosiaalista oikeudenmukaisuutta, yhteisöllisyyttä, vastuullista yrittäjyyttä ja ympäristövastuuta palveleva Helsingin oma paikallisraha joko kaupungin toimesta tai muulla tavoin. Aloitteessa esitetään, että valmistelun aikana käydään myös julkista vuoropuhelua tutkijoiden

ja kansalaisjärjestöjen kanssa ja huomioidaan kotimaisten ja ulkomais-
ten kuntien kokemuksia paikallisrahan toteuttamisesta.

Paikallisrahasta yleisesti

Paikallisraha (myös paikallisvaluutta) on päätoimisen valuutan rinnalla käytetty vaihtoehtoinen valuutta, joka on sidoksissa tiettyyn maantieteelliseen alueeseen. Paikallisraha on yksi vaihtoehtoisen valuutan (myös rinnakkaisvaluutta) muodoista. Uusimmissa paikallisrahajärjestelmissä käytetään lohkoketjuteknologiaa. Lohkoketju on hajautettu tili-
kirja, joka säilöö varmennetut tiedot tietokoneiden verkkoon niin kutsutuina lohkoina. Yhtenä paikallisrahan muodoista voidaan pitää myös aikapankkeja, joissa valuuttana toimii käytetty aika. Paikallisrahan tavoitteita ovat tasa-arvoisempi ja kestävämpi yhteiskunta. Sillä sanotaan olevan mahdollisuus demokratisoida palveluita ja organisaatioita, tukea pieniä ja keskisuuria yrityksiä, torjua eriarvoisuutta ja syrjäytymistä sekä tuoda esiin ympäristövaikutuksia. Paikallisrahajärjestelmät ovat usein voittoa tavoittelemattomia.

Valtiolla ja viranomaisilla on katsottu olevan merkittävä rooli vaihtoehtoisten valuuttojen synnyssä ja kehittämisessä tarjoamalla esimerkiksi teknistä, taloudellista ja laillista tukea. Viranomaisten osallistuminen paikallisvaluuttaan voi siis vahvistaa sen vaikutusta, mutta luo kuitenkin riskin tulla yhdistetyksi poliittiseen toimintaan, mikä taas saattaa heikentää kiinnostusta sen käyttöön.

Esimerkkejä kotimaisista paikallisrahakokeiluista

Suomessa on ollut paikallisrahakokeiluja, joista tunnetuimmat lienevät Toholammin ja Sysmän paikallisraha. Sysmän paikallisrahakokeilu toteutettiin vuonna 2018 ja sen jatkosta on käyty keskusteluja, mutta toistaiseksi se ei ole edennyt. Sysmän kunnan kokeilussa kehitettiin Suomen ensimmäinen digitaalinen paikallisvaluutta, joka toimi digitaalisten QR-koodien avulla, joita saattoi myös tulostaa paperille. Referenssinä käytettiin Bristolin ja Lewesin paikallisvaluuttoja. Mukana kokeilussa oli noin 30 paikallista yritystä ja ”sysmiä” kiersi noin 200 000 euron arvosta. Enemmistö näistä oli kunnan maksamia avustuksia yhdistyksille ja tieosuuskunnille.

Hankkeen aikana Sysmään syntyi kaksi uutta yritystä, joista molemmat olivat paikallisrahakokeilun johdosta kirjat Sysmään siirtäneitä. Kunnan yhteisöverokertymän sanotaan siirtojen johdosta lisääntyvän 20 000 euroa vuodessa. Hankekauden aikana ei syntynyt uusia työpaikkoja, jotka voitaisiin nähdä paikallisrahan edistämiksi. Kokeilusta tehdyn selvityksen mukaan paikallisvaluutan käyttöönotossa on erityisen tärkeää huomioida yritysten ja asukkaiden sitouttaminen valuutan käyttöön. Paikallisvaluutta tarvitsevat sitoutuneet käyttäjät ja yritykset onnistuak-

seen. Sysmässä paikallisrahasta tehdyn selvityksen mukaan käyttäjien ja yritysten sitouttaminen paikallisvaluuttaan ei onnistunut riittävän hyvin. Hankkeen aikana haasteiksi todettiin teknologian vaatimat resurssit, vaikeaksi todettu käyttöjärjestelmä sekä yritysten yksipuolisuus.

Toholammin kunnan paikallisraha perustettiin 2008 eikä se ole enää käytössä. ”Toho” oli setelin tapainen maksusitoumuspaperi, jonka tuottajana ja myyjänä toimi Toholammin kehitys Oy (kunnan omistama elinkeinoelämän kehitysyhtiö). ”Toho” kelpasi maksuvälineenä yrityksissä, jotka olivat mukana toho-järjestelmässä. Tohoja jaettiin myös opiskelustipendeinä ja urheilupalkintoina. Alkuinnostuksen jälkeen tohojen käyttö hiipui.

Esimerkkejä ja kokemuksia kansainvälisistä paikallisrahoista

Maaailmanlaajuisesti eri tyyppisiä vaihtoehtoisia valuuttoja löytyy tuhansia. Brixtonissa 2009 perustettu Brixton Pound on sekä setelimuotoinen että elektroninen paikallisvaluutta, josta ollaan kehittämässä lohkoketjupohjaista muotoa. Vaikka valuuttaa vastaanottavia paikallisia yrityksiä on paljon, ne kuitenkin vastaanottavat sitä suhteellisen vähän. Siksi voidaan sanoa, että se ei ole taloudellisesti kovin vaikuttava. Brixton Poundin myötä ei ole myöskään syntynyt uusia yritysten verkostoja tai lyhyempiä tuotantoketjuja, eikä sillä siis ole ollut ekologisia vaikutuksiaan. Sillä on kuitenkin todettu olevan vahva kulttuurinen vaikutus vahvistaen paikallisidentiteettiä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Se on myös lisännyt tietoisuutta paikallisista yrityksistä ja niiden hyödyntämisen eduista sekä tutustuttanut käyttäjiä uudelleenlaiseen tapaan ajatella rahasta.

Myös Bristolin Bristol Poundin saavutukset keskittyvät sen tuomaan paikallisidentiteetin sekä sosiaalisten ja yhteisöllisten suhteiden vahvistumiseen. Se voidaan nähdä myös koulutuksellisenä välineenä. Bristol Poundin käytön on todettu keskittyvän koulutettujen ja hyvin toimeentulevien keskuuteen. Suoria taloudellisia tai ekologisia vaikutuksia ei ole todettu. Bristol Poundista ollaan myös kehittämässä uutta pelkästään digitaalista muotoa.

Tilivaluuttana yritysten välillä toimivan Sveitsin WIR –frangin on todettu tuovat taloudellista vakautta valtiollisen valuutan heilahteluissa ja taantumisessa. Kun valtion valuutta oli vähissä, pystyivät asukkaat käyttämään WIR-frangeja. Saksan Baijerissa toimiva Chiemgauer-raha on auttanut paikallisia yrityksiä mm. toipumaan koronapandemian vaikutuksista. Yritykset ovat hyödyntäneet myös Chiemgauerin aurinkopaneelialoitetta, mikä on tuonut positiivisia ympäristövaikutuksia. Onnistuneiksi paikallisrahoiksi on arvioitu myös Massachussetsin Berkshiren BerkShire-valuutta, jolla on yli 400 yrityskäyttäjää, sekä Sardiassa

toimivaa Sardexia. Sardex koetaan luotettavana maksuvälineenä, jonka kautta yrittäjä varmasti saa maksun. Se on lisännyt luottamusta yrittäjien välillä ja siten sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Se on myös synnyttänyt uusia verkostoja ja tuonut yrittäjille uusia asiakkaita.

Paikallisraha Helsingissä

Vuonna 2018 Aalto-yliopistossa oli kehitteillä lohkoketjuteknologiaan pohjautuva paikallisrahakokeilu, jonka kehittämistyön alustana toimi osuuskunta Arvotakomo. Kokeiluun haettiin rahoitusta Helsingin kaupungin innovaatorahastosta, mutta sitä ei myönnetty. Päätöksen perusteluna oli, että uuden elinkeinoperustan luominen on hankkeessa epävarmaa, sillä hakija ei ole vielä tarkemmin selvittänyt yritysten kiinnostusta paikallisvaluuttaan kohtaan, eikä paikallisvaluutan kokeilun käynnön kohteita ole kartoitettu. Arvioinnin mukaan hanke oli myös suunniteltu toteutettavan tekninen ratkaisu edellä, ja hankkeen rahoituksesta innovaatorahaston rahoituksen jälkeen ei ollut toistaiseksi tietoa. Tämän jälkeen Arvotakomo on pyrkinyt löytämään kokeilulle paikan sekä on keskusteltu kokeiluun osallistuvien yhteisösäännöistä.

Osuuskunnaksi vuonna 2017 organisoitunut Arvotakomo on voittoa tavoittelematon ja tukee taloudelliseen monimuotoisuuteen ja taloudellisesti kestäväan kehitykseen tähtäävää toimintaa. Sen rooli on toimia välittävänä tekijänä eri toimijoiden välillä. Arvotakomon tukemat verkostot perustuvat ihmisten väliseen luottamukseen.

Lisäksi Aalto-yliopistossa tutkitaan valuuttojen simuloimiseksi tarvittavan metodologian ymmärtämistä, opettelua ja kehittämistä. Simulaatioilla voidaan korvata osa sosiaalisten innovaatioiden kokeiluista ja saada niistä mahdollisimman tehokkaita. Simulaatiomallien kehittäminen vie runsaasti aikaa, joten rinnakkaiset empiiriset kokeilut ovat tärkeitä. Sosiaalisissa innovaatioissa pienikin edistys voi tuoda merkittävää hyötyä.

Suomessa on toiminut useita paikallisrahaan verrattavia aikapankkeja. Stadin aikapankki on tällä hetkellä toiminnassa oleva aikapankki, joka perustettiin vuonna 2009 nimellä Kumpulan vaihtopiiri. Ideana on palveluiden ja tavaroiden vaihto yhteisöjen jäsenten välillä. Periaatteena on, että kaikkien aika, työ ja avun tarve ovat yhtä arvokkaita, yksi ”tovi” vastaa yhtä tuntia. Stadin aikapankki toimii kansainvälisesti tunnetun Time Banking -idean mukaisesti ja on osa kansainvälistä Community Exchange System -verkostoa (CES). Verkoston verkkotorilla voi käydä kauppaa Suomessa ja eri maissa olevien aikapankkien kanssa. Stadin aikapankilla on yli 4000 jäsentä ja vaihtotapahtumia on ollut yli 15 000.

Vuonna 2021 Stadin aikapankin torille on jätetty noin 15 ilmoitusta, joissa on sekä palveluita että tavaroita. Stadin aikapankin toimintaa yl-

läpidetään ja kehitetään muun muassa jäsenmaksuina kerättävinä ”toiveina”. Aikapankki kerää myös niin sanottuja yhteisötövejä, joita käytetään sisäisen kehittämistyön lisäksi mukana olevien yhteisöjen tukemiseen. Yhteistoveilla kannetaan laajempaa yhteisvastuuta, minkä ansiosta voidaan huolehtia myös niistä ihmisistä, joiden mahdollisuudet avun tarjoamiseen ovat vähäiset. Paljon tukea tarvitsevaa yksittäistä jäsentä voidaan tukea aikapankin yhteisötöveillä, jos hänen on vaikeaa tarjota apuaan ja kerryttää tovejaan.

Ongelmana aikapankkien virallistamisessa on suomalainen verotusjärjestelmä ja periaate työstä maksettavasta verosta. Vuonna 2018 Verohallinto on linjannut aikapankkien veronalaisuutta Talkoo-naapuriapuja vaihtotyön verotus -ohjeessa (4.7.2018). Verohallinnon mukaan pienimuotoinen naapuriapu tai vapaaehtoistyön kaltainen työ ei aiheuta veroseuraamuksia. Tuloverolain mukaan työsuoritusten vaihtaminen toiseen työsuoritukseen on vastikkeellinen tapahtuma, joka aiheuttaa veroseuraamuksia molemmille osapuolille. Korvauksen muodostaminen vertaisavusta muuttaa työn luonnetta verotuksen näkökulmasta ja asettaa myös paikallisrahan käyttöönnotolle haasteita, koska työstä tulisi tällöin maksaa veroa, vaikka vaihdantavälineenä olisi vertaisapu.

Yleinen kehityskulku käteisen rahan käytön vähenemiseen on ohjannut myös käytössä olevia paikallisrahajärjestelmiä, joista monet ovat kehittämissä uutta digi- ja usein myös lohkoketjupohjaista järjestelmää.

Suomessa paikallisrahakokeilujen taustalla on aikapankkitoimintaa lukuun ottamatta toistaiseksi olleet lähinnä kunnat. Ulkomaisissa toiminnassa olevissa esimerkeissä toimijana on usein kansalaistoimintapohjainen non-profit-organisaatio. Paikallisrahajärjestelmät perustuvat usein paikallisten yritysten muodostamaan verkostoon, jossa paikallisvaluuttaa vastaanotetaan, kun taas aikapankkitoiminta perustuu yksilöiden väliseen vaihdantaan.

Osallisuus ja neuvonta -yksikkö järjesti 11.10.2021 keskustelutilaisuuden, jossa kuultiin Arvotakomon, Stadin aikapankin sekä Helsingin kaupunginosayhdistyksen edustajien kokemuksia ja ajatuksia paikallisrahasta. Tilaisuudessa todettiin, että aihe herättää paljon keskustelua ja että paikallisrahan toteutustapoja on monia. Kokeiluissa tulisi huomioida ainakin toteuttajat ja heidän roolinsa, tavoitteet sekä käytännön toteutuksen mahdollinen teknologia.

Yhteenveto

Vertaisavun välineenä paikallisraha voi tukea yhteisöllisyyttä ja kaupunkilaisten hyvinvointia käyttäjiensä kesken. Helsingin kaupungille vapaaehtoistyö on palveluita rikastavaa ja nimenomaan vapaaehtoisuuteen perustuvaa tekemistä. Paikallisvaluutan liittäminen vapaaeh-

toistoimintaan sopii kenties paremmin yhdistyksille kuin kaupungin rooliin. Kaupunki pyrkii kohdentamaan palveluitaan niitä tarvitseville, täydentämään palveluaukkoja sekä tuottamaan universaaleja, kaikille saatavilla olevia palveluita. Paikallistalouden tukena paikallisvaluutta voisi tukea helsinkiläisiä yrityksiä. Paikallisrahaselvityksen ei voida katsoa merkittävässä määrin tuovan lisäarvoa sosiaali- ja terveystalouden järjestämiseen kaupunkilaisille.

Paikallisrahan mahdollisia negatiivisia puolia on raha- ja maksujärjestelmän monimutkaistuminen useamman rinnakkaisen järjestelmän johdosta. Paikallisraha voi tuoda myös mahdollisia palvelu- tai muita kuluja. Uusi järjestelmä vaatii myös aina uuden opettelua ja käyttäjien määrä voi jäädä pieneksi, jolloin järjestelmän hyödytkin kutistuvat. Rinnakkaisen rahajärjestelmän kehittäminen voi olla myös kallista. Jotkut virtuaalijärjestelmät voivat olla alttiita heilahteluille. Vaihtoehtoiset rahat voivat mahdollisesti olla myös helposti väärennettävissä. Uusi vaihtoehtoinen valuutta vaatii lisäksi käyttäjiltä kiinnostusta sen käyttöön, jolloin paikallisvaluutan tulisi vastata asukkaiden tarpeita.

Viitaten annettuihin lausuntoihin sekä kotimaisten ja ulkomaisten esimerkkien kokemuksiin ja havaintoihin voidaan todeta, että lähtökohtaisesti aloitteet, joilla aktivoidaan kaupungin roolia paikallisena toimijana, ovat kannatettavia. Helsingin kaupungin koko luo kuitenkin haasteita paikallisvaluutan organisointiin.

Toimivan ja vaikuttavan paikallisrahan perustaminen kuntalähtöisesti vaatisi uusia hallinnollisia resursseja, sekä aiheuttaisi mahdollisesti merkittäviäkin aloitusvaiheen kustannuksia muun muassa tietojärjestelmien perustamisen ja ylläpitämisen osalta. Kotimaiset ja kansainväliset esimerkit nostavat esiin kysymyksen paikallisrahan perustamisen ja ylläpitämisen vaatimista resursseista suhteessa paikallisrahan myötä koituviin sosiaalisiin ja taloudellisiin hyötyihin yksilö- ja yhteisötasolla.

Tässä vaiheessa ei ole kannatettavaa selvittää paikallisrahan käyttöönottoa Helsingin kaupungin toiminnassa. On kuitenkin tärkeää, että Helsingin kaupunki seuraa paikallisrahasta käytävää keskustelua ja osallistuu keskusteluun mahdollisuuksien mukaan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sosiaali- ja terveystoimialan lausunnot. Vastaus on näiden lausuntojen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Anni Salla, suunnittelija, puhelin: 310 37697
anni.salla(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Wallgren Thomas Paikallisrahaselvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.10.2021 § 157

HEL 2021-005575 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei ainakaan tässä vaiheessa kannata paikallisrahan käyttöönoton selvittämistä Helsingin kaupungin toiminnassa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että Helsingin kaupunki seuraa paikallisrahasta käytävää keskustelua ja osallistuu keskusteluun mahdollisuuksien mukaan.

Paikallisrahan ajatusta on sovellettu Suomessa pääasiassa kokeilujen puitteissa, ja toiminta on ollut suhteellisen pienimuotoista. Paikallisrahan ajatusta on sovellettu pitkäjänteisimmin viime vuosikymmenen ajan järjestöjen toimesta aikapankkien avulla, jossa ihmiset ovat voineet tarjota naapuriavun kaltaista apua toisilleen samalla keräten niin sanottuja maksuysiköitä eli 'toveja' työstään. Lisäksi Sysmässä on kokeiltu paikallisvaluuttaa kunnassa kirjoilla olevien yritysten tukemiseksi. Sysmän kokeilussa euroja sai vaihtaa "sysmiksi" ja näillä on voinut ostaa kunnassa toimivien yritysten tuotteita ja palveluita. Kansainvälisesti esimerkkejä paikallisvaluuttojen käytöstä on tuhansia viime vuosikymmeniltä.

Vertaisavun tukena Helsingissä on toiminut Stadin aikapankki vuodesta 2009. Stadin aikapankin toiminta perustuu ihmisten yhteisöllisyyteen ja auttamisen iloon. Auttamisen lisäksi toiminta mahdollistaa oman työn

korvauksena saatavat ”toivit”, joilla voi omaa työpanostaan vastavuoroisesti hyödyntää toisten ihmisten pienimuotoisiin työpanoksiin.

Ongelmana aikapankkien virallistamisessa on suomalainen verotusjärjestelmä ja periaate työstä maksettavasta verosta. Vuonna 2018 Verohallinto on linjannut aikapankkien veronalaisuutta Talkoo-, naapuriapu- ja vaihtotyön verotus -ohjeessa (4.7.2018). Verohallinnon mukaan pienimuotoinen naapuriapu tai vapaaehtoistyön kaltainen työ ei aiheuta veroseuraamuksia. Tuloverolain mukaan työsuoritusten vaihtaminen toiseen työsuoritukseen on vastikkeellinen tapahtuma, joka aiheuttaa veroseuraamuksia molemmille osapuolille. Korvauksen muodostaminen vertaisavusta muuttaa työn luonnetta verotuksen näkökulmasta ja asettaa myös paikallisrahan käyttöönnotolle haasteita, koska työstä tulisi tällöin maksaa veroa, vaikka vaihdantavälineenä olisi vertaisapu.

Sysmän kunta sovelsi paikallisrahaa alueensa yrittäjien ja tuotteiden tukemiseen. Sysmän paikallisrahalla ”sysmällä” sai ostaa paikallisia palveluita ja tuotteita. Kokeilusta tehdyn selvityksen mukaan paikallisvaluutan käyttöönnotossa on erityisen tärkeää huomioida yritysten ja asukkaiden sitouttaminen valuutan käyttöön: paikallisvaluutta tarvitsee sitoutuneet käyttäjät ja yritykset onnistuakseen. Sysmässä paikallisrahasta tehdyn selvityksen mukaan käyttäjien ja yritysten sitouttaminen paikallisvaluuttaan ei onnistunut riittävän hyvin.

Isossa-Britanniassa on luotu Sysmän kunnan tapaan erilaisia paikallisia rahajärjestelmiä tavoitteenaan tukea paikallisia yrityksiä. Bristol Pound on toiminut vuodesta 2012 Bristolin alueen yrittäjiä tukevana valuuttana, samoin Hullin alueen Hull Coin järjestelmässä asukkaat voivat ansaita alennuksia tai muita etuja alueen yrityksiltä vapaaehtoistyöllä tai muulla alueen ja sen ihmisten hyödyksi tehdyllä työllä. Hull Coin järjestelmä perustuu lohkoketjuteknologiaa ja Bristol Pound on siirtymässä sähköiseen paikallisrahajärjestelmään.

Vertaisavun välineenä paikallisraha voi tukea yhteisöllisyyttä ja kaupunkilaisten hyvinvointia käyttäjiensä kesken. Helsingin kaupungille vapaaehtoistyö on palveluita rikastavaa ja nimenomaan vapaaehtoisuuteen perustuvaa tekemistä. Paikallisvaluutan liittäminen vapaaehtoistoimintaan sopii kenties paremmin yhdistyksille kuin kaupungin rooliin. Kaupunki pyrkii kohdentamaan palveluitaan niitä tarvitseville, täydentämään palveluaukkoja sekä tuottamaan universaaleja, kaikille saatavilla olevia palveluita.

Paikallistalouden tukena paikallisvaluutta voisi tukea helsinkiläisiä yrityksiä. Helsingin kaupungin koko luo haasteita paikallisvaluutan organisointiin ja tuo esille kysymyksiä tukimekanismin hinnasta suhteessa saataviin hyötyihin.

Käsittely

05.10.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että muutetaan toinen kappale muotoon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei ainakaan tässä vaiheessa kannata paikallisrahan käyttöönoton selvittämistä Helsingin kaupungin toiminnassa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että Helsingin kaupunki seuraa paikallisrahasta käytävää keskustelua ja osallistuu keskusteluun mahdollisuuksien mukaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

21.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.09.2021 § 230

HEL 2021-005575 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Thomas Wallgrenin ja 17 muun valtuutetun Helsingin oman paikallisrahan mahdollisuuksien selvittämistä koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia ottaa käyttöön muun muassa sosiaalista oikeudenmukaisuutta, yhteisöllisyyttä, vastuullista, yrittäjyyttä ja ympäristövastuuta palvelevan Helsingin oma paikallisraha joko kaupungin toimesta tai muulla tavoin.

Paikallisrahan avulla voidaan vaihtaa palveluja, raaka-aineita, hyödykkeitä, ammattitaitoa ja tietoa tai sillä voidaan tehdä lahjoituksia tai hyväntekeväisyyttä. Käytävissä olevan tiedon perusteella paikallisraha-järjestelmiä ei ole otettu käyttöön merkittävässä määrin Suomessa. Lähinnä kokeilut ovat liittyneet pienempien kuntien paikallisen elinkeinotoiminnan edistämisyrittämyksiin. Pääkaupunkiseudulla toimii kansain-

väliseen paikallisraha- ja aikapankkiverkosto CES:iin kuuluva Stadin aikapankki, jonka toiminnassa käytetään tovi-valuuttaa.

Lähtökohtaisesti aloitteet, joilla aktivoidaan kaupungin roolia paikallisena toimijana, ovat kannatettavia. Paikallisrahan perustaminen vaatisi todennäköisesti uusia hallinnollisia resursseja sekä aiheuttaisi mahdollisesti merkittäviäkin aloitusvaiheen kustannuksia muun muassa tietojärjestelmien osalta. Järjestelmien luonti ja ylläpito eivät kuitenkaan kuulu sosiaali- ja terveystoimen tehtäviin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että esitetyn paikallisrahaselvityksen ei voida katsoa merkittävässä määrin tuovan lisäarvoa sosiaali- ja terveystoimien järjestämiseen kaupunkilaisille, ja ettei mahdollinen nykyisen kaupunkiorganisaation käyttöönotto paikallisraharatkaisu todennäköisesti olisi sellaisenaan käytettävissä tulevan sote-ratkaisun yhteydessä. Sosiaali- ja terveystoimialan osallistuminen paikallisrahaa koskevan selvityksen laatimiseen ei siten ole nykytilanteessa tarkoituksenmukaista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Paikallisrahalla voitaneen edistää ja aktivoida kuntalaisten osallisuutta ja toimijuutta ja tätä kautta lisätä kuntalaisten hyvinvointia sekä ehkäistä syrjäytymistä."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Armi Vaden, talouspäällikkö, puhelin: 310 15970
armi.vaden(a)hel.fi

Jerry Ramstedt, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25678
jerry.ramstedt(a)hel.fi

Kaisa-Maria Poikonen, laskenta-asiantuntija, puhelin: 310 35202
kaisa-maria.poikonen(a)hel.fi

08.11.2021

Asia/20

§ 815

V 24.11.2021, Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite asukastalojen kehittämiseksi – pilotteina Asukastalo Ankkuri ja Pitäjänmäen uusi asukastalo

HEL 2021-005020 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Veli-Matti Hurtig, Vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 040 5749710
veli-matti.hurtig(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 21.04.2021 Rantanen Tuomas Aloite asukastalojen kehittämiseksi – pilotteina Asukastalo Ankkuri ja Pitäjänmäen uusi asukastalo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuomas Rantanen ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki laatii sekä kaupungin omia, että järjestöjen asukastaloja koskevan kehitysohjelman, jossa selvitetään, miten niiden toimintaa voitaisiin vahvistaa yhdistämällä erilaisia kaupungin omia ja järjestöjen tuottamia toimintoja ja jopa yksityisten tahojen tuottamia palveluita. Samalla siinä arvioitaisiin, miten asukastalot ovat saavutettavissa eri kaupunginosissa ja onko tässä korjattavia aukkoja.

Aloitteessa todetaan, että kehitysohjelmassa on tarkoituksenmukaista selvittää, kannattaisiko kaupungin osallisuus ja neuvonta -yksikköön

ja/tai jollekin toimialalle nimetä vastuuvirkamies organisoimaan tällaista poikkihallinnollista yhteistyötä ja kaupungin oman toiminnan ylittävää viiteryhmien välistä yhteydenpitoa. Aloitteessa esitetään myös, että tällaisen uuden kehitystyön pilottihankkeiksi nostettaisiin Asukastalo Ankurin akuutin vuokralaisongelman ratkaisu sekä Pitäjänmäelle ehdotetun uuden asukastalon perustaminen.

Aloitteessa todetaan, että sen tarkoituksena on luoda asukastaloille uusia toimintamalleja, jossa synergian kautta tilankäyttöön saadaan uutta tehokkuutta. Näin jo olemassa olevilla resursseilla saadaan enemmän yhteisiä tiloja ja palveluita asukkaille.

Asukastilat Helsingissä

Helsingissä on pääsääntöisesti asukaskäytössä olevia tiloja noin 50. Lisäksi on joukko muita tiloja, joita asukkaat käyttävät kokoontumiseen, mutta joiden pääsääntöinen tarkoitus ei ole asukastilana toimiminen. Näitä tiloja hyödynnetään erityisesti kaupunginosissa, joissa ei ole omia asukastaloja/-tiloja.

Pääsääntöiset asukastilat voidaan hallintamuodon perusteella jakaa kolmeen luokkaan: kaupungin omistamat ja ylläpitämät asukastalot, taloyhtiöiden yhteisomistamat tai käyttöönsä vuokraamat tilat, sekä yleishyödyllisten toimijoiden omistamat tai käyttöönsä vuokraamat tilat.

Järjestövetoisissa asukastiloissa kerätään usein osallistumismaksuja ja materiaalikuluja toiminnan kattamiseksi. Niin sanotuilla kylmäasemilla toiminnan järjestäminen perustuu alueen asukkaiden omaehtoiseen toimintaan.

Kaupungin ylläpitämät tilat

Sosiaali- ja terveystoimiala vastaa yhdeksän asukastalon toiminnasta. Asukastalot sijaitsevat Etelä-, Pohjois- ja Itä-Helsingissä. Länsi-Helsingin asukastalolle ollaan etsimässä soveltuvia, saavutettavia ja esteettämiä tiloja. Kaupungin ylläpitämien asukastalojen toiminta painottuu kaupungin ja varsinkin sosiaali- ja terveydenhuollon kannalta terveyttä ja hyvinvointia edistävään toimintaan.

Asukastalojen toiminnan tavoitteena on lisätä kaupunkilaisten osallisuutta ja hyvinvointia. Strategisina tavoitteina on muun muassa tavoittaa eri-ikäisiä ja -taustaisia kävijäryhmiä, vahvistaa julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyötä ja tukea haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä (muun muassa kasvomaskien jako asukkaille, digituki ja hävikkiruoan jakaminen tai hävikkiruokailun järjestäminen) sekä mahdollistaa helsinkiläisten osallistumismahdollisuuksia ja -muotoja. Asukastalot toimivat kaupunkilaisten yhteisinä olohuoneina sekä tapahtuma- ja har-

rastuspaikkoina. Asukastaloihin jalkautuu työntekijöitä ja asiantuntijoita eri palveluista, kuten yhdyskuntatyöstä ja aikuissosiaalityöstä sekä seurakunnista. Asukastalotoiminnan nähdään vahvistavan hyvinvointia vähentämällä yksinäisyyttä, tuomalla rytmiä ja mielekästä tekemistä arkeen sekä avaamalla mahdollisuuksia toimia oman asuinalueensa ja luonnon hyväksi.

Sosiaali- ja terveystoimialan ylläpitämät asukastalot toimivat matalan kynnyksen periaatteella ja aktivoivat eri asuinalueiden asukkaita osallistumaan yhteiseen päivä- ja retkitoimintaan. Toimintaa toteutetaan yhteistyössä asukkaiden, vapaaehtoisten ja muiden toimijoiden kanssa turvallisen tilan periaatteiden mukaisesti. Tilat ovat päihteettömiä ja savuttomia. Toiminta on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta sekä pääsääntöisesti maksutonta.

Iltaisin ja viikonloppuisin asukastalojen tilat ovat vuokratyössä yleishyödyllisille toimijoille esim. kuorotoiminnat, liikuntaryhmät, harrasterkerhot ja vertaistukiryhmät. Myös asukkailla on mahdollisuus vuokrata edulliseen hintaan asukastalojen tiloja esimerkiksi omiin juhliinsa.

Hyvinvointialueratkaisun ollessa ajankohtainen, on selvitetty kaupunkivetoisen asukastalotoiminnan asemoitumisesta joko edelleen sosiaali- ja terveystoimialalle, kuten nykyisin, tai kaupungin toiselle toimialalle, kuten kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluihin.

Yhteisöjen ylläpitämät tilat

Järjestöjen ylläpitämiä asukastiloja on 23 ja taloyhtiöiden yhteisömistamia tiloja on 17. Lisäksi asukastoiminnassa voidaan hyödyntää kaupungin tiloja kuten kouluja, kirjastoja, kulttuurikeskuksia, nuorisotiloja, leikkipuistoja ja seniorikeskuksia. Yleishyödyllisten toimijoiden omistamat tai vuokraamat tilat ovat pääasiassa kaupunginosatoimintaan keskittyvien tai tilan ympärille perustettujen yhdistysten pyörittämiä. Joukossa on kuitenkin myös osuuskunta ja konserni -mallista toimintaa.

Taloyhtiöiden yhteisömistamat ja ylläpitämät asukastalot ovat usein jo kaavoitusvaiheessa suunniteltuja tiloja, jotka joukko alueen taloyhtiöitä omistaa parkki- tai palveluyhtiön kautta. Kaavoituksen ulkopuolelta tulleet tilat ovat pienemmän joukon taloyhtiöitä hallussa ja yhteisesti perustamia yhtiöiden tyhjiin tiloihin. Talojen käytännön toimintaa pyörittää joko sitä varten perustettu yhdistys, vapaaehtoisista koostuva hallintaryhmä tai isännöintitoimisto.

Hallintamuodosta riippumatta asukastiloja yhdistäviä piirteitä ovat vahva alueellinen ja yhteisöllinen suuntautuminen, maksuttomat ja kaikille avoimet tapahtumat, matalan kynnyksen harrastustoiminta, kokoustilat ja halpojen tilojen tarjoaminen yksityistilaisuuksiin. Kokonaisuudessaan

tilojen mahdollistama toiminta on hyvin monipuolista, joskin yksittäisten tilojen välillä on suurta vaihtelua riippuen koosta, varustelutasosta, hallintamallista, koordinoitiresursseista ja tiloja pyörittävän toimijan linjauksista kohderyhmän ja avoimuuden osalta. Vain omistajille toimintansa rajoittaneiden tilojen ohella, alueellisesti suuntautuneiden tilojen kohderyhmänä ovat tyypillisesti kaikki asukkaat ja paikallistoimijat.

Kaupungin yhdeksän asukastalon kokemusten perusteella on havaittu, että järjestöjen mahdollisuus sitoutua asukastalojen toimintaan vaihtelee erityisesti sen perusteella, onko heidän toiminnassaan palkattua vakituista ammattilista henkilökuntaa vai ainoastaan vapaaehtoisia. Järjestöavustuksella voitaisiin edistää nykyistä vahvemmin järjestöjen halukkuutta tehdä yhteistyötä myös kaupunkivetoisten asukastalojen kanssa.

Asukkaiden ja yhteisöjen toiminnan kannalta ei ole useinkaan merkityksellistä tilasta vastaava taustaorganisaatio vaan tilan saatavuus, soveltuminen monipuoliseen toimintaan ja tilan joustava käyttö ja varaaaminen. Kokemukset Helsingin monimuotoisesta asukastaloverkostosta osoittavat, että hallintomallista riippumatta, voidaan tuottaa laadukasta ja monipuolista, eri väestöryhmien tarpeet huomioon ottavaa toimintaa. Hallintomallista riippumatta helsinkiläiset asukastalot ovat olleet valtaosin kaikille kaupunkilaisille avoimia. Lisäksi helsinkiläisten asukastalojen toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan pääosin yhteistyössä niin kaupungin kuin alueen eri toimijoiden kesken.

Kaupungin tilojen asukaskäyttö

Asukasosallisuus ja avoin kansalaistoiminta ei tarvitse aina pysyviä toimitiloja ja avustusmäärärahaa on usein tarkoituksenmukaista suunnata toimintaan kiinteiden kulujen asemasta. Sekä kaupungin, että yhteisöjen ylläpitämien tilojen yhteiskäytön lisäämisen voidaan arvioida vähentävän kiinteitä tilakuluja ja vapauttavan resursseja asukastoiminnan muihin kuluihin.

Kaupungin tilojen avaaminen ja asukaskäytön mahdollistaminen on ollut osa kaupungin osallisuusmallia ja hallintosääntöön kirjattuja kaupungin osallisuuden osa-alueita. Strategiakauden 2017–2021 arviointi Helsingin kaupungin osallisuustyöstä -raportissa todetaan, että asukkaiden omaehtoisen toiminnan mahdollistamisessa kaupungin tilojen avaaminen asukaskäyttöön on keskeisessä roolissa. Tasavertaisten mahdollisuuksien luomiseksi kaupunki on pyrkinyt varmistamaan, että sen tiloja on helppoa ja turvallista käyttää koulutus-, kansalais- ja kulttuuritoimintaan. Julkisten alueiden ja tyhjien tilojen tilapäistä käyttöä on helpotettu ja kaupunki on pyrkinyt edistämään myös vajaakäytössä olevien muiden kuin kaupungin omistuksessa olevien tilojen käyttöä.

Kaupunginhallitus päätti 20.8.2018 § 505 kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet, joiden mukaan kaupungin tilojen asukaskäytön pohjana olevat arvot ovat asukaslähtöisyys, ekologisuus, oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus, taloudellisuus, turvallisuus, osallisuus ja osallistuminen sekä yrittäjämönteisyys. Kaupungin omistamien tilojen asukaskäytön tulee olla edellä mainittujen arvojen mukaista ja tilojen käyttöä edistetään edellä mainittujen arvojen pohjalta ja tilojen tarjoamisessa asukaskäyttöön noudatetaan tasapuolisuutta ja avoimuutta.

Päättyessään kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteista kaupunginhallitus samalla kehotti kaupunkiympäristön toimialaa ottamaan huomioon asukaskäytön mahdollistaminen soveltuvien osin kaikissa uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa sekä muita toimialoja huolehtimaan hallinnoimiensa asukaskäyttöön soveltuvien tilojen lisäämisestä sähköiseen varaustietojärjestelmään (varaamo.hel.fi).

Periaatteiden pääsääntö on, että tilat ovat varsinaisen käyttöajan ulkopuolella kansalaisyhteiskunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden käytettävissä. Tilojen asukaskäytön mahdollistaminen on myös huomioitu kaupungin kiinteistöpoliittisessa ohjelmassa (KH 24.6.2019 § 485). Kaupungin digitalisaatio-ohjelman 2019–2021 yhtenä hankkeena on, että kaupunki uudistaa kaupungin tilojen varaamiseen ja luovuttamiseen liittyvää digitaalista kokonaisuutta. Lisäksi vuonna 2020 käynnistettiin tilavaraukokokonaisuuden hallintamallin kehittämistyö, johon sisältyy ehdotuksen tekeminen tilavaraukokokonaisuuden johtamisrakenteesta ja omistajuudesta kaupunkiorganisaatiossa. Kaupunkiyhteisen tilavarauksipalvelun kehittämishankkeen tarkoituksena on tehostaa julkisten tilojen käyttöä, parantaa saavutettavuutta sekä alentaa tilojen käyttöön liittyviä kustannuksia yhtenäistämällä kaupungin tilavarauksikäytäntöjä. Kehittämisen päätavoitteena on tehdä varaamisesta helppoa ja mukavaa kaupunkilaisille sekä prosessista sujuvaa kaupungin työntekijöille ja tilan hallinnoijille.

Kaupungin tilojen yhteiskäytön edistäminen on huomioitu myös Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025. Kaupunkistrategiassa todetaan, että tuetaan vapaata kansalais- ja järjestötoimintaa mahdollistamalla niille maksuttomien tai edullisten tilojen käyttö ympäri kaupunkia. Lisäksi tilojen monipuoliseen, avoimeen ja tehokkaaseen käyttöön viitataan myös lähikirjastojen alueellisen verkon turvaamista sekä liikuntapaikkarakentamisen lisäämistä koskevien strategiakirjausten yhteydessä.

Ankkurin ja Pitäjänmäen tilat

Aloitteessa on nostettu esille Asukastalo Ankkurin tila (Paasivaarankatu 6), jossa on yhdistykselle vuokrattu tilaa 485 m². Rakennuksen omistaa

Helsingin kaupunki. Tiloissa on aiemmin toiminut nuorisotoimi. Tällä hetkellä rakennuksessa on tyhjänä 385 m² tilojen käyttörajoituksista johtuen. Asukastaloyhdistys Ankkuri aloitti toimintansa tiloissa vuonna 1998 ja asukastalotoiminta on jatkunut siitä asti keskeyttämättä pienin muutoksin tähän päivään asti. Vuonna 2020 aikana talon ylläpito siirtyi kokonaan yhdistykselle, kun nuorisotalotoiminta lakkautettiin tiloissa. Tilan ylläpitokustannukset siirtyivät kokonaisuudessaan yhdistyksen vastattavaksi. Asukastaloyhdistys Ankkurilta saadun tiedon mukaan, kaupunki on vuokrannut tilat yhdistykselle poikkeuksellisen edulliseen neliöhintaan huomioiden tilan nykyinen kunto ja käyttörajoitukset.

Asukastalo Ankkuri on ollut kaupunginhallituksen asukasosallisuuden avustusten piirissä vuodesta 2017. Kaupunginhallitus myönsi (11.1.2021 § 33) Ankkurin toimintaan 60 900 euroa. Päätöksessä huomioitiin kaupungin nuorisotalon muutosta johtunut asukastalon tilakustannusten nousu 20 000 euroa. Samalla kaupunginhallitus päätti, että vuoden 2021 aikana tulee selvittää miten tilan hallinta ja mahdollinen toiminnallinen yhteistyö kaupungin kanssa voidaan järjestää pysyväle pohjalle. Kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuus ja neuvonta - yksikön valmisteleva selvitys raportoidaan kaupunginhallitukselle joulukuussa asukasosallisuuden avustuspäätösesityksen 2022 yhteydessä.

Toisena kohteena on aloitteessa mainittu Kaksoisvahtituvan rakennus, joka kuuluu Pitäjänmäen asemanalueen suojeltuun rakennusryhmään. Maa-alue ja rakennukset ovat pääosin Spoki Oy:n omistuksessa. Kaksoisvahtituvan rakennuksen kerrosala 130 m² ja asuinhuoneistoala 90 m². Puurakenteinen rakennus on valmistunut 1900-luvun alussa ja vaatii kunnostusta. Alueella on vireillä asemakaavan muutosehdotus, jossa on osoitettu asuntokerrosalaa yhteensä noin 23 000 k-m². Kaksoisvahtituvan rakennukselle muodostetaan kaavamutoksessa oma tontti. Se on merkitty kuulumaan asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeseen (AL/s), joka on kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti, kulttuurihistoriallisesti tai puistohistoriallisesti arvokas. Tontille saa sijoittaa monitoimikäyttötiloja ym. rakennuksien suojelutavoitteita tukevaa toimintaa.

Asukastalotoiminnassa tarvitaan terveet ja toimivat tilat. Asukastaloille tulevat eri-ikäiset asukkaat viihtymään ja viettämään säännöllisesti aikaa päivittäin. Toiminta asettaa tiloille erityisvaatimuksia esimerkiksi keittiö- ja olohuonetoiminnan sekä yksilöllisen digiohjauksen mahdollistamiseksi. Henkilökunnalle tulee voida osoittaa toimivat taustatilat. Tilojen tulee olla esteettömät, alueellisesti saavutettavat sekä riittävän suuret erilaisten toiminnallisten ryhmien toteuttamiseksi. Lisäksi tiloissa tulee olla hyvät ja varmat tietoliikenneyhteydet.

Asukastaloja ja muita asukaskäytön mahdollistavia tiloja tulee tarkastella ja kehittää yksittäisten tilahankkeiden sijaan isompana kokonaisuutena eri alueiden ja väestöryhmien yhdenvertaisuuden lisäämiseksi. Kaupungin ollessa mukana hankkimassa tiloja asukkaiden ja järjestöjen käyttöön on syytä tarkastella vaihtoehtoisia ratkaisuja toteuttaa tarve ja vertailla näiden sopivuutta asukaskäyttöön tilojen saavutettavuuden, esteettömyyden, toiminnallisuuden ja taloudellisuuden näkökulmista. Tilaratkaisun arvioinnin yhteydessä on myös selvitettävä tiloja operoivan toimijan riskit ja avustustarve sisältäen toiminnan palkoista ja tiloista aiheutuvat kustannukset. Lisäksi kokonaisuutta tulee tarkastella palveluverkkonäkökulmasta siten, että eri puolilla kaupunkia on tasapuolisen riittävästi tarjolla asukastoimintaan soveltuvia tiloja tilan omistajaorganisaatiosta riippumatta. Ensisijaisesti tulee hyödyntää kaupungin omia tiloja, sillä palvelutilaverkosto on varsin kattava ja tasapuolinen.

Asukastalotoiminnan tuki ja koordinaatio

Kaupunki tukee asukastalotoimintaa tarjoamalla tai vuokraamalla tiloja niitä varten sekä myöntämällä avustuksia tilakustannuksiin, toimintaan ja tapahtumien järjestämiseen. Lisäksi kaupungin stadiluotsit ja yhdyskuntatyöntekijät muun muassa neuvovat sopivien avustuskanavien löytämisessä sekä tukevat tarvittaessa yhteisöjä löytämään alueelta sopivia tyhjiä tiloja sekä kumppaneita toiminnan järjestämiseksi. Yhteisöjen ylläpitämien omien uusien tilojen toiminnan käynnistäminen ja toiminnan operatiivinen järjestäminen perustuvat yhteisöjen ja alueen asukkaiden omaehtoiseen toimintaan. Kaupungin työntekijät eivät ota toimijoiden tasapuolisen kohtelun ja toimivaltakysymysten vuoksi tehtävikseen vastuuta yksittäisten asukaslähtöisten tilahankkeiden organisoinnista.

Yhteisöjen ylläpitämien asukastalojen yleinen avustaminen on keskitetty kaupunginhallituksen asukasosallisuuden avustuskokonaisuuteen vuodesta 2017 alkaen. Kaupungin lautakunnat ja toimialat myöntävät edelleen avustuksia asukastaloilla järjestettävään lautakuntien omaan substanssiin liittyvän ja täydentävän toiminnan tukemiseen. Kaupungin avustusvalmistelijat tekevät yhteistyötä.

Asukasosallisuuden avustuksissa on kaksi avustuslajia. Asukasosallisuuden yleisavustus on tarkoitettu muiden kuin kaupungin ylläpitämien asukastilojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin. Avustusta voidaan myöntää muun muassa tilavuokriin, tilan ja alueen asukastoimintaa koordinoivan ja kehittävän henkilöstön palkkaukseen sekä tilojen välttämättömiin irtaimistohankintoihin.

Asukazosallisuuden toiminta-avustus on tarkoitettu asukazosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen. Avustus voi kohdentua muun muassa alueellisten yhteistyö- ja vaikuttamisrakenteiden koordinointiin ja kehittämiseen, yhteisöllisesti ja osallistavin menetelmin tuotetun alueellisen tiedonkulun parantamiseen ja alueellista osallistumista ja vaikuttamista parantavien menetelmien ja mallien kehittämiseen ja kokeiluun.

Lisäksi tukea voi saada asukazosallisuuden pienavustuksista, joka on tarkoitettu asukazosallisuusavustusten kriteerien mukaisten alkavien tai kertaluonteisten hankkeiden toteuttamiseen, jotka ovat enintään 3000 euroa. Kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuus ja neuvonta -yksikkö on valmisteluvastuussa kaikissa asukazosallisuuden avustuslajeissa ja ne valmistellaan vuosittain kaupunginhallituksen päätettäväksi. Asukazosallisuuden avustuskriteerit on laadittu yhteistyössä asukastalotoimintaa ylläpitävien yhteisöjen kanssa. Kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuus ja neuvonta -yksikön tehtäviin kuuluu myös kaupunkiyhteisen poikkihallinnollisen yhteistyön ja toiminnan edistäminen ja koordinaatio.

Asukazosallisuuden avustuksia myönnetään Helsingin kaupungin strategian mukaiseen ja kaupungin toimintaa täydentävään, yleishyödylliseen, avoimeen ja pääsääntöisesti maksuttomaan, innovatiiviseen ja monipuolisesti eri väestöryhmille suunnattuun toimintaan. Avustettavan toiminnan tavoitteena tulee olla asukkaiden osallistumisen, vaikutusmahdollisuuksien, yhteisöllisyyden, alueen viihtyisyyden ja vetovoiman parantaminen.

Avustusten hakijoina voivat olla rekisteröidyt yhteisöt, kuten asukas- sekä kaupunginosayhdistykset, muut yhdistykset, säätiöt, osuuskunnat, sosiaaliset yritykset, asukastaloja hallinnoivat pysäköintiyhtiöt ja muut yritykset, sikäli kun avustettava toiminta on yleishyödyllistä ja kohdistuu Helsingin kaupungin asukkaisiin. Yritysmuotoisiin hakijoihin sovelletaan kaupungin yleisiä ohjeita. Asukazosallisuuden pienavustuksia voivat hakea myös rekisteröitymättömät toimijat kuten kaupunginosaliikkeet ja erilaiset toimintaryhmät.

Toiminnan tulee edistää yhteistyötä alueen eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on alueellinen tasapaino ja tarveperustainen harkinta. Tukea voidaan priorisoida alueille, joissa toimintaa on ennestään vähemmän tai joiden katsotaan siitä eniten hyötyvän. Hakijalla tulee olla toimintaa varten muitakin resursseja, jotka voivat koostua varainhankinnasta, jäsenmaksuista, tiloista tai niiden edelleen vuokraamisesta saaduista tuloista, vapaaehtoistyöstä sekä muista avustuksista. Hakijalta edellytetään toiminnan tulosten ja hyötyjen näkyväksi tekemistä ja niistä raportointia.

Vuodelle 2021 kaupunginhallitus päätti 14.12.2020 § 867 myöntää asukasosallisuuden avustuksia 1 096 000 euroa. Pääosa avustuserästä kohdentuu asukastilatoiminnan vuokra- ja palkkakustannuksiin. Avustuserästä 477 500 euroa kohdentuu asukastilojen vuokriin ja ylläpitoon. Avustuksilla tuetaan 23 asukastaloa ja -tilaa vuokra- ja ylläpitokustannusten kattamisessa. Palkka-avustuksia esitettiin yhteensä 507 500 euroa, mihin sisältyy sekä asukastalojen työntekijöiden, että asukasosallisuuskoordinaatiota tekevien työntekijöiden palkkakustannukset. Palkka-avustuksella tuetaan 21 työntekijän palkkausta. Päätetyt avustussummat vaihtelevat 8 500 eurosta 125 400 euroon. Toiminta-avustuksiin kohdennettiin 29 500 euroa ja pienavustusten määräraha vuodelle 2021 on 81 500 euroa.

Kaupunginkanslia järjestää vuosittain kaikille avoimen info- ja keskustelutilaisuuden ennen asukasosallisuuden avustushaun avautumista. Asukastaloja ylläpitävät yhteisöt ovat myös verkostoituneet ja Facebook-palvelussa on Asukastilojen ja asukastoiminnan yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmässä on mukana kaupungin asukastalohenkilöstöä, standiluoitsee ja yhdyskuntatyöntekijöitä.

Lopuksi

Nykyinen asukastaloverkosto ei ole alueellisesti kattava ja kaupunkilaisten yhdenvertaisuus ei toteudu tässä kohdin kaikilta osin. Yhteisöt tekevät vuosittain aloitteita uusien talojen perustamiseksi tai uusien tilojen saamiseksi erityisesti niille alueille, joissa toimintaa ei ole ennestään.

Aloitteessa tunnistetaan hyvin nykyisten asukastilojen mahdollisuudet ja haavoittuvuudet: järjestöavustusten suuntaaminen oikeille toimijoille ja tahoille, erilaisten toimijoiden ylläpitämien asukastilojen toiminnan jatkuvuuden turvaaminen ja tasapuolinen asuinalueiden alueellinen kehittäminen kuntalaisten osallisuuden lisäämisen näkökulmasta.

On tärkeää, että asukastalot ja -tilat Helsingissä suunnitellaan pitkällä aikajänteellä ja että asukastilaverkostoa tarkastellaan kokonaisuutena. Viitaten saatuihin lausuntoihin on tärkeää, että Helsingissä on tarjolla eri toimijoiden vastuulla olevia matalan kynnyksen asukastiloja ja koontumismahdollisuuksia tasapuolisesti.

Kaupungin ja yhteisöjen tilojen muodostama asukastalokokonaisuus selvitetään samalla kun kaupunki vuonna 2022 uudelleenorganisoi terveyttä ja hyvinvointia edistävää toimintakokonaisuutta osana sosiaali- ja terveystuollon vuonna 2023 voimaan tulevan uudistuksen valmistelua.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan ja sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot. Vastaus on näiden lausuntojen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Veli-Matti Hurtig, Vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 040 5749710
veli-matti.hurtig(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 21.04.2021 Rantanen Tuomas Aloite asukastalojen kehittämiseksi – pilotteina Asukastalo Ankkuri ja Pitäjänmäen uusi asukastalo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.09.2021 § 490

HEL 2021-005020 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Tuomas Rantanen ehdottaa valtuustoaloitteessaan, että kaupunki laatii sekä kaupungin että järjestöjen ylläpitämiä asukastaloja koskevan kehitysohjelman, jossa selvitetään, miten asukastalojen toimintaa voitaisiin vahvistaa yhdistämällä erilaisia kaupungin omia ja järjestöjen tuottamia toimintoja sekä yksityisten toimijoiden tuottamia palveluita. Samalla ehdotetaan arvioitavan, miten asukastalot ovat saavutettavissa eri kaupunginosissa ja onko tässä korjattavia aukkoja. Piloteiksi aloitteessa nostetaan Asukastalo Ankkuri ja Pitäjänmäkeen ehdotettu asukastalo.

Niin sanottuja asukastaloja on Helsingissä syntynyt kolmella eri tavalla. Uusien alueiden kaavoituksen yhteydessä on perustettu yhteiskerhotiloja yhdistämällä taloyhtiöiden pieniä kerhotiloja suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Näiden hallinta tapahtuu taloyhtiöiden omistaman palvelu- tai pysäköintiyhtiön kautta, jolloin alueen taloyhtiöt rahoittavat yhteiskerhotilojen ylläpitoa. Näitä on syntynyt muun muassa Arabianrantaan, Jätkäsaareen, Pikku Huopalahteen, Viikkiin ja Vuosaareen.

Asukkaat ryhtyivät perustamaan 1990-laman yhteydessä ja sen jälkeen tyhjiksi jääneisiin liiketiloihin asukastiloja. Tiloja operoivat järjestöt rahoittivat toimintaansa erilaisten hankkeiden ja kaupungin avustusten kautta. Näiden toimintamallit ja palvelut ovat hyvin vaihtelevia alueiden tarpeista riippuen vaihdellen harrastustiloista, työttömien toimintaan sekä lapsille ja nuorille suunnattuun toimintaan. Alun perin asukastalolla tarkoitettiin asukkaiden itsensä ylläpitämää asukastilaa. Nimi tuli asukastaloverkostosta, jolla pyrittiin 1990-luvun puolessa välissä lisäämään eri tiloja hallinnoivien toimijoiden tiedonvaihtoa.

Kaupunki sosiaalivirasto ryhtyi myös perustamaan asukastaloja 2000-luvulla eri puolille Helsinkiin tavoitteena edistää erityisryhmien hyvinvointia. Näitä on tällä hetkellä yhdeksän kappaletta.

Kaupunginkanslia avustaa järjestöjen ylläpitämiä tiloja yleisellä asukasosallisuuden yleis- ja toiminta-avustuksilla yhteensä noin miljoonalla eurolla. Rahaa myönnetään tilojen ylläpitoon ja vuokriin sekä palkkakustannuksiin. Avustettavana on noin 30 asukastilaa.

Myönnettyjä avustuksia vastaan kaupunki pyytää vuosittain selvitykset järjestöiltä avustusrahojen käytöstä. Selvitysten kysymyksiä ja analysointia kehittämällä on mahdollista tunnistaa hyviä, levitettäviä käytäntöjä.

Keskimäärin palkkakustannukset ovat menoista noin 70 %, tilakustannukset 20 % ja muut kustannukset alle 10 %. Yhteiskerhotiloissa tilakustannusten osuus putoaa pois, koska taloyhtiöt rahoittavat tilakustannuksia vastikkeittensa kautta. Joissakin kohteissa palvelut tuotetaan vapaaehtoisvoimin tai työllistetyillä henkilöillä, jolloin avustuksen tarve on vastaavasti pienempi.

Järjestöjen tiloihin liittyvät riskit kasvavat tilojen koon ja kustannusten myötä. Tällöin olisi perusteltua pohtia suosituksia avustettavien asukastilojen enimmäiskoolle ja kustannusrasitteelle. Asukastilojen asiakaskontaktien yksikkökustannukset vaihtelevat suuresti riippuen toiminnan kustannusrakenteesta.

Kaupunki hankkii palvelujen tuottamista varten tiloja kaupungin suoraan omistukseen, osakemuotoisesti tai vuokraamalla. Kaupunki luo-

puu toimitilastrategiansa mukaisesti niistä rakennuksista ja tiloista, joita se itse tarvitse palvelutoiminnassaan. Tiloista luopuminen on tapahtunut yleensä tarjouskilpailun kautta. Joissakin tapauksissa on käytetty arviokirjaa myytävän kohteen hinnan määrittelyssä, jos kohde on ollut perusteltua myydä siinä toimivalle organisaatiolle.

Parhaillaan käynnissä oleva sote-muutoksessa joudutaan tarkastelemaan myös sosiaali- ja terveystoimialan niitä toimintoja, joita sote-muutos ei koske. Näitä toimintoja tarkastellaan erikseen käsitteen ”hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut” alla. Uusi sote-hallinto käynnistyy 1.1.2023.

Aloitteessa on nostettu esille Asukastalo Ankkurin tila (Paasivaarankatu 6), jossa on yhdistykselle vuokrattu tilaa 485 m². Rakennuksen omistaa Helsingin kaupunki. Tiloissa on aiemmin toiminut nuorisotoimi. Tällä hetkellä rakennuksessa on tyhjänä 385 m².

Toisena kohteena on aloitteessa mainittu Kaksoisvahtituvan rakennus, joka kuuluu Pitäjänmäen asemanalueen suojeltuun rakennusryhmään. Maa-alue ja rakennukset ovat pääosin Spoki Oy:n omistuksessa. Kaksoisvahtituvan rakennuksen kerrosala 130 m² ja asuinhuoneistoala 90 m². Puurakenteinen rakennus on valmistunut 1900-luvun alussa ja vaatii kunnostusta. Alueella on vireillä asemakaavan muutosehdotus, jossa on osoitettu asuntokerrosalaa yhteensä noin 23 000 k-m². Kaksoisvahtituvan rakennukselle muodostetaan kaavamuutoksessa oma tontti. Se on merkitty kuulumaan asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeseen (AL/s), joka on kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti, kulttuurihistoriallisesti tai puistohistoriallisesti arvokas. Tontille saa sijoittaa monitoimikäyttötiloja ym. rakennuksien suojelutavoitteita tukevaa toimintaa.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että kaupungin ollessa mukana hankkimassa tiloja asukkaiden ja järjestöjen käyttöön on syytä tarkastella vaihtoehtoisia ratkaisuja toteuttaa tarve ja vertailla näiden sopivuutta asukaskäyttöön tilojen saavutettavuuden, esteettömyyden, toiminnallisuuden ja taloudellisuuden näkökulmista. Tilaratkaisun arvioinnin yhteydessä on myös selvitettävä tiloja operoivan toimijan riskit ja avustustarve sisältäen toiminnan palkoista ja tiloista aiheutuvat kustannukset.

Lisäksi on syytä kehittää vuosittaista avustuksen saajien raportointitietojen analysointitapaa, jotta ns. asukastalojen parhaat käytännöt saadaan levitykseen ja käyttöön asukastalotoimintaa kehitettäessä yhdessä kaupungin ja asukkaiden kanssa.

Lautakunta esitti, että kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto teettää laajemman selvityksen

ja linjaa asukastilojen tarpeesta ja kattavuudesta, asukkaiden ja kaupungin toimintojen yhteensovittamisesta sekä toiminnan koordinoinnin organisoinnista kaupunkiorganisaatiossa Sote-uudistuksen tullessa voimaan. Selvitys ja linjaukset tehdään hyvissä ajoin samassa yhteydessä, kun muuta Sote-uudistuksen ulkopuolelle jäävää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelujen organisointia ratkaistaan.

Käsittely

21.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta esittää, että kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto teettää laajemman selvityksen ja linjaa asukastilojen tarpeesta ja kattavuudesta, asukkaiden ja kaupungin toimintojen yhteensovittamisesta sekä toiminnan koordinoinnin organisoinnista kaupunkiorganisaatiossa Sote-uudistuksen tullessa voimaan. Selvitys ja linjaukset tehdään hyvissä ajoin samassa yhteydessä, kun muuta Sote-uudistuksen ulkopuolelle jäävää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelujen organisointia ratkaistaan.

Tämä esitys korvaa lausunnossa kappaleen 16.

Kannattaja: Eveliina Heinäluoma

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

14.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Hannu Kurki, erityissuunnittelija: 310 36285
hannu.kurki(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 21.09.2021 § 150

HEL 2021-005020 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Tuomas Rantanen ehdottaa valtuustoaloitteessaan, että kaupunki laatii sekä kaupungin että järjestöjen ylläpitämiä asukastaloja

koskevan kehitysohjelman, jossa selvitetään, miten asukastalojen toimintaa voitaisiin vahvistaa yhdistämällä erilaisia kaupungin omia ja järjestöjen tuottamia toimintoja sekä yksityisten toimijoiden tuottamia palveluita. Samalla ehdotetaan arvioitavan, miten asukastalot ovat saavutettavissa eri kaupunginosissa ja onko tässä korjattavia aukkoja. Piloiteiksi aloitteessa nostetaan Asukastalo Ankkuri ja Pitäjänmäkeen ehdotettu asukastalo.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että asukastalokokonaisuutta tulee selvittää ensisijaisesti osana sote-uudistuksen valmistelua. Lautakunta suosittelee, että asukastalotoimintaa kehitetään toimijakentän kanssa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että asukastaloja ja -tiloja on aloitteen mukaisesti tärkeää kehittää kohti monialaista ja sektorirajat ylittävää yhteistyötä. Asukastalojen ja -tilojen kokonaisuuteen kuuluu kuitenkin laaja joukko erilaisia toimijoita. Kuten aloitteessa todetaan, kaupungin ylläpitämien asukastalojen lisäksi on asukastiloja, joiden toiminnasta vastaavat pääosin asukasjärjestöt ja jotka saavat yleensä toimintaansa tukea asukassosiallisuuteen tarkoitetuista määrärahoista. Toiminnan lähtökohdat ja resurssit ovat siis eri toimintamuodoissa erilaiset.

Kaupungin ylläpitämän asukastalotoiminnan järjestämistä selvitetään parhaillaan yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan kesken osana sote-uudistuksen valmistelua. Selvityksen tavoitteena on löytää kestävä malli asukastalotoiminnan sekä joidenkin muiden kolmannen sektorin rajapinnoilla olevien toimintojen järjestämiseen sote-uudistuksen jälkeen. Selvitys koskee myös mm. järjestöyhteistyötä sekä sosiaali- ja terveystoimialan järjestöavustuksia. Kaupungin asukastalotoiminnan tuleva kehittäminen on hyvä yhdistää sote-uudistuksen toimeenpanoon liittyviin uudistuksiin.

Kaupungin avustuksia saavien eli järjestöjen ylläpitämien asukastalojen ja -tilojen kokonaisuuden kehittäminen ja arvioiminen tulee tehdä yhteistyössä asukastiloja ylläpitävien toimijoiden kanssa, sillä kaupunki ei lähtökohtaisesti voi koordinoita tai ohjata kolmannen sektorin ylläpitämää toimintaa. Kaupungin avustamien asukastilojen kokonaisuuden kehittäminen on hyvä kytkeä kaupungin ylläpitämien asukastalojen kehittämiseen kuitenkin kaupungin ja järjestöjen ylläpitämien tilojen ominaispiirteet huomioiden. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että järjestövetoiset asukastilat syntyvät alueen asukkaiden aloitteesta ja tarpeesta ja niillä tulee olla mahdollisuus järjestää toiminta parhaaksi näkemällään tavalla. Kaupungin alueet ovat erilaisia ja eri alueiden asukkailla on erilaisia tarpeita, mikä tulee ottaa huomioon kehittämisessä. Toiminta on lisäksi pääsääntöisesti vapaaehtoistyöhön pohjau-

08.11.2021

tuvaa. Sekä kaupungin että järjestöjen ylläpitämien asukastilojen toiminnan keskiössä ovat osallisuus ja vertaistoiminta.

Kuten aloitteessa todetaan, monitahoinen toiminta lisää kansalaisten kohtaamista, hyödyntää tiloja tehokkaasti ja se voi myös vähentää toimijoiden tiloista maksaman vuokran osuutta. Molempien kokonaisuuksien kehittämisessä on myös tärkeää ottaa huomioon kunkin alueen tarpeet ja ominaispiirteet sekä muu palveluverkko.

Käsittely

21.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Shawn Huff: Poistetaan kolmannesta kappaleesta ensimmäisestä lauseesta alku.

"Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kannata erillistä kehittämissuunnitelmaa tai selvitystä asukastaloista vaan"

Uusi lause:

"Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että asukastalokokonaisuutta tulee selvittää ensisijaisesti osana sote-uudistuksen valmistelua."

muotoillaan kolmannen kappaleen viimeinen lause uudelleen

"Lautakunta suosittelee, että asukastalotoimintaa kehitetään toimijakentän kanssa."

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Shawn Huffin vastaehdotuksen yksimielisesti.

07.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Outi Sivonen, projektiasiantuntija, puhelin: 310 36887
outi.sivonen(a)hel.fi

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 31.08.2021 § 169

HEL 2021-005020 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen ja 21 muun valtuutetun asukastalojen kehittämistä koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että kaupunki laatii sekä kaupungin omia että järjestöjen asukastaloja koskevan kehitysohjelman, jossa selvitetään, miten niiden toimintaa voitaisiin vahvistaa yhdistämällä erilaisia kaupungin omia ja järjestöjen tuottamia toimintoja ja jopa yksityisten tahojen tuottamia palveluita. Samalla siinä arvioitaisiin, miten asukastalot ovat saavutettavissa eri kaupunginosissa ja onko tässä korjattavia aukkoja.

Aloitteessa on kuvattu kaupungin asukastalojen rinnalla toimivia noin 50:tä asukastilaa ja Herttoniemenrannassa sijaitsevaa tilaa, Asukastalo Ankkuria, sekä Pitäjänmäellä sijaitsevaa mahdollista asukastilaa Kaksoisvahtitupa-rakennusta, pilotteina asukastilojen kehittämiseksi. Kuten aloitteessa todetaan, asukastiloissa toiminnasta vastaavat pääosin asukasjärjestöt, jotka saavat yleensä toimintaansa tukea asukasosallisuuden tarkoitettuista määrärahoista.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että aloitteessa tunnistetaan hyvin nykyisten asukastilojen mahdollisuudet ja haavoittuvuudet: järjestöavustusten suuntaaminen oikeille toimijoille ja tahoille, erilaisten toimijoiden ylläpitämien asukastilojen toiminnan jatkuvuuden turvaaminen ja tasapuolisen asuinalueiden alueellinen kehittäminen kuntalaisten osallisuuden lisäämisen näkökulmasta. On tärkeää, että asukastalot ja -tilat Helsingissä suunnitellaan pitkällä aikajänteellä. Sosiaali- ja terveystoimiala vastaa vielä tällä hetkellä kaupunkivetoisista asukastaloista. Muista asukastiloista vastaavat järjestöt ja vapaaehtoiset.

Asukastalojen toiminta painottuu kaupungin ja varsinkin sosiaali- ja terveydenhuollon kannalta terveyttä ja hyvinvointia edistävään toimintaan. Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyttyä tämä toiminta kuuluu julkisen vallan osalta ensisijaisesti kunnille. Helsingissä on luontevaa, että asukastalot kuuluvat kunnan varsinaiseen toimintaan eikä hyvinvointialueita vastaavaan toimintaan. Lautakunta esittää, että asukastalotoiminta selvitetään kokonaisuudessaan tästä lähtökohdasta ottaen huomioon kaupungin toimialojen tehtävät terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä sekä käyttäjien asema ja tarpeet.

Asukastilat Helsingin kaupungissa

Helsingissä on noin 50 järjestövetoista asukastilaa sekä niin sanottua kylmätilaa, joissa toiminta toteutetaan ilman työsuhteessa olevaa koordinoivaa henkilökuntaa. Järjestövetoisissa asukastiloissa kerätään

usein osallistumismaksuja ja materiaalikuluja toiminnan kattamiseksi. Niin sanotuilla kylmäasemilla toiminnan järjestäminen perustuu kunta-laisten ja alueen asukkaiden omaehtoiseen toimintaan. Kaupungin osuus toiminnan tukemiseen on lähinnä tilojen tarjoaminen ja/tai järjestöavustusten myöntäminen tilakustannuksiin, toimintaan ja tapahtumien järjestämiseen.

Järjestöjen toiminta tiloissa perustuu lähes poikkeuksetta vapaaehtoistyöhön. Vapaaehtoistyö täydentää parhaimmillaan palveluja, joihin kaupungin henkilöstöresurssit eivät riitä. Vapaaehtoistyön koordinoiminen haasteina ovat erilaisten toimijoiden ja erilaisista lähtökohdista toimivien järjestöjen, yhdistysten ja ryhmittymien systemaattinen ja pitkäjänteinen kehittäminen, koska erilaisia järjestötoimijoita on paljon. Lisäksi jatkuva uusien vapaaehtoisten toimijoiden saaminen, vapaaehtoisten motivointi ja toimintaan sitouttaminen tuovat omat haasteensa kehittämiselle ja koordinoinnille.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että aloitteessa ehdotettu kaupunkitasoinen uusi koordinointi ja synergiset toimintamallit asukastilojen tilankäytön tehostamiseksi voisivat edistää asukastilojen käytön jatkuvuutta, laajentaa osallisuusverkostoja ja tuoda mahdollisia uusia toimijoita mukaan aktiiviseen asukastalotoimintaan, esimerkiksi kahvila-toimintaan.

Asukastalot sosiaali- ja terveystoimialalla

Sosiaali- ja terveystoimiala vastaa yhdeksän asukastalon toiminnasta. Asukastalot sijaitsevat Etelä-, Pohjois- ja Itä-Helsingissä. Länsi-Helsingin asukastalolle ollaan etsimässä soveltuvia, saavutettavia ja esteettämiä tiloja yhdessä yhdyskuntatyön ja sosiaali- ja terveystoimialan tilapalvelujen sekä kaupunkiympäristön tilat-yksikön toimesta.

Sosiaali- ja terveystoimialan omissa asukastaloissa on palkattuna yksi vakituinen työntekijä, koordinaattori, ohjaamassa toimintaa ja opastamassa asukastalojen kävijöitä. Pääosin toiminta perustuu tämän lisäksi työllistettyjen, oppisopimuskoulutuksessa olevien sekä vapaaehtoisten työpanokseen vakituisten henkilökunnan ohjaamana (noin 5–12 henkilöä kerrallaan). Koska kussakin talossa on vain yksi vakituinen työntekijä kulloinkin tarjolla olevien työllistettävien määrä vaihdellessa, on talojen toiminta haavoittuvaista. Asukastalot toimivat talopareina niin, että sijaistuksia ja resursseja voidaan jakaa isoilta taloilta pienemmille asukastaloille toiminnan turvaamiseksi aina kun mahdollista. Toimitilakustannukset maksetaan sosiaali- ja terveystoimialan kustannuksista. Ylläpidosta vastaa kaupunkiympäristön toimialan isännöinti.

Asukastalojen toiminnan tavoitteena on lisätä kaupunkilaisten osallisuutta ja hyvinvointia. Strategisina tavoitteina on muun muassa tavoit-

taa eri-ikäisiä ja -taustaisia kävijäryhmiä, vahvistaa julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyötä ja tukea haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä (muun muassa kasvomaskien jako kuntalaisille, digituki ja hävikkiruoan jakaminen tai hävikkiruokailun järjestäminen) sekä mahdollistaa helsinkiläisten osallistumismahdollisuuksia ja -muotoja. Asukastalot toimivat kaupunkilaisten yhteisinä olohuoneina sekä tapahtuma- ja harrastuspaikkoina. Asukastaloihin jalkautuu työntekijöitä ja asiantuntijoita eri palveluista, kuten yhdyskuntatyöstä ja aikuissosiaalityöstä sekä seurakunnista. Asukastalotoiminnan nähdään vahvistavan hyvinvointia vähentämällä yksinäisyyttä, tuomalla rytmiä ja mielekästä tekemistä arkeen sekä avaamalla mahdollisuuksia toimia oman asuinalueensa ja luonnon hyväksi.

Sosiaali- ja terveystoimialan ylläpitämät asukastalot toimivat matalan kynnyksen periaatteella ja aktivoivat eri asuinalueiden asukkaita osallistumaan yhteiseen päivä- ja retkitoimintaan. Toimintaa toteutetaan yhteistyössä asukkaiden, vapaaehtoisten ja muiden toimijoiden kanssa turvallisen tilan periaatteiden mukaisesti. Tilat ovat päihteettömiä ja savuttomia. Toiminta on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta sekä pääsääntöisesti maksutonta.

Iltaisin ja viikonloppuisin asukastalojen tilat ovat vuokratyössä yleishyödyllisille toimijoille esim. kuorotoiminnat, liikuntaryhmät, harrasterkerhot ja vertaistukiryhmät. Myös kuntalaisilla on mahdollisuus vuokrata edulliseen hintaan asukastalojen tiloja esimerkiksi omiin juhliinsa.

Tavoitteena tulevaisuudessa on lisätä järjestöyhteistyötä, jotta voidaan laajentaa asukastalojen aukioloaikoja sekä vastata nykyistä paremmin alueellisiin tarpeisiin. Alustavasti on jo löytynyt kaksi järjestötoimijaa, jotka voisivat tuottaa kahvilatoimintaa ja avointa olohuonetta lauantaisin. Lisäksi kahdessa asukastalossa tullaan kokeilemaa ilta-aukioloa syksyllä.

Yhdeksän talon kokemusten perusteella on havaittu, että järjestöjen mahdollisuus sitoutua asukastalojen toimintaan vaihtelee erityisesti sen perusteella, onko heidän toiminnassaan palkattua vakituista ammattilaisia henkilökuntaa vai ainoastaan vapaaehtoisia. Järjestöavustuksella voitaisiin edistää nykyistä vahvemmin järjestöjen halukkuutta tehdä yhteistyötä myös kaupunkivetoisten asukastalojen kanssa.

Asukastalotoiminnassa tarvitaan terveet ja toimivat tilat. Asukastaloille tullevat eri-ikäiset kuntalaiset viihtymään ja viettämään säännöllisesti aikaa päivittäin. Toiminta asettaa tiloille erityisvaatimuksia esimerkiksi keittiö- ja olohuonetoiminnan sekä yksilöllisen digiohjauksen mahdollistamiseksi. Henkilökunnalle tulee voida osoittaa toimivat taustatilat. Tilojen tulee olla esteettömät, alueellisesti saavutettavat sekä riittävän suu-

ret erilaisten toiminnallisten ryhmien toteuttamiseksi. Lisäksi tiloissa tulee olla hyvät ja varmat tietoliikenneyhteydet.

Hyvinvointialueratkaisun ollessa ajankohtainen on käyty alustavia neuvotteluja kaupunkivetoisen asukastalotoiminnan asemoitumisesta joko edelleen sosiaali- ja terveystoimialalle, kuten nykyisin, tai kaupungin toiselle toimialalle, kuten kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluihin. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut ovat tottuneet järjestämään samankaltaista osallistavaa ja hyvinvointia edistävää toimintaa. Tällä hetkellä sosiaali- ja terveystoimiala ei suunnittele uusien alueellisen asukastalojen perustamista sen jälkeen kun Länsi-Helsingin asukastalolle on löytynyt soveltuvat tilat.

Yksi haaste asukastalotyön kehittämisessä sosiaali- ja terveystoimessa on muiden palvelujen lakisääteisyys suhteessa asukastalotoiminnan erilaiseen luonteeseen asukkaita osallistavana. Asukastaloilla on voitu koronatilanteessa toteuttaa haavoittuvien ryhmien palveluja, kuten kasvomaski- ja ruokajakoa, sekä ajanvarauksellista digineuvontaa asioiden hoitamiseen ja digitaalisten palvelujen hyödyntämiseen.

Aloitteessa ehdotettiin kaupunkitasoista kehittämisohjelmaa, jossa vahvistetaan eri toimijoita asukastiloissa ja asukastaloissa sekä varmistetaan asukastilojen ja -talojen hyvä kattavuus ja saatavuus asukkaille. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että on tärkeä erottaa sosiaali- ja terveystoimen asukastalojen operatiivinen johtaminen esitetystä kaupunkitasoisesta koordinaatiosta. Jos kehittämisohjelman laatimiseen päädyttäisiin, sen koordinoitavuuteen pitää kuitenkin olla kaupunkitasoisena - vaikkakin toimialojen yhteiskehittämisenä - jotta sillä saataisiin lisäarvoa erilaisille asukastoiminnoille vahvemman toimintaverkoston avulla kuntalaisten hyödyksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asukastalotoiminnassa vahvistetaan ja mahdollistetaan eri-ikäisen ja -taustaisten kaupunkilaisten osallisuutta ja hyvinvointia sekä maksuttomia osallistumismahdollisuuksia. Toiminta perustuu kumppanuuteen vapaaehtoisten, julkisten, järjestö- ja yksityisten toimijoiden kanssa. Lisäksi tuetaan haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä, esimerkkeinä digituki, hävikkiruoka ja korona-aikainen kasvomaskien jako. Asukastalotoiminnalla on työllistävä vaikutus.”

Käsittely

31.08.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausuntoon uusi kappale ennen otsikkoa "Asukastilat Helsingin kaupungissa": Lautakunta toteaa, että kaupunkivetoisten asukastalojen siirtämistä pois sosiaali- ja terveystoimialan alaisuudesta on hyvä selvittää ennen hyvinvointialueiden perustamista. Lautakunta suosittelee, että asukastalojen asemaa ja eri toimijoiden välistä yhteistyötä pohtimaan perustetaan työryhmä kaupunginkanslian alaisuuteen. Työryhmässä tulisi olla kaupungin eri hallinnonalojen (erityisesti Sote ja Kuva) sekä järjestöjen ja mahdollisten yksityisten tahojen edustus. Työryhmän tulee luoda keinoja vahvistaa kaupungin omien ja järjestöjen ylläpitämien asukastalojen välistä koordinaatiota. Lautakunta pitää myös tärkeänä, että hyvinvointialueiden muodostamisen jälkeenkin asukastaloissa toteutetaan monipuolisesti matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystalvueluita, kuten etsivää sosiaalityötä.

Kannattaja: jäsen Minna Lindgren

Vastaehdotus 2:

Jäsen Pentti Arajärvi: Lisätään lausuntoon uusi kappale ennen otsikkoa "Asukastilat Helsingin kaupungissa": Asukastalojen toiminta painottuu kaupungin ja varsinkin sosiaali- ja terveydenhuollon kannalta terveyttä ja hyvinvointia edistävään toimintaan. Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyttyä tämä toiminta kuuluu julkisen vallan osalta ensisijaisesti kunnille. Helsingissä on luontevaa, että asukastalot kuuluvat kunnan varsinaiseen toimintaan eikä hyvinvointialueita vastaavaan toimintaan. Lautakunta esittää, että asukastalotoiminta selvitetään kokonaisuudessaan tästä lähtökohdasta ottaen huomioon kaupungin toimialojen tehtävät terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä sekä käyttäjien asema ja tarpeet.

Kannattaja: jäsen Sinikka Vepsä

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

Jäsen Kati Juvan vastaehdotus ja jäsen Pentti Arajärven vastaehdotus olivat toisilleen vastakkaiset. Niiden osalta äänestettiin ensin siitä, kummasta äänestetään esittelijän ehdotusta vastaan.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Pentti Arajärvi)

Jaa-äännet: 4

Samuel Adouchief, Kati Juva, Minna Lindgren, Oula Silvennoinen

08.11.2021

Ei-äännet: 9

Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Maaret Castrén, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Pentti Arajärven vastaehdotus voitti jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 9 - 4, joten siitä äänestettiin seuraavaksi esittelijän ehdotusta vastaan.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Pentti Arajärvi)

Jaa-äännet: 6

Maaret Castrén, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 7

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Kati Juva, Minna Lindgren, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Pentti Arajärven vastaehdotuksen äänin 7 - 6.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

17.08.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 23178
leena.luhtasela(a)hel.fi

Sari Tuominen, idän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 46700
sari.tuominen(a)hel.fi

Kati Hynninen, toimitila-asiantuntija, puhelin: 310 46701
kati.hynninen(a)hel.fi

08.11.2021

Asia/21

§ 816

V 24.11.2021, Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite ulkokoripallon harrastusmahdollisuuksien parantamisesta

HEL 2021-007381 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Vesa Korkkula ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan ulkokoripallon harrastusmahdollisuuksien parantamista mm. rakentamalla uusi koripallokenttä hyvien kulkuyhteyksien varrelle, luopumalla koripallolle soveltumattomien monitoimikenttien rakentamisesta ja selvittämällä tarvittavia toimenpiteitä koripallon harrastajilta.

Ulkokoripallon harrastusmahdollisuudet paranevat vielä tämän vuoden aikana, kun Vuosaaren liikuntapuistoon valmistuvat uudet koripallokentät. Kentille asennetaan lajin harrastamiseen sopiva asfalttipinnoite, rakentamissuunnitelmissa on huomioitu riittävä valaistus, eikä kentille ole tarkoitus sijoittaa muita toimintoja koripallon lisäksi.

Vapaassa käytössä olevat kentät lisäävät kaupunkilaisten mahdollisuuksia liikunnan harrastamiselle ja ovat siten liikuntapoliittisesti kannattava asia. Vuosaaressa ja sen lähiseuduilla on tällä hetkellä vain kuusi lähinnä koripallon harjoittelupaikoiksi luonnehdittavaa aluetta, muttei yhtään virallista koripallon ulkopelikenttää. Ulkoliikuntapaikkoja sijoittelussa huomioidaan alueellisesti tasainen jakautuminen.

Uusien koripallokenttien suunnittelussa on varauduttava sekä investointi- että ylläpitokustannuksiin. Yhden ulkokoripallokentän rakentamiskustannukset ovat noin 50 000–70 000 euroa ja kentän pinnoite on uusittava säännöllisin väliajoin. Kentät ovat vapaakäyttökohteina alttiita ikivallalle, joten niitä on huollettava säännöllisesti.

Aloitteessa on yleisten toimenpiteiden lisäksi esitetty useita yksittäisiä koripallokenttiä koskevia parannusehdotuksia. Niihin on vastattu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnossa, joka on asian päätöshistoriassa. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 07.09.2021 § 136

HEL 2021-007381 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa ulkokoripalloilun olosuhteiden parantamista. Vapaassa käytössä olevat kentät lisäävät kaupunkilaisten mahdollisuuksia liikunnan harrastamiselle ja ovat siten liikuntapoliittisesti kannatettava asia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaan kuuluva liikuntapalvelukokonaisuus on esittänyt vuonna 2020 tarve- ja verkostotarkastelun perusteella kaupunkiympäristön toimialalle (KYMP) uusien koripallokenttien rakentamista Vuosaaren liikuntapuistoon. Koripallon harrastusmahdollisuudet kyseisellä alueella ovat tällä hetkellä heikot, sillä Vuosaarella ja sen lähiseuduilla on vain kuusi lähinnä koripallon harjoittelupaikoiksi luonnehdittavaa aluetta, eikä yhtään virallista koripallon ulkopelientettä.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan Vuosaaren liikuntapuistoon tulisi rakentaa aikuisten ja lasten koripallokenttä, joille asennettaisiin lajin harrastamiseen sopiva asfalttipinnoite. Kenttien rakentamissuunnitelmassa on huomioitu riittävän valaistuksen asentaminen, eikä kentille ole tarkoitus sijoittaa muita toimintoja koripallon lisäksi. Liikuntapalvelukokonaisuuden ja kaupunkiympäristön toimialan määrärahojen supistumisen vuoksi kenttien rakentaminen on viivästynyt siten, että viimeimpien suunnitelmien mukaan koripallokenttien tulisi olla valmiita 31.10.2021.

Uusien koripallokenttien rakentamisessa on syytä huomioida niistä syntyvät investointi- ja ylläpitokulut. Yhden ulkokoripallokentän rakentamiskustannukset ovat noin 50 000 – 70 000 euroa, minkä lisäksi maanrakennustyöt voivat nostaa lopullisia kustannuksia merkittävästi. Koripallokenttien pinnoite on syytä uusua säännöllisin väliajoin, minkä lisäksi kentät ovat vapaakäyttökohteina alttiita ilkeille (koritelineiden kaataminen ja rikkominen, koripallosukkien hajottaminen). Molemmat edellä mainituista lisäävät kenttien ylläpitokustannuksia merkittävästi.

Ennen uusien ulkokoripallokenttien rakentamispäätösten tekemistä tulisi tarkastella liikuntapalvelukokonaisuuden investointi- ja käyttötalousmäärärahojen tilannetta ja riittävyyttä suhteessa jo kertyneisiin liikuntapaikkojen korjausvelkaan sekä ylläpitovelvoitteisiin.

Kommentit aloitteessa mainittujen koripallokenttien tilanteeseen:

1

Kaivopuiston koripallokentän ja skeittiparkin pinnoite ovat kaupunkiympäristön toimialan hallinnassa ja ylläpito kuuluu siten KYMPin järjestettäväksi. Kaupunkiympäristön toimialalta saatujen tietojen mukaan kummankaan kohteen pinnoite ei tällä hetkellä ole KYMPin investioitiohjelmassa seuraavalle kolmelle vuodelle.

2

Mustikkamaan koripallokentän osalta liikuntapalvelukokonaisuus on tiedostunut pinnoitteen korjaustarpeen. Rajallisten investointi- ja ylläpitomäärärahojen sekä liikuntapaikkojen merkittävän korjausvelan takia kentän peruskorjausta ei ole kuitenkaan pystytty mahdollistamaan liikuntapalvelukokonaisuuden lähivuosien investointibudjettiin.

3

Uimastadionin koripallokentän liikuntapalvelukokonaisuus on kunnostanut kesällä 2021.

4

Meilahden koripallokenttä: Meilahden liikuntapuistossa on kaksi täysmittaista ja yksi pienempi koripallokenttä. Kaksi kentistä on vuokrattu YIT Suomi Oy Rakennukselle 31.8.2024 saakka Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) uuden sairaalan rakennustöitä varten. Rakennustöistä ja niin ikään liikuntapuistossa sijaitsevalta pesäpallokentältä kulkeutuu väistämättä likaa koripallokentälle. Liikuntapalvelukokonaisuus on tiedostanut ongelman ja luonut loppukesästä 2021 toimintamallin, jolla koripallokenttä pyritään pitämään mahdollisimman puhtaana pelaamista varten.

5

Käpylän liikuntapuiston koripallokenttä: Käpylän liikuntapuiston jalkapallokenttien huoltamista varten alueelle tuodaan muutaman kerran vuodessa hiekkaa, mikä logistisista syistä kasataan puiston koripallokentälle. Kasat estävät kentän käytön noin viikon verran, muutoin kenttä on lähtökohtaisesti koripalloilijoiden käytössä. Samaisen kentän toisen koripallokentän rengas vaihdettiin alkukesästä 2021, minkä seurauksena yksi koripallosteline oli hetkellisesti poissa käytöstä.

6

Brahenkentän koripallokenttä: liikuntapuiston peruskorjaus alkoi syysylä 2020 ja urakan kohteena on ennen kaikkea alueen ison kentän sekä sen pinnoitteen uusiminen. Peruskorjauksen jälkeen Brahenkentälle on myös jatkossa tarjolla useita käyttäjäryhmiä, kuten jalkapallo-, jää- ja koripalloilijat sekä amerikkalaisen jalkapallon pelaajat, jotka toisinaan haluaisivat käyttää kenttää samanaikaisesti. Liikuntapalvelukokonaisuus on peruskorjauksen yhteydessä käynnistänyt suunnittelutyön, jonka tavoitteena on määrittää se, mille käyttäjäryhmille Brahenkenttä on tulevaisuudessa pääasiallisesti tarkoitettu. Suunnittelutyö linkittyy oleellisesti Brahenkentän pinnoitteiden valintaan.

7

Oulunkylän koripallokentän korit ovat siirrettäviä, minkä seurauksena korien korkeus saattaa siirtojen jälkeen hieman poiketa oikeasta eli 305 cm korkeudesta. Koripallokenttä ja korit kuitenkin huolletaan säännöllisin väliajoin, jolloin myös mahdolliset korien korkeusvirheet korjataan

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

§ 817

V 24.11.2021, Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloite Israelin miehityksen tukemisen lopettamiseksi

HEL 2021-006118 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Minja Koskela:

Esitys palautetaan valmisteluun. Valmistelussa selvitetään tarvittaessa ulkopuolisia lakiasiantuntijoita kuullen, miten yrityksen osallisuus kansainvälisen oikeuden vakaviin rikkomuksiin — tässä tapauksessa osallisuus siirtokuntatoimintaan — suhteutuu palveluntarjoajaa koskeviin EU-direktiiveihin (kuten 2004/18/EY) eli voiko yrityksen sulkea ulos tarjouskilpailusta direktiivien perusteella. Lisäksi selvitetään, voiko aloitteessa mainitun perusteen eli siirtokuntatoiminnan sisällyttää Helsingin kaupungin ehdollisiin irtisanomislausekkeisiin.

Kannattaja: Tuomas Rantanen

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Minja Koskelan palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 7

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Marcus Rantala, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi äänin 7 – 8.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 19.05.2021 Said Ahmed Suldaan Loppu Israelin miehityksen tukemiselle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Suldaan Said Ahmed ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki sitoutuu jatkossa olemaan solmimatta sopimuksia minkään yrityksen kanssa, joka hyötyy palestiinalaisalueiden laittomasta miehityksestä. Valtuutetut esittävät lisäksi, että kaupunki selvittää, tekeekö se tällä hetkellä yhteistyötä miehityksestä hyötävien osapuolten kanssa ja tarvittaessa irtisanoo kyseiset sopimukset.

Sopimustoimittajien valinta hankintalain mukaan

Helsingin kaupunki tekee hankintasopimuksia hankintalain mukaisesti. Hankintasopimukset tehdään joko tarjouskilpailutuksen päätteeksi tai hankintalaissa tarkasti rajoitettujen säännösten mukaisesti ilman kilpailuttamista suoraan hankintana. Jos hankinnan arvo alittaa hankintalaissa säädetyt kynnsarvot, tehdään hankintasopimukset Helsingin kaupungin pienhankintaohjeen mukaisesti.

Hankintojen kilpailuttamisprosessissa arvioidaan tarjoajien poissulkemisperusteita ja soveltuvuutta eli kelpoisuutta toteuttaa hankinta. Arviointi tehdään soveltamalla hankintalain pakollisia ja hankinnanvaraisia poissulkemisperusteita sekä tarjouspyynnössä edellytetyt tarjoajien rekisteröitymistä, taloudellista ja rahoituksellista tilannetta sekä teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevia soveltuvuusvaatimuksia. Aloitteessa mainittu peruste, eli hyötyminen palestiinalaisalueiden laittomasta miehityksestä, ei sisälly poissulkemisperusteena hankintalakiin.

Hankintalain 98 §:n ja kaupunkikonsernin hankintastrategian pohjalta Helsingin kaupungin kilpailutuksissa käytetään usein sosiaaliseen vastuullisuuteen liittyviä näkökohtia. Tällöin hankintojen tarjoajia koskevissa soveltuvuusvaatimuksissa vaaditaan tarjoajaa esimerkiksi selvittä-

mään tai vähintäänkin vakuuttamaan, että se ja sen alihankkijat noudattavat YK:n lapsen oikeuksia koskevaa yleissopimusta ja ILO:n kahdeksaa keskeistä työelämää koskevaa yleissopimusta. Jos tätä on hankinnassa vaadittu, hankintayksikkö tarkastaa, että tarjoaja täyttää vaatimuksen tarjouspyynnössä esitetyllä tavalla. Jos vaatimus ei täyty, suljetaan tarjoaja kilpailutuksesta.

Aloitteessa mainittu peruste ei sisälly edellä mainittuihin kansainvälisiin sopimuksiin. Sen tarkistaminen, koskeeko aloitteessa mainittu peruste jotakin kilpailutukseen osallistuvaa yritystä, voidaan myös arvioida suhteellisen vaikeaksi.

Valtuustoaloite sivuaa vahvasti yritysvastuuta ja yritysten vastuuta ihmisoikeuksien toteutumisesta liiketoiminnassa ja toimitusketjuissa. Keskeisimpiä työkaluja tässä ovat YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet (UNGPs) sekä OECD:n toimintaohjeet monikansallisia yrityksiä varten.

Sopimusten mahdollinen irtisanominen

Hankintasopimukset voidaan irtisanoa pääsääntöisesti sopimuksessa sovitun irtisanomisehdon mukaisesti. Ehdollista irtisanomislauseketta voidaan soveltaa, kun ehdossa ilmoitettu tapahtuma tai lisäedellytys vallitsee. Aloitteessa mainittu peruste ei sisälly Helsingin kaupungin ehdollisiin irtisanomislausekkeisiin, eikä kaupunki näin ollen voisi irtisanoa nykyisiä sopimuksiaan kyseisen perusteen nojalla.

Hankintalaissa säädetään hankintasopimuksen irtisanomisesta erityislanteissa. Hankintasopimuksissa käytetään lisäksi yleisesti liitteenä julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja (JYSE). Aloitteessa mainittu peruste ei sisälly hankintalain 137 §:n mukaisiin irtisanomisperusteisiin tai julkisten hankintojen yleisten sopimusehtojen (JYSE) mukaisiin sopimuksen purkamisperusteisiin.

Edellä todettuun viitaten kaupunginhallitus katsoo, ettei aloitteessa esitetyille toimenpiteille ole oikeudellisia edellytyksiä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 19.05.2021 Said Ahmed Suldaan Loppu Israelin miehi-
tyksen tukemiselle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.11.2021 § 768

HEL 2021-006118 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.11.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Kos-
kelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

§ 818

V 24.11.2021, Valtuutettu Juhani Strandénin aloite liharuokien ja maitotuotteiden määrän lisäämisestä opetus- ja vanhustalvuuissa

HEL 2021-005586 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Juhani Strandénin aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Juha Strandén valtuustoaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Juhani Strandén ja 14 muuta valtuutettua esittivät aloitteessaan (5.5.2021), että kasvisruoan lisääminen kouluissa ja päiväkodeissa on aiheuttanut lasten ärtymystä ja pahoinvointia. Aloitteessa todetaan myös, että lapset turhautuvat ja ovat nälkäisiä kotiin tullessaan ja että nuorten oppimistulosten kannalta on tärkeää riittävä ja monipuolinen ruokavalio. Aloitteessa todetaan, että B-12 on hermostolle ja aivoille elintärkeä vitamiini, jota saadaan eläinkunnan tuotteista ja että vitamiinin puutos vaivaa etenkin ikääntyneitä ja vegaaneja. Lisäksi aloitteessa todetaan, että ainoastaan 1 % suomalaisista noudattaa vegaanista ruokavaliota. Oppimistulokset ja keskittyminen opetukseen on heikentynyt. Aloitteessa todetaan, että nyt liha- ja kanaruokien määrää on vähennetty liikaa ja että vanhustalvuuksissa palautetta on tullut myös maidon ja maitotuotteiden vähentämisestä. Aloitteessa esitetään, että kaupungin tuleekin lisätä liharuokien määrää ja laatua varhaiskasva-

tuksen sekä perusopetuksen oppilaitoksissa ja vanhustenhoitopalveluissa. Lisäksi aloitteessa esitetään, että maitoa tulee olla saatavilla kaikilla aterioilla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteaa lausunnossaan muun muassa, että koulu- ja varhaiskasvatuksen ruokailun suunnittelua ohjaavat ravitsemussuositukset (Terveyttä ruoasta (VRN 2014), Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokailusuositus (VRN 2017) ja Terveyttä ja iloa ruoasta -varhaiskasvatuksen ruokailusuositus (2018). Ne antavat suuntaviivat ravitsevan ja monipuolisen varhaiskasvatus- ja kouluruoan suunnitteluun kaikille lapsille ja koululaisille. Tarjottavan ruoan tulee olla ravitsemussuositusten mukaista. Kaupunginvaltuuston hyväksymää liha- ja maitotaloustuotteiden puolittamisen aloitetta on ravitsemussuositusten puitteissa viety eteenpäin Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman toimenpiteen nro 95 (Ilmastoystävällisten ruokien lisääminen ruokalistoilta) kautta. Kahden vuoden aikana tehdyt muutokset lihan vähentämiseksi ovat olleet hyvin maltillisia. Punaista lihaa sisältäviä ruokia on vähennetty tänä aikana vain kaksi kuuden viikon kiertävältä listalta. Toimialalla ei ole havaittu, että erityisesti kasvisruoka aiheuttaisi lasten ja nuorten keskuudessa ärtymystä ja pahoinvointia. Asiakastytyväisyys- ja toiveruokakyselyistä sekä eri kanavien kautta saaduista palautteista esiin nousseet ruokalajitoiveet pyritään huomioimaan ruokalistasuunnittelussa ravitsemussuositusten puitteissa. Keskeisenä tavoitteena on ruoan maittavuus. Tavoitteena on, että yhä useampi oppilas söisi kouluruoan joka päivä.

Sosiaali- ja terveystoimiala toteaa lausunnossaan muun muassa, että ruoka on keskeinen osa ikääntyneiden hoitoa ja että toimiala on sitoutunut noudattamaan kansallisia valtion ravitsemusneuvottelukunnan laatimia ravitsemussuosituksia. Ravitsemussuositusten mukainen sekaruokavalio sisältää runsaasti B12-vitamiinia. Myös sosiaali- ja terveystoimialan ruokapalveluissa edistetään Hiilineutraali Helsinki (HNH) 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti ilmastoystävällisten ruokien lisäämistä ruokalistoilta (toimenpide 95), yhteistyössä palveluntuottajien kanssa. Toimenpiteen 95 osana työstitään myös lihan ja maidon puolittamistavoitetta siten, että kaupungin palveluiden asiakkaiden ravitsemukselliset tarpeet kohtaavat. Sosiaali- ja terveystoimialan ikääntyneille asiakkaille tarjottava ruoka on monipuolista sekaruokaa, joka turvaa ikääntyneiden hyvän ravitsemuksen, eikä toimiala siten näe tarpeellisenä lisätä nykyisestä maito- ja lihatuotteiden määrää ikääntyneiden ruokailussa.

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta toteaa lausunnossaan muun muassa, että palvelukeskusliikelaitos toimii yhteistyössä Helsingin kaupungin kasvatus ja koulutus -toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa siten, että toimiala määrittää tilaajana linjaukset, joiden mu-

kaan Palvelukeskus tuottajana tuottaa palvelut. Ruokatarjoomaa kehitetään yhteistyössä huomioiden vastuullisuusnäkökulmat sekä eri asiakasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuositukset.

Kaupunginhallitus toteaa, että koulu- ja varhaiskasvatuksen sekä ikääntyneiden ruokailun suunnittelua ja järjestämistä ohjaavat ravitsemusasiantuntijoiden laatimat ravitsemussuositukset. Kaupungin palveluissa tarjottavan ruoan tulee olla ravitsemussuositusten mukaista. Kaupunginhallitus toteaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan sekä palvelukeskusliikelaitoksen lausuntojen perusteella, että liharuokien ja maitotuotteiden määrän lisäämiselle ope- tus- ja vanhuspalveluissa ei ole perusteita. Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, sosiaali- ja terveystoimiala sekä palvelukeskusliikelaitos ovat vieneet eteenpäin kaupunginvaltuuston hyväksymää liha- ja maitotaloustuotteiden puolittamisen aloitetta ravitsemussuosituksien puitteissa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Juha Strandén valtuustoaloite

Oheismateriaali

1 Atte Harjanteen valtuustoaloite
2 Vastaus Atte Harjanteen valtuustoaloitteeseen: HEL 2018-006850_Valtuutettu_Atte_Harjanteen_aloite_liha- ja_maitot

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Palvelukeskusliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.11.2021 § 770

HEL 2021-005586 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.11.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Hal-
la-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 10.06.2021 § 18

HEL 2021-005586 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi lausunnon:

Palvelukeskusliikelaitos toimii yhteistyössä Helsingin kaupungin kasva-
tus ja koulutus –toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa si-
ten että toimiala määrittää tilaajana linjaukset, joiden mukaan Palvelu-
keskus tuottajana tuottaa palvelut. Ruokatarjoomaa kehitetään yhteis-
työssä toimialojen kanssa huomioiden kaupungin, toimialojen ja liikelai-
toksen strategiset tavoitteet ja vastuullisuusnäkökulmat sekä eri asia-
kasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuosituksukset.

Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelma

Sosiaali ja terveys -toimialan, kasvatus ja koulutus –toimialan sekä
Palvelukeskus Helsingin yhteinen työryhmä, joka suunnittelee Hiilineut-
raaliHelsinki 2035 toimenpideohjelmassa ruokapalveluille vastuutetun
toimenpiteen (95 Ilmastoystävällisten ruokien lisääminen ruokalistoilta)
toteutumista, työstää lihan ja maidon kulutuksen puolittamista osana
tätä laajempaa toimenpideohjelmaa. Kyseinen työryhmä on linjannut

seuraavasti:

- kaikki ruokalistoilla tehtävät muutokset tehdään linjassa ravitsemussuositusten kanssa
- lihan puolittaminen koskee ensisijaisesti punaista lihaa ja erityisesti naudanlihaa
- ei tehdä toimenpiteitä ruokajuomana tarjottavan maidon osalta (ravitsemussuositukset)
- kasvijuomien tarjoamista vaihtoehtoisena ruokajuomana edistetään mm. seuraavien toimenpiteiden kautta: Oma stadi -projekti, palvelukuvaston päivittäminen
- maitotaloustuotteiden kulutuksen puolittaminen suunnataan ruoanvalmistuksessa käytettävän maitotaloustuotteiden vähentämiseen
- juustoa ei tulla toistaiseksi korvaamaan kasviperäisillä juuston kaltaisilla tuotteilla (ravitsemussuositukset), vaan sen rinnalla on kasviperäisillä levitteillä esim. kikhernetahna

Asukas- ja potilasruokailu

Palvelukeskus Helsinki päätti yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa odottaa vuonna 2020 päivitettyjä ikääntyneiden ruokasuosituksia ennen mahdollisia toimenpiteitä (Vireyttä seniorivuosiin – Ikääntyneiden ruokasuositus, Valtion ravitsemusneuvottelukunta 2020) . Suositusten ilmestyttyä olemme yhdessä toimialan kanssa linjanneet, että etenemme hyvin pienin askelin, jotta varmistamme asiakasryhmälle edelleen maistuvat ja terveyttä tukevat ateriat. Viimeisimmässä ruokalistojen kehittämistyöryhmässä sovittiin muutamista pienistä muutoksista, kuten yhden naudanlihapohjaisen pääruoan vaihtamisesta sianlihat tai siipikarjapohjaiseen ruokaan, lihan osittaisesta korvaamisesta kasviksilla lihapadassa sekä kinkkuleikkeleen vaihtamisesta siipikarjapohjaiseen leikkeeseen. Tuttujen ikäväestölle maistuvien kasvisruokien osuutta lisätään hyvin maltillisesti. Juotavien maidon ja maitotaloustuotteiden tarjoaminen on pysynyt ennallaan. Näillä muutoksilla varmistetaan myös riittävä proteiinin määrä ja monipuolisuus aterioilla sekä pyritään ylläpitämään asukkaiden ja potilaiden toimintakykyä ja vireyttä ja estämään puutostilojen syntyä.

Päiväkoti- ja kouluruokailu

Olemme sopineet muutoksista yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Punaista lihaa sisältäviä ruokia on korvattu siipikarjalalla, kalalla ja kasvisvaihtoehdoilla valtuustopäätöksen 25.9.2019 (diarinro HEL 2018-006850) mukaisesti. Osa kasvisruoista sisältää edelleen maitoa ja kananmunaa, ja osa sopii myös vegaaniruokavaliota noudattaville. Kun ruokalistalle lisätään kasvisruokia, pyritään valitsemaan asiakastyytyväisyyskyselyjen pohjalta mieluisia kasvisruokia, ku-

ten kasvispyörökät. Noudatamme näille ikäryhmille niille laadittuja ravitsemussuosituksia eli Syödään ja opitaan yhdessä koululaisille (Valtion ravitsemusneuvottelukunta 2017) ja Terveyttä ja iloa ruoasta varhaiskasvatukseen (Valtion ravitsemusneuvottelukunta 2018). Tärkeimpänä tavoitteena on kuitenkin ruoan maistuvuus, ja että se nautitaan päivittäin. Siksi ruokavaihtoehdot ovat vapaassa otossa, ja vegaaniruokaa on tarjolla niille, jotka ovat ilmoittautuneet. Etenkin yläkoulussa pyritään pitämään ruokailevien osuus yhtä korkeana kuin alakouluissa. Keräämme palautetta, osallistamme lapsia ja nuoria ruokalistan kehittelyyn ja siten listaa kehitetään jatkuvasti makumieltymyksiä ja terveellisiä, kestäviä vaihtoehtoja huomioiden.

Lisäksi Palvelukeskusliikelaikoksella on valmiudet panostaa kouluissa terveellisten ja maistuvien aamu- ja välipalojen tarjontaan, jotta energiataso pysyy korkeana aamusta pitkään koulupäivään tai jopa sen jälkeisiin harrastuksiin.

Juomanesteet

Kaikilla asiakkailla on edelleen vapaasti valittavana maitoa tai piimää ruokajuomaksi kaikilla aterioilla, eikä tähän ole edes suunnitteilla muutoksia. Kasvijuomia lisätään vähitellen vapaasti valittavaksi vaihtoehdoksi.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Anne Koskinen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 36983
anne.koskinen(a)hel.fi

§ 819

V 24.11.2021, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite uimarannasta Hanasaaren voimalalta vapautuvaan tilaan

HEL 2021-007728 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Lisäys kappaleen 9 jälkeen:

"Kaupunginhallitus viittaa uuteen kaupunkistrategiaan, jonka mukaan matalan kynnyksen liikkumisen elementteihin on syytä panostaa kaupunkitilassa.

Kaupunginhallitus edellyttää, että Hanasaaren alueen asemakaavan laatimisen yhteydessä selvitetään, millä tavalla uimapaikka olisi tarkoituksenmukaisinta toteuttaa alueelle. Selvityksessä tutkitaan tarkoituksenmukaisin paikka sekä se, tulisiko uimapaikka toteuttaa uimarantana, kevyempänä uimalaiturina tai tarvittaessa yksityisen toteuttajan avulla merivesialtaana tai kelluvana uimalana."

Kannattaja: Tuomas Rantanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 5

Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen

Tyhjä: 1

Elisa Gebhard

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 5 - 9 (1 tyhjä)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää uimarannan tai muun uimapaikan rakentamista Hanasaaren suljettavalta hiilivoimalalta vapautuvaan tilaan.

Hanasaaren voimalalta vapautuvan alueen asemakaavoitus aloitetaan lähiaikoina. Uimapaikan sijoittamista voidaan tutkia asemakaavan laatimisen yhteydessä.

Hanasaarenlaiturin viereisen vesialueen saattaminen turvalliseksi uintikäyttöön on maanpinnan ja merenpinnan suuren korkeuseron, veden syvyyden ja aaltoilun takia vaikeaa. Alueen puhdistaminen sekä keinotekoinen madaltaminen tulisivat erittäin kalliiksi ja olisivat vaikeasti toteutettavissa.

Uimaranta saattaisi tulla kyseeseen lähinnä Hanasaaren länsipuoleisen lahden pohjukassa. Alueen pohjarakentamisolosuhteet ovat kuitenkin erityisen haastavat sekä maaperän ja veden epäpuhtauksien että esirakentamisen osalta. Alueella on parhaillaan sedimenttitutkimukset tekeillä. Huleveden mukana niin altaaseen kuin lahden pohjukkaan kulkeutuu jatkuvasti jonkin verran lisää epäpuhtauksia.

Kaupunkiympäristölautakunta on lausunnossaan todennut, että Hanasaaren rakentuessa alueelle on tarpeen tutkia sopivaa paikkaa kevyelle uimapaikalle esimerkiksi uimalaiturin tai uimaportaiden muodossa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla uimapaikan perustamista, koska alue on turvallisuusnäkökulmasta poikkeuksellisen haastava. Ranta on äkkisyvä ja sen läheisyydessä on veneväyliä ja vilkasta vesiliikennettä.

Uimarannan ylläpitäjällä on useita lakisääteisiä velvollisuuksia. Uusia uimapaikkoja ei voi perustaa ilman selvitystä uimapaikan turvallisuudesta, veden uintikelpoisuudesta, liikenneturvallisuudesta ja hälytysajoneuvojen pääsystä rannan läheisyyteen. Uimapaikan ylläpitäjänä kaupunki vastaa riskien arvioinnista, turvallisuuden toteutumisesta sekä terveyshaittojen ja vaarojen tunnistamisesta. Liikuntapalvelujen arvion mukaan Hanasaaren voimalalta vapautuva alue ei ole riittävän turvallinen avoimelle uimapaikalle.

Avointa uimapaikkaa parempi ratkaisu olisi selkeästi erotettu merivesiallas tai kelluva uimala. Tällaisen perustamista voidaan selvittää asemakaavan laatimisen yhteydessä, jos hankkeelle löytyy yksityinen toteuttaja. Liikuntapalvelujen lähivuosien investointiohjelmassa ei ole varauduttu uusien uimapaikkojen perustamiskustannuksiin.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.11.2021 § 775

HEL 2021-007728 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

08.11.2021

01.11.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 12.10.2021 § 549

HEL 2021-007728 T 00 00 03

Hankenumero 5264_207

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hanasaaren voimalaitokselta aikaistetusti jo vuonna 2023 vapautuvan nykyisen hiilikasan alueen asemakaavoitus on vielä käynnistämättä, mutta se tullaan käynnistämään lähiaikoina. Alueelle on tarkoitus laatia asemakaavaa pääasiassa asuinkäyttöön ja uimarannan sijoittamista alueelle voidaan tutkia asemakaavan laatimisen yhteydessä.

Sompasaarenaltaan puolella hiilien lastauslaiturina nykyisin toimivan Hanasaarenlaiturin viereisen vesialueen saattaminen turvalliseksi uintikäyttöön on maanpinnan ja merenpinnan suuren korkeuseron, veden syvyyden ja aaltoilun takia vaikeaa. Alueen puhdistaminen sekä keino-tekoinen madaltaminen tulisivat erittäin kalliiksi ja olisivat vaikeasti toteutettavissa.

Uimaranta saattaisi tulla kyseeseen lähinnä Hanasaaren länsipuoleisen lahden pohjukassa. Alueen pohjarakentamisolosuhteet ovat kuitenkin erityisen haastavat sekä maaperän ja veden epäpuhtauksien, että esirakentamisen osalta. Alueella on parhaillaan sedimenttitutkimukset tekeillä. Tällä hetkellä tiedetään, että huleveden mukana niin altaaseen kuin lahden pohjukkaan kulkeutuu jatkuvasti jonkin verran lisää epäpuhtauksia.

Mikäli uimarantaa ei voida alueelle toteuttaa, jonkinlainen kelluva uimalaratkaisu saattaisi tulla kyseeseen.

Helsingin uuden kaupunkistrategian mukaan matalan kynnyksen liikkumisen elementteihin kuten laitureihin on syytä panostaa kaupunkitilassa. Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Hanasaaren rakentamalla alueelle on tarpeen tutkia sopivaa paikkaa kevyelle uimapaikalle esimerkiksi uimalaiturin tai uimaportaiden muodossa.

Käsittely

12.10.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Helsingin uuden kaupunkistrategian mukaan matalan kynnyksen liikkumisen elementteihin kuten laitureihin on syytä panostaa kaupunkitilassa. Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Hanasaaren rakentamalla alueelle on tarpeen tutkia sopivaa paikkaa kevyelle uimapaikalle esimerkiksi uimalaiturin tai uimaportaiden muodossa.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasanen vastaehdotuksen.

05.10.2021 Pöydälle

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pia Kilpinen, arkkitehti, puhelin: 310 37443
pia.kilpinen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.10.2021 § 159

HEL 2021-007728 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla uimarannan ja -paikan perustamista Hanasaaren voimalaitoksen läheisyyteen. Aloitteessa ehdotettu alue on turvallisuusnäkökulmasta poikkeuksellisen haastava. Sen sijaan kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta puoltaa merivesialtaan perustamisen selvittämistä, mikäli hankkeelle löytyy yksityinen toimija ja toteuttaja.

Uusien uimapaikkojen perustamisen yhteydessä on keskeistä huomioida turvallisuuskysymykset. Uimarantojen ja -paikkojen kohdalla turvallisuuselementti korostuu Kuluttajaturvallisuuslaissa (920/2011), joka määrää palveluntarjoajalle huolellisuusvelvoitteen. Lain mukaan palveluntarjoajan tulee tuntea palveluun liittyvät riskit ja huolehtia siitä, ettei palvelusta aiheudu vaaraa kenenkään terveydelle tai omaisuudelle. Samaten lain mukaan uimapaikan turvallisuudesta tulee tehdä selvitys, josta ilmenee muun muassa, kuinka uimapaikka soveltuu sen lähiympäristöön, millaisia vaikutuksia uimapaikalla on liikenteeseen, ja miten hälytysajoneuvon pääsy uimapaikan läheisyyteen on järjestetty.

Uimarantojen ja uimapaikkojen turvallisuusjärjestelyiden tulee perustua riskiarviointiin. Riskien arvioinnissa tunnistetaan, mitä vaaroja toimitaan liittyä, missä tilanteessa vaaroja voi esiintyä ja millaisia tapaturmia tai onnettomuuksia toiminnassa voi tapahtua. Arvioinnin pohjalta suoritetaan toimenpiteitä vaarojen poistamiseksi, riskien pienentämiseksi ja tapaturmien ennaltaehkäisemiseksi. Kirjallinen riskien arviointi tulee sisällyttää osaksi uimapaikan turvallisuusasiakirjaa.

Aloitteessa mainittu Hanasaaren voimalan ranta on saadun tiedon mukaan äkkisyvä, mikä jo itsessään on riskitekijä turvallisuuden kannalta. Lisähaasteita tuottaa Hanasaaren läheisyydessä olevat veneväylät ja vilkas vesiliikenne. Tällaisten paikkojen läheisyyteen ei liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan tule perustaa avoimia uimapaikkoja tai -rantoja. Ainoa riittävän turvallinen uimapaikka tämän kaltaiseen ympäristöön olisi erillinen ja selkeästi rajattu uimala (ks. liite). Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemystä puoltaa myös opetusministeriön uimapaikkojen rakentamiseen keskittyvä Liikuntapaikkajulkaisu 90.

Helsingissä sijaitsee tällä hetkellä 26 virallista uimarantaa. Suurinta osaa (25 kpl) näistä ylläpitää kaupungin liikuntapalvelukokonaisuus. Yhden rannan ylläpito kuuluu Helsingin seurakuntayhtymälle. Lisäksi liikuntapalvelukokonaisuus ylläpitää viittä (5) muuta uimapaikkaa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan kaupungin uimaranta- ja uimapaikkaverkosto on suhteellisen kattava, mutta sitä on syytä edelleen vahvistaa alueilla, joilla uimapaikkoja ei ole tai niitä on väestömäärään nähden liian rajallisesti.

Liikuntapalvelukokonaisuuden lähivuosien investointiohjelmassa ei ole varauduttu uusien uimapaikkojen perustamiskustannuksiin. Lisäksi on syytä huomioida, että uusien uimapaikkojen rakentaminen kasvattaa aina perustamiskustannuksien ohella liikuntapalvelukokonaisuuden käyttömenoja. Näin ollen ennen uusien liikunta- tai ulkoiluapaikkojen rakentamispäätösten tekemistä tulisi pohtia liikuntapalvelukokonaisuuden investointi- ja käyttötalousmäärärahojen korottamista.

Käsittely

05.10.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Liikuntajohtaja Tarja Loikkasen ollessa poissa kokouksesta asian esittelijänä toimi vs. liikuntajohtaja Petteri Huurre.

Vastaehdotus 1:

Lukas Korpelainen: Lisätään toisen kappaleen loppuun virke:

Sen sijaan kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta puoltaa merivesialtaan perustamisen selvittämistä, mikäli hankkeelle löytyy yksityinen toimija ja toteuttaja.

Kannattaja: Sami Muttilainen

Vastaehdotus 2:

Lukas Korpelainen: Korvataan virke "Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan kaupungin uimaranta- ja uima- paikkaverkosto on suhteellisen kattava." seuraavalla muotoilulla:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan kaupungin uimaranta- ja uimapaikkaverkosto on suhteellisen kattava, mutta sitä on syytä edelleen vahvistaa alueilla, joilla uimapaikkoja ei ole tai niitä on väestömäärään nähden liian rajallisesti.

Kannattaja: Sami Muttilainen

Vastaehdotus 3:

Lukas Korpelainen: Lisätään toisen kappaleen loppuun virkkeet:

Mikäli alueelle ei löydy yksityistä toimijaa toteuttamaan merivesiallasta, tarkastellaan alueen rakentamisen yhteydessä muokattavan rantavii- van suunnittelussa mahdollisuutta myös julkiselle uimarannalle, jos ve- sialueen turvallisuusolosuhteet tässä yhteydessä muuttuvat. Huomioi- daan lisäksi Hermanninrannan suunnitellun rakentamisen yhteydessä mahdollisuutta perustaa alueelle julkinen uimaranta.

Kannattaja: Mahad Ahmed

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lukas Korpelaisen vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutet- tuna

Jaa-äännet: 2

Joel Harkimo, Teija Makkonen

Ei-äännet: 11

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Lukas Korpelainen, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikautakunta hyväksyi Lukas Korpelaisen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 2 - 11.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lukas Korpelaisen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 10

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Lukas Korpelainen, Eeva Kärkkäinen, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 3

Joel Harkimo, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikautakunta hyväksyi Lukas Korpelaisen vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 0 - 10. (3 tyhjää).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lukas Korpelaisen vastaehdotuksen 3 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Paavo Arhinmäki, Joel Harkimo, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 6

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Lukas Korpelainen, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

08.11.2021

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi Lukas Korpelaisen vastaehdotuksen 3 äänin 7 - 6.

Kolmen suoritettuna äänestyksen jälkeen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti hyväksyä Lukas Korpelaisen vastaehdotusten 1 ja 2 mukaisesti muutettuna ehdotuksen.

21.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

§ 820

V 24.11.2021, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho:

Monet välttämättömät tarvikkeet, tuoteryhmät ja palvelut aiheuttavat taloudellisia vaikeuksia kaikkein vähävaraisimmille. Esimerkkeinä voidaan aloitteessa mainittujen tuotteiden ohella mainita hygieniatarvikkeet yleensä, ruoka, vaatteet, lasten harrastukset, tietotekniikka, liikuminen ja lääkkeet. Suomessa on sosiaaliturvajärjestelmä ja siihen liittyvä toimeentulotuki, jonka tarkoitus on auttaa vähävaraisimpia selviytymään välttämättömistä menoistaan. Ei ole perusteltavissa, että juuri kuukautisvälineet olisivat tuoteryhmä, jota kaupungin on jaettava maksutta. Lisäksi kaupunki, toisin kuin vaikkapa toimeentulotuesta päävastuussa oleva Kela, ei käytännössä pysty valvomaan, että avun piirissä olisivat vain kohderyhmään kuuluvat henkilöt.

Kuten aloitteessakin todetaan, kuukautisvälineiden kustannukset ovat muutamia euroja kuussa. Kustannusta ei voida yksilötasolla pitää niin merkittävänä, että kaupungille ilmaisjakelusta aiheutuva rahallinen ja hallinnollinen kuormitus olisi perusteltavissa.

Asia tulee palauttaa valmisteltavaksi siten, että edellä oleva otetaan huomioon. Kaupungin toimialojen ei tule ryhtyä aloitteen johdosta toimiin.

Kannattaja: Maarit Vierunen

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Jussi Halla-Ahon palautusehdotuksen mukaisesti

08.11.2021

Jaa-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen

Ei-äännet: 6

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 9 - 6

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite
- 2 Lausunto, Nuorisoneuvosto, 21.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Amanda Pasanen ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että selvitetään mahdollisuutta tarjota maksuttomia kuukautisvälineitä nuorille ja vähävaraisille.

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi (2.6.2021 § 170) siten, että kartoitetaan maksuttomien kuukautisvälineiden erilaisia jakelumahdollisuuksia nuorille ja vähävaraisille. Samalla tulee valmistautua rajatun kokeilun käynnistämiseen maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kehotti (9.2.2021 § 22) kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa käynnistämään pilotin maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa. Toimialalla on kartoitettu erilaisia kuukautisvälineiden jakamisen muotoja ja kustannuksia.

08.11.2021

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja katsoo, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja sosiaali- ja terveystoimiala voivat käyttösuunnitelmiansa puitteissa yhteistyössä järjestää kokeilun soveltaen erilaisia kustannustehokkaan jakelun ja osallisuuden malleja.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja nuorisoneuvoston lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite
- 2 Lausunto, Nuorisoneuvosto, 21.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.11.2021 § 776

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.11.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

26.04.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

19.04.2021 Pöydälle

08.11.2021

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 31.08.2021 § 170

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Amanda Pasasen ja 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamista nuorille ja vähävaraisille:

”Valtuustoaloitteessa vaaditaan, että Helsinki selvittää mahdollisuutta tarjota maksuttomia kuukautisvälineitä nuorille sekä kaikille itsensä vähävaraisiksi kokeville. Aloitteen mukaan kuukautisiin liittyvään kuukautisköyhyyteen ja taloudelliseen epätasa-arvoon on tärkeää puuttua. Ilmaisia kuukautisvälineitä tulisi olla tarjolla kouluissa ja terveyskeskuksissa.

Kuukautisköyhyydestä puhuttaessa (engl. period poverty) viitataan tilanteeseen, jossa terveyssiteiden ja tamponien osto voi lohkaista suuren osan viikon käyttövaroista, varsinkin jos samassa taloudessa asuu useampi nainen.

Valtuustoaloitteeseen liittyvä päätöshistoriaa

Sosiaali- ja terveyslautakunta totesi aiemmassa lausunnossaan 19.1.2021 § 13, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen terveysasemilla ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ei kuulu terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisiin terveysasemien ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti 9.2.2021 § 22 käynnistää toimialallaan rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa sekä toisen asteen oppilaitoksissa.

Kaupunginvaltuusto päätti 2.6.2021 § 170 palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kartoitetaan maksuttomien kuukautisvälineiden erilaisia jakelumahdollisuuksia nuorille ja vähävaraisille. Samanaikaisesti valmistaudutaan rajatun kokeilun

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

käynnistämiseen maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisessa perusopetuksessa sekä toisen asteen oppilaitoksissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Terveysasemien perustehtävänä on huolehtia kiireellisestä ja kiireettömästä avosairaanhoidosta ja siihen liittyvästä terveyden edistämisestä samoin kuin aikuisten terveysneuvonnasta, perusterveydenhuollon mielenterveystyöstä ja opiskelijoiden sairaanhoidosta sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvästä neuvonnasta. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaiden terveydenhoito, terveysneuvonta, lakisääteisiin ja tarpeellisiin erikoistutkimuksiin ohjaaminen, koulujen terveydellisten olojen valvonta sekä koko kouluyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen terveysasemilla ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa nuorille sekä vähävaraisille ei kuulu terveydenhuoltolain mukaisiin terveysasemien ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin. Koulujen terveydenhoitajat ovat tarvittaessa käytettävissä asiantuntijoina kasvatus- ja koulutustoimialan organisoimassa rajatussa maksuttomien kuukautisvälineiden jakamiseen liittyvässä suunnittelussa.

Kuukautisvälineiden tarvikejakelu ei edellytä terveydenhuollon koulutusta. Jakeluautomaatit voivat olla yksi keino toteuttaa tätä jakamista, mutta yksinkertainen laatikkokin voisi toimia. Jakelua voidaan toteuttaa esimerkiksi kouluissa, perhekeskuksissa tai järjestöjen kautta. Lautakunta esittää tältä pohjalta jakelukokeilun järjestämistä soveltaen erilaisia kustannustehokkaan jakelun malleja. Nuoret, kouluterveydenhuolto ja terveystiedon opettajat sekä perhekeskukset ja alan järjestöt otetaan mukaan suunnittelemaan tätä jakelua ja yhteistyössä kartoitetaan parhaita keinoja kuukautisköyhyyden helpottamiseen. Pilotti edellyttää tiivistä yhteistyötä sosiaali- ja terveystoimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan välillä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että nuorten mielipiteitä kuullaan asiassa ja sen toteuttamistavoissa. Kuukautistarvikejakelun kokeilun tuloksia tulee arvioida ennen kuin toimintatapaa laajennetaan kaikkiin kaupungin kouluihin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen nuorille sekä vähävaraisille mahdollisesti vähentää niin sanottua kuukautisköyhyyttä. Kuukautisvälineiden käyttö ja niiden riittävä vaihtaminen puhtaisiin, yhdistettynä hyvään intiimihygieniaan kuukautisten aikana, edistää terveyttä ja vahvistaa sosiaalista sekä psyykkistä hyvinvointia.

Kansallinen päätös eduskunnassa kuukautisvälineiden arvolisäveron alentamisesta parantaisi sukupuolten välistä tasa-arvoa, kun kuukautisvälineiden hinnan laskiessa naisille ja tytöille kohdistuva kustannusrasite pienentyisi.”

Käsittely

31.08.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Korvataan Terveystieteiden tutkimuskeskus -alaotsikon toiseksi viimeinen kappale seuraavalla: Kuukautisvälineiden tarvejakelu ei edellytä terveydenhuollon koulutusta. Jakeluautomaatit voivat olla yksi keino toteuttaa tätä jakamista, mutta yksinkertainen laatikkokin voisi toimia. Jakelua voidaan toteuttaa esimerkiksi kouluissa, perhekeskuksissa tai järjestöjen kautta. Lautakunta esittää tältä pohjalta jakelukokeilun järjestämistä soveltaen erilaisia kustannustehokkaan jakelun malleja. Nuoret, kouluterveydenhuolto ja terveystiedon opettajat sekä perhekeskukset ja alan järjestöt otetaan mukaan suunnittelemaan tätä jakelua ja yhteistyössä kartoitetaan parhaita keinoja kuukautisköyhyyden helpottamiseen. Pilotti edellyttää tiivistä yhteistyötä sosiaali- ja terveystieteiden ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan välillä.

Kannattaja: jäsen Eva Biaudet

Vastaehdotus 2:

Jäsen Laura Korpinen: Korjataan Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -alaotsikon ensimmäinen kappale kuulumaan seuraavasti: Kuukautisvälineiden käyttö ja niiden riittävä vaihtaminen puhtaisiin, yhdistettynä hyvään intiimihygieniaan kuukautisten aikana, edistää terveyttä ja vahvistaa sosiaalista sekä psyykkistä hyvinvointia. Kuitenkin kuukautiside- ja tamponipakkauksia saa edullisimmillaan reilusti alle kahden euron hinnalla, mikä normaalisti riittää yhden henkilön kuukauden tarpeisiin. Kuukuppia käyttämällä hinta jää vieläkin pienemmäksi. Kuukautisköyhyysilmiötä ei siten Suomessa tosiasiallisesti ole, kun lisäksi huomioidaan se, että lähtökohtaisesti jokaisen nuoren elämästä vastaa 1-2 aikuista. Lautakunta toteaa, että terveystieteiden ilmaisella jakamisella ei ole perheille relevanttia taloudellista merkitystä, ja niiden jakamiseen ryhtymällä ainoastaan lisättäisiin hallinnon kuluja.

Lisäksi poistetaan Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -alaotsikon toinen kappale kokonaan.

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

08.11.2021

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 6

Maaret Castrén, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 7

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Kati Juva, Minna Lindgren, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 7 - 6.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Laura Korpinen)

Jaa-äännet: 11

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Maaret Castrén, Kati Juva, Minna Lindgren, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Jäsen Laura Korpinen jätti sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnosta vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

17.08.2021 Pöydälle

19.01.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 24.08.2021 § 275

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille:

Kaupunginvaltuusto palautti valmisteluun Amanda Pasasen valtuustoaloitteen maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Valtuusto edellytti erilaisten jakelumahdollisuuksien kartoittamista sekä valmistautumista rajatun kokeilun käynnistämiseen perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kartoitettu erilaisia kuukautisvälineiden jakamisen muotoja ja kustannuksia näille vaihtoehdoille.

Aloitteessa ehdotetaan, että maksuttomia kuukautisvälineitä jaettaisiin nuorille ja vähävaraisille. Aloitteen mukaan kuukautisvälineiden tarjoamisessa tulisi huomioida käyttäjien henkilökohtaiset valinnat. Helsingissä oli 13–29 -vuotiaita menstruoivia vuonna 2019 lähes 80 000. Kuukautisvälineiden hinnat vaihtelevat, mutta halvin terveystoimialan pakkaus olisi hinnaltaan 1,04 euroa ja tamponipakkaus 1,10 euroa. Kuukuppien hinta-arvio olisi 30 euroa. Kuukautissiteitä tai tamponeja tarvitaan kaksi pakettia kuukaudessa. Kuukupin käyttäjät tarvitsevat kuukupin lisäksi aloitustarvikkeet. Jos oletetaan, että 40 prosenttia käyttäisi kuukautissiteitä ja 40 prosenttia tamponeja, olisivat kokonaiskustannukset kaikkien 13–29 -vuotiaiden menstruoivien osalta 136 900 euroa kuukaudessa. Kuukupin käyttäjien ollessa 20 prosenttia menstruoivien osuudesta olisi heidän osaltaan kustannukset 960 000 euroa. Kuukupin, tamponeiden ja kuukautissiteiden yhteiskustannukset kaikkien menstruoivien osalta olisivat 1 642 800 euroa vuodessa. Välinekustannusten lisäksi jakelumuo- to vaikuttaa kokonaiskustannuksiin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kehotti (9.2.2021 § 22) kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa käynnistämään pilotin maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on selvitetty maksuttomien kuukautisvälineiden pilotointia neljän kuukauden ajan neljässä yksikössä, joissa opiskelee yhteensä noin 1600 menstruovaa oppijaa. Kuukautisvälineet tulisivat näille neljälle kuukaudelle maksamaan 21 000 euroa (mikäli 40 prosenttia käyttäisi kuukautissiteitä, 40 tamponeja ja 20 kuukuppeja). Jakelu voitaisiin toteuttaa joko automaattilla tai henkilöstöresursseilla.

Tällä hetkellä markkinoilta ei löydy automaatteja, jotka mahdollistaisivat käyttäjille räätälöityjen kuukautisvälineiden noudon kuukausittain. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitysten mukaan automaatti on toteutettavissa, mutta sen suunnittelu vaatii yhteiskehittelyä jakeluautomaatteja tarjoavien yritysten kanssa. Vuokrattavia automaatteja ei ole markkinoilla toistaiseksi tähän tarkoitukseen saatavilla. Eräs hoitotarvikkeiden jakeluautomaatteja myyvä yritys arvioi yhden laitteiston hinnaksi 20 000 euroa. Koulun tai oppilaitoksen ostama lokerikko mahdollistaisi 20 oppijan noudon päivää kohden. Tämän lisäksi tuotteiden tilauksesta, automaatin päivittäistäytöstä ja asiakastyöstä vastaisi erikseen palkattava työntekijä. Kuukautisvälineiden jakaminen automaattilla tulisi yrityksen hinta-arvion mukaan olemaan neljän yksikön osalta 80 000 euroa. Kun summaan lisätään työntekijä- ja kuukautisvälinekustannukset, nousevat pilotin kokonaiskustannukset yli 110 000 euroon.

Sosiaali- ja terveyslautakunta (19.1.2021 § 13) totesi lausunnossaan, ettei ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa kuulu terveydenhuoltolain mukaisiin koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin.

Koska välineiden jakaminen ei myöskään kuulu opettajien virka- ja työehtosopimuksen mukaisiin työtehtäviin, mikäli kouluilla jaettaisiin kuukautisvälineitä, tulee ne jakaa muutoin, kuin opetushenkilöstön toimesta. Tällöin tulisi kuukautisvälineiden jakelijaksi palkata työntekijä. Tällöin välineet tilattaisiin suoraan yksikköihin ja jakelija hoitaisi kuukautisvälinepakettien räätälöinnin ja jakamisen käyttäjäkohtaisesti. Tässä toteutuksessa haasteena olisi välineiden varastointi ja jakelu sellaisessa paikassa, joka mahdollistaisi oppijalle kuukautisvälineiden noutamisen huomiota herättämättä. Maksuttomien kuukautissuojien pilotissa kuukautisvälineiden jakelija palkattaisiin viidelle kuukaudelle, jolloin palkkakustannukset olisivat 25 500 euroa. Projektikoordinaattorin palkka ja kuukautisvälineiden hankintakustannukset tulisivat karkeasti arvioituna olemaan yhteensä noin 46 000 euroa.

Parhain tapa jakelun hoitamiseen olisi automaatti, joka olisi kaikkien helsinkiläisten nuorten ja vähävaraisten, ei vain Helsingin kaupungin koulujen ja oppilaitosten oppijoiden saavutettavissa. Automaatti tulisi sijoittaa tilaan, josta välineiden saanti hoituisi vaivattomasti, itselleen sopivaan aikaan ja huomiota herättämättä. Tällaisiksi jakelupaikoiksi soveltuisi parhaiten esimerkiksi apteekit ja terveysasemat. Ongelmana on, että tiedossa ei ole automaattien saatavuutta.

Kartoituksessa selvisi jakelun haasteellisuus asian sensitiivisyyden sekä korkeiden resurssien suhteen. Jotta oppijat pääsisivät vaikuttamaan pilotoinnin sisältöön ja toteutukseen, tulisi pilotointi toteuttaa alusta loppuun asti yhteistyössä heidän kanssaan. Keskeistä pilotissa olisi vaikuttavuuden arviointi alkua- ja loppukyselyjen avulla. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ei ole resursseja pilotoinnin toteuttamiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta tukee jakelukokeilun järjestämistä soveltaen erilaisia kustannustehokkaan jakelun malleja. Samalla lautakunta toteaa, että koulu- ja opiskeluterveydenhuolto soveltuu parhaiten kokeilun järjestäjäksi. Pilotti edellyttää tiivistä yhteistyötä soten ja kasvon toimialojen välillä. Pilotoinnille tulee osoittaa resurssit seuraavan vuoden talousarvioon.

Käsittely

24.08.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sini Korpinen: Muutetaan lausunnon kohta 10 kuulumaan seuraavasti:

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että maksuttomien kuukautisvälineiden jakaminen ei kuulu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perustehtäviin. Jo nyt kouluterveydenhoitaja voi kuitenkin jakaa kuukautisvälineitä tarvittaessa nuorille. Tätä menettelyä lautakunta pitää hyvänä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kuitenkaan näe asian sensitiivisyyden vuoksi koulujen ja oppilaitosten soveltuvan parhaiten maksuttomien kuukautisvälineiden jakamiseen laajassa mittakaavassa. Vuoden 2022 talousarvioehdotukseen ei ole huomioitu määrärahaa maksuttomien kuukautisvälineiden pilotoinnin toteuttamiseksi."

Kannattaja: Veli-Pekka Dufva

Vastaehdotus:

Ozan Yanar: Korvataan kappale 10 seuraavasti:

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta tukee jakelukokeilun järjestämistä soveltaen erilaisia kustannustehokkaan jakelun malleja. Samalla lautakunta toteaa, että koulu- ja opiskeluterveydenhuolto soveltuu parhaiten

kokeilun järjestäjäksi. Pilotti edellyttää tiivistä yhteistyötä soten ja kaskon toimialojen välillä. Pilotoinnille tulee osoittaa resurssit seuraavan vuoden talousarvioon."

Kannattaja: Petra Malin

Sini Korpisen ja Ozan Yanarin vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Muutetaan lausunnon kohta 10 kuulumaan seuraavasti: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että maksuttomien kuukautisvälineiden jakaminen ei kuulu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perustehtäviin. Jo nyt kouluterveydenhoitaja voi kuitenkin jakaa kuukautisvälineitä tarvittaessa nuorille. Tätä menettelyä lautakunta pitää hyvänä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kuitenkaan näe asian sensitiivisyyden vuoksi koulujen ja oppilaitosten soveltuvan parhaiten maksuttomien kuukautisvälineiden jakamiseen laajassa mittakaavassa. Vuoden 2022 talousarvioehdotukseen ei ole huomioitu määrärahaa maksuttomien kuukautisvälineiden pilotoinnin toteuttamiseksi."

Ei-ehdotus: Korvataan kappale 10 seuraavasti: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta tukee jakelukokeilun järjestämistä soveltaen erilaisia kustannustehokkaan jakelun malleja. Samalla lautakunta toteaa, että koulu- ja opiskeluterveydenhuolto soveltuu parhaiten kokeilun järjestäjäksi. Pilotti edellyttää tiivistä yhteistyötä soten ja kaskon toimialojen välillä. Pilotoinnille tulee osoittaa resurssit seuraavan vuoden talousarvioon."

Jaa-äännet: 6

Ted Apter, Veli-Pekka Dufva, Nora Grotenfelt, Pia Kopra, Sini Korpi-
nen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 7

Jussi Chydenius, Emma Kari, Vesa Korkkula, Petra Malin, Markku
Rantahalvari, Nasima Razmyar, Ozan Yanar

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Ozan
Yanarin vastaehdotuksen äänin 7 - 6.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Korvataan kappale 10 seuraavasti: "Kasvatus- ja koulutus-

lautakunta tukee jakelukokeilun järjestämistä soveltaen erilaisia kustannustehokkaan jakelun malleja. Samalla lautakunta toteaa, että koulu- ja opiskeluterveydenhuolto soveltuu parhaiten kokeilun järjestäjäksi. Pilotti edellyttää tiivistä yhteistyötä soten ja kaskon toimialojen välillä. Pilotoinnille tulee osoittaa resurssit seuraavan vuoden talousarvioon."

Jaa-äännet: 6

Ted Apter, Veli-Pekka Dufva, Nora Grotenfelt, Pia Kopra, Sini Korpi-
nen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 7

Jussi Chydenius, Emma Kari, Vesa Korkkula, Petra Malin, Markku
Rantahalvari, Nasima Razmyar, Ozan Yanar

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Ozan
Yanarin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 7 - 6.

17.08.2021 Pöydälle

09.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 02.06.2021 § 170

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

02.06.2021 Palautettiin

Valtuutettu Amanda Pasanen ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kartoitetaan maksuttomien kuukautisvälineiden erilaisia jakelumahdollisuuksia nuorille ja vähävaraisille. Samalla tulee valmistautua rajatun kokeilun käynnistämisen

maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Juhani Strandénin kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kartoitetaan maksuttomien kuukautis- ja parranajovälineiden erilaisia jakelumahdollisuuksia vähävaraisille. Samalla tulee valmistautua rajatun kokeilun käynnistämisen maksuttomien kuukautis- ja parranajovälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.

Äänestysjärjestys

Palautusehdotuksista äänestettiin erikseen.

6 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Palautetaan valmisteluun ja valmistellaan siten, että kartoitetaan maksuttomien kuukautisvälineiden erilaisia jakelumahdollisuuksia nuorille ja vähävaraisille. Samalla tulee valmistautua rajatun kokeilun käynnistämisen maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.

Jaa-äännet: 33

Maija Anttila, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen

Ei-äännet: 50

Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Lai-saari, Jape Lovén, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Tuomas Ranta-

08.11.2021

nen, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1
Mauri Venemies

Poissa: 1
Arja Karhuvaara

Kaupunginvaltuusto palautti asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi, jolloin valtuutettu Nuutti Hyttisen tekemä palautusehdotus raukesi.

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Lisätiedot
Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 146

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

05.05.2021 Pöydälle

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Lisätiedot
Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

§ 821

V 24.11.2021, Valtuutettu Silja Borgarsdóttir Sandelinin aloite kätilöiden työympäristön ja työsuhteiden parantamisesta

HEL 2021-006775 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Perusteluiden neljännen kappaleen loppuun:

Naistenklinikan henkilöstön hyvinvoinnin ja työssä viihtyvyyden parantamisella on merkitystä sekä henkilökunnalle että palveluiden laatuun. Helsinki seuraa siksi tarkasti, miten HUS:in kehittämistoimenpiteet etenevät ja vaikuttavat.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Silja Borgarsdóttir Sandelinin aloite
- 2 HUSin lausunto 9.8.2021_ (1)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

08.11.2021

Valtuutettu Silja Borgarsdóttir Sandelin ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan toimenpiteitä kättilöiden työympäristön parantamiseksi ja työsuhteiden ketjuttamisen lopettamiseksi.

Kättilöt työskentelevät Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) sairaaloissa. HUSin antaman lausunnon mukaan kättilöiden esittämiin huoliin on suhtauduttu erittäin vakavasti ja tilanteen haasteet on tunnistettu. Korjaavina toimenpiteinä on ryhdytty mm. synnytysalien käyttöasteen tilannekuvan luomiseen, vakanssien lisäämiseen, sisäisen sijaispoolin perustamiseen ja vakituisten vuosilomasijaisten määrän lisäämiseen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa vahvistetaan palvelujen järjestäjäroolia ja kehitetään palvelutuotannon ohjausta. Henkilöstön työhyvinvointiin liittyviin asioihin kiinnitetään jatkossa laaja-alaisesti huomiota.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Silja Borgarsdóttir Sandelinin aloite
- 2 HUSin lausunto 9.8.2021_ (1)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.11.2021 § 777

HEL 2021-006775 T 00 00 03

Päätös

08.11.2021

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.11.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 05.10.2021 § 240

HEL 2021-006775 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Silja Sandelin Borgasdottirin ja 15 muun valtuutetun kättilöiden työympäristöä koskevaan aloitteeseen:

”Aloitteessa edellytetään Helsingin kaupungin ja HUSin Helsingin edustajien ryhtyvän toimiin HUSin toimintatapojen ja kättilöiden työympäristön parantamiseksi sekä työsuhteiden vuosikautisten ketjuttamisen lopettamiseksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että aloitteessa esille nostettu kättilöiden työskentely tapahtuu Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) sairaaloissa ja muun muassa henkilöstön hyvinvointiin liittyvät asiat ovat kättilöiden osalta työnantajan eli HUSin vastuulla.

HUSin aloitteeseen antaman lausunnon mukaan tunnistettujen haasteiden perusteella on ryhdytty korjaaviin toimenpiteisiin.

Helsingin kaupunki on kehittämässä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistoimintaa osana tulevaa sote-uudistusta. Järjestäjäroolia tul- laan vahvistamaan ja lisäksi palvelutuotannon ohjausta kehitetään. Palvelutuotannon ohjauksessa kiinnitetään laaja-alaisemmin huomiota muun muassa henkilöstön työhyvinvointiin liittyviin asioihin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

08.11.2021

Työympäristöllä ja työskentelyolosuhteilla on merkittävä vaikutus työntekijöiden työhyvinvointiin ja terveyteen. Hyvinvoiva henkilöstö tuottaa asiakaslähtöisiä ja laadukkaita palveluja.”

21.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Annamari Rinne, työnantajapolitiikan päällikkö, puhelin: 310 24044
annamari.rinne(a)hel.fi

§ 822

V 24.11.2021, Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite trans- ja muunsukupuolisten hoidon seurannasta ja kehittämisestä

HEL 2021-005580 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Minja Koskela:

Perusteluiden kuudennen kappaleen loppuun: Sukupuolidysforiaa kokevien hoitokokemuksia perusterveydenhuollosta ja kokemuksia hoitoon pääsyn toteutumisesta selvitetään ja arvioidaan jatkossa.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Anniina Iskanius, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen

Tyhjä: 1

Jussi Halla-aho

Kaupunginhallitus hyväksyi Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5 - 9 (1 tyhjä).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Liitteet

- 1 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite
- 2 HUSin lausunto 12.8.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Anna Vuorjoki ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan trans- ja muunsukupuolisten hoitoon pääsyn arviointia, epäkoh-
tien korjaamista ja hoidon kehittämistä.

Kaupunginhallitus katsoo, että sukupuoli-identiteetin tutkimusten ja su-
kupuolenkorjausprosessin hoitoon pääsyä ja hoitopolku on aiheellista
selvittää sosiaali- ja terveystoimialalla. Myös henkilöstön osaamisen
kehittämisen tarvetta on syytä arvioida ja järjestää mahdollisesti tarvit-
tavaa lisäkoulutusta.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen palveluvalikoimaneuvosto (Palko) hyväksyi kesä-
kuussa 2020 suositukset sukupuoli-identiteetin variaatioihin liittyvän
toimintakyvyn alenemaa aiheuttavan dysforian eli ahdistuksen lääketie-
teellisistä hoidoista, koska Helsingin yliopistollisen keskussairaalan
(HUS) ja Tampereen yliopistollisen sairaalan (TAYS) sukupuolidysfo-
rian tutkimukseen ja hoitoon perehtyneille moniammatillisille poliklini-
koille lähetettyjen potilaiden määrä oli kasvanut ja heidän hoitotoiveen-
sa olivat muuttuneet.

Palkon suosituksen mukaan sukupuoli-identiteettiin liittyvään epäsel-
vyyteen tulee tarjota psykososiaalista tukea oireiden vaikeusasteen ja
hoidon tarpeen porrastuksen mukaisesti oman kunnan perustervey-
denhuollossa tai erikoissairaanhoidossa. Mahdollinen psykiatrisen tai
psykososiaalisen hoidon tarpeen arviointi ja tarpeelliseksi todettu hoito
tulisi järjestää jo ennen keskitetylle tutkimuspoliklinikalle lähettämistä,
jotta tutkimusjakso on mahdollista käynnistää. Nämä toimet parantavat
terveydenhuollon resurssien tarkoituksenmukaista kohdentumista sekä
varmistavat tutkimusprosessin ja mahdollisen hoitoprosessin oikea-
aikaisuuden.

HUS Psykiatrian mukaan Palkon hoitosuositukset eivät ole hidastaneet
oikea-aikaiseen tutkimukseen ja hoitoon pääsyä. Sukupuolidysforiapoti-

08.11.2021

laiden hoitopolun kehittämiseen ja täydentävän koulutuksen kohdentamiseen on valmiuksia.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite
- 2 HUSin lausunto 12.8.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.11.2021 § 779

HEL 2021-005580 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.11.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

08.11.2021

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 31.08.2021 § 174

HEL 2021-005580 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Anna Vuorjoen ja 18 muun valtuutetun trans- ja muunsukupuolisten hoidon seurantaa ja kehittämistä koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että kaupunki selvittää mahdollisuutta toteuttaa arviointi, miten helsinkiläisten sukupuolidysforiaa kokevien ihmisten hoitoon pääsy toteutuu ja miten Palkon uudet suositukset ovat vaikuttaneet siihen sekä tehdä arvioinnin pohjalta suunnitelma tutkimuksiin ja hoitoon pääsyyn liittyvien epäkohtien korjaamiseksi yhteistyössä HUSin kanssa ja varmistaa, että perusterveydenhuollon henkilöstöllä on riittävä osaaminen sukupuolivähemmistöihin kuuluvien ihmisten kohtaamiseksi sekä hoidon toteuttamiseksi tai hoitoon ohjaamiseksi asianmukaisesti.

Terveysdenhuollon palveluvalikoimaneuvosto (Palko) hyväksyi kesäkuussa 2020 suositukset sukupuoli-identiteetin variaatioihin liittyvän toimintakyvyn alenemaa aiheuttavan dysforian eli ahdistuksen lääketieteellisistä hoidoista, koska Helsingin yliopistollisen keskussairaalaan (HUS) ja Tampereen yliopistollisen sairaalan (TAYS) sukupuolidysforian tutkimukseen ja hoitoon perehtyneille moniammatillisille poliklinikoille lähetettyjen potilaiden määrä oli kasvanut ja heidän hoitotoiveensa olivat muuttuneet.

Sukupuoli-identiteetin variaatio tarkoittaa sukupuoli-identiteetin asettumista mihin tahansa kohtaan mies-nainen dimensioilla tai sen ulkopuolelle, ei ainoastaan jakoa miehiin ja naisiin. Vain osalla sukupuoli-identiteetin variaatioon liittyy merkittävää kärsimystä ja toimintakyvyn heikkenemistä ja vain osa toivoo saavansa lääketieteellistä hoitoa.

Palkon suosituksen mukaan sukupuoli-identiteettiin liittyvään epäselvyyteen tulee tarjota psykososiaalista tukea oireiden vaikeusasteen ja hoidon tarpeen porrastuksen mukaisesti oman kunnan perusterveydenhuollossa tai erikoissairaanhoidossa. Mahdollinen psykiatrisen ja psykososiaalisen hoidon tarpeen arviointi ja tarpeelliseksi todettu hoito tulisi järjestää jo ennen keskitetylle tutkimuspoliklinikalle lähettämistä, jotta tutkimusjakso on mahdollista käynnistää. Nämä toimet parantavat terveydenhuollon resurssien tarkoituksenmukaista kohdentumista sekä

varmistavat tutkimusprosessin ja mahdollisen hoitoprosessin oikea-aikaisuuden.

HUSin keskitetyiltä psykiatrisilta poliklinikoilta saadun selvityksen mukaan sukupuoli-identiteetin tutkimuksiin hakeutuvien täysi-ikäisten määrä on Suomessa vuosina 2007–2017 20-kertaistunut ja kasvu on edelleen jatkunut jyrkkänä.

HUS psykiatrian sukupuoli-identiteetin tutkimuspoliklinikalla lähetemäärä on kaksinkertaistunut vuodesta 2017 ja alkuvuoden 2021 perusteella lisäys vuoteen 2020 verrattuna on 39 %. Tutkimusjaksolle tulevien jonotusaika on kasvanut (alle 3 kuukautta jonottaneita 89 % vuonna 2019, 82 % vuonna 2020 ja 74 % vuonna 2021). Viidessä kuukaudessa poliklinikalle pääsee 99 % lähetetyistä.

HUSin sukupuoli-identiteetin tutkimuspoliklinikalla oli vuonna 2019 hoidossa 276 helsinkiläistä potilasta ja vuonna 2020 362 potilasta. Vuonna 2019 toteutui 914 käyntiä ja vuonna 2020 1413 käyntiä. Tänä vuonna 1.1.–24.4.2021 käyntejä oli 590.

HUS psykiatrian näkemyksen mukaan Palkon suositukset eivät heikennä sukupuolidysforiasta kärsivien potilaiden asemaa, vaan tuovat tämän asiakasryhmän näkyväksi terveydenhuollossa, yhdenvertaistavat palveluita ja painottavat riittävän aikaista selvittelyä ja tukea sekä kykyä kohdata sukupuolen moninaisuutta ja tunnistaa potilaista ne, jotka tarvitsevat keskitetyn yksikön palveluita. Suositukset myös varmistavat sukupuolenkorjaushoitojen turvallisuutta ja oikea-aikaisuutta.

HUS psykiatrian mukaan Palkon hoitosuositukset eivät ole hidastaneet oikea-aikaiseen tutkimukseen ja hoitoon pääsyä, vaan ne selkeyttävät vastuujakoa terveydenhuollon toimijoiden kesken. HUS psykiatria ilmaisee valmiutensa kehittää helsinkiläisten sukupuolidysforiapotilaiden hoitopolkua ja kohdentaa Helsingin alueellisiin palveluihin täydentävää sukupuolidysforia-koulutusta nykyisen matalan kynnyksen konsultaatiotoiminnan lisäksi.

Sosiaali- ja terveystoimiala tulee vielä tarkemmin selvittämään kyseisen asiakasryhmän hoitoon pääsyä sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa. Lisäksi henkilöstön osaamisen kehittämisen tarvetta arvioidaan ja mahdollisesti tarvittavaa lisäkoulutusta järjestetään. Helsinki-HUS Psykiatrian työnjakosopimuksen puitteissa sukupuoli-identiteetin tutkimusten ja sukupuolenkorjausprosessin hoitopolkua on aiheellista vielä tarkentaa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Oikein kohdistettu ja oikea-aikainen sukupuoli-identiteetin variaatioihin liittyvän dysforian hoito voi merkittävästi lievittää kärsimystä ja kohentaa sosiaalista toimintakykyä.”

Käsittely

31.08.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Asiassa tehtiin seuraava palautusehdotus:

Palautusehdotus 1:

Jäsen Laura Korpinen: Pyydetään että lausunto palautetaan valmisteluun. Lausunnon kaksi viimeistä kappaletta ennen esittelijän perusteluita tulee kirjoittaa uudestaan. Lausunnon toiseksi viimeisessä kappaleessa tulee ottaa kielteinen kanta aloitteessa tehtyihin ehdotuksiin. Jos lisäkoulutusta henkilökunnalle katsotaan tarvittavan, se tulee hankkia neutraalilta toimijalta, kuten esimerkiksi HUSilta. Lausunnon viimeinen kappale antaa vääränlaisen lupauksen hoidon kohdistamisen ja oikea-aikaisuuden helppoudesta.

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

Jäsen Mikko Paunio kannatettua Laura Korpisen palautusehdotusta keskustelu rajattiin palautusehdotukseen ja palautusehdotuksesta äänestettiin (äänestys 1).

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus palautusehdotuksesta äänestämisen jälkeen:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Laura Korpinen: Lausunnon toiseksi viimeinen kappale ennen esittelijän perusteluita korvataan seuraavaksi: Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon väheneviä resursseja ei pidä käyttää aloitteessa vaadittujen selvitysten tekemiseen. Sosiaali- ja terveyslautakunta luottaa sosiaali- ja terveystoimialan henkilökunnan osaamiseen ja ammattitaitoon ja siihen, että potilaat kohdataan ja hoidetaan ihmisinä ja että tarvitsevat ohjataan hoitoon. Jos lisäkoulutusta henkilökunnalle katsotaan tarvittavan, se tulee hankkia neutraalilta toimijalta, kuten esimerkiksi HUSilta. Lausunnon viimeinen kappale ennen esittelijän perusteluita poistetaan.

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

08.11.2021

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan
Ei-ehdotus: Palautusehdotus 1 (jäsen Laura Korpinen)

Jaa-äännet: 10

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Maaret Castrén, Kati Juva, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Minna Lindgren

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi asian käsittelyn jatkamisen äänin 10 - 2 (poissa 1). Äänestyksen jälkeen lautakunta jatkoi asian käsittelyä.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Laura Korpinen)

Jaa-äännet: 10

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Maaret Castrén, Kati Juva, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Minna Lindgren

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen 10 - 2 äänin (poissa 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305

08.11.2021

Asia/27

jukka.pellinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 823

V 24.11.2021, Valtuutettu Katju Aron aloite häirintäyhteyskanavan perustamisesta nuorille

HEL 2021-005579 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Minja Koskelan ensimmäinen vastaehdotus:

Lauseet: ”Häirintätilanteiden käsittelyä varten on myös erilaisia järjestöjen tarjoamia kanavia ja keinoja. Nuorisopalveluissa selvitetään mahdollisuutta kouluttaa häirintäyhteyshenkilöitä nuorille suunnattuihin tapahtumiin ja tilaisuuksiin.”

Korvataan lauseilla: ”Nuorille suunnatuissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa tulisi olla käytettävissä häirintäyhteyshenkilöt. Nuorisopalveluissa jatketaan selvittämistä suhteessa mahdollisuuteen kouluttaa häirintäyhteyshenkilöitä nuorille suunnattuihin tapahtumiin ja tilaisuuksiin. Nykyistä, jo tarjolla olevaa koulutusta pyritään hyödyntämään. Jollei olemassa oleva koulutustarjonta ole riittävää, toimii Helsinki aloitteellisesti koulutuksen löytämisen ja rakentamisen suhteen. Lisäksi Helsinki huolehtii kaikkien nuoria kohtaavien työntekijöiden osaamistasosta suhteessa häirintä-, ahdistelu- ja kiusaamistilanteisiin.”

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Minja Koskelan toinen vastaehdotus:

Kappaleen 4 loppuun; Lisätään lause: ”Nuorten Chat -palvelun henkilökuntaa koulutetaan häirintäkysymysten osaamisessa ja ohjeistetaan, miten nuorten asioita viedään kaupunkiorganisaatiossa eteenpäin, jotta avun saaminen helpottuisi jatkossa. Helsinki huolehtii, että apua on saatavilla muillakin kielillä kuin suomeksi.”

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Minja Koskelan ensimmäisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

1 äänestys

08.11.2021

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Minja Koskelan toisen vastaehdotuksen mukaisesti muutet-
tuna

Jaa-äännet: 1
Jussi Halla-aho

Ei-äännet: 14
Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Anniina Iskanius, Minja Koskela, Jo-
hanna Nuorteva, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmy-
ar, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Reetta Vanha-
nen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus hyväksyi Minja Koskelan toisen vastaehdotuksen
mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 1 – 14.

Kaupunginhallitus hyväksyi Minja Koskelan ensimmäisen ja toisen vas-
taehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Katju Aron aloite
- 2 Nuorisoneuvoston lausunto 17.6.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Katju Aro ja 31 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan
häirintäyhteyskanavan perustamista avun saamiseksi nuorten koke-
maan häirintään, ahdisteluun ja kiusaamiseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotettuna kanavana toimii
jo nykyisin Nuorten Chat-palvelu eikä uuden yhteydenottokanavan pe-
rustaminen ole tarkoituksenmukaista. Nuorten Chat on tarkoitettu 16-

08.11.2021

29-vuotiaille helsinkiläisille ja Helsingissä opiskeleville nuorille. Chat kuuluu nuorten ajanvarauksettoman ja sähköisen palvelun kokonaisuuteen. Nuori valitsee itselleen sopivan aiheen ja chat-keskustelu alkaa terveydenhuollon tai sosiaalialan ammattilaisen kanssa.

Kaupunki on rakentanut yhdessä eri alojen ammattilaisten ja nuorten kanssa Kiusaamisen vastaisen ohjelman KVO13. Ohjelma antaa kouluihin, oppilaitoksiin ja varhaiskasvatukseen työvälineitä kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, siihen puuttumiseen, tapausten selvittämiseen ja jälkihoitoon.

Avun saamisen varmistaminen nuorten häirintä-, ahdistelu-, ja kiusaamistilanteissa on erittäin tärkeää. Kaikissa kaupungin palveluissa, joissa nuoria kohdataan, on vahvistettava kykyä tunnistaa tuen tarve ja tilanteiden selvittämis- ja ehkäisykeinot. Toimialoilla on otettu käyttöön yhteisen huolen tunnistamisen ja puheeksi oton väline CA-malli (Common Approach). Nuorten parissa työskenteleville on tulossa virtuaalivalmennusta Turvallisesti mediassa ja maailmalla -hankkeessa, jossa on tarkoitus ehkäistä lapsiin ja nuoriin kohdistuvia seksuaalirikoksia. Häirintätilanteiden käsittelyä varten on myös erilaisia järjestöjen tarjoamia kanavia ja keinoja. Nuorisopalveluissa selvitetään mahdollisuutta kouluttaa häirintäyhteyshenkilöitä nuorille suunnattuihin tapahtumiin ja tilaisuuksiin.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä nuorisoneuvoston lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Katju Aron aloite
- 2 Nuorisoneuvoston lausunto 17.6.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.11.2021 § 778

HEL 2021-005579 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.11.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 07.09.2021 § 134

HEL 2021-005579 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että nuorten avun saamisen varmistaminen häirintä-, ahdistelu- ja kiusaamistilanteissa on erittäin tärkeää. Helsingissä, nuortenkin määrältään suuressa kaupungissa, erillisen häirintäyhteyskanavan tai häirintäyhteys henkilön tehtävän perustamisen sijaan olisi kuitenkin huolehdittava kaikkien nuoria kohtavien työntekijöiden osaamisen kehittämisestä sopivan avun saamiseksi häirintä-, ahdistelu- ja kiusaamistilanteissa. Tämän varmistamiseksi olisi myös tärkeää, että nuorille suunnatuissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa voisi olla käytettävissä häirintäyhteys henkilöt. Nuorisopalveluissa jatketaan häirintäyhteys henkilöille vaadittavan koulutuksen tilanteen selvittämistä ja pyritään hyödyntämään nykyistä, jo tarjolla olevaa koulutusta. Jollei hyödynnettävissä olevaa häirintäyhteys henkilöiden koulutusta ole, toimitaan aloitteellisesti koulutuksen löytämisen ja rakentamisen suhteen.

Häirintä, ahdistelu ja kiusaaminen heikentävät nuorten hyvinvointia ja ovat riski mielenterveydelle. Nuorten mielen hyvinvoinnin edistäminen onkin Helsingin hyvinvointisuunnitelman keskeisiä tavoitteita, joissa kaupungilla on meneillään useita kehittämistoimenpiteitä.

Nuorten mielenterveyspalveluketjujen kehittämistyössä henkilöstön osaamista vahvistetaan kaikkien nuoria kohtaavien toimialojen yhteistyönä. Kuluvana vuonna otetaan käyttöön muun muassa toimialojen yhteisen huolen tunnistamisen ja puheeksi oton väline, CA (Common Approach) -malli sekä oppilashuollossa on kehitetty matalan kynnyksen malli, jossa apua ja tukea pyritään esisijaisesti tarjoamaan koulussa. Mielenterveysongelmiin liittyvää varhaista tukea ja perustason hoitoa vahvistetaan lisäämällä näyttöön perustuvien psykososiaalisten interventioiden käyttöä esimerkiksi kouluterveydenhuollossa sekä oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluissa. Nuorten mielenterveyspalveluja on vahvistettu lisäämällä nuorisoseuran resursseja sekä perustamalla kaksi matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupiste Mieppiä.

Nuoren hyvinvointi rakentuu monessa eri kehitysympäristössä, eikä sitä voida ratkaista yhden ammattikunnan tai toimialan näkökulmasta. Näin ollen myös eri toimijoilla tulee olla valmiuksia tunnistaa huolia, auttaa nuorta sekä osata ohjata tarvittaessa vahvemman avun piiriin. Lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketjuja onkin valmisteltu laajassa yhteistyössä kaupungin toimialojen ja HUS:n kanssa. Palveluketju on toimijoiden yhteinen työkalu, jolla varmistetaan poikkihallinnollinen yhteistyö palveluketjun johtamisessa, ennaltaehkäisevän tuen tarjoamisessa sekä lasten ja nuorten mielenterveyden hoidossa.

Kiusaamisen estämiseksi ja siihen puuttumiseksi on kaupungilla parhaillaan käynnissä KV013 -kiusaamisen vastainen ohjelma. KVO13 on 13-kohtainen ohjelma, johon on kerätty keinoja kiusaamista vastaan. Se on työkalupakki kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Sen tarkoituksena on auttaa tunnistamaan kiusaaminen ja opettaa reagoimaan siihen oikein. Tavoite on tehdä kiusaamisen vastaisesta ohjelmasta koko kaupungin yhteinen asia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut on viime vuosina tehnyt useita toimenpiteitä nuorten seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä. Nuorisotyöntekijäitä on koulutettu yhteistyössä Nuorten Exitin, poliisin, Väestöliiton, Pelastakaa Lapset ry:n sekä valtakunnallisen nuorisotalon kehittämiskeskus Koordinaatin Groomingin tunnistaminen ja ennaltaehkäisy nuorisotyössä -hankkeen kanssa. Nuorisotyön tueksi on julkaistu myös opas seksuaalisen kaltoinkohtelun ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä. Lisäksi nuorisotiloilla on toteutettu teeman liittyvä julistekampanja suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kampanjalla muistutettiin nuo-

ria niin omien rajojen kuin toisten koskemattomuuden tärkeydestä. Lisäksi nuorisopalvelut on ollut yhteistyössä myös Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan groomingin vastaisessa ”Turvallisesti mediasa ja maailmalla – lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisy (ml. grooming)”-hankkeessa, jonka tiimoilta on tulossa saataville virtuaalivalmennusta nuorten parissa työskenteleville kaupungin työntekijöille. Pelastakaa Lapset ry:n Nettivihje-palvelussa voi ilmoittaa laittomaksi epäilemästä lapsen houkuttelusta seksuaalisiin tarkoituksiin ja seksuaaliväkivaltaan liittyvästä materiaalista.

Helsingin kaupungin nuorisopalvelut koordinoi valtakunnallista digitaalisen nuorisotyön osaamiskeskusta, jonka tehtävänä on vuosina 2020–23 muun muassa vahvistaa nuorisotyöntekijöiden osaamista ja tietoisuutta digitaalisen median mahdollisuuksista ja riskeistä sekä tukea hallinnonalojen välistä koordinaatiota nuorten somehoukuttelun ehkäisemiseksi. Aihe tulee olemaan esillä Helsingin kaupungin nuorisotyössä myös jatkossa.

Verkkomaailmassa tapahtuvan kiusaamisen ja häirinnän estämiseen paneudutaan Helsingin kaupungin nuorisopalveluiden koordinoimassa valtakunnallisessa Non-toxic – syrjimätön pelikulttuuri -hankkeessa (2017–2021). Non-toxic-hankkeessa nuorten pelikulttuuria ja pelitoimintaa kehitetään edelleen kaikille avoimeksi ja turvalliseksi, vihapuheesta ja häirinnästä vapaaksi.

Lasten ja nuorten turvallisuuteen tulee kiinnittää huomiota kaikessa kaupungin toiminnassa. Helsingin kaupungilla on useita matalan kynnyksen kohtaamispalveluita ja nuorisotiloja, joista voi saada tukea ja palveluohjausta nuorisotyöntekijöiltä päivä- ja ilta-aikaan. Nuorisotyötä tehdään enenevässä määrin myös monenlaisissa digitaalisissa toimintaympäristöissä. Korona-aika on lisännyt eri kanavia nuorisotyöntekijöiden tavoittamiseksi ja näin tuonut nuorille uusia keskustelumahdollisuuksia turvallisen aikuisen kanssa matalalla kynnyksellä. Nuorisopalveluiden nuoriso-ohjaajat aloittivat vuoden 2020 keväällä myös päivystämisen Mieli ry:n suositussa Sekasin Chat -palvelussa.

Nuorisopalvelut kohdentaa voimavaroja heikommassa olevien nuorten tueksi ja työtä tehdään siellä, missä sitä eniten tarvitaan. Enemmän tukea tarvitseville nuorille tarjotaan yksilöllistä tukea, monipuolista kunkin nuoren tilannetta tukevaa toimintaa sekä tarvittaessa ohjausta sopivan avun piiriin. Viime vuosina nuorisopalveluissa on lisätty resursseja etsivään ja jalkautuvaan nuorisotyöhön, jotka osaltaan ehkäisevät syrjäytymistä ja lisäävät turvallisuutta Helsingissä. Jalkautuva nuorisotyö jalkautuu päivittäin puistoihin, kauppakeskuksiin, rautatieasemalle sekä muihin nuorten suosimiin ajanviettopaikkoihin ja on näin läsnä nuorten keskuudessa ja heidän tukena.

Helsingin kaupunki on avannut Nuorten chatti -palvelun 16–29-vuotiaille helsinkiläisille. Nuorten chatissa nuori pääsee keskustelemaan tilanteestaan ammattilaisen kanssa ja tarpeen vaatiessa mietitään nuorelle yhdessä hänelle sopiva palvelu. Chatissa nuoria palvelevat sekä sosiaali- että terveysalan ammattilaiset. Nuori voi matalalla kynnyksellä kysyä mieltään askarruttavista asioista kuten omasta terveydestään, mielenterveysasioista, päihteistä ja kiusaamisesta kuin myös työhön ja opiskeluun tai ihmissuhteisiin liittyvistä asioista tai vain aloittaa keskustelun ilman tiettyä aihetta. Nuorille ei ollut aiemmin omaa sähköistä viranomaischattia etenkin sosiaali- ja terveysasioissa, joten se muodostaakin yhdessä Nuorten sote -verkkosivujen kanssa aidosti helsinkiläisiä nuoria palvelevan kokonaisuuden. www.hel.fi/nuoret

Helsingissä nuorisojärjestöt tuottavat nuorille monenlaisia matalan kynnyksen kohtaamispalveluita, joita kaupunki myös tukee muun muassa avustuksin. Esimerkkinä tästä on muun muassa Aseman Lapset ry:n ylläpitämä Walkers-kahvilatoiminta, joka on kaikille 13–17-vuotiaille nuorille tarkoitettu kohtaamis- ja ajanviettopaikka, jossa voi tavata turvallisia aikuisia.

Aloitteessa ehdotettua häirintäyhteyshenkilömallia on valtuustopöytäkirjan (2018) pohjalta selvitetty ja pilotoitu Helsingin kaupungilla vuonna 2020. Kyseessä oli kuitenkin henkilöstön häirintäyhteyshenkilötoiminta, ei asukkaille tai esimerkiksi nuorille suunnattu. Pilotissa eri toimialoilta koulutettiin 14 henkilöä häirintäyhteyshenkilöiksi vuoden 2019 lopussa ja he toimivat tehtävässään vuoden ajan. Häirintään liittyvät työntekijöiden yhteydenotot olivat vähäisiä ja pilotin jälkeen toimintaa ei sellaisenaan jatkettu. Tarpeelliseksi todettiin sen sijaan, että jatketaan työsuojelutoimijoiden ja hr-ammattilaisten osaamisen kehittämistä häirintään liittyvissä asioissa.

Häirintäyhteyshenkilötoimintaa toteutetaan esimerkiksi järjestöissä ja oppilaitoksissa ja erilaisissa tapahtumissa. Häirintäyhteyshenkilötoiminnan tarve on näkynyt myös nuorisopalvelukokonaisuuden Non-toxic-hankkeen aikana: sille on tarvetta, mutta toimiakseen se vaatii, että häirintäyhteyshenkilöille on oltava tehtävään sopivaa perehdytystä ja koulutusta. Ilman tarvittavaa koulutusta esimerkiksi tapahtumiin ei saada häirintäyhteyshenkilöitä. Tällaista ei juuri ole tarjolla nuorisotyön kentällä. Non-toxic-hankkeessa tilannetta on selvitetty ja todettu, että koulutuksen rakentaminen häirintäyhteyshenkilöille pelitapahtumissa toimimista varten on tarpeen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että nuoria koskevan aloitteen kohdalla olisi tärkeää, että lausunto pyydetäisiin myös kaupungin nuorisoneuvostolta.

Käsittely

07.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Veronika Honkasalo: Lisätään lausunnon loppuun:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että nuoria koskevan aloitteen kohdalla olisi tärkeää, että lausunto pyydetäisiin myös kaupungin nuorisoneuvostolta.

Kannattaja: Hilikka Ahde

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 1 yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Veronika Honkasalo: Muutetaan ensimmäinen kappale seuraavasti:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että nuorten avun saamisen varmistaminen kaupungin omien palveluiden häirintä-, ahdistelu- ja kiusaamistilanteissa on erittäin tärkeää. Tällä hetkellä kaupungissa ei ole yhtä tahoa, joka ottaisi vastuun siitä, jos nuori kokee, ettei hänen häirintäkokemustaan oteta vakavasti, vaikka hän olisi ottanut yhteyttä eri palveluihin. Lautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin palveluissa vahvistetaan kykyä tunnistaa aikaisempaa paremmin tilanteet, joissa nuori ei ole yrityksistä huolimatta saanut asianmukaista tukea, ja selvittää tarpeelliset toimenpiteet tämän ehkäisemiseksi. Helsingissä, nuortenkin määrältään suuressa kaupungissa, erillisen häirintäyhteyskanavan tai häirintäyhteyshenkilön tehtävän perustamisen selvittämisen lisäksi olisi myös huolehdittava kaikkien nuoria kohtaavien työntekijöiden osaamisen kehittämisestä sopivan avun saamiseksi häirintä-, ahdistelu- ja kiusaamistilanteissa. Tämän varmistamiseksi olisi myös tärkeää, että nuorille suunnatuissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa voisi olla käytettävissä häirintäyhteyshenkilöt. Nuorisopalveluissa jatketaan häirintäyhteyshenkilöille vaadittavan koulutuksen tilanteen selvittämistä ja pyritään hyödyntämään nykyistä, jo tarjolla olevaa koulutusta. Jollei hyödynnettävissä olevaa häirintäyhteyshenkilöiden koulutusta ole, toimitaan aloitteellisesti koulutuksen löytämisen ja rakentamisen suhteen.

Kannattaja: Hilikka Ahde

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

08.11.2021

Jaa-äännet: 8

Outi Alanko-Kahiluoto, Joel Harkimo, Shawn Huff, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula

Ei-äännet: 5

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Eeva Kärkkäinen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5.

24.08.2021 Pöydälle

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Sini Perho, suunnittelija, puhelin: 310 71596
sini.perho(a)hel.fi
Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 24.08.2021 § 280

HEL 2021-005579 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Katju Aron aloitteesta häirintäyhteykskanavan luomisesta helsinkiläisille nuorille:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on vahvistettu monia puuttumisen keinoja ja kanavia kiusaamis-, häirintä- ja syrjintätilanteissa. Kouluissa ja oppilaitoksissa on käynnistetty kiusaamisen vastainen ohjelma (KVO13), pilotoitu häirintäilmoituksen tekemistä Wilmassa ja vahvistettu yhteistyötä järjestöjen ja poliisin kanssa. Helsinkiläisille nuorille on sekä Helsingin kaupungilla että eri järjestöjen toimesta tarjolla erilaisia kanavia ja keinoja kiusaamis-, syrjintä- ja ahdistelutilanteiden käsitteilyyn.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä aloitteen ehdotusta turvallisen aikuisen varmistamisesta jokaiselle nuorelle. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kiusaamisen vastainen ohjelma eli KVO13 koostuu 13 keinosta kiusaamista vastaan. Toimenpiteet on suunnattu kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Kouluissa on pilotoitu vastuuhenkilöiden nimeämistä kiusaamisen vastaisiin toimiin. Vastuuhenkilöiden tehtävänä on huolehtia kiusaamiseen puuttumisesta sekä ennaltaehkäisyn ja jälkihoidon edistämisestä. Lisäksi jokaisessa perusopetuksen koulussa on nimetty nimikkoaikuisen, johon kiusattu voi olla yhteydessä. Kouluissa ja oppilaitoksissa on myös otettu käyttöön restoratiiviset eli ihmissuhteita korjaavat menetelmät. Nämä auttavat esimerkiksi riitatilanteiden selvittelyssä ja ratkaisemisessa.

Aloitteessa kuvattiin, miten lapsille ja nuorille voi joskus olla vaikeaa ottaa häirintään liittyvät asiat puheeksi kouluyhteisön tai oppilaitoksen sisällä. Kouluilla ja oppilaitoksilla on käytössään eri keinoja kiusaamis-, häirintä- ja syrjintätapauksista ilmoittamiseen. Peruskoululaiset voivat olla yhteydessä oppilashuoltoon jelpii -chatin kautta ja toisen asteen opiskelijoilla on käytössään toisen asteen yhteys -sivusto. Oppijat ovat kuitenkin tuoneet esiin, että tilanteissa, joissa ongelmat eivät ratkea koulu- tai oppilaitosyhteisön sisällä, on heille luontevinta olla yhteydessä kaupungin ulkopuolisiin toimijoihin. Keväällä 2021 pilotoitiin muutamassa peruskoulussa kiusaamis-, häirintä- ja syrjintäilmoituksen tekemistä Wilmassa ja tämä pilotointi on tarkoitettu laajentaa kaikkiin peruskouluihin ja toisen asteen oppilaitoksiin. Tämän lisäksi kouluille suunnitellaan kokeilua kiusaamisvilkun käytöstä.

Silloin kun asioita ei saada ratkaistua koulun tai oppilaitoksen sisällä, saadaan Helsingissä apua järjestötoiminnasta ja poliisilta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee tiivistä yhteistyötä poliisin ennalta estävän toiminnon sekä Aseman Lapset ry:n K-0-toiminnan kanssa. K-0-toiminta koskee kaikkia Helsingin kouluja ja se on mahdollista ottaa maksutta käyttöön. K-0-toiminnan tavoitteena on vahvistaa olemassa olevia toimintamalleja, tuoda kouluihin ja oppilaitoksiin nuorisotyön ja perhetyön osaamista sekä ohjata tarvittaviin palveluihin ja seurata tilannetta myös tilanteen rauhoituttua.

Helsingin kaupungilla on käytössä Nuorten chat, joka on suunnattu 16–29-vuotiaille helsinkiläisille. Nuorten chatissa nuori pääsee keskustelemaan ammattilaisen kanssa ja tarpeen vaatiessa häntä ohjataan sopivan palvelun piiriin. Nuorten chat on auki arkisin klo 12–15. Lisäksi yli 13-vuotiaille helsinkiläisille on käytössä matalan kynnyksen mielenterveyspalvelu Mieppi, joka tarjoaa keskustelutukea elämäntilanteeseen tai mielenterveyteen liittyvissä asioissa. Mieppiin voi varata ajan tai mennä kolmena arkipäivänä ilman ajanvarausta. Kaupungin tarjontaa täydentävät hyvin myös erilaiset järjestöt, jotka tarjoavat keskustelutukea nuo-

rille. Esimerkiksi Nuorten Exit tarjoaa 13–29-vuotiaille nuorille tietoa omista rajoista ja tukea tilanteissa, joissa rajoja on rikottu. Chat on avoinna tiistaisin ja torstaisin. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lasten ja nuorten puhelin ja chat on auki arkisin 14–20 ja viikonloppuisin klo 17–20. Valtakunnallinen keskustelualusta Sekasin-chat on suunnattu 12–29-vuotiaille. Chat on auki arkisin 9–24 ja viikonloppuisin 15–24. MIELI ry:n kriisipuhelin päivystää arkisin klo 9–07 sekä viikonloppuisin klo 15–07. Apuu-chat tarjoaa päivittäin klo 9–22 valtakunnallisen keskustelualustan 7–15-vuotiaille lapsille. Etsivä Nettityö on suunnattu ensisijaisesti 12–29-vuotiaille ja iltapäivystäjät ovat käytettävissä sunnuntaista tiistaihin klo 20–23.30. Näiden keskustelukanavien lisäksi nuorille on tarjolla lukuisia alustoja ja sivustoja, joissa heille tarjotaan tukea ja apua.

Aloitteessa ehdotettiin häirintäyhteyskanavan perustamista kaupungin sisällä, jotta työntekijän olisi helpompi poistaa kaupungin sisäisiä esteitä nuorten avun saamisen tieltä. Mikäli häirintäyhteyskanava luotaisiin Helsingin kaupungin sisälle, sopisi sen sijoituspaikaksi kaupunginkanslian turvallisuus- ja valmiusyksikkö. Helsingin kaupunki on valtava ja toimialat hyvin erityispiirteiset. Kaupungin sisällä suunnistaminen on tapauskohtaista ja kaupungin työntekijänä toimiminen ei vielä takaisi yhteistyön sujuvuutta. Lapsia ja nuoria on Helsingissä yhteensä lähes 100 000. Häirintäyhteyskanavan valmius vastata näiden lasten ja nuorten haasteisiin edellyttäisi suurta henkilöstöresursointia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että sen sijaan, että rakennettaisiin kaupungin sisällä uusi yhteyskanava, kaupungin toimialojen tulisi tiivistää yhteistyötä entisestään ja tarkistaa käytänteiden jakamisen paikkoja. Kaupungin kouluilla ja oppilaitoksilla on jo nyt oppilas- ja opiskelijahuollon palvelujen lisäksi käytössään ja kehitteillä erilaisia ilmoitus- ja keskustelukanavia. Vuoden 2022 talousarvioehdotukseen ei ole huomioitu määrärahaa häirintäyhteyskanavan luomiseksi helsinkiläisille lapsille ja nuorille.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Riina Ståhlberg, opiskelijahuollon päällikkö, puhelin: 310 26018
riina.stahlberg(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.08.2021 § 150

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2021-005579 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Katju Aron ja 31 muun valtuutetun nuorten häirintäyhteyskanavan perustamista koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinkiin perustetaan nuorille uusi yhteydenottotapa, häirintäyhteyskanava, nuorten kokemaan häirintään, ahdisteluun ja kiusaamiseen liittyen. Aloitteen mukaan nuorilla tulisi olla aina jokin kanava, mistä tavoittaa turvallinen aikuinen silloin, jos ensisijaiset kanavat edistää omaa asiaa ovat syystä tai toisesta pettäneet. Aloitteessa esitetään matalan kynnyksen puhelin- ja verkkopalvelua nuorille, jossa työskentelisi häirintäyhteyshenkilöitä kaupungin palveluksessa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää, että lapsille ja nuorille ei rakenneta uutta yhteydenottokanavaa Helsingissä jo toimivien palvelujen rinnalle.

Nuorten chat-palvelu

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialalla on jo olemassa Nuorten Chat -palvelu, joka on tarkoitettu 16-29-vuotiaille helsinkiläisille sekä Helsingissä opiskeleville nuorille. Chat on perustettu keväällä 2020 ja chatin perustamisen taustalla on nuorten tekemä ponsi. Käynnistys- ja suunnitteluvaiheessa ovat olleet mukana nuoret sekä työntekijät sosiaali- ja terveystoimialalta.

Chat on osa nuorten palveluiden ajanvarauksettoman ja sähköisen palvelun kokonaisuutta. Chat on auki arkisin klo 12–15 ja muodostaa kokonaisuuden yhdessä Nuorten Helsinki -sivujen kanssa.

Nuori ohjautuu chatiin valitsemalla itselleen sopivan aiheen ja valinnan perusteella chat-keskustelu alkaa joko terveydenhuollon tai sosiaalialan ammattilaisen kanssa. Halutessaan nuori voi tunnistautua, jolloin palvelu on yksilöllisempää ja tarvittaessa nuorelle varataan aika tai annetaan palveluohjausta.

Nuoret ovat valinneet aiheena eniten seksi, seksuaalisuus & ehkäisy -teeman. Esimerkiksi tammi-toukokuussa 2021 kyseinen teema oli valittu 124 kertaa. Nuorten kysymykset ovat tämän aihepiirin sisällä liittyneet kysymyksiin ja huoliin ehkäisystä ja seksuaalisesta häirinnästä.

Nuorten chatin työntekijä on velvollinen tekemään tarvittaessa alaikäisestä nuoresta lastensuojeluilmoituksen tai yhteistyössä nuoren kanssa yhteydenoton sosiaalihuollon tarpeen arvioimiseksi. Tällöin nuoren ti-

lanne ja tuen tarve voidaan arvioida laaja-alaisemmin ja järjestää hänelle tarvittavat palvelut.

Nuorten chat -palvelua kehitetään sekä markkinoidaan edelleen ja työntekijöitä koulutetaan kohtaamaan erilaisia seksuaaliseen häirintään, ahdisteluun ja kiusaamiseen liittyviä ilmiöitä.

Yhteistyö muiden toimialojen kanssa

Nuoren hyvinvointi rakentuu monessa eri kehitysympäristössä, eikä sitä voida ratkaista yhden ammattikunnan tai toimialan näkökulmasta.

Sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 käyttösuunnitelman mukaan tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä muiden toimialojen kanssa.

Nuorten kanssa työskentelevät ovat yhteistyössä Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan groomingin vastaisessa ”Turvallisesti mediassa ja maailmalla – lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisy (ml. grooming)” -hankkeessa, jonka tiimoilta on tulossa virtuaalivalmennusta nuorten parissa työskenteleville kaupungin työntekijöille.

Nuorille ei ollut aiemmin omaa sähköistä viranomaischattia etenkin sosiaali- ja terveysasioissa, mutta nyt Nuorten chat muodostaa yhdessä Nuorten sote -verkkosivujen (www.hel.fi/nuoret) kanssa aidosti helsinkiläisiä nuoria palvelevan kokonaisuuden.

Helsingin kaupunki on rakentanut yhdessä eri alojen ammattilaisten ja nuorten kanssa Kiusaamisen vastaisen ohjelman KVO13. Ohjelma antaa kouluihin, oppilaitoksiin ja varhaiskasvatukseen työvälineitä kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, siihen puuttumiseen ja tapausten selvittämiseen sekä jälkihoitoon.

Helsingin kaupungilla on useita matalan kynnyksen kohtaamispalveluita ja nuorisotiloja, joista voi saada tukea ja palveluohjausta nuorisotyöntekijöiltä päivä- ja ilta-aikaan. Nuorisotyötä tehdään enenevässä määrin myös monenlaisissa digitaalisissa toimintaympäristöissä. Viime vuosina nuorisopalveluissa on lisätty resursseja etsivään ja jalkautuvaan nuorisotyöhön, jotka osaltaan ehkäisevät syrjäytymistä ja lisäävät turvallisuutta Helsingissä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei pidä tarpeellisena luoda erillistä häirintäyhteyskanavaa jo olemassa olevien palveluiden rinnalle. Lautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että nykyisissä palveluissa vahvistetaan kykyä tunnistaa aiempaa paremmin tilanteet, joissa nuori ei ole yrityksistä huolimatta saanut asianmukaista tukea, ja selvittää tarpeelliset toimenpiteet tämän ehkäisemiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lasten ja nuorten hyvinvointi lisääntyy, kun he tietävät mistä saavat helposti keskusteluapua.”

Käsittely

17.08.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia loppuun:

"Lautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että nykyisissä palveluissa vahvistetaan kykyä tunnistaa aiempaa paremmin tilanteet, joissa nuori ei ole yrityksistä huolimatta saanut asianmukaista tukea, ja selvittää tarpeelliset toimenpiteet tämän ehkäisemiseksi."

Kannattaja: jäsen Eva Biaudet

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 23178

leena.luhtasela(a)hel.fi

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439

saila.nummikoski(a)hel.fi

Marja-Riitta Kilponen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43777

marja-riitta.kilponen(a)hel.fi

§ 824

Oikaisuvaatimus maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtajan päätöksestä 6.9.2021 § 65 koskien Helsinki-lisää

HEL 2021-010864 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti jättää tutkimatta maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtajan 6.9.2021 § 65 päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen, puuttuvan menettelyn edellytyksen vuoksi. Oikaisuvaatimuksen tekijän edustajan edustusoikeudesta ei ole esitetty selvitystä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tomi Meuronen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 34417
tomi.meuronen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus, saate 26.9.2021
- 2 Oikaisuvaatimus 28.9.2021
- 3 Oikaisuvaatimus, täydennys 30.9.2021
- 4 Oikaisuvaatimus, täydennys 10.10.2021, saate
- 5 Oikaisuvaatimus, täydennys 10.10.2021
- 6 Motivation ry yhdistyksen säännöt
- 7 Motivation ry yhdistysrekisteriote 28.9.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimus

Motivation ry on hakenut Helsingin kaupungilta Helsinki-lisää neljän henkilön työllistämiskustannuksiin. Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtaja on päätöksellään 6.9.2021 § 65 hylännyt hakemukset. Hakemukset on hylätty, koska elinkeinojaoston 3.2.2020 § 4 hyväksymien Helsinki-lisän ehtojen mukaan Motivation ry:n hakema tukimuoto Työllistämisen Helsinki-lisä ei ole yleishyödyllisten yhdistysten haettavissa ja työllistettyjen henkilöiden nollatuntityösopimukset eivät täytä Helsinki-lisän ehtoja vähimmäistyöajan osalta. Yleishyödylliset yhteisöt voivat hakea tukimuotoa Palkan Helsinki-lisä, mutta sen edellytyksenä on työsuhteeseen myönnetty palkkatuki. Motivation ry:n työllistämästä neljästä henkilöstä palkkatuki oli myönnetty ainoastaan yhdestä henkilöstä. Henkilö ei kuitenkaan kuulunut elinkeinojaoston 3.2.2020 § 4 hyväksymien ehtojen mukaiseen Helsinki-lisän kohderyhmään, joten Helsinki-lisää ei voitu myöntää.

Motivation ry:n nimissä ja puolesta on haettu oikaisua maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtajan päätökseen 6.9.2021 § 65.

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin nojalla kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitetun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Oikaisuvaatimuksen saa 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätösote on toimitettu Motivation ry:lle tiedoksi e-kirjeenä 6.9.2021 ja muutoksenhaku-aika on päättynyt 27.9.2021. Oikaisuvaatimus on saapunut kaupungille 26.9.2021. Oikaisuvaatimus on osoitettu oikealle viranomaiselle ja se on saapunut säädetyssä määräajassa.

Tutkimatta jättämisen perustelut

Oikaisuvaatimus on tehty asianosaisen Motivation ry:n nimissä ja puolesta. Oikaisuvaatimuksen sähköpostitse yhdistyksen puolesta on tehnyt vain etunimellä esiintynyt henkilö. Yhdistystä edustavat ja sen puhevaltaa käyttävät sääntöjen mukaiset nimenkirjoitusoikeudelliset henkilöt. Yhdistysrekisteriotteen mukaan oikaisuvaatimuksen kaupungille toimittaneella henkilöllä ei ole nimenkirjoitusoikeutta.

Yhdistykseltä ja sen puolesta viestineiltä henkilöiltä on pyydetty selvitystä 7.10.2021 ja 8.10.2021 päivämäärillä lähetetyillä viesteillä kyseisen yhdistyksen edustajan nimenkirjoitusoikeudesta. Yhdistys lähetti oikaisuvaatimusajan jälkeen 10.10.2021 asiakirjan, jonka on allekirjoit-

08.11.2021

tanut yhdistyksen nimenkirjoitusoikeuden omaava henkilö. Asiakirjasta ei ilmene oikaisuvaatimuksen tekijän oikeus edustaa yhdistystä. Selvitystä oikaisuvaatimuksen tekijän nimenkirjoitusoikeudesta ei ole saatu kaupungin lisäselvityksen antamiselle antamaan määräaikaan 15.10.2021 mennessä eikä sen jälkeenkään.

Asianosaista, Motivation ry:tä on neuvottu täydentämään puutteellisin tiedoin kaupungille toimitettua oikaisuvaatimusta ja täydentämiselle on varattu kohtuullinen aika. Pyydettyä selvitystä edustusoikeudesta ei ole esitetty, joten oikaisuvaatimuksen käsittelyltä puuttuu ehdoton menettelynedellytys. Menettelynedellytyksen puuttumisen johdosta oikaisuvaatimus on jätettävä tutkimatta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tomi Meuronen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 34417
tomi.meuronen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus, saate 26.9.2021
- 2 Oikaisuvaatimus 28.9.2021
- 3 Oikaisuvaatimus, täydennys 30.9.2021
- 4 Oikaisuvaatimus, täydennys 10.10.2021, saate
- 5 Oikaisuvaatimus, täydennys 10.10.2021
- 6 Motivation ry yhdistyksen säännöt
- 7 Motivation ry yhdistysrekisteriote 28.9.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 825

Päätös perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien perusopetuslain mukaista perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) 5.8.2021 antamaa ja päivityksin täydennettyä liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 10.11- 9.12.2021 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiamies, puhelin: 09 310 36554
anna.kukkola(a)hel.fi
Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044
eeva.p.salo(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus - opetus ja varhaiskasvatus 5.8.2021

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Etelä-Suomen aluehallintovi- rasto / Opetus- ja kulttuuritoi- men va	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Helsingin ja Uudenmaan sai- raanhoitopiiri	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Opetushallitus	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Sosiaali- ja terveysministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Yksityiset sopimuskoulut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Yksityiset ja valtion peruskou- lut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tässä päätöksessä määrätään oppilaitosten tilojen turvallisesta käytös-
tä perusopetukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen
antaman suosituksen tarkoitus on tukea kouluja toteuttamaan koulun-
käynti koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja
henkilökunnalle. Suositusta noudattamalla voidaan hallita tartuntariskiä

eli vähentää tartuntoja ja rajata mahdollisissa altistustilanteissa altistuneiden joukko mahdollisimman pieneksi. Toimintaa suunniteltaessa on tärkeää sovittaa yhteen lapsen etu ja oikeudet ja tartuntatautiin torjunnan periaatteet. Helsingissä tilojen turvallinen käyttö tarkoittaa muun muassa, että oppilaat opiskelisivat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiopetuksen yhdistelmämallin mukaisesti, jossa osa luokista työskentelee kukin vuorollaan ja lyhytaikaisesti etäopetuksessa. Oppilaiden oikeus opetukseen turvataan myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Päätös koskee lähtökohtaisesti kaikkea Helsingissä annettavaa perusopetusta. Poikkeukselliset opetusjärjestelyt eivät kuitenkaan koske esiopetuksen oppilaita, perusopetuksen 1 - 3 vuosiluokkien oppilaita, erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita, pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita eikä valmistavan opetuksen oppilaita. Näiden oppilaiden opetus järjestetään lähiopetuksena.

Perusopetus järjestetään lähtökohtaisesti lähiopetuksena. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tapahtuu opetuksen järjestäjän päätöksellä. Kaupunginhallitus teki lukuvuoden 2020-2021 aikana kymmenen päätöstä perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 5.8.2021 antama suositus koskee silti myös varhaiskasvatusta ja esiopetusta ja niiden tilankäyttöä, mutta mahdollisuutta ja tarvetta etäyhteyksien hyödyntämisen ja läsnäolon yhdistelmämalliin ei toiminnan luonteen vuoksi ole.

Säädösperusta

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja. Tartuntatautilain 9 §:n mukaan kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tartuntatautilaissa tarkoitettu tartuntatautiin vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveyslaissa (66/1972), terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja tartuntatautilaissa säädetään. Tartuntatautiin vastustamistyöhön kuuluu tartuntatautilaissa tartuntatautiin ehkäisy, varhaistoteaminen ja seuranta, epidemian selvittämiseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinällinen kuntoutus sekä hoitoon liittyvien infektioiden torjunta.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautiin torjunnasta vastaava toimielin voi päättää

alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Perusopetuslain (682/1998) 29 § mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Nyt tehtävällä päätöksellä tilojen turvallisesta käytöstä turvataan lasten oikeutta turvalliseen opetusympäristöön.

Perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin mukaan, jos opetusta ei tartuntatautilain 58 §:n nojalla annettavan päätöksen johdosta voida järjestää turvallisesti lähiopetuksena koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, voidaan opetuksessa siirtyä opetuksen järjestäjän päätöksellä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan, jos se opetuksen järjestämiseksi on välttämätöntä. Oppilaan oikeus opetukseen tulee turvata myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Ensimmäinen perusopetuslain muutos, jolla 20 a § lisättiin lakiin, tuli voimaan 1.8.2020 (521/2020) ja se oli voimassa määräaikaisesti vuoden 2020 loppuun. Vastaavan sisältöinen väliaikainen muutos (1191/2020), joka oli voimassa 31.7.2021 saakka, tuli voimaan 1.1.2021. Lukuvuotta 2021-2022 koskeva laki (687/2021) on voimassa 1.8.-31.7.2022. Muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa paikallinen päätöksenteko, jolla perusopetuksen järjestäminen voidaan hoitaa turvallisesti epidemian aikanakin. Lukuvuonna 2021-2022 voimassa olevan lain esitöiden mukaan tavoitteena on jatkaa lakien (1191—1192/2020) mukaista oikeustilaa perusopetuksessa lukuvuoden 2021—2022 ajaksi (HE 93/2021 vp s. 9).

Perusopetuslain 20 a §:n säätämiseen ensimmäisen kerran johtaneen hallituksen esityksen (HE 86/2020 vp) mukaan mikäli opetuksen järjestämisessä ei pystyttäisi noudattamaan tartuntatautiviranomaisen päätökseen sisältyvää ohjeistusta opetustilojen turvallisesta käyttämisestä tai opetustilat suljettaisiin osittain tai kokonaan tartuntatautilain 58 §:n nojalla, voitaisiin opetuksessa siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin (HE 86/2020 vp, s. 16-17). Kevätlukukaudella 2021 voimassa olleen perusopetuslain 20 a §:n säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 218/2020 vp) mukaan ehdotetun pykälän 1 momentti vastaa nykyisin voimassa olevaa. Perusopetuslain 20 a §:n 1 momentissa ehdotetaan, että opetuksen järjestäjä voisi siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, jos tartuntatautilain mukainen tartuntatautiviranomainen antaisi tartuntatautilain 58 §:n nojalla päätöksen opetukseen käytettävien tilojen sulkemisesta osittain tai kokonaan, tai jos opetuksessa ei voitaisi noudattaa päätökselle mahdollisesti asetettuja ehtoja. Edelleen hallituksen esityksen mukaan turvallisuuden arvioinnissa ja lähio-

petuksen järjestämisenkäytännön suunnittelussa noudatettaisiin tartuntatautilain mukaisesti päätöksiin mahdollisesti sisältyviä edellytyksiä opetukseen käytettävien tilojen käyttämisestä. Myös kevätlukukaudella 2021 voimassa ollut pykälä koskevassa sivistysvaliokunnan mietinnössä (SiVM 16/2020 vp) todetaan, että poikkeuksellisia opetusjärjestelyjen soveltamisen edellytyksiä ei nyt ehdoteta muutettavaksi tältä osin. Lukuvuonna 2021-2022 voimassa olevan lain esitöiden mukaan tavoitteena on jatkaa lakien (1191—1192/2020) mukaista oikeustilaa perusopetuksessa lukuvuoden 2021—2022 ajaksi. (HE 93/2021 vp s. 9). Muussa julkaistussa lainvalmisteluaineistossa ei ole esitetty tästä poikkeavia kantoja. Tartuntatautilain 58 § soveltuu siis sanamuodostaan huolimatta kokonaan tai osittain sulkemista koskevan päätöksen lisäksi myös päätöksiin, joilla annetaan velvoittavia ohjeita tai määräyksiä pykälän tarkoittamien tilojen käytöstä.

Edellytyksenä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymiselle on lisäksi se, että se on välttämätöntä. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tehdään tästä päätöksestä erillisessä päätöksenteossa. Siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin edellyttää aina välttämättömyysharkintaa, joka tehdään lain esitöiden mukaan yhteistyössä kunnan epidemiologisen toiminnan kanssa.

Epidemiologinen arviointi

Suomen tilanne

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden SARS-CoV-2:n aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti. Maailman terveysjärjestö WHO on julistanut SARS-CoV-2 -viruksen aiheuttaman Covid-19 -taudin pandemiaksi 11.3.2020.

Euroopassa ilmaantuvuus on tällä hetkellä suurinta Sloveniassa, Virossa, Norjassa, Liettuassa ja Kyproksella. Myös Venäjällä tartuntoja todetaan runsaasti.

Suomessa koronaviruksen neljäs aalto alkoi kesäkuussa 2021. Uusien rajoitusten asettamisen ja rokotusten avulla ilmaantuvuusluvut ovat kääntyneet laskuun. Sairaalahoittoa tarvitsevien määrä ei kohonnut enää aikaisempiin lukemiin ja on pysynyt elokuun alkupuolelta lähtien samalla tasolla. Sairaalahoittoa tarvitsevat ennen kaikkea rokottamattomat aikuiset. Nuorilla koronan taudinkuva on yleensä lievä, lapsilla usein oireeton. Koronan pitkäaikaisoireita (long covid) nähdään myös nuorilla, mutta niiden esiintyvyydestä ei muuntuvassa epidemiatilanteessa ole varmoja tietoja.

Varmistettuja tautitapauksia on 137 594 eli Suomen väestöstä 2,5 % on testatusti sairastanut koronan. Sairastaneiden todellinen määrä on suurempi. Ensimmäisen rokoteannoksen on saanut 73 % suomalaisista 12 v täyttäneistä suomalaisista, toisenkin 59 %. Kolmas rokotuskierros on juuri aloitettu alkuvuodesta lyhyellä aikavälillä kaksi rokotusta saaneille iäkkäille ja terveydenhuollon työntekijöille.

Koronavirus muuntuu jatkuvasti, ja uudet muunnokset ovat olleet edeltäjiään tarttuvampia ja yleistyneet nopeasti. Tällä hetkellä vallalla on deltavirus. Yksi rokoteannos ei riitä suojaamaan tartunnalta, mutta vakava taudinkuva on yhden rokotteen saaneillakin epätodennäköinen.

Päivitetty kansallinen Covid-19-testaus- ja jäljitysstrategia julkaistiin 14.9.2021. Strategian tavoitteena on tunnistaa tartunnalle altistuneet rokottamattomat henkilöt mahdollisimman varhain ja keskittyä tilanteisiin, joissa on laaja leviämiskäsi. Testaus kohdistuu jatkossa ensisijaisesti virukselle altistuneiden, rokottamattomien oireisten sekä rokottamisen jälkeenkin vakavalle koronavirusinfektioon alttiiden henkilöiden testaamiseen.

THL:n päivitettyt lapsia koskevat ohjeet julkaistiin 20.9.2021. Oireettomia lapsia ei enää suositeta testattavaksi. Kontaktien lisääntyneenä yhteiskunnassa ovat muut, koronan kanssa samankaltaisia oireita aiheuttavat infektiot lisääntyneet, ja lasten oireilun syynä on nyt todennäköisemmin joku muu virus kuin korona. Alle 12-vuotiaan lapsen lieviä virusinfektion oireita voi seurata kotona ilman testaamista. Kouluun tai varhaiskasvatukseen ei tule mennä, ennen kuin lapsen oireet ovat merkittävästi helpottaneet.

Koronatestausta lapselle suositellaan, jos oireisen lapsen tiedetään altistuneen koronalle tai hänen lähipiirissään on henkilöitä, joiden immunisuoja koronaa vastaan on puutteellinen, tai jos lääkäri katsoo testin olevan lapsen sairauden vuoksi tarpeen. Altistuneen oireettoman lapsen voi viedä testiin karanteeniajan lyhentämiseksi.

Helsingin kaupungin alueen tilanne

Helsingissä on havaittu epidemia-aikana 25,4 % Suomen Covid-19 -tapauksista. Helsingin ilmaantuvuus on 217 / 100 000 asukasta 14 vuorokauden aikana. Ilmaantuvuus on pysynyt tällä tasolla tasaisesti viimeisten kolmen viikon ajan. Koronaepidemia on nyt rokottamattomien epidemia, 12 v täyttäneiden täysin rokottamattomien helsinkiläisten ilmaantuvuus on 808 / 100 000 asukasta 14 vuorokauden aikana, 11-kertainen verrattuna kaksi rokotusta saaneisiin. Helsinkiläisten 0 – 12 – vuotiaiden lasten ilmaantuvuus on 370 / 100 000 asukasta 14 vuorokauden aikana.

Sairaalahoidon tarve lähti uuteen nousuun lokakuun alussa 2021, ja kehitys on huolestuttava. Vain harva yksittäinen lapsi on ollut sairaalahoidossa. Koronavirustestien näytteenotto toimii hyvin, testiin pääsee viiveettä. Eristyssoitoissa on tilanteen ruuhkautumisen vuoksi usean päivän viive, jäljityksissä kurotaan edelleen kiinni syksyn ruuhkaisimpina viikkoina syntyneitä viivettä.

Rokotukset jatkuvat Helsingissä. Helsingiläisistä yli 45-vuotiaista 81 % on saanut kaksi rokoteannosta. Yläkouluikäisten 12-15-vuotiaiden ovat toteutuneet hienosti, 76 % on saanut ensimmäisen rokoteannoksen ja 63 % toisen. Rokotusten teho näkyi heti, kun kahden viikon kuluttua ensimmäisten annosten saamisesta sairastuneiden yläkouluikäisten määrä laski ja on pysynyt matalana. Koko yli 12-vuotiaiden ryhmästä 70 % on saanut kaksi rokoteannosta. Etenkin aktiivisten 20 – 40 –vuotiaiden rokotuskattavuudessa olisi parantamisen varaa.

OKM ja THL julkaisivat 12.10.2021 päivityn suosituksen koronan leviämisen estämiseksi. Suosituksessa korostetaan väljyyden, porrastamisen ja etäisyyksien merkitystä.

Helsingin alueen koulujen tilanne

Helsingissä on noin 54 700 peruskoululaista ja 15 000 lukiolaista.

Syksyllä 2021 koronaepidemia on rokotuskattavuuden noustessa muuttunut rokottamattomien epidemiaksi. Alle 12-vuotiaat ovat kaikki rokottamattomia. Ilmaantuvuus nousi syyslukukauden alettua kaksinkertaiseksi väestöosuuteen nähden ja on pysynyt korkeana. Yläkoululaisten tartunnat hupenivat syyskuun alussa ensimmäisen rokotusannoksen vaikutuksen alettua.

Lapset saavat useimmin tartunnan kotoaan tai kaveripiiristä. Koululaisten parissa todetaan jatkotartuntoja, joskin niiden erottaminen koulun jälkeen tapahtuneista tartunnoista on mahdotonta. Koululaiset ovat useimmiten ystäviä koulukavereidensa kanssa ja tapaavat heitä myös vapaa-aikanaan.

Tarkasteltaessa tarkemmin kouluja, joissa tapauksia on ollut erityisen paljon, havaittiin että ne eivät olleet peräisin yksittäisestä lähteestä, vaan usea lapsi oli saanut tartunnan koulun ulkopuolelta. Nämä erilliset tapaukset olivat johtaneet yksittäisiin jatkotartuntoihin tai joskus, niin sanotun superlevittäjän ollessa kyseessä, kymmeneenkin jatkotartuntaan samassa ryhmässä tai luokalla. Ympäröivä epideeminen tilanne heijastuu kouluihin, ja tartuntoja ilmenee silloin usealla luokalla samaan aikaan. Päiväkodeissa erityisen tartuttava on oireinen päiväkodin työntekijä.

Muuten terveiden lasten vähäoireisten ja oireettomien infektioiden perusteellinen jäljittäminen on resurssien väärinkäyttöä. Koulujen koronatapauksia jäljitetään nyt kohdennetusti, keskittyen niihin, joissa on erityinen leviämisen riski tai riski tarttumiseen vakavalle taudille alttiiseen henkilöön. Muille tiedotetaan mahdollisimman ripeästi tiedottamaan altistumisen mahdollisuudesta.

Tiedottaminen kouluissa ja päiväkodeissa on hoidettu Epidemiologisen toiminnan ja rehtoreiden ja päiväkodin johtajien yhteistyönä. Syyslukukauden alun jälkeen on lähetetty yli 1500 tiedotetta.

Etäopetus epidemian hillitsemisen keinona

Yksittäisiä koko luokan karanteeneja lukuun ottamatta syyslukukauden aikana ei ole tarvittu etäopetusta epidemian hillitsemisen keinona. Karanteenia lyhennettiin kesällä 10 vuorokauteen, jota voi vielä lyhentää negatiivisella testillä, joten niiden aiheuttama haitta opetukselle on pienempi.

Uuden strategian ja vähäisemmän testaamisen myötä lasten karanteenit ovat vähentyneet. THL:n päivitettyjen ohjeiden mukaisesti koulu ja varhaiskasvatus katsotaan pienen riskin altistumiseksi, ja karanteeniin asetetaan vain todelliset lähikontaktit. Koko luokan tai ryhmän karanteenille on tarvetta vain poikkeustapauksessa. Puolentoista vuoden tiukan jäljittämisen jälkeen muutos aiheuttaa hämmennystä vanhemmissa, varsinkin kun lapsilla koronaa todetaan paljon.

Korona ei häviä yhteiskunnastamme. Sitä ylläpitävät ennen kaikkea rokkottamattomat henkilöt. Lasten rokotuksia pohdittaessa on punnittava, hyötyykö lapsi itse rokotuksesta, kun infektio aiheuttaisi vain lievät oireet. Toistaiseksi lapset sairastuvat koronaan silloin tällöin, mutta sitä ei voi erottaa muista hengitystieinfektioista. Näissä olosuhteissa laajamittainen etäopetus on käymässä tarpeettomaksi epidemian hillitsemisen keinona.

Suosittelvat toimenpiteet epidemian rajaamiseksi kouluissa

Turvavälien pitäminen, käsihygienian tehostaminen, maskin käyttö kouluissa työskentelevillä aikuisilla, kuudesluokkalaisilla ja yläasteella sekä kohdennetut rajoitustoimenpiteet ovat olleet hyviä keinoja tapausmäärien pitämisessä maltillisina. Tilanteet, joissa oleskellaan pitkiä aikoja sisätiloissa ilman että turvavälejä voidaan ylläpitää, ovat omiaan lisäämään altistus- ja tartuntatapauksia.

Yhteiskunnan avauduttua on varotoimenpiteitä purettu. OKM:n ohjeen mukaan yleinen kansallinen maskisuositus ei ole tarpeen, ja Pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmän arvion perusteella yleinen

maskisuositus poistettiin 25.10.2021. Edelleenkin maskia on tärkeää käyttää, jos henkilöllä ei ole täyttä suojaa koronaa vastaan.

Ryhmien sekoittumista ja luokkien yhdistämistä on edelleen syytä mahdollisuuksien mukaan välttää. Jos esim. harvinaisen kielen opetusta varten on tarpeen yhdistää ryhmiä yli koulurajojen, opetus tulee mahdollisuuksien mukaan järjestää isossa tilassa hyvin etäisyyksin. Ruokailuiden järjestämistä porrastetusti on samoin syytä jatkaa.

Iltapäiväkerhoissa käy lapsia eri luokilta ja kouluista. Toiminta niissä on järjestetty epidemian vuoksi pääsääntöisesti ulkona. Kun tämä ei säiden huononemisen vuoksi ole mahdollista, on pyrittävä riittävään väljyyteen ja kiinnitettävä huomiota käsihygieniaan.

On erittäin tärkeää, että mahdollisimman moni kouluissa työskentelevä aikuinen ja 12 v täyttänyt nuori olisi saanut täydellisen rokotussuojan. Korona ei ole poistumassa, vaan jokainen rokottamaton tulee sen kohtaamaan. Rokotuskattavuuden parantuessa yhteiskuntaa vapautetaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen 5.8.2021 antaman suosituksen tarkoituksena on tukea kouluja ja varhaiskasvatuksen toimintayksiköitä toteuttamaan koulunkäynti tai varhaiskasvatus lapsille ja henkilökunnalle koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja henkilökunnalle.

Terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö Helsingissä

Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirryttäessä lähiopetusta kuitenkin aina annetaan 1-3 -luokkalaisille, erityisen tuen ja valmistavan opetuksen oppilaille sekä pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille. Oppilaiden yhdenvertaisuus huomioon ottaen opetus järjestetään niin, että oppilas saa pääsääntöisesti lähiopetusta, ja etäyhteyksiä hyödyntävät opetusjaksot ovat mahdollisimman lyhyitä.

Mikäli poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin joudutaan opetuksen järjestäjän päätöksellä siirtymään, mahdollistaa nyt tehtävä päätös Helsingin kaupungille opetuksen järjestäjänä sen, että opiskelu voidaan tehdyn suunnittelun perusteella järjestää siten, että vuosiluokkien 4-10 oppilaat opiskelevat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiopetuksen yhdistelmämallin mukaisesti. Vuosiluokkien 4-6 ja 7-10 opetus järjestettäisiin pääsääntöisesti kolmen viikon jaksoissa siten, että 1 tai 2 vuosiluokkaa on viikon etäopetuksessa ja kaksi viikkoa lähiopetuksessa. Mikäli koulun tilat mahdollistavat, niin opetus järjestetään 4-5 -luokkalaisille lähiopetuksena. Rehtori ja koulun johto suunnittelevat oppilaiden lukujärjestyk-

sen siten, että taito- ja taideaineiden opetus tapahtuu pääsääntöisesti lähiopetusjaksoilla.

Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisessä opetuksen järjestäminen etäyhteyksiä hyödyntäen suunnitellaan koulu- ja toimipistekohdaisesti. Suunnittelussa otetaan huomioon miten suosituksen mukaisia toimenpiteitä voidaan noudattaa ja mistä syystä poikkeukselliset opetusjärjestelyt toteutetaan edellä mainittuja pääperiaatteita noudattamalla järjestelyt koulukohtaisesti räätälöiden. Suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen osalta laaditaan koulukohtaiset taulukot, joista ilmenee luokat, jotka ovat kunakin viikon jaksena etäopetuksessa. Alustavien tarkastelujen perusteella 88 suomenkielisestä koulusta 7 erityiskoulua ja 21 koulua olisi kokonaan lähiopetuksessa ja 14 ruotsinkielisestä koulusta yksi on kokonaan lähiopetuksessa. Muissa kouluissa opiskeltaisiin yhdistelmämallin mukaisesti. Päätös poikkeuksellisista opetusjärjestelyistä on voimassa enintään kuukauden ajan, mutta poikkeusjärjestelyjen tarpeellisuutta tarkastellaan jatkuvasti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala päättää mahdollisesta poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä yhteistyössä epidemiologisen toiminnan kanssa.

Tartuntatautilain 58 §:n 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole. Kaupunginhallitus seuraa tilannetta ja tarvittaessa muuttaa päätöstä tai kumoaa päätöksen, jos osoittautuu, että tartunnan vaaraa ei enää ole.

Yksityisille sopimuskouluille ja valtion kouluille on varattu hallintolain 34 §:n mukainen mahdollisuus lausua mielipiteensä koskien valmistelussa olevaa Helsingin kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n mukaista päätöstä oppilaitosten tilojen käyttämisestä ja siihen liittyvästä perusopetuksen poikkeusjärjestelyiden mahdollistamisesta edellistä päätöstä valmisteltaessa. Kuulemiskirjeet on lähetettiin 11.9.2020 ja määräaikaan 18.9.2020 mennessä saatiin saatu yksi vastaus. Tässä vastauksessa todetaan, että kaupunginhallituksen päätös on tarpeellinen tai tarkemmin ottaen välttämätön turvallisen opetuksen järjestämiseksi tartuntatautialtistuksen tai -karanteenin kohdistuessa koulun henkilöstöön tai oppilaisiin.

Helsingissä kaupunginhallitus toimii hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 8b kohdan mukaan tartuntatautien torjunnasta vastaavana toimielimenä. Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä. Jotta mahdollinen päätös poikkeukselli-

siin opetusjärjestelyihin siirtymisestä voitaisiin perustaa aina uusim-
paan tilannetietoon, joudutaan päätös todennäköisesti tekemään kii-
reellisellä aikataululla. Päätöksenteon mahdollinen viivästyminen saat-
taisi aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, minkä vuoksi
viivytyksettömän käsittelyn takaamiseksi on tarkoituksenmukaista siir-
tää poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtämisestä päättäminen ope-
tuksen järjestäjälle. Myös Espoon ja Vantaan kaupunginhallituksissa on
tehty vastaavat päätökset.

Kaupunginhallitus päätti lukuvuoden 2020-2021 aikana kymmenen ker-
taa poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen mahdollistamisesta. Edellisen
kerran kaupunginhallitus on päättänyt asiasta 9.8.2021 § 558 ajalle
10.8.-9.9.2021, 6.9.2021 § 608 ajalle 10.9-9.10.2021 ja 4.10.2021 §
723 ajalle 10.10.-9.11.2021.

Päätös on valmisteltu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja
terveystoimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä.

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta
huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 09 310 36554
anna.kukkola(a)hel.fi
Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044
eeva.p.salo(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus - opetus ja varhaiskasvatus 5.8.2021

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote
Etelä-Suomen aluehallintovi-
rasto / Opetus- ja kulttuuritoi-
men va

Otteen liitteet
Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-

08.11.2021

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri	sianto Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Opetushallitus	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Sosiaali- ja terveysministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Yksityiset sopimuskoulut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Yksityiset ja valtion peruskoulut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Sosiaali- ja terveystoimen toimiala
Kaupunginkanslia
Palvelukeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 04.10.2021 § 723

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

08.11.2021

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien perusopetuslain mukaista perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 5.8.2021 antamaa ja päivitettyä täydennettyä liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 10.10.-9.11.2021 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

06.09.2021 Ehdotuksen mukaan

09.08.2021 Ehdotuksen mukaan

03.05.2021 Ehdotuksen mukaan

29.03.2021 Ehdotuksen mukaan

01.03.2021 Ehdotuksen mukaan

01.02.2021 Ehdotuksen mukaan

04.01.2021 Ehdotuksen mukaan

07.12.2020 Ehdotuksen mukaan

09.11.2020 Ehdotuksen mukaan

05.10.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

31.08.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

10.08.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256

katja.rimpila(a)hel.fi

Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012

timo.korhonen(a)hel.fi

Anna Kukkola, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 09 310 36554

anna.kukkola(a)hel.fi

Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044

eeva.p.salo(a)hel.fi

§ 826

Maankäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen tekeminen Suomen valtion kanssa (Ruskeasuo, Pikku Huopalahti)

HEL 2021-009223 T 10 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Helsingin kaupungin 16. kaupunginosan (Ruskeasuo, Pikku Huopalahti) kiinteistön 91-16-742-2M601 määräalan omistajan Suomen valtion (jota edustaa Senaatti-kiinteistöt, Y-tunnus 1503388-4) liitteen 1 mukaisen maankäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen.

Lisäksi kaupunginhallitus oikeutti tonttipäällikön tekemään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Pikku Huopalahti maankäyttösopimus Suomen valtio
- 2 Sijaintikartta
- 3 Asemakaava muutoksen kartta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Senaatti-kiinteistöt

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Asemakaavan muutosehdotus

Pikku Huopalahden alueella on vireillä asemakaavan muutos, joka mahdollistaa nykyisten opetustoimintaa varten varatun alueen muuttamisen pääosin asuinkäyttöön.

Kaupunkiympäristölautakunta on 8.9.2020 § 472 esittänyt kaupunginhallitukselle asemakaavan muutoksen nro 12591 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee Pikku Huopalahden pohjoisosassa sijaitsevaa Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n ja Suomen valtion/Senaatti-kiinteistöjen yhdessä omistamaa ja kehittämää Helsingin yliopiston kampusaluetta sekä katuja puistoalueita. Asemakaavan muutos mahdollistaa yliopiston hammasklinikan ja oikeuslääketieteen laitoksen purkamisen ja Huopalahdenportin uuden asuinalueen rakentamisen.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on toteuttaa uusi, monipuolinen ja urbaani asuinalue Mannerheimintien varteen, joka tukeutuu nykyisiin, hyviin joukkoliikenneyhteyksiin. Uutta asuntokerrosalaa on 101 850 km². Toimitilakerrosalaa on 7 100 k-m², josta 2 500 k-m² saa käyttää päivittäistavarakaupan rakentamiseen. Alueelle saa rakentaa päiväkodin noin 140 lapselle (1 400 k-m²). AK-, AL- ja YL-kortteleiden keskimääräinen korttelitehokkuus on noin $e=2,86$. Asukasmäärän lisäys on noin 2 500.

Suomen valtion/Senaatti-kiinteistöjen (maanomistaja) omistamalle kiinteistön 91-16-742-2M601 määräalalle on kaavassa osoitettu rakennusoikeutta yhteensä 41 893 k-m², josta 40 352 k-m² on asuinrakennusoikeutta ja 1 541 k-m² myymälä- ja liiketilaa. Lisäksi määräalasta 219 m² kaavoitetaan pysäköintialueeksi ja 4 204 m² yleisiksi alueiksi.

Sijaintikartta on liitteenä 2. Ote asemakaavan muutoksesta on liitteenä 3.

Maankäyttösopimus ja kiinteistökaupan esisopimus

Asemakaavan muutos korottaa yksityisen maanomistajan alueen arvoa merkittävästi, joten maanomistajan kanssa on käyty kaupunginhallituksen 26.4.2021 § 310 tekemän päätöksen mukaiset maapoliittiset neuvottelut.

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä 1 oleva maankäyttösopimus ja kiinteistökaupan esisopimus.

Maankäyttökorvaus

Sopimuksen mukaan maanomistaja suorittaa osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin kaupungille korvausta 12 563 000 euroa ja luovuttaa kaupungille korvauksetta 4 204 m² yleisiä alueita.

Hallinta ja rahoitusmuoto

Maanomistaja ja Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy täyttävät yhteisvastuullisesti kaupunginvaltuuston 11.11.2020 § 313 hyväksymän Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 (AM-ohjelma) hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta toteuttamalla tai luovuttamalla toteuttavaksi yhteensä noin 19 600 k-m² valtion pitkäaikaisella korkotukilainalla (aravuokra korkotukilaki 604/2001) rahoittamien ARA-vuokra tai opiskelija-asuntotuotantoon ja noin 20 100 k-m² toteutusohjelman mukaiseen välimuodon asuntotuotantoon, joita ovat esimerkiksi lyhyen korkotuen asunnot ja rakennuttajien omat osaomistusmallit tai myöhemmin kehitettävät vastaaventyypiset välimuodon mallit.

Esisopimus alueluovutuksista

Kaavan toteuttamiseksi kaupunki ja maanomistaja ovat sopineet seuraavista aluejärjestelyistä:

- Maanomistaja luovuttaa kaupungille määräalasta 91-16-742-2M601 rasitteista vapaana liitekartan mukaisen 219 m² suuruisen määräalan asemakaavan muutoksen mukaiseen pysäköintitonttiin 16754/2 kauppahintaan 15 330 euroa. Lisäksi maanomistaja luovuttaa osana maankäyttökorvausta korvauksetta 4 204 m² yleisiä alueita.
- Kaupunki luovuttaa maanomistajalle katualueesta 91-16-9901-0 rasitteista vapaana noin 315 m²:n suuruisen, asemakaavan muutoksessa AK-tontteihin 16752/3 (188 m²/884 k-m²) ja 16752/4 (127 m²/374 k-m²) osoitetun liitekartan mukaisen määräalan 1 313 910 euron kauppahinnalla.

Aluejärjestelyjen kauppahinnat perustuvat ulkopuolisen auktorisoidun kiinteistöarvioitsijan lausuntoon.

Toimivalta ja sopimuksen allekirjoitus

Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 momentin 9 kohdan sekä kaupunginhallituksen päätöksen 26.4.2021 § 310 perusteella kaupunginhallitus päättää kokonaisarvoltaan 5 miljoonaa euroa suuremmista maankäytösopimuksista. Kokonaisarvo kattaa sekä maankäyttökorvauksen että aluejärjestelyt. Sopimus allekirjoitetaan ennen kaupunginhallituksen päätöksentekoon saattamista. Sopimus tulee voimaan, kun kaupunginhallituksen päätös on tullut lainvoimaiseksi. Tonttipäällikkö oikeutetaan tekemään tarvittaessa sopimukseen vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

08.11.2021

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Pikku Huopalahti maankäyttösopimus Suomen valtio
- 2 Sijaintikartta
- 3 Asemakaava muutoksen kartta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Senaatti-kiinteistöt

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esiteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esiteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.09.2021 § 417

HEL 2021-009223 T 10 01 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin 16. kaupunginosan (Ruskeasuo, Pikku Huopalahti) kiinteistön 91-16-742-2M601 määräalan omistajan Senaatti-kiinteistöjen kanssa solmittavan liitteen nro 1 mukaisen maankäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksymistä.

Kaupunkiympäristölautakunta oikeutti sopimukset ja toiminnanohjaus - tiimin päällikön allekirjoittamaan edellä mainitun sopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä tarkennuksia. Sopimus tulee voimaan, kun kaupunginhallituksen sopimuksen hyväksymistä koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että tonttipäällikkö oikeutetaan tekemään päätöksellään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

(MA116-8)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi
Kirsi Federley, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

§ 827

Maankäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen tekeminen Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa (Ruskeasuo, Pikku Huopalahti)

HEL 2021-009220 T 10 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Helsingin kaupungin 16. kaupunginosan (Ruskeasuo, Pikku Huopalahti) kiinteistön 91-16-742-2 omistajan Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa tehdyn liitteen 1 mukaisen maankäyttösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen.

Lisäksi kaupunginhallitus oikeutti tonttipäällikön tekemään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Käsittely

Esteelliset: Tommi Laitio

Esteellisyyden syy: yhteisöjäävi (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimus Pikku Huopalahti Yliopistokiinteistöt Oy
- 2 Sijaintikartta
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen kartta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaavan muutosehdotus

Pikku Huopalahden alueella on vireillä asemakaavan muutos, joka mahdollistaa nykyisten opetustoimintaa varten varatun alueen muuttamisen pääosin asuinkäyttöön.

Kaupunkiympäristölautakunta on 8.9.2020 § 472 esittänyt kaupunginhallitukselle asemakaavan muutoksen nro 12591 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee Pikku Huopalahden pohjoisosassa sijaitsevaa Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n ja Suomen valtion/Senaatti-kiinteistöjen yhdessä omistamaa ja kehittämää Helsingin yliopiston kampusaluetta sekä katu- ja puistoalueita. Asemakaavan muutos mahdollistaa yliopiston hammasklinikan ja oikeuslääketieteen laitoksen purkamisen ja Huopalahdenportin uuden asuinalueen rakentamisen.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on toteuttaa uusi, monipuolinen ja urbaani asuinalue Mannerheimintien varteen, joka tukeutuu nykyisiin, hyviin joukkoliikenneyhteyksiin. Uutta asuntokerrosalaa on 101 850 k-m². Toimitilakerrosalaa on 7 100 k-m², josta 2 500 k-m² saa käyttää päivittäistavarakaupan rakentamiseen. Alueelle saa rakentaa päiväkodin noin 140 lapselle (1 400 k-m²). AK-, AL- ja YL-kortteleiden keskimääräinen korttelitehokkuus on noin $e=2,86$. Asukasmäärän lisäys on noin 2 500.

Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n (maanomistaja) omistamalle kiinteistön 91-16-742-2 tontinosalle on kaavassa osoitettu rakennusoikeutta yhteensä 67 191 k-m², josta 60 298 k-m² on asuinrakennusoikeutta ja 5 493 k-m² myymälä- ja liiketilaa sekä 1 400 k-m² päiväkotirakennusoikeutta. Lisäksi kiinteistöstä 2 294 m² kaavoitetaan pysäköintialueeksi ja 10 921 m² yleisiksi alueiksi.

Sijaintikartta on liitteenä 2. Ote asemakaavan muutoksesta on liitteenä 3.

Maankäyttösopimus ja kiinteistökaupan esisopimus

Asemakaavan muutos korottaa yksityisen maanomistajan alueen arvoa merkittävästi, joten maanomistajan kanssa on käyty kaupunginhallituksen 26.4.2021 § 310 tekemän päätöksen mukaiset maapoliittiset neuvottelut.

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä 1 oleva maankäyttösopimus ja kiinteistökaupan esisopimus.

Maankäyttökorvaus

Sopimuksen mukaan maanomistaja suorittaa osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin kaupungille korvausta 16 837 000 euroa ja luovuttaa kaupungille korvauksetta 10 921 m² yleisiä alueita.

Hallinta ja rahoitusmuoto

Maanomistaja ja Senaatti-kiinteistöt täyttävät yhteisvastuullisesti kaupunginvaltuuston 11.11.2020 § 313 hyväksymän asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 (AM-ohjelma) hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta toteuttamalla tai luovuttamalla toteuttavaksi yhteensä noin 19 600 k-m² valtion pitkäaikaisella korkotukilainalla (aravuokra, korkotukilaki 604/2001) rahoittamien ARA-vuokra tai opiskelija-asuntotuotantoon ja noin 20 100 k-m² toteutusohjelman mukaiseen välimuodon asuntotuotantoon, joita ovat esimerkiksi lyhyen korkotuen asunnot sekä rakennuttajien omat osaomistusmallit tai myöhemmin kehitettävät vastaavantyyppiset välimuodon mallit.

Esisopimus alueluovutuksista

Kaavan toteuttamiseksi kaupunki ja maanomistaja ovat sopineet seuraavista aluejärjestelyistä:

- Maanomistaja luovuttaa kaupungille kiinteistöstä 91-16-742-2 rasitteista vapaana liitekartan mukaisen 2 710 m² (1 400 k-m²) suuruisen määräalan asemakaavan muutoksen mukaiseen YL-tonttiin 16742/13 kauppahintaan 770 000 euroa. Lisäksi maanomistaja luovuttaa osana maankäyttökorvausta korvauksetta 10 921 m² yleisiä alueita.
- Kaupunki luovuttaa maanomistajalle katualueesta 91-16-9901-0 rasitteista vapaana noin 2 m²:n suuruisen, asemakaavan muutoksessa AL-tonttiin 16750/1 osoitetun liitekartan mukaisen määräalan 8 400 euron kauppahinnalla.

Aluejärjestelyjen kauppahinnat perustuvat ulkopuolisen auktorisoidun kiinteistöarvioitsijan lausuntoon.

Toimivalta ja sopimuksen allekirjoitus

Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 momentin 9 kohdan sekä kaupunginhallituksen päätöksen 26.4.2021 § 310 perusteella kaupunginhallitus päättää kokonaisarvoltaan 5 miljoonaa euroa suuremmista maankäyttösopimuksista. Kokonaisarvo kattaa sekä maankäyttökorvauksen että aluejärjestelyt. Sopimus allekirjoitetaan ennen kaupunginhallituksen

päätöksentekoon saattamista. Sopimus tulee voimaan, kun kaupunginhallituksen päätös on tullut lainvoimaiseksi. Tonttipäällikkö oikeutetaan tekemään tarvittaessa sopimukseen vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimus Pikku Huopalahti Yliopistokiinteistöt Oy
- 2 Sijaintikartta
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen kartta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.09.2021 § 418

HEL 2021-009220 T 10 01 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin 16. kaupunginosan (Ruskeasuo, Pikku Huopalahti) kiinteistön 91-16-742-2 omistajan Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa solmittavan liitteen nro 1 mukaisen maankäyttö sopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksymistä.

08.11.2021

Kaupunkiympäristölautakunta oikeutti sopimukset ja toiminnanohjaus - tiimin päällikön allekirjoittamaan edellä mainitun sopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä tarkennuksia. Sopimus tulee voimaan, kun kaupunginhallituksen sopimuksen hyväksymistä koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että tonttipäällikkö oikeutetaan tekemään päätöksellään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

(MA116-7)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi
Kirsi Federley, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

§ 828

Tontin varaaminen Waltic Oy:lle vapaarahoitteisten omistusasuntojen suunnittelua varten (Herttoniemi, AL-tontti 43016/3)

HEL 2020-010772 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausaluekartta
- 2 Erityiset varausehdot
- 3 Yleiset varausehdot
- 4 Toimintaohje
- 5 Sijaintikartta
- 6 Hakemus
- 7 Ote asemakaavan muutoksesta nro 12042

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus varaa Waltic Oy:lle (Y-tunnus 0116034-8) Herttoniemestä tontin vapaarahoitteisten omistusasuntojen suunnittelua varten seuraavasti:

- Varausalue on liitekartan 1 mukainen alue käsittäen asuin-, liike- ja toimistorakennusten tontin (AL) 43016/3 (pinta-ala 1 296 m², rakennusoikeus 1 010 k-m²).
- Varaus on voimassa 31.12.2022 saakka.

- Varauksessa noudatetaan liitteen 2 mukaisia erityisiä varausehtoja ja liitteen 3 mukaisia yleisiä varausehtoja sekä liitteen 4 mukaista ohjetta "kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadetavat puut (25.5.2018)".

Esittelijän perustelut

Hakemus ja suunniteltava hanke

Waltic Oy (hakija) pyytää 17.4.2019 päivätyllä hakemuksella, että sille varataan perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun tontti 43016/3 va-paarahoitteisten omistusasuntojen suunnittelua varten. Hankkeen rahoitus- ja hallintamuototarkastelu on tehty yhdessä kaupunginkanslian asuminen-yksikön kanssa.

Osa varattavaksi esitettävän tontin alueesta on tällä hetkellä vuokrattu- na hakijalle venealan huoltopalveluita ja varastomyyntiä varten 30.6.2027 saakka maanvuokrasopimuksella nro 17821. Hakijan oma toiminta tontilla on loppunut vuonna 2004 ja rakennus on jäänyt tyhjil- leen noin kolme vuotta sitten tulipalon ja siihen liittyvien savuvaurioiden takia. Rakennus on tarkoitus purkaa.

Alueella on voimassa asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12042. Hakija on ollut kaavoitusprosessissa hakijana. Asemakaava mahdollis- taa 2–3-kerroksisen asuin-, liike- ja toimistorakennuksen rakentamisen tontille. Amiraali Cronstedtin torin tasoon sijoitetaan liike- ja/tai ravinto- latiloja ja asunnot sijoittuvat rakennuksen toiseen ja kolmanteen ker- rokseen. Suunnitelmien mukaan rakennukseen on tulossa 12 asuntoa. Tontin autopaikat sijoitetaan pihakannen alle puistonpuoleiselle tonti- nosalle.

Erityisiin varausehtoihin on sisällytetty ehto siitä, että hakijan tulee pyy- dettäessä hyväksyttää rakennuttajakonsultti kaupungilla. Lisäksi haki- jan tulee hakea rakennuslupaa hankkeelle 31.8.2022 mennessä.

Sijaintikartta on liitteenä 5. Hakemus on liitteenä 6.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

	Tontti 3
Asemakaavan muutos nro	12042
Asemakaava tullut voimaan	12.10.2012
Käyttötarkoitus	Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue (AL)
Osoite	Amiraali <u>Cronstedtin</u> tori 1, Suolakivenkatu 5
Tontin nro	43016/3
Kiinteistötunnus	91-43-16-3
Pinta-ala m ²	1 296
Rakennusoikeus k-m ²	1 010 k-m ² . Kerrosalasta on vähintään 30 % ja enintään 50 % käytettävä liike- ja toimistotiloja varten rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa.

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012, 242 § hyväksynyt Kipparlahden alueen asemakaavan muutoksen nro 12042. Asemakaavamuutos on tullut voimaan 12.10.2012.

Kaavamuutoksen mukaisella tontilla 43016/3 sijaitsee asuinkerrostalon mahdollistava rakennusala. Uudisrakennus rajaa Amiraali Cronstedtin toria sen luoteisreunassa. Toritasoon sijoitetaan liike- ja/tai ravintolatiloja. Rannan puolelle on varattu tilaa mahdollisen kahvilan/ravintolan eteen rakennettavalle terassille. Kerrosalasta on vähintään 30 % ja enintään 50 % käytettävä liike- ja toimistotiloja varten rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa. Asunnot sijoittuvat rakennuksen toiseen ja kolmanteen kerrokseen. Rakennuksen enimmäiskerroslukumäärä on 3.

Ote asemakaavan muutoksesta on liitteenä 7.

Tontin varaaminen

Kaupunginhallitus on 1.4.2019, 220 § hyväksynyt Helsingin tontinluovutusta koskevat linjaukset sekä niitä tarkentavat soveltamisohjeet. Linjauksen mukaisesti kaupunki varaa asuntotontit pääasiassa julkisten hakujen ja kilpailujen kautta. Yksittäinen asuntotontti voidaan kuitenkin varata suoravarauksena ilman julkista hakua tapauskohtaisesti arvioitavin erityisin perustein.

Tontin varaamista Waltic Oy:lle perustettavan asunto-osaakeyhtiön luokun voidaan pitää perusteltuna. Soveltamisohjeen kohdan 2.5. "Asuntotonttien suoravaraukset" mukaan tontti voidaan varata suoravarauksena silloin, kun kilpailuttaminen tai avoimen haun järjestäminen ei ole mahdollista tonttiin kohdistuvan hakijan pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen vuoksi ja tontti varataan tontin vuokralaiselle ja/tai tämän valitsemalle kumppanille täydennysrakentamishanketta varten.

Osa varattavaksi esitettävän tontin 43016/3 alueesta on tällä hetkellä vuokrattuna hakijalle venealan huoltopalveluita ja varastomyyntiä varten 30.6.2027 saakka ja kyseessä on tonttiin kohdistuva täydennysrakentaminen.

Varausesitys on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian ja asemakaavapalvelun kanssa. Se toteuttaa kaupunkistrategiaa sekä kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. Lisäksi varausesitys täyttää asuntotonttien suoravaraukselle asetetut edellytykset sekä kaupungin kyseiselle alueelle asettamat asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakaumaa koskevat tavoitteet.

Tontin myöhempi luovuttaminen

Tontti luovutetaan ensisijaisesti vuokraamalla se pitkäaikaisesti.

Hakija on pyytänyt varauksen valmistelua koskevien neuvotteluiden yhteydessä, että tontti voitaisiin luovuttaa sille myymällä. Kaupunginhallituksen 1.4.2019, 220 § päättämien asuntotonttien luovutusta koskevien linjausten ja niitä koskevien soveltamisohjeiden mukaan tontti voidaan myydä, mikäli tontin myyminen edistää merkittävästi vuokratun jo rakennetun tontin täydennysrakentamista. Edelleen tontinluovutuslinjausten mukaan kaupunki luovuttaa ensisijaisesti myymällä erityisen arvokkaille ja vetovoimaisille paikoille sijoittuvat tontit, jollaisena nyt puheena olevaa tonttia voidaan mm. sijaintinsa vuoksi pitää. Tontti on nykyisellään vajaassa käytössä, joten sen myyminen ja saattaminen uudisrakentamisen piiriin edistää olennaisesti ranta-alueen rakentamista. Lisäksi tontin myyntiä puoltaa se, että tontin torin tasoon sijoitetaan liike- ja/tai ravintolatiloja ja muilta osin tontti varataan sääntelemättömään asuntotuotantoon. Edellä mainituilla perusteilla tontti olisi mahdollista luovuttaa hakijalle myymällä.

Mikäli tontti tullaan luovuttamaan myymällä, myydään se käypään markkinahintaan. Kauppahinnan markkinaehtoisuus tullaan varmistamaan kahden ulkopuolisen asiantuntijan laatimalla erillisellä arviokirjalla. Luovutusta koskeva päätös valmistellaan myöhemmin erikseen ja tuodaan toimivaltaisen tahon päätettäväksi.

Hakijan nykyinen maanvuokrasopimus tullaan päättämään tontin myynnin tai pitkäaikaisen vuokrauksen yhteydessä.

Täydennysrakentamiskorvaus

Kaupunki ei tule suorittamaan asemakaavan muutoksen toteuttamisen johdosta täydennysrakentamiskorvausta, sillä täydennysrakentamiskorvaus soveltuu asuntotonttien täydennysrakentamiseen (tässä kyseessä on entinen KLY-tontti). Lisäksi kaavamuutoksesta seurannut

tontin lisääntynyt rakennusoikeuden määrä esitetään varattavaksi nykyiselle vuokralaiselle perustettavan yhtiön lukuun.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausaluekartta
- 2 Erityiset varausehdot
- 3 Yleiset varausehdot
- 4 Toimintaohje
- 5 Sijaintikartta
- 6 Hakemus
- 7 Ote asemakaavan muutoksesta nro 12042

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Varauksensaaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 14.09.2021 § 433

HEL 2020-010772 T 10 01 01 00

Amiraali Cronstedtin tori 1, Suolakivenkatu 5

08.11.2021

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Waltic Oy:lle (Y-tunnus 0116034-8) varataan Herttoniemestä tontti vapaarahoitteisten omistusasuntojen suunnittelua varten seuraavasti:

- Varausalue on liitekartan 1 mukainen ja käsittää asuin-, liike- ja toimistorakennusten tontin (AL) 43016/3 (pinta-ala 1 296 m², rakennusoikeus 1 010 k-m²), sijaintikartta liite 2.
- Varaus on voimassa 31.12.2022 saakka.
- Varauksessa noudatetaan liitteen 3 mukaisia erityisiä varausehtoja ja liitteen 4 mukaisia yleisiä varausehtoja sekä liitteen 5 mukaista ohjetta "kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut (25.5.2018)".

(A1143-963)

07.09.2021 Pöydälle

31.08.2021 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jessina Haapamäki, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 15267
jessina.haapamaki(a)hel.fi

§ 829

Helsingin kaksikielisyystoimikunnan raportti 2019–2021

HEL 2021-009718 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi liitteenä 1 olevan kaksikielisyystoimikunnan raportin toiminnastaan 2019–2021 ja toimittaa sen tarvittavia jatkotoimenpiteitä varten toimialoille, liikelaitoksille ja kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille.

Kaupunginhallitus korostaa samalla Helsingin kaksikielisen tunnuksen käyttöä eri tilanteissa. Ruotsin kielen tulee olla edustettuna kaikessa viestinnässä, joka palvelee ensisijaisesti kaupunkilaisia ja kaksikielistä väestöä.

Kaupunginhallitus kehottaa kaikkia toimialoja, virastoja ja liikelaitoksia edelleen kehittämään ja tarvittavilta osin päivittämään kielisuunnitelmiin. Erityisesti huomiota tulee kiinnittää siihen, että kielisuunnitelman tarkoitus kansalliskielten turvaamisen välineenä toteutuu.

Käsittely

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Uusi päätösehdotus:

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi liitteenä 1 olevan kaksikielisyystoimikunnan raportin toiminnastaan 2019–2021 ja toimittaa sen tarvittavia jatkotoimenpiteitä varten toimialoille, liikelaitoksille ja kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille.

Kaupunginhallitus korostaa samalla Helsingin kaksikielisen tunnuksen käyttöä eri tilanteissa. Ruotsin kielen tulee olla edustettuna kaikessa viestinnässä, joka palvelee ensisijaisesti kaupunkilaisia ja kaksikielistä väestöä.

Kaupunginhallitus kehottaa kaikkia toimialoja, virastoja ja liikelaitoksia edelleen kehittämään ja tarvittavilta osin päivittämään kielisuunnitelmiin. Erityisesti huomiota tulee kiinnittää siihen, että kielisuunnitelman tarkoitus kansalliskielten turvaamisen välineenä toteutuu.

Kannattaja: Daniel Sazonov

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1
Jussi Halla-aho

Ei-äännet: 14
Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Anniina Iskanius, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhainen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus hyväksyi Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 1 - 14.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaksikielisyystoimikunnan raportti 13.8.2021
- 2 Tvåspråkighetskommitténs rapport 13.8.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi liitteenä 1 olevan kaksikielisyystoimikunnan raportin toiminnastaan 2019–2021 ja toimittaa sen tarvittavia jatkotoimenpiteitä varten toimialoille, liikelaitoksille ja kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus asetti 10.6.2019 kaksikielisyystoimikunnan, jonka tehtävänä on ollut:

- seurata ja arvioida kaksikielisyys-toteutumista kaupungin tarjoamien palvelujen osalta sekä kaupungin henkilöstön piirissä
- käsitellä kaksikielisyys-suunnitelmallista edistämistä kaupungin toiminnassa
- tehdä esityksiä kaksikielisyys-edistämiseksi ja toteuttamiseksi
- raportoida kaksikielisyys-toteutumisesta sekä kaupungin palvelujen ja henkilöstön kielivarannon kehittämistyöstä toimikunnan määrittelemillä kohdealueilla.

Toimikunta on kokoontunut toimikautensa aikana 18 kertaa ja kuullut asiantuntijoita eri toiminta-alueilta kaupunkikonsernissa sekä kaksikielisyiden toteutumisen kannalta keskeisiä ulkopuolisia tahoja. Toimikautensa päättyessä toimikunta on jättänyt kaupunginhallitukselle raportin toiminnastaan.

Kaupunginhallituksen 24.2.2020 (133 §) toimialoille antaman ohjeistuksen läpimenon seuranta on ollut toimikunnan työssä keskeisellä sijalla. Laadittuja kielisuunnitelmia kehoitetaan pitämään yllä ja kehittämään.

Toimikunta pitää edistysaskeleena kaksikielisyiden koordinaation verkoston perustamista. Verkoston avulla levitetään hyviä käytäntöjä kaupungin organisaation sisällä.

Kaupungin yhtenäisen visuaalisen ilmeen osalta kaksikielisyystoimikunta on kiinnittänyt huomiota puutteisiin kaksikielisen tunnuksen käytössä kaksikielisessä tai ruotsinkielisessä viestinnässä tai materiaalissa ja esittää uudelleen muutosta logojen hierarkiaan, josta on päätetty kaupunginjohtajan johtajistokäsittelyssä 5.4.2017 (§ 29). Toimikunnan mukaan kaksikielisen logon tulisi toimia lähtökohtana niin kansallisissa kuin kansainvälisissä yhteyksissä.

Kaksikielisyystoimikunnan yksityiskohtaiset ehdotukset kohdistuvat eri toimialoille ja konsernin eri yhteisöihin. On tarkoituksenmukaista, että toimikunnan esityksiin tartutaan hyvän hallinnon ja asiakaslähtöisyyden toteuttamiseksi niillä toiminnallisilla tasoilla, joita esitykset koskevat. Raportti toimitetaan laajalla jakelulla kaupunkikokonaisuudessa huomioon otettavaksi.

Kaupunginhallitus päätti 30.8.2021 (§ 594) asettaa uuden kaksikielisyystoimikunnan 31.12.2022 päättyväksi toimikaudeksi. Toimikunnan tehtäviin on lisätty oikeus antaa lausuntoja liittyen kaksikielisyiden edistämiseen ja toteuttamiseen.

Kaupunginvaltuuston 13.10.2021 hyväksymässä kaupunkistrategiassa vuosille 2021–2025 todetaan, että Helsingin elävä ja näkyvä kaksikielisyys on osa kaupungin luonnetta ja vahvistaa siten kilpailukykyä, omaperäisyyttä sekä luo vahvat siteet muihin Pohjoismaihin ja niiden pääkaupunkeihin. Helsinki kehittää ruotsinkielisiä palveluita tavoitteena laadukkaat ja saumattomat palvelut myös ruotsiksi. Ruotsin kielen taitoisen työvoiman saatavuus on kaupungille haaste. Helsinki panostaa siksi henkilöstönsä ruotsin kielen koulutukseen sekä kehittää rekrytointipalveluja turvatakseen henkilökunnan saatavuuden.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

08.11.2021

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaksikielisyystoimikunnan raportti 13.8.2021
- 2 Tvåspråkighetskommitténs rapport 13.8.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Toimialat
Liikelaitokset
Konserniyhteisöt

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.11.2021 § 786

HEL 2021-009718 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.11.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

§ 830

Liikenneliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvä täytäntöönpanopäätös

HEL 2021-006057 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita yhteistyössä liikenneliikelaitoksen kanssa perustamaan osakeyhtiön liikenneliikelaitoksen muun kuin metroon liittyvän toiminnan jatkamista varten sekä allekirjoittamaan liitteenä olevien luonnosten mukaiset ja muut tarvittavat yhtiön perustamis- ym. asiakirjat sekä tekemään niihin tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia,
- hyväksyä perustettavan kaupunkiliikenneyhtiön kaikkien osakkeiden merkitsemisen kaupungin lukuun yhtiön perustamisen yhteydessä, ja kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa maksamaan osakkeiden merkintähinnan 100 000 euroa talousarviotililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi sekä
- vahvistaa yhtiön kuuluvan ensivaiheessa hallituspalkkioiden osalta palkkioryhmään D.

Kaupunginhallitus edellytti, että toimeenpanon kaikissa vaiheissa huomioidaan sen 13.9. kokouksessa tekemät linjaukset niin henkilöstön kuin luottamushenkilöidenkin asemaa koskien.

Käsittely

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Asia palautetaan valmisteltavaksi siten, että odotetaan lainvoimaista päätöstä Raitio- ja metrohenkilökunnan yhdistys JHL ry:n kunnallisvalitukseen ja tämän päätöksen sisältö otetaan huomioon uudessa esityksessä.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Jussi Halla-aho jätti päätöksestä eriävän mielipiteen, joka oli perustellultaan saman sisältöinen kuin palautusehdotus.

Vastaehdotus:

Elisa Gebhard: Kaupunginhallitus edellyttää, että toimeenpanon kaikissa vaiheissa huomioidaan sen 13.9. kokouksessa tekemät linjaukset niin henkilöstön kuin luottamushenkilöidenkin asemaa koskien.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Elisa Gebhardin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perustamissopimusluonnos
- 2 Yhtiöjärjestysluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Vantaan kaupunki

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita yhteistyössä liikenne-
liikelaitoksen kanssa perustamaan osakeyhtiön liikenneliikelaitok-
sen muun kuin metron liittyvän toiminnan jatkamista varten sekä
allekirjoittamaan liitteenä olevien luonnosten mukaiset ja muut tar-
vittavat yhtiön perustamis- ym. asiakirjat sekä tekemään niihin tar-
vittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia,
- hyväksyä perustettavan kaupunkiliikenneyhtiön kaikkien osakkeiden
merkitsemisen kaupungin lukuun yhtiön perustamisen yhteydessä,
ja kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa mak-
samaan osakkeiden merkintähinnan 100 000 euroa talousarviotililtä
8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettä-
väksi sekä
- vahvistaa yhtiön kuuluvan ensivaiheessa hallituspalkkioiden osalta
palkkioryhmään D.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti 22.9.2021, § 282

- hyväksyä liikenneliikelaitoksen toiminnan siirtämisen metron infra- ja liikennöintisopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta liikelaitoksen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustettavalle osakeyhtiölle (kaupunkiliikenneyhtiö), sekä
- hyväksyä kaupunkiliikenneyhtiön perustamiseen ja liikenneliikelaitoksen toimintojen siirtoon liittyvät pääomajärjestelyt.

Tällä päätöksellä pannaan täytäntöön kaupunginvaltuuston päätös kaupunkiliikenneyhtiön perustamisen osalta. Perustaminen tehdään valtuuston päätöksen perusteluissa kuvatulla tavalla tietojensaantioikeutta koskevaa yhtiöjärjestyskirjausta lukuun ottamatta.

Kaupunginhallitus totesi 13.9.2021, § 623 päättäessään esittää liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämistä kaupunginvaltuustolle, että yhtiössä tulee varmistaa laajan avoimuuden noudattamisen periaate. Lisäksi kaupunginhallitus totesi muun muassa pitävänsä tärkeänä, että pyritään varmistamaan, että perustettavan yhtiön osalta kaupungin luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeus sekä -mahdollisuus säilyy liikelaitosta vastaavan laajuisena. Kaupunginvaltuusto puolestaan hyväksyi 22.9.2021 liikenneliikelaitoksen yhtiöittämisestä päättäessään muun muassa seuraavan toivomusponnen: kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävien mahdollisuuksien sijaan, että uusi yhtiö noudattaisi toiminnassaan julkisuuslakia ja konserniohjeen mukaista luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeutta.

Kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen Vantaan kaupungin kanssa on neuvoteltu tietojensaantioikeutta koskevista linjauksista ja niitä koskevien kirjausten tarkentamisesta kaupunkiliikenneyhtiön yhtiöjärjestyksessä ja osakassopimuksessa. Käytyjen neuvottelujen pohjalta yhtiöjärjestysluonnoksessa olevaa tietojensaantioikeutta koskevaa kirjausta on tarkennettu luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden edistämiseksi. Myös konsernijaoston hyväksyttävänä olevaa osakassopimusluonnosta on muokattu vastaavasti.

Muokatussa yhtiöjärjestyksessä luottamushenkilöiden tietojensaantioikeudesta todetaan seuraavaa: Helsingin ja Vantaan kaupunkien luottamushenkilöillä on oikeus saada yhtiöltä tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja, joita he toimessaan pitävät tarpeellisina. Tietojensaantioikeus ei kuitenkaan koske sellaisia tietoja ja asiakirjoja, jotka eivät viranomaisen asiakirjoina olisi lain mukaan julkisia, tai joiden luovuttaminen olisi osakeyhtiölain vastaista.

Vantaan kanssa neuvoteltu lisäys kaupunginvaltuuston päätöksen liitteenä olleeseen yhtiöjärjestysluonnokseen vastaa sisällöllisesti pitkälti Helsingin hyvän hallintotavan ohjeistukseen kuuluvan malliyhtiöjärjestyksen kirjausta, jonka mukaan tietojensaantioikeus koskee muita kuin sellaisia asiakirjoja, jotka olisivat viranomaisen asiakirjoina lain mukaan salassa pidettäviä.

Kaupunkiliikenneyhtiön yhtiöjärjestyskirjauksessa on kuitenkin pyritty ottamaan huomioon myös Vantaan kaupungin lähtökohtia ja käytäntöjä omissa konserniyhtiöissään, jotta perustettavalla kaupunkien yhteiseen omistukseen tulevalla yhtiöllä olisi molempien omistajakaupunkien näkökulmasta hyvät edellytykset toimia alusta lähtien seudullisen yhteistyön välineenä.

Helsingin malliyhtiöjärjestyksen mukaiseen kirjaukseen verrattuna yhtiöjärjestysluonnoksen kirjauksessa on erona viittaus osakeyhtiölain säännösten huomioon ottamiseen tietojensaantioikeuden yhteydessä. Vantaa on pitänyt erittäin tärkeänä, että asia todetaan nimenomaisesti kaupunkiliikenneyhtiön yhtiöjärjestyskirjauksessa, vaikka Helsingin malliyhtiöjärjestyksessä olevan tietojensaantioikeutta koskevan määräyksen nojalla ei myöskään poiketa esimerkiksi yhtiön hallituksen vastuuta ja vahingonkorvausvelvollisuutta koskevista osakeyhtiölain säännöksistä.

Lisäksi päivitettyssä yhtiöjärjestyskirjauksessa viitataan salassa pidettävien tietojen ohella tietoihin, jotka ovat ei-julkisia. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi lausunto- ja vastaavat asiat ennen niiden allekirjoittamista tai niitä koskevien päätösten tekemistä. Näiden osalta tietojensaantioikeus ratkeaa viime kädessä sen mukaan, onko asia valmistuttuaan sellainen, että se olisi viranomaisen asiakirjana julkisuuslain perusteella julkinen vai olisiko se sellainen, joka on pidettävä salassa.

Kaupunginvaltuuston päätöstä koskeva muutoksenhaku ei ole vielä päättynyt. Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. Nyt esitettävät täytäntöönpanotoimet ovat sellaisia, että niihin voidaan ryhtyä ilman, että muutoksenhaku käy hyödyttömäksi.

Hallituksen palkkioryhmän osalta asiaa tarkastellaan myöhemmin uudesta yhtiön omistajastrategian vahvistamisen yhteydessä. Ensivaiheessa yhtiö on perusteltua lukea palkkioryhmään D, jossa hallituksen puheenjohtajan kokouspalkkio on sama kuin kaupunginhallituksen jä-

08.11.2021

senellä ja jäsenten kokouspalkkio sama kuin konsernijaoston puheenjohtajalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perustamissopimusluonnos
- 2 Yhtiöjärjestysluonnos

Oheismateriaali

- 1 Yhtiöjärjestysluonnos_muutos näkyvissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Vantaan kaupunki

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
HKL
Talpa

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.11.2021 § 787

HEL 2021-006057 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.11.2021 Pöydälle

08.11.2021

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

13.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

06.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 01.11.2021 § 131

HEL 2021-006057 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.11.2021 Pöydälle

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anni Sinnemäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 22.09.2021 § 282

HEL 2021-006057 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti

- hyväksyä liikenneliikelaitoksen toiminnan siirtämisen metron infra- ja liikennöintisopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta liikelaitoksen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustettavalle osakeyhtiölle (kaupunkiliikenneyhtiö), sekä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

- hyväksyä kaupunkiliikenneyhtiön perustamiseen ja liikenneliikelaitoksen toimintojen siirtoon liittyvät pääomajärjestelyt.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

- 1 Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuudet siihen, että uusi yhtiö noudattaisi toiminnassaan julkisuuslakia ja konserniohjeen mukaista luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeutta. (Otso Kivekäs)
- 2 Hyväksyessään ehdotuksen valtuusto edellyttää kaupunkia selvittämään mahdollisuudet tutkia yhtiöittämisen vaikutukset henkilöstön työtyytyväisyyteen, työoloihin ja yhdenvertaiseen kohteluun. (Jenni Hjelt)
- 3 Hyväksyessään ehdotuksen, valtuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuudet yhdessä Vantaan kanssa selvittää yhtiön tarkoituksenmukaisimman rakenteen niin, että yhtiö menestyy muuttuvassa toimintaympäristössä. (Eveliina Heinäluoma)
- 4 Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet turvata henkilöstön edustus tulevan yhtiön hallituksen kokoonpanossa, jos valtuusto päättyy yhtiöittämään HKL:n. (Veronika Honkasalo)

Käsittely

22.09.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Kaupunginvaltuusto totesi kansliapäällikkö Sami Sarvilinnan olevan esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn yleislausekejäävyyden (hallintolain 28.1 § kohta 7) vuoksi.

Valtuutettu Elina Kauppila ehdotti valtuutettu Veronika Honkasalon kannattamana, että esitys hylätään seuraavin perusteluin:

Valmistelun tiukka aikataulu, seudullisuuden vaihtoehtoisten toteuttamistapojen arvioinnin puutteellisuus, Vantaan raitiovaunupäätöksen puuttuminen, henkilöstön epätietoisuus ja työehtojen säilymisen kriteeristön sekä uusien ja vanhojen työntekijöiden työehtojen yhdenvertaisuuden takaamisen vaillinaisuus eivät anna edellytyksiä hankkeen etenemiselle.

Valtuutettu Laura Korpinen ehdotti valtuutettu Pirkko Ruuhonen-Lernerin kannattamana, että ehdotus hylätään seuraavin perusteluin:

Kaupungin tavoitteena tulee olla toimintojen avoimuus, ja HKL:n kohdalla se toteutuu parhaiten nykyisessä muodossaan liikelaitoksena. Kun kyseessä on luonnollinen monopoli, on erityinen tarve varmistaa, että raideliikenne säilyy kaupungin omistuksessa. Omistuksen pysyminen kaupungilla pystytään varmistamaan parhaiten ilman yhtiöittämistä. Samalla estetään se, ettei myöskään taloudellinen päätäntävalta siirry pois kaupungin kontrollista ja näin äänestäjien "kuluttajansuoja" tulee paremmin huomioitua päätöksenteossa. Konsernimuotoisessa yhtiörakenteessa henkilöstön asema erillisessä yhtiössä muodostuisi turvatomaksi ilman raideliikenteeseen liittyvää kalustoa, raiteita ja liikennesopimuksia. Lisäksi yhtiöittäminen asettaa henkilöstön eriarvoiseen asemaan, sillä nykyiset työntekijät siirtyvät vanhoilla ehdoilla, mutta tulevaisuudessa rekrytoitavilla työntekijöillä vastaavia etuuksia ei tule olemaan samassa laajuudessa.

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi neljä toivomuspontta.

Valtuutettu Otso Kivekäs ehdotti valtuutettu Jenni Hjeltin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävään mahdollisuudet siihen, että uusi yhtiö noudattaisi toiminnassaan julkisuuslakia ja konserniohjeen mukaista luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeutta

Valtuutettu Jenni Hjelt ehdotti valtuutettu Björn Månssonin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään ehdotuksen valtuusto edellyttää kaupunkia selvittämään mahdollisuudet tutkia yhtiöittämisen vaikutukset henkilöstön työtyytyväisyyteen, työoloihin ja yhdenvertaiseen kohteluun.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma ehdotti valtuutettu Pilvi Torsin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään ehdotuksen, valtuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuudet yhdessä Vantaan kanssa selvittää yhtiön tarkoituksenmukaisimman rakenteen niin, että yhtiö menestyy muuttuvassa toimintaympäristössä.

Valtuutettu Veronika Honkasalo ehdotti valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet turvata henkilöstön edustus tulevan yhtiön hallituksen kokoonpanossa, jos valtuusto päättyy yhtiöittämään HKL:n.

Äänestysjärjestys

Hylkäysehdotuksista äänestettiin ensin pohjaehdotusta vastaan. Tämän jälkeen toivomusponnien hyväksymisestä äänestettiin kustakin erikseen.

5 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, hylkäys EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Esitys hylätään. Valmistelun tiukka aikataulu, seudullisuuden vaihtoehtojen toteuttamistapojen arvioinnin puutteellisuus, Vantaan raitiovaunupäätöksen puuttuminen, henkilöstön epätietoisuus ja työehtojen säilymisen kriteeristön sekä uusien ja vanhojen työntekijöiden työehtojen yhdenvertaisuuden takaamisen vaillinaisuus eivät anna edellytyksiä hankkeen etenemiselle.

Jaa-äännet: 64

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Oona Hagman, Juha Hakola, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Anniina Iskanus, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Anna Karhumaa, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 21

Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Mai Ki-

velä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Tuomas Nevanlinna, Tom Packalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen tässä äänestyksessä.

6 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, hylkäys EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Esitän että ehdotus hylätään. Kaupungin tavoitteena tulee olla toimintojen avoimuus, ja HKL:n kohdalla se toteutuu parhaiten nykyisessä muodossaan liikelaitoksena. Kun kyseessä on luonnollinen monopoli, on erityinen tarve varmistaa, että raideliikenne säilyy kaupungin omistuksessa. Omistuksen pysyminen kaupungilla pystytään varmistamaan parhaiten ilman yhtiöittämistä. Samalla estetään se, ettei myöskään taloudellinen päätäntävalta siirry pois kaupungin kontrollista ja näin äänestäjien "kuluttajansuoja" tulee paremmin huomioitua päätöksenteossa. Konsernimuotoisessa yhtiörakenteessa henkilöstön asema erillisessä yhtiössä muodostuisi turvattomaksi ilman raideliikenteeseen liittyvää kalustoa, raiteita ja liikennesopimuksia. Lisäksi yhtiöittäminen asettaa henkilöstön eriarvoiseen asemaan, sillä nykyiset työntekijät siirtyvät vanhoilla ehdoilla, mutta tulevaisuudessa rekrytoitavilla työntekijöillä vastaavia etuuksia ei tule olemaan samassa laajuudessa.

Jaa-äännet: 64

Hilka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Oona Hagman, Juha Hakola, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Anniina Iskanus, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Anna Karhumaa, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 21

Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Tuomas Nevanlinna, Tom Packalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

7 äänestys

Valtuutettu Otso Kivekkään ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuudet siihen, että uusi yhtiö noudattaisi toiminnassaan julkisuuslakia ja konserniohjeen mukaista luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeutta
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 61

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Oona Hagman, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Anna Karhumaa, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Pekka Sauri, Anni Sinnemäki, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Tyhjä: 24

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Juha Hakola, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Anniina Iskanius, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Sini Korpinen, Otto Meri, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Risto Rautava, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Maarit Vierunen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Otso Kivekkään ehdottaman toivomusponnen.

8 äänestys

Valtuutettu Jenni Hjeltin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään ehdotuksen valtuusto edellyttää kaupunkia selvittämään mahdollisuudet tutkia yhtiöittämisen vaikutukset henkilöstön työtyytyväisyyteen, työoloihin ja yhdenvertaiseen kohteluun.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 81

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Oona Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Anna Karhumaa, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muuriainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Tyhjä: 4

Harry Bogomoloff, Arja Karhuvaara, Risto Rautava, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Jenni Hjeltin ehdottaman toivomusponnen.

9 äänestys

Valtuutettu Eveliina Heinäluoman ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään ehdotuksen, valtuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuudet yhdessä Vantaan kanssa selvittää yhtiön tarkoituksenmukaisimman rakenteen niin, että yhtiö menestyy muuttuvassa toimintaympäristössä.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 55

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Anna Karhumaa, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Pia Kopra, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Pekka Sauri, Anni Sinnemäki, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Joel Harkimo, Otto Meri

Tyhjä: 28

Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Oona Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Harry Harkimo, Anniina Iskanius, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Eveliina Heinäluoman ehdottaman toivomusponnen.

10 äänestys

Valtuutettu Veronika Honkasalo ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet turvata henkilöstön edustus tulevan yhtiön hallituksen kokoonpanossa, jos valtuusto päätyy yhtiöittämään HKL:n.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 51

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn

Huff, Nuutti Hyttinen, Jukka Järvinen, Anna Karhumaa, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Pekka Sauri, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 6

Otto Meri, Dani Niskanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Juhana Vartiainen

Tyhjä: 28

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Oona Hagman, Juha Hakola, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Atte Kaleva, Arja Karhuvaaara, Otso Kivekäs, Sini Korpinen, Seija Muurinen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Reetta Vanhanen, Maarit Vierunen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Veronika Honkasalon ehdotaman toivomusponnen.

Eriävät mielipiteet

Valtuutettu Mia Haglund jätti eriävän mielipiteen, jonka perusteluina esitti seuraavaa:

Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) yhtiöittäminen on valmisteltu liian nopeasti ja heikoin perustein. Toivottujen seudullisuuden hyötyjen saavuttaminen on epävarmaa. Espoo on ilmoittanut haluttomuutensa osallistua yhtiömuotoon. Raitiovaunuhankkeen toteuttaminen Vantaalla ei edellytä HKL:n yhtiöittämistä. Tämän lisäksi seudullisen yhteistyön vaihtoehtoisia toteuttamistapoja ei ole arvioitu tarpeeksi laajasti ja avoimesti. Henkilöstölle on kerrottu YT-neuvotteluissa, että HKL yhtiöitetään yhtenä kokonaisuutena. Tämän jälkeen on tuotu esille metron liiketoiminnan jääminen yhtiön ulkopuolelle omaksi liikelaitokseksi. Tästä ei kerrottu YT-neuvotteluissa, henkilöstötoimikunnissa tai henkilöstön infotilaisuuksissa. Kun kalusto ja henkilöstö eriytetään eri yhtiöihin syntyy epävarmuutta henkilöstön asemasta. Metron liiketoiminnan jääminen yhtiön ulkopuolelle olisi vaatinut selvityksen yhdessä henkilöstön kanssa. Esitetyssä yhtiömuodossa uusien ja vanhojen työntekijöiden välinen yhdenvertaisuuden toteutuminen on myös epäselvää. Yhtiöittäminen on peruuttamaton päätös. Yhtiöittäminen yhtiöittämisen vuoksi heikentää demokratiaa, sillä yhtiömalli siirtää päätäntävaltaa demok-

08.11.2021

raattisesti valituilta päätöksentekijöiltä yhtiön johdolle. Tiedonsaanti, avoimuus ja toiminnan läpinäkyvyys heikkenee yhtiöittämisen myötä. Helsingissä metro- ja raitiovaunuliikenteessä ei ole muita toimijoita kuin kaupunki. Kiskot muodostavat luonnollisen monopolin, jonka yhtiöittämiselle ei ole tarvittavia perusteita tai edellytyksiä.

Valtuutetut Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Sami Muttilainen, Mai Kivelä, Ajak Majok, Suldaan Said Ahmed, Elina Kauppila, Minja Koskela, Titta Hiltunen, Tuomas Nevanlinna jättivät eriävän mielipiteen samoin perusteluin.

Valtuutettu Laura Korpinen jätti eriävän mielipiteen, jonka perusteluina esitti seuraavaa:

Kaupungin tavoitteena tulee olla toimintojen avoimuus, ja HKL:n kohdalla se toteutuisi parhaiten nykyisessä muodossaan liikelaitoksena. Kun kyseessä on luonnollinen monopoli, olisi ollut erityinen tarve varmistaa, että raideliikenne säilyisi kaupungin omistuksessa. Omistuksen pysyminen kaupungilla pystyttäisiin varmistamaan parhaiten ilman yhtiöittämistä. Samalla estettäisiin se, ettei myöskään taloudellinen päättävävalta siirtyisi pois kaupungin kontrollista ja näin äänestäjien "kuluttajansuoja" tulisi paremmin huomioitua päätöksenteossa. Konsernimuotoisessa yhtiörakenteessa henkilöstön asema erillisessä yhtiössä muodostuu turvattomaksi ilman raideliikenteeseen liittyvää kalustoa, raiteita ja liikennesopimuksia. Lisäksi yhtiöittäminen asettaa henkilöstön eriarvoiseen asemaan, sillä nykyiset työntekijät siirtyvät vanhoilla ehtoilla, mutta tulevaisuudessa rekrytoitavilla työntekijöillä vastaavia etuuksia ei tule olemaan samassa laajuudessa.

Valtuutetut Mari Rantanen ja Jussi Halla-aho jättivät eriävän mielipiteen samoin perusteluin.

Valtuutetut Mika Raatikainen, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Tom Päckälén, Pirkko Ruohonen-Lerner ja Teija Makkonen jättivät eriävän mielipiteen samoin edellä mainituin perusteluin kuin valtuutetut Mia Haglund ja Laura Korpinen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 26.08.2021 § 133

HEL 2021-006057 T 00 00 00

Lausunto

Johtokunta antoi kaupunginkanslialle seuraavan lausunnon:

HKL:n johtokunta puoltaa liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämistä muuttamalla nykyinen liikelaitosmuotoinen HKL osakeyhtiöksi yhtenä kokonaisuutena, jolle siirtyy koko nykyinen HKL:n liiketoiminta metrotoimintojen omistus- ja järjestämisvastuita lukuun ottamatta.

Samalla johtokunta toteaa, että ennen asian lopullista päätöksentekoa tulee varmistaa seudun kaupunkien poliittisen johdon yhteisymmärrys ja yhteinen näkymä mallin hyväksyttävyydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta. Yhtiössä tulee myös varmistaa laajan avoimuuden noudattamisen periaate ja turvata henkilöstön asema.

Jatkovalmistelussa ja siirtymään valmistauduttaessa on tavoiteltava mahdollisimman avointa keskustelua yhtiön vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä yhtiön tuomiin hyötyihin ja mahdollisiin riskeihin.

Johtokunta katsoo, että kokonaisuutena HKL:n hallintomuotoselvityksen, seudullisten selvitysten sekä tehdyn muun valmistelun perusteella yhtiömuoto tukee nykyistä liikelaitosmallia paremmin joukkoliikenneinvestointeihin ja -omaisuuteen sitoutuneiden pääomien tehokkaampaa hallintaa, joukkoliikenteen järjestämisen kokonaiskustannusten läpinäkyvyyttä, henkilöstön kehittämismahdollisuuksia sekä suurten joukkoliikennehankkeiden suunnitelmallista ja onnistunutta läpivientiä.

Yhtiöittämisen vahvuuksia ovat johtokunnan näkemyksen mukaan erityisesti:

- Investointien rahoittamisen joustavuuden ja monipuolisuuden lisääntyminen.
- Yhtiö pystyy tekemään liiketaloudellisesti perusteltuja investointeja liikelaitosmuotoa joustavammin ja siten parantamaan omaa tuottavuuttaan ketterämmin kuin osana kaupungin investointitaloutta. Esimerkiksi Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) liikennöintikorvauksella rahoitettavat kalusto- ja varikkoinvestoinnit sekä tuotantovälineet ovat yhtiöittämisen myötä mahdollista tehdä liikelaitosmallia joustavammin, tarkoituksenmukaisemmin ja parempaan tuottavuuteen johtaen.
- Yhtiö rakenne tuo joustavuutta mm. organisaatorakenteen kehittämiseen sekä osaajien rekrytointiin.

- Yhtiömuoto mahdollistaa HKL:ää suuremman seudullisen organisaation kehittymisen. Suuremmalla organisaatiolla on paremmat suhteelliset resurssit alan kansainvälisen tason huippuosaamisen kehittämiseen. Tällöin on mahdollista kehittää myös henkilöstönäkökulmasta houkuttelevampia tehtäväkuvia ja organisaation sisäisiä urakehitysvaihtoehtoja.
- Joukkoliikenteen voimakas kasvu edellyttää jatkuvaa asiantuntijaresurssien kasvamista ja huippuosaamisen kehittämistä. Yhtiömuodossa HKL pystyy joustavammin vastaamaan työmarkkinoiden tilanteeseen ottaen huomioon erityisesti, että HKL kilpailee tästä resurssista jatkuvasti mm. yksityisten infra- ja liikennealan toimijoiden kanssa.
- Yhtiönä HKL voisi toimia saman yleissitovan työehtosopimuksen puitteissa kuin muut joukkoliikennemarkkinoilla toimivat yhtiöt, ja HKL pystyisi riittävän aikaisessa vaiheessa vaikuttamaan tulevan yleissitovan raideliikenteen työehtosopimuksen sisältöön. Työehtosopimuksen yleissitovuuden myötä myös mahdollisuus niin sanottuun TES-shoppailuun markkinoilla poistuisi, millä olisi yhteiskunnalle kokonaisuutena etuja tuovia vaikutuksia. Tämä myös helpottaisi kuljettajien siirtymisiä vanhoilta liikennöitsijöiltä uusille niissä tilanteissa, joissa HSL päättäisi kilpailuttaa liikennöintikokonaisuuksia.
- Yhtiömuoto mahdollistaa myös erilaisten ulkoisten palveluiden, esimerkiksi erilaisten IT-palveluiden valinnan ketterämmin ja paremmin yhtiön tarpeita palvelevammin kuin liikelaitosmuodossa.
- Toiminnan läpinäkyvyys ja tavoitteellisuus lisääntyvät.
- Yhtiöittämissä yhteydessä HKL:n ja kaupungin omaisuuden väliset rajapinnat määritetään yksiselitteisesti mikä osaltaan myös parantaa selkeyttä ja läpinäkyvyyttä (esim. maa-alueiden ja maanalaisten tilojen hallinta). Kun yhtiön ja kaupungin hallitsemien omaisuuserien rajapinnat määritellään nykyistä tarkemmin, voidaan myös näihin joukkoliikenteeseen kohdistuvien ja HSL:n infrasopimuksen piirissä olevien investointien kustannusvastuut ja hyödyt rajata nykyistä paremmin niiden aiheuttajalle. Näin on mahdollista lisätä HSL:n muiden jäsenkuntien luottamusta Helsingin infrakustannusten hallintaan.
- Kun yhtiömuodossa palvelut ja infra on hinnoiteltava markkinaehtoisesti, paranee eri toimintojen kaikkien todellisten kustannusten esiintuleminen ja läpinäkyvyys, jolloin hyötyjä voidaan kohdistaa entistä tarkemmin. Päätöksiä tehtäessä kaikki kustannuskomponentit ovat nykyistä läpinäkyvämmiä esillä.
- Yhtiömuodossa HKL:llä on vahvemmat kannusteet kehittää uusia palveluita olemassa olevan osaamisen sekä omaisuuden pohjalta sekä parantaa pääomien hallintaa ja näistä saatavia tuottoja. Näitä ovat esimerkiksi kaluston vuokraus, liike- ja harrastetilojen vuokraus sekä liityntäpysäköinti- ja mikroliikkumisen palveluiden kehittämi-

- nen. Kannusteet myös tilojen vuokraukseen ja yhtiön tilojen käyttöasteen kasvattamiseen ovat yhtiömuodossa vahvemmat.
- Yhtiömuoto mahdollistaa Helsinkiä laajemman seudullisen organisaation, jolloin suuruuden synergia tuo taloudellista hyötyä kalusto-, varikko- ja infrahankinnoissa. Esimerkiksi kalustohankintoja voidaan kilpailuttaa suurempina kokonaisuuksina, minkä seurauksena hankinnat kiinnostavat laajempaa joukkoa toimijoita kansainvälisillä markkinoilla ja hankintojen yksikköhinnat laskevat sekä suuremman volyymin että tehokkaamman kilpailun johdosta.
 - Seudullisesti yhteinen organisaatio luo myös edellytykset optimoida kokonaisuutta seudullisessa kaupunkiraideliikenteessä erillisten alueellisten organisaatioiden osaoptimoinnin sijaan. Laajempi seudullinen kokonaisuus mahdollistaa paremmin esimerkiksi henkilökunnan, varikoiden sekä liikkuvan kunnossapitokaluston yhteiskäytön yhteiskunnan kokonaisedun kannalta optimaalisesti ja kaupunkiraideliikenteen järjestelmän ja elinkaaren hallinnan paremman laadun toteutumisen.

Lisäksi yhtiöittäminen mahdollistaa Vantaan kaupungin mukaantulon yhtiön omistajaksi niin, ettei Vantaa tule omistamaan sellaisia kokonaisuuksia, jotka eivät liity suunnitteilla olevaan Vantaan raitiotiehankeeseen. Vantaa on pitänyt tätä lähtökohtaa, joka konsernimuotoisessa yhtiössä mahdollistuu, keskeisenä edellytyksenä osallistumiselleen. Lisäksi yhtiöittäminen mahdollistaa myös muiden kaupunkien liittymisen myöhemmin kaupunkiliikenneyhtiön omistajiksi samalla periaatteella.

Yhtiötä perustettaessa johtokunta pitää korostettavan tärkeänä, että yhtiön tehtävänä on maksimoida yhteiskunnallista etua eikä esimerkiksi suppeasti yhtiön taloudellista etua. On yhteiskunnan kokonaisedun näkökulmasta olennaista, että yhtiö tavoittelee laaja-alaisesti kokonaisuuden optimointia. Yhtiö toteuttaa toiminnassaan avoimuutta ja yhtiö toimii viranomaisten toiminnan julkisuutta koskevan lainsäädännön tavoitteiden mukaisesti antaen yksilöille ja yhteisöille mahdollisuuden valvoa yhtiön toimintaa ja julkisten varojen käyttöä.

Yhtiö tuottaa kestävästä liikkumisesta palveluja, hallinnoi niihin liittyvää infraa, varikoita ja vaunukalustoa sekä toteuttaa niihin liittyviä investointihankkeita seudulla laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja läpinäkyvästi. Yhtiö on omistajilleen keskeinen väline kaupunkirakenteen kehittämiseen liittyvien maankäytöllisten ym. ratkaisujen mahdollistamisessa ja niihin liittyvien tavoitteiden toteuttamisessa. Yhtiö harjoittaa toimintaansa omistajiensa ja liikenteen tilaajana toimivan HSL:n tavoitteiden mukaisesti. Johtokunta näkee kaupunkiliikenneyhtiön perustamisen nykyisessä tilanteessa tarkoituksenmukaisimmaksi jaärkevimmäksi tavaksi varmistaa kaupunkiraideliikenteen järjestelmätasoisesti tehokas toteutus seudulla tulevaisuudessa. Potentiaalia on erityisesti mahdollisuu-

dessa keskittää niukka osaamisresurssi ja välttää tilanne, jossa luodaan kilpailevia organisaatioita tai riskiä osaoptimointiin.

Helsingin kaupunki on kaupunkiliikenneyhtiön suurin omistaja ja Helsingin kaupungin konserniohjaus käyttää merkittävää valtaa yhtiössä. Yhtiöittäminen tukee pitkän aikavälin tavoitteita varmistaa, että Helsinki ja muut omistajakaupungit ovat aktiivisia seudullisten joukkoliikennematkaisuuden edistäjiä, pääkaupunkiseudun raideliikenteellä on yhteiset tavoitteet ja niitä tukeva kustannustehokas palvelujen tuottamisrakenne, ja että seudulliset joukkoliikennematkaisuudet tukevat omistajien strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaupunkiraideliikennehankkeet kytkeytyvät Helsingin ja muidenkin mahdollisten omistajien keskeisimpiin kaupunkikehityskohteisiin ja HKL:n yhtiöittämisen yhtenä tavoitteena on varmistaa toiminnan ketteryys niin, että tavoitellun kaupunkikehityksen toteutumiselle voidaan raidehankkeiden osalta antaa mahdollisimman vahva tuki.

Johtokunta pitää yhtiölle luonnosteltua omistajastrategialuonnosta hyvänä. Omistajastrategiassa näkyvät vahvasti yhteiskunnan kokonaisuuden tavoittelu ja kokonaisuuden optimointi. Omistajastrategia asettaa myös kunnianhimoiset haasteelliset tavoitteet toimialan edelläkävijyydestä Euroopassa (elinkaarihokkuus, kustannustehokkuus, vaikuttavuus ja vastuullisuus) sekä orientoi vahvasti asiakaskeskeisyyteen, tuotantovarmuuteen ja Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Johtokunta pitää lisäksi seuraavia aiheita tärkeinä otettavaksi huomioon päätöksenteossa ja yhtiöittämisen täytäntöönpanossa:

- HKL:n henkilöstön tulee kokonaisuudessaan siirtyä uuden yhtiön palvelukseen nk. vanhoina työntekijöinä.
- Yhtiön merkittävässä investoinneissa kaupungin omistajaohjaus ja kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttaminen on tärkeää varmistaa näiden investointien hankesuunnitelmien käsittelyllä kaupungin toimielimissä.
- Yhtiön juoksevaa toimintaa koskeva ennakkoratkaisu Verohallinnolta tulee olla käytettävissä ja sisällöltään myönteinen kaupunginhallituksen käsitellessä esitystä HKL:n yhtiöittämisestä elokuussa 2021.

Johtokunnan kanta HSL:n lausunnossaan esittämiin seikkoihin

15.6.2021 hallituksen kokouksessa antamassaan lausunnossaan yhtiöittämisestä (esityksen liite 7) HSL esitti suosituksia Helsingin kaupungille. HSL on perustettavalle yhtiölle olennaisen tärkeä strateginen kumppani, jonka tavoitteiden toteutuminen on yhteiskunnan kokonaise-

dun kannalta tärkeää. Seuraavassa johtokunta ottaa kantaa kuhunkin HSL:n esiin nostamaan suositukseen.

Lausunnossaan HSL esitti Helsingille, että mahdollisen uuden yhtiön perustamisessa ja omistajaohjauksessa tulee varmistaa seuraavien tavoitteiden toteutuminen:

"1) Yhtiön omistus, hallintorakenne ja yhtiöjärjestys täyttävät julkisoikeudellisen laitoksen tunnusmerkit siten, että yhtiön ja HSL:n välillä voidaan tehdä erityisalojen hankintalain 26 § ja erityisalojen hankintadirektiivin 28 artiklan 4. kohdan mukaisia viranomaishankintayksiköiden välisiä yhteistyösopimuksia."

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Tämän edellytyksen täytyminen on ollut valmistelun lähtökohta ja tässä keskeisessä asiassa onnistumisen varmistamiseksi ovat niin HKL kuin HSL käyttäneet myös ulkopuolista asiantuntija-apua. Tätä asiantuntemusta hyödynnetään vielä yhtiön perustamisasiakirjojen viimeistelyssä, jotta asia parhaalla mahdollisella tavalla on päätöksenteossa otettu huomioon.

"2) Näihin edellytyksiin ei myöhemminkään tehdä muutoksia, jotka vaarantaisivat yhtiön ja HSL:n välisten sopimusten oikeudellisen perustan."

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Tämän varmistaminen on niin yhtiön, sen omistajien kuin HSL:n intresseissä. Siksi ei myös ole nähtävissä riskiä asiassa toisin toimimiseksi.

"3) Yhtiö ja sen omistajat ilmoittavat markkinoiden tiedoksi, että yhtiön strategiaan ei tule kuulumaan osallistuminen julkisiin tarjouskilpailuihin, vaan se sitoutuu edistämään tasapuolisten kilpailutujen markkinoiden kehittymistä."

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Asia on lähtökohtana kirjattuna esimerkiksi yhtiön pääomistajan (Helsingin kaupunki) luonnostelemassa omistajastrategiassa "Yhtiö toimii omistajien sa sidosyksikkönä, eikä osallistu joukkoliikenteen liikennöinnin mahdollisiin kilpailutuksiin". Yhtiön toiminnan yksi keskeinen peruste on luoda edellytyksiä (mm. infra, varikot, vaunut), jotta HSL:n järjestämät mahdolliset liikenteen kilpailutukset onnistuvat mahdollisimman hyvin. Tämän asian viestiminen markkinoille voidaan toteuttaa HSL:n kanssa yhdessä sovittavalla tavalla yhtiön ja sen omistajan toimesta.

"4) Yhtiö sitoutuu yhteistyössään HSL:n kanssa tuottamaan, raportoimaan ja luovuttamaan toimintaansa koskevia tietoja tilaajaohjausta ja hankintamenettelyjä varten avoimesti ja vetoamatta yhtiön liikesalaisuuteen."

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Yhtiön tavoite on yhteiskunnallisen edun tuottaminen ja tämä tarkoittaa esimerkiksi HSL:n toiminnan tukemista mahdollisimman laajassa mitassa, siten kuin erikseen sovitaan. Yhtiöllä itsellään ei ole liikesalaisuuksia HSL:n suuntaan. Päinvastoin yhtiön lähtökohtana on yhtiön toiminnan kehittäminen yhteiskuntaa parhaimmalla tavalla palvelevaksi mahdollisimman laajasti yhteiskunnallisten organisaatioiden, kuten HSL, osaamista hyödyntäen ja yhteiseen tietopohjaan perustaen. On kuitenkin mahdollista, että joihinkin yhtiön markkinoilta hankkimiin palveluihin liittyen näitä palveluja toimittavilla yrityksillä on liikesalaisuuksia, joita yhtiön ei ole sallittua toimittaa julkisuuteen. Yhtiö pyrkii toiminnassaan välttämään tällaiset tilanteet ja ottamaan asian huomioon esimerkiksi sopimuksia laatiessaan.

”5) Yhtiö kykenee kantamaan liiketoimintavastuun oman toimintansa kustannustehokkuudesta, laadusta, turvallisuudesta ja riskienhallinnasta siten, että yhtiön mahdollisten virhearvioiden tai laiminlyöntien kustannukset ja haitat eivät siirry HSL:n jäsenkuntien ja joukkoliikenteen matkustajien kannettavaksi.”

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. HKL:n yhtiöittäminen parantaa edellytyksiä tehdä HKL:n toiminnasta yhä laadukkaampaa ja korkeatasoisempaa. Tämän johdosta riskit HSL:n suuntaan pienenevät nykytilanteeseen verrattuna.

”6) Yhtiö järjestää hallinnassaan olevan kaupunkiraideliikenteen toimintaympäristön, erityisesti liikenteenohjauksen, kaluston, varikoiden ja muiden toimitilojen hallinnan siten, että näiden käyttöehdot ja kustannukset kilpailutetuille operaattoreille ovat läpinäkyviä, kohtuullisia, vakaita ja markkinaneutraaleja.”

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Yhtiön tavoite on yhteiskunnallisen edun tuottaminen ja tämä tarkoittaa esimerkiksi HSL:n toiminnan tukemista mahdollisimman laajassa mitassa. Yhtiön toiminnan yksi keskeinen peruste on luoda edellytyksiä (mm. infra, varikot, vaunut), jotta HSL:n järjestämät mahdolliset liikenteen kilpailutukset onnistuvat mahdollisimman hyvin. Tämä tarkoittaa esimerkiksi liikenteenohjauksen, kaluston, varikoiden ja muiden toimitilojen hallintaa siten, että näiden käyttöehdot ja kustannukset kilpailutetuille operaattoreille ovat läpinäkyviä, kohtuullisia, vakaita ja markkinaneutraaleja

HSL esitti myös, että HSL:n johtoa ja asiantuntijoita tulisi edelleen osallistaa yhtiöittämisshankkeen valmistelun loppuvaiheessa. Näin on toimittu ja on tarkoitus edelleen niin jatkovalmistelussa kuin yhtiön toiminnan aikanakin toimia. Mahdollisimman hyvä yhteistyö HSL:n kanssa on tärkeä edellytys yhteiskunnan kokonaisedun tuottamisen näkökulmasta.

HSL suosittelee lisäksi, että kaupunkiliikenneyhtiön omistajat huolehtivat siitä, että yhtiön hallituksessa ja toiminnan tarkastuksessa on käytävissä puolueetonta joukkoliikennetoimialan asiantuntemusta ja kokemusta. Tämä on varmasti myös Helsingin kaupungin tavoitteiden mukaista kaupungin asettaessa henkilöitä yhtiön hallitukseen ja toiminnan tarkastukseen.

HSL esitti myös, että Helsingin ja kaupunkiliikenneyhtiön tulee varautua Helsingin kaupunkipyöräpalvelun tilaajatehtävien siirtämiseen HSL:lle viimeistään nykyisen sopimuksen päättyessä. Tämä seikka ei varsinaisesti liity yhtiön perustamiseen vaan kaupunki tekee asiassa tarkoituksenmukaisuusharkintaa asian ollessa ajankohtainen riippumatta siitä toimiiko HKL liikelaitos- vai yhtiömuodossa.

Lisäksi HSL esitti, että HKL:n nykyisten muuhun kuin raideliikenteeseen liittyvien tehtävien järjestämistapaa valmistellaan yhdessä HSL:n kanssa ja näihin tehtäviin osoitetaan Helsingin puolella riittävät resurssit erityisesti bussiliikenteen toimintaedellytysten turvaamiseksi. Tässä asiassa HSL:llä oli lausuntoa antaessaan virheellinen käsitys siitä, että perustettavaan yhtiöön siirtyisi vain raideliikenteeseen liittyvät HKL:n tehtävät. Yhtiöön on kuitenkin siirtymässä HKL:n nykyinen toiminta lähikohtaisesti kokonaisuudessaan ja joukkoliikenteen eri tehtävien hoitoon liittyvät synergiat säilyvät ja edelleen vahvistuvat. Erillisten resurssien osoittaminen Helsingin kaupungin organisaatiossa ei siis ole tarpeen.

Pöytäkirjan tarkistaminen

Samalla johtokunta tarkasti pöytäkirjan tämän kohdan osalta heti.

Käsittely

26.08.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti lausunnon perusteluita:

Kpl 80 muutetaan seuraavasti: "Liikelaitos varmistaa, että metrojärjestelmän turvallisuus järjestetään liikennepalvelulain, raideliikennelain sekä liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) antaman kaupunkiraideliikennemääräyksen velvoittaman turvallisuusjohtamisjärjestelmän mukaisesti"

Kpl 83 muutetaan seuraavasti: "Toimitusjohtajan lisäksi liikenneliikelaitoksella on liikelaitoksen hallinnosta ja talousasioista vastaava työvoimaa sekä riittävä turvallisuusvastuiden edellyttämä turvallisuudesta vastaava organisaatio."

08.11.2021

Palautusehdotus:

Anu Suoranta: Palautetaan päätös valmisteluun niin, että johtokunnalle tuodaan päätöksenteon tueksi yhtiömallin lisäksi muita seudullisen raideyhteistyön toteuttamisen vaihtoehtoja.

Eri mallien arvioinnissa on huomioitava miten toteutetaan toiminnan avoimuus, turvataan henkilöstön nykytyöehtojen vähimmäistason pysyvyys muutostilanteessa mukaan lukien uusien työntekijöiden työehtojen yhdenvertaisuus sekä työntekijöiden asema hallinnossa ja päätöksenteossa sekä kaupungin poliittisen tavoitteenasettelun ohjaavuus.

Seudullisen raideyhteistyön jatkovalmistelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että noudatetaan vastuullista työnantajapolitiikkaa. Ylikunnallisen raideyhteistyön tarkoitus ei ole tuoda yhteistyön osapuolille säästöjä henkilöstökuluissa. Uusien ja vanhojen työntekijöiden on oltava yhdenvertaisessa asemassa. Valmistelun aikana tulee käydä yhteiskunnallinen keskustelu eri mallien vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä niiden tuomiin hyötyihin ja riskeihin veronmaksajille.

Lisäksi valmisteluun tulee ottaa riittävä aikaikkuna, jotta seudullisen yhteistyön kartoittaminen sekä tarpeenmukaisuus voidaan taata tulevissa malleissa

Kannattaja: Samuli Voutila

Vastaehdotus:

Minna Salminen: Tehdään seuraava lisäys "HKL:n johtokunta puoltaa.." kappaleen (2) yhteyteen:

Samalla johtokunta toteaa, että ennen asian lopullista päätöksentekoa tulee varmistaa seudun kaupunkien poliittisen johdon yhteisymmärrys ja yhteinen näkymä mallin hyväksyttävyydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta. Yhtiössä tulee myös varmistaa laajan avoimuuden noudattamisen periaate ja turvata henkilöstön asema.

Jatkovalmistelussa ja siirtymään valmistauduttaessa on tavoiteltava mahdollisimman avointa keskustelua yhtiön vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä yhtiön tuomiin hyötyihin ja mahdollisiin riskeihin.

Kannattaja: Sini Korpinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Ei-ehdotus: Palautetaan päätös valmisteluun niin, että johtokunnalle tuodaan päätöksenteon tueksi yhtiömallin lisäksi muita seudullisen raideyhteistyön toteuttamisen vaihtoehtoja.

Eri mallien arvioinnissa on huomioitava miten toteutetaan toiminnan avoimuus, turvataan henkilöstön nykytyöehtojen vähimmäistason pysyvyys muutostilanteessa mukaan lukien uusien työntekijöiden työehtojen yhdenvertaisuus sekä työntekijöiden asema hallinnossa ja päätöksenteossa sekä kaupungin poliittisen tavoitteenasettelun ohjaavuus.

Seudullisen raideyhteistyön jatkovalmistelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että noudatetaan vastuullista työnantajapolitiikkaa. Ylikunnallisen raideyhteistyön tarkoitus ei ole tuoda yhteistyön osapuolille säästöjä henkilöstökuluissa. Uusien ja vanhojen työntekijöiden on oltava yhdenvertaisessa asemassa. Valmistelun aikana tulee käydä yhteiskunnallinen keskustelu eri mallien vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä niiden tuomiin hyötyihin ja riskeihin veronmaksajille.

Lisäksi valmisteluun tulee ottaa riittävä aikaikkuna, jotta seudullisen yhteistyön kartoittaminen sekä tarpeenmukaisuus voidaan taata tulevilla malleilla

Jaa-äännet: 7

Niklas Kaskeala, Sini Korpinen, Pekka Pirkkala, Minna Salminen, Mirita Saxberg, Aino Tuominen, Joonas Turtiainen

Ei-äännet: 2

Anu Suoranta, Samuli Voutilainen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Tehdään seuraava lisäys "HKL:n johtokunta puoltaa.." kappaleen (2) yhteyteen: Samalla johtokunta toteaa, että ennen asian lopullista päätöksentekoa tulee varmistaa seudun kaupunkien poliittisen johdon yhteisymmärrys ja yhteinen näkymä mallin hyväksyttävyydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta. Yhtiössä tulee myös varmistaa laajan avoimuuden noudattamisen periaate ja turvata henkilöstön asema.

Jatkovalmistelussa ja siirtymään valmistauduttaessa on tavoiteltava

08.11.2021

mahdollisimman avointa keskustelua yhtiön vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä yhtiön tuomiin hyötyihin ja mahdollisiin riskeihin.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 8

Niklas Kaskeala, Sini Korpinen, Pekka Pirkkala, Minna Salminen, Mirita Saxberg, Aino Tuominen, Joonas Turtiainen, Samuli Voutila

Tyhjä: 1

Anu Suoranta

Poissa: 0

19.08.2021 Pöydälle

13.08.2021 Pöydälle

11.08.2021 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

§ 831

Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön perustaminen

HEL 2021-010581 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiö sr:n perustamisen yhdessä valtion kanssa liitteinä 1-4 olevien perustamisasiakirjojen mukaisesti ja valtuuttaa kansliapäällikön allekirjoittamaan säätiön perustamiskirjan kaupungin puolesta.

Kaupunginhallitus osoitti 25 000 euron suuruisen määrärahan talousarvion kohdasta 8 06 02 (Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi) kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käyttöön säätiön peruspääomaa varten.

Kaupunginhallituksen päätös on ehdollinen kunnes valtio on tehnyt vastaavan päätöksen.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että liitteen 2 Suomen Arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön säännöt kohtaa 13 § (siirtymäsäännökset) muutetaan niin, että säätiön ensimmäisessä hallituksessa voi olla 5-9 jäsentä. Myöhemmin säätiön hallitukseen kuuluu 5–7 kolmeksi vuodeksi kerrallaan valittua jäsentä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Paiju Tyrväinen, palvelun päällikkö, puhelin: 310 29874
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön perustamiskirja
- 2 Arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön säännöt
- 3 Säätiön toimintasuunnitelma vuosille 2022 - 2024
- 4 Säätiön hankevaiheen rahoitussuunnitelma ja talousarvio vuosille 2021 - 2023
- 5 Kaupunginhallituksen päätös valtion ja kaupungin välisen yhteistyösopimuksen hyväksymisestä
- 6 Valtion ja kaupungin välinen yhteistyösopimus uuden arkkitehtuuri- ja

7 designmuseon toteuttamiseksi
Ohjausryhmän asettaminen ja hankeorganisaation perustaminen

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiö sr:n perustamisen yhdessä valtion kanssa liitteinä 1–4 olevien perustamisasiakirjojen mukaisesti ja valtuuttaa kansliapäällikön allekirjoittamaan säätiön perustamiskirjan kaupungin puolesta.

Kaupunginhallitus osoittaa 25 000 euron suuruisen määrärahan talousarvion kohdasta 8 06 02 (Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi) kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käyttöön säätiön peruspääomaa varten.

Kaupunginhallituksen päätös on ehdollinen kunnes valtio on tehnyt vastaavan päätöksen.

Esittelijän perustelut

Valtion ja kaupungin välinen yhteistyösopimus

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki asettivat 19.3.2018 selvitysryhmän Arkkitehtuurimuseon ja Designmuseon kehittämistä ja mahdollisen uudisrakennuksen selvittämistä varten. Selvitys julkistettiin 21.8.2018 ja siinä suositeltiin vahvasti uuden kansainvälistä huipputasoa edustavan arkkitehtuuri- ja designmuseon perustamista Helsinkiin.

Pormestari asetti 12.10.2018 § 144 yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa valmisteluhankkeen edistämään uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamista. Tavoitteena oli laatia konseptisuunnitelma, jonka pohjalta valtio, kaupunki sekä Arkkitehtuurimuseota ja Designmuseota ylläpitävät säätiöt voisivat päättää hankkeen jatkovalmistelusta ja sen edellyttämistä toimenpiteistä.

Selvityksen tuloksena valmistuneen museokonseptin lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö ja kaupunki ovat valmistelleet museon hallinnointia ja rahoittamista koskevan mallin. Mallin mukaan museon kokoelmien omistajuudesta vastaisi perustettava uusi säätiö (jäljempänä museosäätiö).

Museosäätiön hallintaan siirtyisivät uuteen museoon yhdistyvien Arkkitehtuurimuseon ja Designmuseon nykyisten säätiöiden kokoelmat. Museosäätiö vastaisi museon varainhankinnasta ja hallitsisi museon pääomaa, jonka tuotolla katettaisiin osa museon toimintamenoista mu-

kaan lukien museorakennuksen vuokratulot ja muut kiinteistömenot. Museon toiminnasta vastaisi perustettava osakeyhtiö. Säätiö ja osakeyhtiö sopisivat museon kokoelmien hallinnoinnista ja hoidosta keskinäisellä sopimuksella. Museon henkilöstö olisi osakeyhtiön palveluksessa. Osakeyhtiö toimisi museolain tarkoittamana museon ylläpitäjänä, jolle opetus- ja kulttuuriministeriö voisi maksaa käyttökustannuksiin tarkoitettua valtionosuutta.

Valtio ja kaupunki pääomittaisivat museosäätiötä saman suuruisin osuuksin. Tavoitteena on, että pääoman määrä olisi yhteensä 150 miljoonaa euroa siten, että valtion ja kaupungin osuudet olisivat kumpunkin 60 miljoonaa euroa ja yksityisen pääoman osuus vähintään 30 miljoonaa euroa. Yksityisen pääoman hankkiminen olisi perustettavan museosäätiön tehtävä.

Valtioneuvosto teki vuoden 2020 neljännen lisätalousarvioesityksen yhteydessä uutta arkkitehtuuri- ja designmuseota koskien pöytäkirjamerkinnän, jonka mukaan hallitus sitoutuu osallistumaan perustettavan säätiön pääomittamiseen enintään 60 miljoonalla eurolla. Valtion rahoitusta koskevat lopulliset päätökset edellyttävät Helsingin kaupungin sitovia päätöksiä saman suuruisesta pääomittamisesta sekä valtiota tyydyttävää sopimusta museorakennuksesta, museon vuokrasopimuksen sisällöstä sekä muista hankkeen toteuttamiseen ja museon ylläpitoon liittyvistä reunaehdoista. Museota varten toteutettaisiin uudisrakennus Eteläsatamaan.

Helsingin kaupunki on käynnistänyt maaliskuun 2021 aikana Makasiinirannan kokonaiskehittämistä koskevan suunnittelu- ja konseptikilpailun, joka on meneillään. Alue sisältää varauksen uutta arkkitehtuuri- ja designmuseota varten. Tavoitteena on järjestää museosta erillinen arkkitehtuurikilpailu sekä päättää erikseen rakennushankkeen toteuttamistavasta.

Uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamiseksi valmisteltiin valtion ja kaupungin välinen yhteistyösopimus, jossa sovittiin hankkeen aikaisten kustannusten jaon periaatteista. Tiede- ja kulttuuriministeri sekä opetus- ja kulttuuriministeriön kansliapäällikkö allekirjoittivat sopimuksen valtion puolesta ja pormestari sekä kansliapäällikkö kaupungin puolesta 24.3.2021. Samalla määriteltiin, että sopimus tulee voimaan, kun talouspoliittinen ministerivaliokunta on sitä puoltanut ja Helsingin kaupunginhallitus on sen hyväksynyt.

Kaupunginhallitus hyväksyi yhteistyösopimuksen 29.3.2021 § 25 ja merkitsi samalla tiedoksi hankkeen ohjausryhmän asettamisen.

Kaupunginhallituksen päätös on esityksen liitteenä 5 ja yhteistyösopimus liitteenä 6.

Ohjausryhmä ja hankeorganisaatio

Museohankkeelle on asetettu ohjausryhmä toimikaudelle 24.3.2021–31.12.2023. Ohjausryhmän tehtävänä on

- ohjata ja edistää hanketta ja sen tavoitteiden toteutumista
- vastata hankkeen koordinoinnista yhteistyössä hankejohtajan kanssa
- toimia hankkeen osapuolten välisenä yhteistyöelimenä
- tarjota asiantuntemusta ja tukea hankeorganisaatiolle
- seurata hankkeen taloutta ja varainhankinnan edistymistä
- ohjata hankevaiheeseen kuuluvaa selvitys- ja suunnittelutyötä liittyen säätiön perustamiseen, toiminnan ja toimintamallin suunnitteluun sekä rakennushankkeen valmisteluun
- osallistua hankkeen viestintään sekä hankkeen vuorovaikutteisuutta ja osallisuutta lisäävien toimenpiteiden suunnitteluun.

Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Valtiokonttorin pääjohtaja Timo Laitinen. Kaupungin edustajina ohjausryhmässä ovat rahoitusjohtaja Tuula Saxholm kaupunginkansliasta, toimialajohtaja Tommi Laitio kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta sekä maankäyttöjohtaja Rikhard Manninen kaupunkiympäristön toimialalta.

Samalla sovittiin perustettavasta hankeorganisaatiosta. Kaupunki on palkannut hankejohtajaksi Kaarina Gouldin, joka raportoi ohjausryhmälle hankkeen etenemisestä. Hankejohtaja on aloittanut 1.5.2021 ja toimii tällä hetkellä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan organisaatiossa. Museosäätiön perustamisen jälkeen hän siirtyy säätiön alaisuuteen yhdessä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle palkatun hankkeen projekti-suunnittelijan kanssa.

Sopimus ohjausryhmän asettamisesta ja hankeorganisaation perustamisesta on liitteenä 7.

Hankeajan rahoitus

Hankkeen aikaisten kustannusten jaosta on sovittu valtion ja kaupungin välisessä yhteistyösopimuksessa.

Valtio ja kaupunki laativat yhteisesti katettavista kuluista kustannusarvion siten, että kummankin osuus on vuosina 2021–2023 yhteensä enintään 500 000 euroa. Kustannuksiin sisältyvät museohankkeen ohjausryhmän ja hankeorganisaation kustannukset, hankejohtajan ja muun henkilökunnan palkkaamisesta aiheutuvat henkilöstökustannukset sekä yhteisesti sovittujen selvitysten ja suunnitelmien laatimisesta sekä viestinnästä aiheutuvat kustannukset.

Helsingin kaupungin ehdollinen sitoutuminen

Kaupunginhallituksen aiemmin hyväksymä yhteistyösopimus sisältää kaupungin näkökulmasta seuraavia reunaehtoja:

- Kaupunki osallistuu uuden museon pääomittamiseen korkeintaan samalla summalla kuin valtio. Valtio on alustavasti sitoutunut korkeintaan 60 miljoonan euron kertaluonteiseen pääomitukseen.
- Varsinainen rahoituspäätös tehdään vasta hyväksyttävän hankesuunnitelman vahvistuttua. Rahoituspäätös edellyttää arkkitehtuurikilpailun järjestämisen vaatimat lähtötiedot museon sijoittamiseksi Makasiinirantaan, Arkkitehtuurimuseon ja Designmuseon säätiöiden lopullisen sitoutumisen hankkeeseen sekä uskottavan talous- ja liiketoimintasuunnitelman.
- Kaupunki sitoutuu Makasiinirannan tontin rakentamiskelpoiseksi saattamiseen.
- 60 miljoonan euron pääomitusinvestoinnista on tehty alustava varaus taloussuunnitelmassa vuoden 2023 talousarvioon.
- Kaupunki ei osallistu museon käyttötalouden kustannusten kattamiseen eikä muutoinkaan museon toiminnan rahoittamiseen.
- Uuden museon tulee edustaa laadultaan, näkyvyydeltään ja vaikutavuudeltaan kansainvälistä huipputasoa.
- Säätiön hallitus muodostetaan asiantuntijapohjalta.
- Museon paikkana on Eteläsatama.

Muut ehdolliset pääomittajat

Tavoitteena on hankkia valtion ja kaupungin rahoitusosuuksien lisäksi 30 miljoonaa euroa yksityisiä varoja peruspääomaan. Helsingin kaupungille on tähän mennessä tehty ehdollisia sitoumuksia yhteensä 24 miljoonan euron arvosta seuraavasti:

- Jane ja Aatos Erkon säätiön 29.3.2021 tekemä 20 miljoonan euron ehdollinen pääomituspäätös hankkeen toteutuessa hankesuunnitelman mukaisesti. Ehtoina myös mm. uskottava liiketoimintasuunnitelma ja osaava johto.
- Stiftelsen för utbildning och kultur på svenska i Finlandin 7.4.2021 tekemä kahden miljoonan euron ehdollinen pääomituspäätös hankkeen toteutuessa hankesuunnitelman mukaisesti. Päätökseen liittyy ruotsinkielisyyteen ja pohjoismaiseen osaamiseen liittyviä ehtoja.

- Suomen kulttuurirahaston kahden miljoonan euron ehdollinen pääomitus päätös hankkeen toteutuessa hankesuunnitelman mukaisesti.

Arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön perustaminen

Nyt perustettavan Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön perustamisasiakirjat on valmisteltu yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön, Helsingin kaupungin, hankkeen ohjausryhmän, Arkkitehtuurimuseon ja Designmuseon hallitusten sekä hankeorganisaation edustajien kesken. Säätiön säännöt ovat käyneet Patentti- ja rekisterihallituksen ennakkotarkastuksessa.

Säätiön nimi on Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiö sr, ruotsiksi Stiftelsen Finlands arkitektur- och designmuseum ja englanniksi Foundation for the Finnish Museum of Architecture and Design. Säätiön kotipaikka on Helsinki.

Säätiön tarkoituksena on edistää ja tukea arkkitehtuuri- ja designmuseotoimintaa sekä edistää, tukea ja tehdä tunnetuksi arkkitehtuuria ja muotoilua. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö

- perustaa uuden, kansainvälisesti korkeatasoisen ja pohjoismaisesti merkittävän arkkitehtuuri- ja designmuseon Helsingin Eteläsatamaan. Museo ja sille rakennettava uudisrakennus edustavat kansainvälistä huipputasoa laadultaan, näkyvyydeltään ja vaikuttavuudeltaan. Uuden museon toiminta tulee järjestää niin, että sillä on edellytykset täyttää valtakunnallisen vastuumuseon kriteerit.
- omistaa kansallisesti merkittävät muotoilun ja arkkitehtuurin koelmat, joita museo hallinnoi ja kehittää
- omistaa ja hallinnoi yhtiöitä, joilla toteutetaan museotoimintaa sekä museotoimintaan liittyviä tehtäviä ja palveluita
- kehittää, edistää ja ylläpitää kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja ja yhteiskuntasuhteita
- huolehtii, että museolla on edellytykset kehittää ja edistää kulttuuriperintötyötä sekä kulttuuriperinnön tallentamista ja digitaalista saatavuutta
- huolehtii, että museolla on edellytykset kehittää ja edistää arkkitehtuuria ja muotoilua tekemällä niitä tunnetuksi sekä toimia alansa valtakunnallisena asiantuntijana
- huolehtii, että museolla on edellytykset kehittää ja edistää museoiden yhteistyötä arkkitehtuuri- ja designmuseotoimintaan liittyen.

Säätiö voi sääntöjen mukaan toteuttaa tarkoitustaan myös muilla toimintamuodoilla. Se voi toteuttaa tarkoitustaan omassa toiminnassaan, kokonaan ja osittain omistamiensa yhtiöiden kautta sekä yhteistyössä

toisten organisaatioiden kanssa. Säätiö voi tuottaa toimintamuotojensa mukaisesti etua Helsingin kaupungille ja Suomen valtiolle.

Säätiön perustamiskirja on esityksen liitteenä 1 ja säännöt liitteenä 2. Säätiön toimintasuunnitelma vuosille 2022–2024 on liitteenä 3. Punaisella merkityt kohdat toimintasuunnitelmassa täydennetään säätiön hallituksen nimittämisen jälkeen. Säätiön taloussuunnitelma vuosille 2021–2023 on liitteenä 4.

Valtiontukiarviointi säätiön perustamisvaiheessa

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimukseen (SEUT) 107 (1) artiklan mukaan jäsenvaltion myöntämä tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Euroopan komission tiedonannon mukaan valtiontukisääntöjä sovelletaan ainoastaan silloin, kun tuensaajana on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavaa yksikköä riippumatta sen oikeudellisesta muodosta tai rahoitustavasta. Taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluita tarjotaan markkinoilla (komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 (jäljempänä käsitetiedonanto), kohdat 6-12).

Valtiontukiarvioinnissa on selvitettävä, harjoittaako perustettava säätiö valtiontukisäännösten mukaista taloudellista toimintaa.

Käsitetiedonannon mukaan tiettyjen kulttuuriin ja kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvien toimintojen erityisluonteen vuoksi ne voidaan järjestää toisin kuin kaupalliselta pohjalta, eivätkä ne siksi ole luonteeltaan kaupallisia. Komissio katsoo, että yleisölle ilmaisen kulttuuritoiminnan toiminnan julkisella rahoituksella on pelkästään sosiaalinen ja kulttuurillinen tarkoitus, joka ei ole luonteeltaan taloudellinen. Toiminnan luonnetta ei muuta taloudelliseksi se, että osallistujien on maksettava maksu, joka kattaa vain osan todellisista kustannuksista, koska maksua ei voida katsoa todelliseksi korvaukseksi tarjotusta palvelusta (käsitetiedonanto, kohta 34). Lisäksi komissio katsoo, että monet kulttuuriin tai kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvät toiminnot eivät ole korvattavissa, minkä vuoksi todellisia markkinoita ei ole. Komission mukaan myös nämä toiminnot on katsottava luonteeltaan muiksi kuin taloudellisiksi (käsitetiedonanto, kohta 36).

Perustettavan säätiön harjoittama toiminta ei ole luonteeltaan taloudellista, vaan kyse on kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvistä erityisluonteisista toiminnoista, jotka järjestetään muutoin kuin kaupalliselta pohjalta. Perustettavan säätiön toiminnoissa on lisäksi kyse sel-

laisista kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvistä toiminnoista, joille ei ole todellisia markkinoita. Edellä kuvattujen perustelujen mukaisesti säätiön perustamisvaiheen rahoitukseen ei sisälly SEUT 107 (1) artiklan mukaista valtiontukea.

Hankkeen eteneminen

Hanke on edennyt hyvässä yhteisymmärryksessä valtion, kaupungin, hankkeen ohjausryhmän, Arkkitehtuurimuseon, Designmuseon ja hankeorganisaation kesken. Hankeorganisaatiolle on osoitettu hankeajalle valtion ja kaupungin rahoitus. On tarkoituksenmukaista, että hankkeen edistämiseksi perustetaan säätiö, jolla on itsenäinen talous ja jonka lukuun voidaan tehdä sitoumuksia.

Päätös uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamisesta ja säätiön pääomittamisesta tehdään suunnittelu- ja selvitysaineiston valmistuttua. Päätös edellyttää valtion, kaupungin, yksityisten pääomittajien sekä nykyisten Arkkitehtuurimuseon ja Designmuseon säätiöiden hyväksyntää.

Säätiön perustajina valtio ja kaupunki vastaavat säätiön ensimmäisen hallituksen nimittämisestä kuultuaan Arkkitehtuurimuseon ja Designmuseon säätiön hallituksia. Kaupungin osalta säätiön hallituksen jäsenistä päättää kaupunginhallituksen konsernijaosto hallintosäännön 8 luvun 3 §:n 1 kohdan nojalla. Hallituksen jäsenten nimeäminen on tarkoitus esittää konsernijaoston päätettäväksi vielä tämän vuoden aikana.

Säätiö perustetaan minimipääomalla 50 000 euroa valtion ja kaupungin vastatessa kumpikin 25 000 euron osuudesta. Valtion rahoitusosuuden siirtäminen oikeaan talousarviokohtaan toteutetaan valtion vuoden 2021 neljännen lisätalousarvion yhteydessä marraskuussa.

Kaupungin päätös on ehdollinen, kunnes valtio on tehnyt vastaavan päätöksen säätiön perustamisesta ja minimipääoman osoittamisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Paiju Tyrväinen, palvelun päällikkö, puhelin: 310 29874
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön perustamiskirja

08.11.2021

- 2 Arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön säännöt
- 3 Säätiön toimintasuunnitelma vuosille 2022 - 2024
- 4 Säätiön hankevaiheen rahoitussuunnitelma ja talousarvio vuosille 2021 - 2023
- 5 Kaupunginhallituksen päätös valtion ja kaupungin välisen yhteistyösopimuksen hyväksymisestä
- 6 Valtion ja kaupungin välinen yhteistyösopimus uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamiseksi
- 7 Ohjausryhmän asettaminen ja hankeorganisaation perustaminen

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.11.2021 § 793

HEL 2021-010581 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.11.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Paiju Tyrväinen, palvelun päällikkö, puhelin: 310 29874
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

§ 832

Valtuutettu Ted Apterin toivomusponsi raitiotievarikkosuunnitelman päivittämisestä

HEL 2021-000774 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 20.1.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Apter Ted, toivomusponsi, Kvsto 20.1.2021 asia 11
- 2 Raitiovaunuvarikoiden kokonaiskehittämissuunnitelma. HKL jk. Esitys Kh:lle 14.10.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 20.1.2021 § 10 Länsi-Helsingin raitioteiden yleissuunnitelman kaupunginvaltuusto hyväksyi toivomusponnen, jonka mukaan selvitetään viipymättä mahdollisuudet päivittää syksyllä 2018 hyväksyty varikkosuunnitelma, jotta pystytään varaamaan riittävä varikkokapasiteetti Helsingin tarpeisiin. Voimakkaasti laajenevan raitiovaunuliikenteen vuoksi on erityisen korostettu tarve huolehtia riittävästä kaluston säilytys-, kunnossapito- ja korjaustarpeiden kapasiteetista.

Ponnen johdosta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja liikenneliikelaitoksen johtokunnan lausunnot.

Lautakunnan lausunnon mukaan raitiotie- ja varikkohankkeiden onnistunut suunnittelu edellyttää jatkuvaa keskustelua HKL:n ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL:n kanssa sekä riittävän ajantasaista tietoa mm. varikkohankkeista, jotta hankkeiden liikennöinnin periaatteet ja toteutusajankohta saadaan määriteltyä realistisesti. On tyypillistä, että hankkeiden suunnittelun edetessä niiden laajuus kasvaa, liikennöinnin periaatteet tarkentuvat ja linjan arvioitu keskinopeus voi laskea. Nämä tekijät usein kasvattavat hankkeen kalustotarvetta alustaviin arvioihin nähden.

Raitiotieverkon kehittyessä jatkuvasti on erittäin tärkeää, että osapuolilla säilyy yhteinen ja ajantasainen käsitys liikenteen kalustotarpeesta, sen edellyttämästä varikkotilasta ja muista hankkeiden reunaehdoista. Varikkohankkeiden suunnittelun lähtötietojen on oltava ajantasaisia ja niissä on varauduttava myös epävarmuuksiin ja tulevaisuuden tarpeisiin. Varikkokapasiteetin mitoituksessa epäonnistuminen johtaa vaikeuksiin liikennöinnin järjestämisessä, liikennöintikustannusten kasvuun ja varikkoverkon ennakoimattomiin lisäinvestointitarpeisiin.

Kaupunginhallitus käsitteli 2.11.2020 valtuutettu Ted Apterin Vantaan ratikan yleissuunnitelman hyväksymisen yhteydessä tekemän toivomusponnen, joka vastaa sisällöltään nyt käsiteltävänä olevaa pontta. Kaupunginhallitus totesi tuolloin, että raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelma vuodelta 2018 on pääperiaatteiltaan pätevä mutta että HKL ylläpitää selvityksen taustalla olevia laskelmia hankkeiden suunnittelun edistyessä.

HKL:n johtokunta puolestaan totesi lausunnossaan mm., että raitiotievarikoiden kehittämissuunnitelmassa nykyiset raitiotievarikot korvataan Ruskeasuolle ja Koskelaan toteutettavilla uusilla raitiotievarikoilla, joilta Helsingin raitiotiet operoidaan lukuun ottamatta Kruunusiltojen ja Raide-Jokerin liikennettä. Varikot palvelisivat hyvin myös tulevia Kalasataman ja Länsi-Helsingin (Vihdintien) raitioteitä ja Tuusulanväylän sekä Viikin-Malmin pikaraitioteitä. Raide-Jokerin varikko nousee Roihupeltoon ja Kruunusiltojen Laajasaloon. Samalla johtokunta ilmoitti päivittävänsä suunnitelman kevään 2021 aikana.

HKL:n johtokunta onkin 14.10.2021 esittänyt kaupunginhallitukselle päivitetyn raitiovaunuvarikoiden kokonaiskehittämissuunnitelman hyväksymistä.

Johtokunnan esityksen mukaan tulevien raitiovaunuvarikoiden rakentamisessa noudatettaisiin kehittämissuunnitelman skenaarion 2 mukaista järjestystä, jossa Koskelan varikko toteutetaan ennen Laajasalon

varikkoa ja Töölön nykyisen varikon elinkaarta jatketaan 2030-luvun loppuun saakka.

Puoltaessaan kokonaiskehittämissuunnitelman hyväksymistä johtokunta päätti lisäksi, että varikoiden suunnitelmista ja kapasiteetista hankitaan kansainvälisen asiantuntijatason vertaisarvio. Arvio pyydetään erityisesti siitä näkökulmasta, että varikoiden kapasiteetti, uusi tekniikka ja uudet vaunut tulevat optimaalisesti ja mahdolliset riskit välttäen hyödynnetyksi ja osaaminen Suomessa vahvistuu.

Tarkoitus on, että kaupunkiympäristön toimialan eri palvelut ja muut tahot käsittelevät asiaa loka- marraskuussa ja että tämän jälkeen kaupunginhallitus voisi tarvittavat lausunnot saatuaan päättää varikkosuunnitelman päivityksestä mahdollisesti vielä vuoden 2021 aikana.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjasta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Apter Ted, toivomusponsi, Kvsto 20.1.2021 asia 11
- 2 Raitiovaunuvarikoiden kokonaiskehittämissuunnitelma. HKL jk. Esitys Kh:lle 14.10.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 20.04.2021 § 205

HEL 2021-000774 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus hyväksyi liikenneliikelaitoksen laatiman raitiotievarikojen kehittämissuunnitelman 27.8.2018. Suunnitelman mukaan raitio liikenteen päävarikoiksi rakennetaan uudet raitiotievarikot Ruskeasuolle ja Koskelaan ja Raide-Jokerin sekä Kruunusiltien liikenteelle rakennetaan omat varikot. Ruskeasuon varikon rakentaminen alkaa vuonna 2021 ja valmistumistavoite on vuoden 2023 lopussa. Koskelan varikon osalta on käynnissä alustava suunnittelu, jossa tarkastellaan varikon mitoitusta ja alueen maankäytön kehittämismahdollisuuksia.

Raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelmassa on varauduttu keskipitkällä aikajänteellä toteutettavien Vihdintien pikaraitiotien, Kalasataman, Viikin-Malmin ja Tuusulanväylän pikaraitioteiden operointiin kantakaupungin varikoihin tukeutuen.

Pidemmällä aikajänteellä toteutuvien pikaraitiotiehankkeiden varikkotarpeisiin ei varikkosuunnitelmassa oteta kantaa. Seuraavan vaiheen pikaraitiotiehankkeita voivat olla esimerkiksi Raide-Jokeri 0, Tiederatika ja Raide-Jokeri 2. Niille voi olla tarkoituksenmukaista toteuttaa omat varikkotilat, mutta varikkosijaintien löytäminen voi olla vaikeaa. Vaihtoehtoisia ratkaisuja voi olla olemassa olevien varikoiden laajentaminen, tilan vapauttaminen kantakaupungin varikoista kalustoa järjestelmällä tai toteuttamalla toiselle linjalle uusi varikko. Vantaan ratikkaa palvelevan Vaaralan varikon suunnittelussa varaudutaan laajennukseen, jolloin varikko voi mahdollisesti palvella esimerkiksi Viikin-Malmin raitiotien tai Raide-Jokeri 2:n liikennöintiä.

HSL valmistelee vuonna 2021 uutta kaupunki- ja pikaraitioliikenteen linjastosuunnitelmaa, jossa sovitetaan edellä mainittujen keskipitkän aikajänteiden pikaraitioteiden linjasto yhteen kantakaupungin raitiolinjaston kanssa. Aiemmat arviot linjastosta ovat perustuneet vuoden 2015 raitioliikenteen linjastosuunnitelmaan sekä keskustaan päättyviin pikaraitiolinjoihin. Linjastosuunnitelmalla voi olla vaikutuksia sekä kaupunki- että pikaraitioliikenteen kalustotarpeeseen.

Kaupunkiympäristön toimialalla on keskeinen rooli raitiotiehankkeiden suunnittelun kaikissa vaiheissa esi- ja yleissuunnittelusta toteutukseen. Hankkeiden onnistunut suunnittelu edellyttää jatkuvaa keskustelua HKL:n ja HSL:n kanssa sekä riittävän ajantasaista tietoa mm. varikkohankkeista, jotta hankkeiden liikennöinnin periaatteet ja toteutusajankohta saadaan määriteltyä realistisesti. On tyypillistä, että hankkeiden suunnittelun edetessä niiden laajuus kasvaa, liikennöinnin periaatteet

tarkentuvat ja linjan arvioitu keskinopeus voi laskea. Nämä tekijät usein kasvattavat hankkeen kalustotarvetta alustaviin arvioihin nähden.

Raitioverkon kehittyessä jatkuvasti on erittäin tärkeää, että osapuolilla säilyy yhteinen ja ajantasainen käsitys liikenteen kalustotarpeesta, sen edellyttämästä varikkotilasta ja muista hankkeiden reunaehdoista. Varikkohankkeiden suunnittelun lähtötietojen on oltava ajantasaisia ja niissä on varauduttava myös epävarmuuksiin ja tulevaisuuden tarpeisiin. Varikkokapasiteetin mitoituksessa epäonnistuminen johtaa vaikeuksiin liikennöinnin järjestämisessä, liikennöintikustannusten kasvuun ja varikkoverkon ennakoimattomiin lisäinvestointitarpeisiin.

Kaupunginhallitus käsitteli 2.11.2020 valtuutettu Ted Apterin Vantaan ratikan yleissuunnitelman hyväksymisen yhteydessä tekemän toivomusponnen, joka vastaa sisällöltään Länsi-Helsingin raitioteiden yleissuunnitelman hyväksymisen yhteydessä tehtyä pontta. Kaupunginhallitus totesi tuolloin, että raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelma on pääperiaatteiltaan pätevä ja että HKL on ylläpitänyt selvityksen taustalla olevia laskelmia hankkeiden suunnittelun edistyessä.

Raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelma on edelleen hyvä lähtökohta käynnissä olevalle varikkojen kehittämiselle. On kuitenkin tärkeää, että tilannekuvaa raitiovaunukaluston tarpeesta pidetään jatkuvasti yllä ja tietoa jaetaan raitiotiehankkeiden ja varikkohankkeiden suunnitteluun. Tulevina vuosina tarve varikkoverkon suunnittelun aikajänteen ulottamiseen pidemmälle seuraavien pikaraitiotiehankkeiden tarpeisiin kasvaa. Koskelan varikon peruskorjauksen suunnittelussa on varmistettava huolto- ja korjaustoimintojen riittävä kapasiteetti myös pitkällä aikajänteellä, vaikka vaunujen säilytystä järjestettäisiin muualle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 25.03.2021 § 51

HEL 2021-000774 T 00 00 03

Lausunto

Johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus hyväksyi 27.8.2018, 520 §, liikenneliikelaitoksen (HKL) laatiman raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelman. Suunnitel-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

man mukaan raitioliikenteen päävarikoiksi rakennetaan uudet raitiotievarikot Ruskeasuolle ja Koskelaan, ja Raide-Jokerin sekä Kruunusiltojen liikenteelle rakennetaan omat varikot. Näiden lisäksi Vantaan ratikalle suunnitellaan varikkoa Vaaralaan. Ruskeasuon varikon rakennustyöt alkavat vuonna 2021 ja valmistumistavoite on vuoden 2023 lopussa. Koskelan varikon osalta on käynnissä alustava suunnittelu, jossa muodostetaan yleiskuvaa varikon mitoituksesta ja alueen maankäytön kehittämismahdollisuuksista.

Tulevaisuuden tarpeet

Kaupunkiraitiotieliikenteen kalustotarpeen ei arvioida kasvavan nykyisestä 122 vaunusta 2030-luvulla. Arvio kuitenkin edellyttää vaunuston käyttöasteen nostoa nykyisestä ja sisältää epävarmuuksia kaupunkiraitioliikenteen vielä tarkemmin suunnittelemtomien hankkeiden toteutumisen ja laajuuden suhteen. Nykyiset kantakaupungin raitiovaunut ovat 24-28 metriä pitkiä.

Raide-Jokerin tarpeisiin on tilattu 29 ja Kruunusiltojen 23 pikaraitiovaunua. Lisäksi Vihdintietä kulkevan Länsi-Helsingin pikaraitiotien toteuttamisesta päätettiin yleissuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Yhteyden vaunutarpeeksi arvioidaan yleissuunnitelmassa 15 pikaraitiovaunua. Suunnitelmissa on myös muita pikaraitiotiehankkeita, joten on mahdollista, että pikaraitiovaunuja tullaan tulevaisuudessa hankkimaan lisää. Pikaraitioteillä käytettävät vaunut ovat 34-45 metriä pitkiä.

Raitiotievarikoiden kehittämissuunnitelmassa nykyiset raitiotievarikot korvataan Ruskeasuolle ja Koskelaan toteutettavilla uusilla raitiotievarikoilla, joilta Helsingin raitiotiet operoidaan lukuun ottamatta Kruunusiltojen ja Raide-Jokerin liikennettä. Varikot palvelisivat hyvin myös tulevia Kalasataman ja Länsi-Helsingin (Vihdintien) raitioteitä ja Tuusulanväylän sekä Viikin-Malmin pikaraitioteitä. Raide-Jokerin varikko nousee Roihupeltoon ja Kruunusiltojen Laajasaloon.

Kehittämissuunnitelman päivitys

HKL laatii raitiotievarikoiden kehittämissuunnitelman päivityksen keväällä 2021. Hankkeiden toteutuksen kannalta on oleellista, että kokonaiskuva päivitetään vastaamaan ajantasaista tilannetta sekä tulevien raitiotiehankkeiden aikataulua ja tietoa niiden kalustotarpeesta. Alla on lyhyet selostukset varikoiden suunnittelutilanteesta sekä varikoiden suunnitelluista kapasiteeteista ja toiminnasta.

Ruskeasuon varikko

Ruskeasuon varikon suunnitelmien mukainen säilytyskapasiteetti on yhteensä 100 vaunua (28-45 metrisiä) sekä tarvittavat tilat vaunujen huollolle ja kunnossapidolle. Ruskeasuon on tarkoitus palvella säilytyskapasiteetillaan myös Länsi-Helsingin raitioteiden tarpeita. Ruskeasuon varikko tulee toimimaan myös väistötilana Koskelan varikon rakentamisen yhteydessä. Välivaiheissa voidaan myös tukeutua olemassa oleviin Vallilan ja Töölön varikoihin. Ruskeasuon varikko rakennetaan vuosina 2021-2023.

Koskelan varikko

Koskelan varikon rakentaminen on ajoitettu aloitettavaksi heti Ruskeasuon valmistuttua ja nykyisen suunnitelman mukaan toiminta uudella Koskelan varikolla on tarkoitus käynnistää vuonna 2027. Koskelan varikolle on tarkoitus keskittää raitiovaunujen korjaamotoiminnot sekä raskaampi kunnossapito. Myös Koskelan varikolle on tämän hetkisissä suunnitelmissa mitoitettu 100 (28-45 metrisiä) vaunun säilytyskapasiteetti. Koskelan varikko palvelee säilytyskapasiteetillaan kantakaupungin itäisten raitiolinjoiden tarpeita sekä tulevia linjastolaajennuksia, kuten esimerkiksi Jokeri 2, Viikin-Malmin sekä Tuusulanväylän pikaraitiotiet ja Tiederatikka sekä Jokeri 0.

Pikaraitiotievarikot

Raide-Jokerin ja Kruunusilltojen pikaraitioiteille on suunniteltu rakennettavaksi kullekin omat varikot säilytystä ja osittaista kunnossapitoa varten. Molemmat varikot palvelevat omia linjojaan itsenäisesti. Kapasiteetit säilytyksen osalta ovat Raide-Jokeri 30 kpl 35 metrisiä vaunuja ja Kruunusillat (Laajasalon varikko) 25 kpl 45 metrisiä vaunuja. Raide-Jokerin varikko valmistuu vuonna 2022 ja siinä on laajennusmahdollisuus vaunujen pidentämistä varten.

Vaaralan varikko, Vantaa

Vantaan raitiovaunuvarikko suunnitellaan palvelemaan ensisijaisesti Vantaan raitiotielinjan tarpeita. Tämän hetken tietojen mukaan kapasiteettitarve tulee olemaan 28 vaunulle. Varikolle tulee myös laajennusmahdollisuus esim. Jokeri 2 –linjan vaunuille.

Olemassa olevat varikot

Helsingin raitioliikenne hoidetaan nykyisin varikoilta Koskelassa, Vallilassa ja Töölössä. Töölön ja Vallilan varikot ovat noin 100-vuotiaita ja Koskelan varikko pääosin yli 50 vuotta vanha. Raitioliikenne ja kaluston päivittäishuolto hoidetaan Töölössä ja Koskelassa, ja Vallilan varikko toimii raitiovaunujen korjaamona.

08.11.2021

Varikoiden suurimmat puutteet ovat linjastolaajennuksiin ja kaluston koon kasvamiseen liittyvät säilytystilojen puutteet, vanhanaikaiset ja epätarkoituksenmukaiset huolto- ja korjaustilat sekä kiinteistöjen heikko kunto.

Koskelan varikko (nykyinen)

Koskelan varikon säilytyskapasiteetti on nykyisellään noin 91 kpl 28 metrisiä vaunuja. Varikolla toimii myös raitioliikenteen kuljettajakoulu.

Vallilan varikko

Vallilan varikko toimii tällä hetkellä raitiovaunujen korjaustoiminnan päävarikkona ja siellä on kapasiteettia noin 18 vaunun korjaukselle.

Töölön varikko

Töölön varikon säilytyskapasiteetti on nykyisin noin 30 kpl 28 metrisiä vaunuja. Varikolle on tehty osittainen peruskorjaus, joka valmistui vuonna 2020. Tällä korjauksella rakennukselle saatiin lisää käyttöikää noin 10-20 vuotta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Jarno Köykkä, hankejohtaja, puhelin: 310 15526
jarno.koykka(a)hel.fi

§ 833

Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite digioppimisen työkykyohjelman laatisesta kouluissa

HEL 2021-005582 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja kuusi muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kouluille laaditaan digioppimisen työkykyohjelma, jonka tarkoituksena on edistää digioppimisesta johtuvien riskien ymmärrystä, oireiden tunnistamista ja itsehoitoa. Ohjelma esitetään toteutettavaksi kouluterveydenhoidon, fysioterapian ja opettajien yhteistyönä.

Digioppiminen on nykyään arkipäivää kouluissa ja sen lieveilmiöinä ilmenevät riskit tulee tunnistaa osana koululaisten arkea. Istumisen ja digilaitteilla tapahtuvan työn määrä on kasvanut etäopetuksen myötä myös kouluikäisillä koronapandemian aikana.

Koululaisten terveyttä edistetään sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tehokkaimmin ennaltaehkäisevästi osana opetussuunnitelmaa oppilaiden arjessa. Liikkumisen ja muun terveyttä ja hyvinvointia edistävän toiminnan tulee

olla suunniteltuna osaksi koulupäivää ja toteutua oppilaiden koulupäivässä ilman erillistä ohjelmaa.

Sosiaali- ja terveystoimen ammattilaiset tukevat opettajia koululaisten terveyden edistämisessä jo nyt monin tavoin. Ammattilaiset tunnistavat hyvin digioppimiseen liittyvät riskit ja pystyvät ohjaamaan oppilaita ja vanhempia tai huoltajia tarvittaessa varhaisessa vaiheessa järjestämään yksilöllistä kuntoutusta. Kouluterveydenhuollossa oppilaille annetaan oman terveyden tukemiseen liittyvää terveysneuvontaa, heitä ohjataan ergonomisiin työskentelyasentoihin ja puututaan varhaisessa vaiheessa ryhti- ja asentovirheisiin. Tarvittaessa tehdään yksilöllinen hyvinvointi- ja terveystuunnitelma. Terveystoimija voi myös ohjata lapsen fysioterapiaan tai toimintaterapiaan.

Lasten ja nuorten terveyden edistäminen on myös tulevaisuuden näkökulmasta tärkeä aihe, ja sen vuoksi kehittämistyötä koululaisten arjen toimivien käytäntöjen eteen on jatkettava. Helsingissä kouluterveydenhuollon sekä fysio- ja toimintaterapian henkilöstö osallistuu kouluilla tehtävään oppilaiden terveyttä edistävään kehittämistyöhön. Oppilaiden terveyttä edistetään ja toimintaa kehitetään kouluissa opettajien, kouluterveydenhuollon, ravitsemusterapian, sosiaaliohjauksen ja fysioterapian sekä toimintaterapian rajapinnoilla tapahtuvan yhteistyön avulla.

Liikkuminen on keskeinen lasten ja nuorten kasvua tukeva ja terveyttä edistävä tekijä, ja hyvä fyysinen toimintakyky saadaan aikaan riittävällä liikkumisella. Helsingissä lasten ja nuorten liikkumista ja hyvinvointia on edistetty muun muassa keväällä 2021 käynnistyneen Harrastamisen Suomen mallin, Let's Move -hankkeen sekä KouluPT-toiminnan keinoin.

Uuden kaupunkistrategian myötä käynnistetään uuden valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman laatiminen, jossa koronapandemian myötä lisääntyneen digioppimisen lieveilmiöiden vaikutukset tulee ottaa huomioon.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan valtuutetun aloiteteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua, vastauksen antaa kaupunginhallitus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174

08.11.2021

suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 24.08.2021 § 278

HEL 2021-005582 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Arja Karhuvaaran valtuustoaloitteesta koskien lapsille ja nuorille laadittavaa digioppimisympäristön työkykykonseptia:

Liikkumisen edistäminen on ollut yksi kaupunkistrategian kärkihankkeista 2017-2021. Istumisen ja digilaitteilla tapahtuvan työn määrä on kasvanut etäopetuksen myötä myös kouluikäisillä koronapandemian aikana. Liikkumisohjelman toimialojen yhteisillä toimenpiteillä esim. koulu-PT -toiminta, Move-hanke ja kaupunkiyhteinen harrastustavoite on pyritty lisäämään arjen liikkumista.

Helsingissä on käynnistynyt keväällä 2021 Harrastamisen Suomen malli, joka on opetus- ja kulttuuriministeriön hanke. Hankkeen päätavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen. Tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä ja näin tukea lasten ja nuorten liikkumista ja edistää hyvinvointia.

Perusopetuksen opetussuunnitelmassa kuvataan kaikilla vuosiluokilla laaja-alaisen osaamisen tavoitteet itsestä huolehtimiseen ja arjen taitoihin. Perusopetuksen aikana oppilaat oppivat ymmärtämään, että omalla toiminnalla on vaikutusta omaan ja yhteiseen hyvinvointiin sekä turvallisuuteen. Oppilaat oppivat terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta edistäviä toimintatapoja, unen, ravinnon, puhtauden, vuorovaikutuksen ja liikkumisen tärkeyden sekä ajankäytön periaatteita.

Digitaalisuus ja ilmiöpohjaisuus ovat työvälineitä laaja-alaisen osaamisen saavuttamiseen. Edellytykset laaja-alaisen osaamisen kehittymiselle vahvistuvat oppilaiden kasvun myötä. Opetuksessa käytetään eri ikäkausiin sekä erilaisiin oppimistilanteisiin soveltuvia työtapoja. Työta-

pojen valinnassa otetaan huomioon eri oppiaineiden ominaispiirteet sekä laaja-alaisen osaamisen kehittäminen. Opettajan tehtävä on ohjata oppilaita myös suunnittelemaan ja arvioimaan työskentelytapojaan ja näin vahvistaa oppimaan oppimisen taitoja. Tarkoituksenmukainen tieto- ja viestintäteknologian käyttö lisää oppilaiden mahdollisuuksia kehittää työskentelyään ja verkostoitumistaitojaan.

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on turvata lapsen ja nuoren terve kasvu ja kehitys. Terveystarkastajat tapaavat oppilaat vuosittain. Terveystarkastuksissa ja vastaanotoilla selvitetään oppilaan kasvuun ja kehitykseen liittyviä asioita ja keskustellaan perheen terveystottumuksista. Kouluterveydenhoitaja tunnistaa digitaalisen oppimisen tuomat lieveilmiöt ja antaa oppilaille terveystarkastusta sekä ohjaa ergonomisiin työskentelyasentoihin ja puuttuu varhaisessa vaiheessa ryhti- ja asento-ongelmiin. Kouluterveydenhoitaja voi myös tarvittaessa ohjata fysioterapeutin tai toimintaterapeutin vastaanotolle, mikäli havaitsee sille tarvetta. Fysio- tai toimintaterapeutti voi myös tulla tarvittaessa käymään koululla tai oppilaan kotona.

Kouluterveydenhuollon tehtävänä on myös koulu- ja oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu- ja oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta. Koulun työolosuhteita, terveellisyyttä ja turvallisuutta seurataan säännöllisesti. Terveystarkastajan lisäksi rehtori, koulun kuraattori tai -psykologi osallistuvat kouluissa tehtävään terveydellisten olojen selvitykseen yhdessä opettajien ja oppilaiden kanssa. Tehdyt havainnot ohjaavat sekä yhteisöllisen että yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön kehittämistä.

Tutkimusten mukaan liikkumisen määrä vähenee kouluvuosien aikana istuen ja maaten vietetyn ajan määrän kasvaessa samaan aikaan. Liikkumisen määrän lisäämiselle on tarvetta, erityisesti yläkouluikäisten osalta. Suurin vaikuttavuus liikkumisen määrään on toimenpiteillä, joilla voidaan vaikuttaa mahdollisimman suureen osaan lapsia ja nuoria. Näitä ovat koulumatkat ja koulussa vietetty aika sekä erilaiset harrastustoiminnot.

Oppilaiden elämäntapoja seurataan Kouluterveyskyselyssä, mm. liikkumisen yleisyyden ja netin käytön suhteen. Tietoja seurataan luokka-asteittain, sukupuolittain ja vertaillaan koko maan tuloksiin. Noin kolmannes oppilaista on ilmaissut kokevansa riippuvuutta digilaitteiden käytössä. Syksyllä 2020 toteutettiin 5.- ja 8.-luokkalaisten Move!-mittaukset, joiden mukaan lasten ja nuorten kestävyyskunto on heikentynyt, mutta muilla fyysisen toimintakyvyn osa-alueilla ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Move!-järjestelmä on monipuolinen pedagoginen työkalu oppilaiden toimintakyvyn kehittämiseksi peruskouluissa. Mittausten avulla oppilaiden kanssa pohditaan, miten omaa fyysistä toimintakykyä voidaan ylläpitää ja kehittää. Mittaustulokset toimivat välineenä keskusteltaessa perheen kanssa lapsen ja nuoren jaksamista, hyvinvointia ja oppimista tukevista tai haittaavista tekijöistä. Move!-mittaustietoa hyödynnetään peruskoulujen liikuntakasvatuksessa, mutta myös kouluterveydenhuollossa 5.- ja 8.-luokkalaisten laajoissa terveystarkastuksissa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kouluikäisten terveyden edistäminen on tehokkainta ennaltaehkäisevästi osana opetussuunnitelmaa. Digioppiminen on oppilaiden arkipäivää. On tärkeää, että opettajat osaavat tunnistaa lieveilmiöinä ilmenevät riskit ja ohjata oppilas tarvittaessa kouluterveydenhuoltoon. Liikkuminen on keskeinen lasten ja nuorten kasvua tukeva ja terveyttä edistävä tekijä, ja hyvä fyysinen toimintakyky saadaan aikaan riittävällä liikkumisella. Uuden kaupunkistrategian myötä aloitetaan seuraavan valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman laatiminen, jossa koronapandemian myötä lisääntyneen digioppimisen lieveilmiöiden vaikutukset olisi hyvä ottaa huomioon.

Lautakunnan näkemyksen mukaan liikkumisen ja muun terveyttä ja hyvinvointia edistävän toiminnan tulee olla suunniteltuna osaksi koulupäivää ja toteutua oppilaiden koulupäivässä ilman erillistä ohjelmaa.

Esittelijä

Kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.08.2021 § 149

HEL 2021-005582 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja kuuden muun valtuutetun valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että kouluille laaditaan digioppimisen työkykyohjelma, jonka tavoitteena on saada opettajat, vanhemmat, kouluterveydenhuolto sekä oppilaat ymmärtämään digioppimiseen ja ruutuaikaan

liittyvät riskit, tunnistamaan oireet, hallitsemaan itsehoito ja ymmärtämään, koska on hakeuduttava terveydenhuollon pariin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että digioppiminen on nykyään arkipäiväistä ja sen lieveilmiöinä ilmenevät riskit tulee tunnistaa osana koululaisten arkea. Riskien syntymiseen on vaikutettava ensisijaisesti ennaltaehkäisevästi. Liikkuminen sekä muu terveyttä ja hyvinvointia edistävä toiminta ovat osa oppilaiden koulupäivää ja niiden tulee sisältyä jokaisen koululaisen arkeen. Helsingin kaupunki on nostanut liikkuamisen edistämisen yhdeksi kaupunkistrategian kärkihankkeeksi. Koululaisten liikkumista edistetään toimialojen yhteisillä toimenpiteillä, joita ovat muun muassa koulu-PT-toiminta, Move-hanke ja kaupunkiyhteinen harrastustavoite.

Lasten tietokoneen ja muiden laitteiden käyttö alkaa aikaisin, joten oireiden ennaltaehkäisyn merkitys korostuu jo alle kouluikäisillä sekä kouluikäisillä lapsilla ja nuorilla. Kodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa tulisi olla ergonomisesti sopivat työpisteet eri kasvu- ja kehitysvaiheissa oleville nuorille. Oppilaiden terveyttä edistetään ja toimintaa kehitetään Helsingissä opettajien, kouluterveydenhuollon, ravitsemusterapian, sosiaaliohjauksen ja fysioterapian sekä toimintaterapian rajapinnoilla tapahtuvan yhteistyön avulla.

Kouluterveydenhuolto

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan kouluterveydenhuollon perustehtävänä on tukea jokaisen koululaisen mahdollisimman hyvää kasvua ja kehitystä, vahvistaa oppimisen ja terveen aikuisuuden edellytyksiä sekä ehkäistä syrjäytymistä. Kouluterveydenhuoltoon kuuluu oppilaan kasvun ja kehityksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.

Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011) määrittelee kouluissa tehtävien terveystarkastusten sisällön ja määrän. Terveystarkastuksessa on selvitettävä tarkastettavan ikävaiheen ja yksilöllisen tarpeen mukaan kasvua, kehitystä ja hyvinvointia haastattelulla, kliinisillä tutkimuksilla ja tarvittaessa muilla menetelmillä. Tarkastuksen sisältöä kohdennetaan ja laajennetaan lapsen, nuoren ja perheen yksilöllisten tarpeiden mukaan sekä terveystieteiden tutkimusten osalta. Lisäksi kunta järjestää oppilaan tarpeen mukaisesti tämän terveydentilan toteutusta varten erikoistutkimuksia, joihin kuuluvat esimerkiksi erikoislääkärin tekemä näön tai kuulon tutkimus ja hänen määräämänsä muut tarvittavat tutkimukset.

Digitaalisen oppimisen tuomat riskit tunnistetaan kouluterveydenhuollossa jo varhain. Oppilaille annetaan oman terveyden tukemiseen liitty-

vää terveysneuvontaa, ohjataan ergonomisiin työskentelyasentoihin ja puututaan varhaisessa vaiheessa ryhti- ja asentovirheisiin. Tarvittaessa tehdään yksilöllinen hyvinvointi- ja terveyssuunnitelma ja terveydenhoitaja voi myös ohjata lapsen fysioterapiaan tai toimintaterapiaan.

Koululaisten fysioterapia ja toimintaterapia

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimi järjestää lasten ja nuorten fysioterapia- ja toimintaterapiapalvelut 0–16-vuotiaille. Lasten ja nuorten fysioterapia- ja toimintaterapiapalveluja tarjotaan perhekeskuksissa ja keskitetyissä toimipisteissä. Helsingissä perhekeskuksissa toimii 12 fysioterapeuttia, jotka ottavat vastaan kouluikäisiä lapsia. Vuoden 2021 alusta sosiaali- ja terveystoimi on tarjonnut myös koululaisten toimintaterapiaa. Koululaisten toimintaterapiasta vastaa viisi toimintaterapeuttia.

Kouluterveydenhoitaja tai muu terveydenhuollon toimija ohjaa lapsen fysioterapeutin tai toimintaterapeutin vastaanotolle, mikäli havaitsee sille tarvetta. Fysioterapeutti tai toimintaterapeutti voi myös tulla tarvittaessa käymään lapsen koululla tai kotona. Lasten ja nuorten fysioterapia on motorisen kehityksen sekä liikkumis- ja toimintakyvyn arviointia ja kuntoutusta. Toimintaterapiasta hyötyvät erityisesti alakoululaiset, joilla on arkea hankaloittavaa motorisen oppimisen vaikeutta, hahmottamisen haasteita tai aistitoiminnoissa poikkeavuutta.

Sekä kouluterveydenhuolto että fysioterapia- ja toimintaterapiapalvelut ovat oppilaille maksuttomia.

Yhteenveto

Valtuustoaloitteessa esitetään kouluille laadittavaa digioppimisen työkykyohjelmaa toteutettavaksi yhteistyössä kouluterveydenhuollon, fysioterapian ja opettajien kesken. Sosiaali- ja terveystoimen toteaa, että koululaisten terveyden edistäminen on kaikkein tehokkainta ennaltaehkäisevästi osana opetussuunnitelmaa oppilaiden arjessa. Digitaaliseen oppimiseen liittyviä terveyden ja hyvinvoinnin ongelmia on huomioitu sosiaali- ja terveystoimen lapsiperheiden palvelujen sisällöissä, käytössä olevissa asiakas- ja hoito-ohjeissa ja yhteistyörakenteissa. Kodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa tulisi olla ergonomisesti sopivat työpisteet eri kasvu- ja kehitysvaiheissa oleville nuorille.

Sosiaali- ja terveystoimen ammattilaiset tukevat opettajia koululaisten terveyden edistämiseksi jo nyt monin tavoin. Ammattilaiset tunnistavat hyvin digioppimiseen liittyvät riskit ja pystyvät ohjaamaan oppilaita ja vanhempia/hoitajia varhaisessa vaiheessa tai tarvittaessa järjestämään yksilöllistä kuntoutusta. Lasten ja nuorten terveyden edistäminen on myös tulevaisuuden näkökulmasta tärkeä aihe ja sen vuoksi sosiaali-

li- ja terveyslautakunta toteaa, että kehittämistyötä koululaisten arjen toimivien käytäntöjen eteen on jatkettava. Kouluterveydenhuollon sekä fysio- ja toimintaterapian henkilöstö osallistuu kouluilla tehtävään oppilaiden terveyttä edistävään kehittämistyöhön nykyisissä palvelurakenteissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaali- ja terveystoimen lapsiperheiden palvelujen sisällöissä, käytössä olevissa asiakas- ja hoito-ohjeissa sekä yhteistyörakenteissa on huomioitu digitaaliseen oppimiseen liittyvät terveydelliset haasteet. Koululaisten liikkumista edistämällä ja kouluterveydenhuollon terveyttä ja hyvinvointia tukevan toiminnan sekä tarvittavien lisäpalveluiden kuten fysioterapian ja toimintaterapian avulla tuetaan oppilaiden kehitystä sekä edistetään terveyttä ja hyvinvointia."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Elina Borchers, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 25347
elina.borchers(a)hel.fi

Marianna Niemi-Korhonen, kouluterveydenhuollon ylihoitaja, puhelin: 310 48355
marianna.niemi-korhonen(a)hel.fi

Tuija Arvo, fysioterapian ylihoitaja, puhelin: 31050223
tuija.arvo(a)hel.fi

§ 834

Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite pantillisten tölkkien ja pullojen keräystelineiden käyttöönnotosta

HEL 2021-005588 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja kuusi muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ottaa käyttöön pantillisten pullojen ja tölkkien keräystelineet, joista pulloja ja tölkit voidaan kerätä turvallisemmin ja kätevämmän mahdollistaen myös tehokkaan kierrätyksen.

Kaupungin yleisille alueille on asennettu aloitteessa tarkoitettuja telineitä OmaStadi 2018-2019 hankkeen "Roskiksiin pullo- tai tölkkilaineita Kööpenhaminan malliin" myötä. Hankkeen ajatuksena oli tehdä pantillisten pullojen ja tölkkien keräämisestä turvallisempaa, kätevämpää ja ihmisarvoisempaa. Sen toteutukseen oli budjetoitu 50 000 €. Vuosien 2020-2021 aikana telineitä asennettiin 100 kpl roska-astioiden yhteyteen. Suurin osa näistä sijoitettiin ydinkeskustan viheralueille. Syksyllä 2021 telineitä tilattiin 200 kpl lisää. Nämä tullaan asentamaan laajemmin koko kaupungin alueille.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

08.11.2021

Hallintosäännön 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala 27.10.2021

HEL 2021-005588 T 00 00 03

Kaupunkiympäristön toimiala on sijoittanut kaupungin yleisille alueille telineitä pantillisille pulloille ja tölkeille. Telineitä asennettiin Oma Stadi 2018-2019: Roskiksiin pullo- /tölkkitelineitä Kööpenhaminan malliin – hankkeen myötä.

Hankkeen ajatus oli tehdä pantillisten pullojen ja tölkkien keräämisestä turvallisempaa, kätevämpää ja ihmisarvoisempaa. Telineet on asennettu roska-astioiden yhteyteen.

Hankkeelle oli budjetoitu rahaa 50 000 €. Vuosien 2020-21 aikana telineitä asennettiin 100 kpl. Suurin osa näistä sijoitettiin ydinkeskustan viheralueille. Syksyllä 2021 telineitä tilattiin 200 kpl lisää. Nämä tullaan asentamaan laajemmin koko kaupungin alueille

Lisätiedot

Ville Immonen, projektijohtaja, puhelin: 31026737
ville.immonen(a)hel.fi

08.11.2021

Asia/40

§ 835

Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite kaupungin omistamien kiinteistöjen huolto- ja korjaussuunnitelmasta

HEL 2021-005576 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja seitsemän muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki laatii omistamiensa kiinteistöjen alueittaisen huolto-, korjaus- ja siivoussuunnitelman ja seuraa aktiivisesti sen toteutumista.

Kaupunki hallinnoi isoa kiinteistömassaa, jonka ylläpidosta ja huollosta sekä korjauksista vastaa kaupunkiympäristön toimiala. Kaupungilla on tehty toimialakohtaisia linjauksia, joiden mukaan esimerkiksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kohteissa käyttäjä kilpailuttaa siivousspalvelun ja vastaa sen toimivuudesta.

Kaupunkiympäristön toimialalla on käytössä sähköinen huoltokirjajärjestelmä, jonka avulla hallitaan yksittäisten kohteiden huoltotoimenpiteitä. Tähän huoltokirjajärjestelmään palvelurakennusten käyttäjät voivat tehdä huoltoon ja ylläpitoon liittyviä palvelupyyntöjä, jotka ohjautuvat edelleen isännöitsijöiden hoidettavaksi. Lisäksi kasvatuksen ja koulu-

08.11.2021

tuksen toimialan tilapalvelut koordinoi toiminnallisia muutostarpeita, kuten kalustukseen tai varustukseen liittyviä muutoksia.

Kaupungin sähköistä huoltokirjajärjestelmää kehitetään parhaillaan palvelemaan paremmin tilojen käyttäjiä. Huoltokirjajärjestelmään on tuotu PTS:ää eli pitkän tähtäimen suunnitelmaa koskeva osio, johon kirjataan tilojen suunnitelmalliset korjaukset. Sen avulla voidaan parantaa korjausten ennakointia ja pitää huolta siitä, että käyttäjillä on turvaliset ja terveelliset tilat käytössään. Järjestelmän jatkokehittämisessä tulee pyrkiä siihen, että kohteen henkilökunnalla on mahdollisuus saada paremmin tilannetietoa huoltopyynnön etenemisestä.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan valtuutetun aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua, vastauksen antaa kaupunginhallitus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.09.2021 § 515

HEL 2021-005576 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta totesi, että kaupunki hallinnoi isoa kiinteistömassaa. Kohteiden ylläpidosta ja huollosta sekä korjauksista vastaa kaupunkiympäristön toimiala. Kaupungilla on tehty toimialakohtaisia

linjauksia, joiden mukaan esimerkiksi kasvatuksen ja koulutuksen kohteissa käyttäjä kilpailuttaa siivouspalvelun ja vastaa sen toimivuudesta.

Kaupunkiympäristön toimialalla on käytössä sähköinen huoltokirjajärjestelmä, jonka avulla hallitaan yksittäisten kohteiden huoltotoimenpiteitä. Tähän huoltokirjajärjestelmään palvelurakennusten käyttäjät voivat tehdä huoltoon ja ylläpitoon liittyviä palvelupyynnöitä, jotka ohjautuvat eteenpäin isännöitsijöiden hoidettavaksi. Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalvelut koordinoi toiminnallisia muutostarpeita, kuten kalustukseen tai varustukseen liittyviä muutoksia.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti, että kaupungin sähköistä huoltokirjajärjestelmää kehitetään eteenpäin, jotta se palvelee paremmin tilojen käyttäjiä. Kaupunki on tuonut huoltokirjajärjestelmänsä PTS-suunnitteluosion (PTS=pitkän tähtäimen suunnitelma), johon kirjataan tilojen suunnitelmalliset korjaukset. Sen avulla voidaan parantaa korjausten ennakointia ja pitää huolta siitä, että käyttäjillä on turvalliset ja terveelliset tilat. Järjestelmän jatkokehittämisessä tulee pyrkiä siihen, että kohteen henkilökunta pystyy saamaan paremmin tilannetietoa huoltopyynnön etenemisestä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tuomas Kujala, rakennuttajainsinööri: 310 27852
tuomas.kujala(a)hel.fi

§ 836

Valtuutettu Laura Finne-Elosen aloite liikennemerkkien turvallisesta korkeudesta

HEL 2021-007384 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Aloite 16.6.2021 Finne-Elonen Laura
- 2 Motion 16.06.2021 Finne-Elonen Laura
- 3 Vammaisneuvoston lausunto 5.10.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Laura Finne-Elonen ja yhdeksän muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki kiinnittäisi enemmän huomiota liikennemerkkien säännelyyn korkeuteen ja korjaisi aiemmin liian matalalle asennetut merkit.

Kaupunginhallitus viittaa asiasta saatuun kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että nykyisten liikennemerkkien korkeusase- ma tarkistetaan samassa yhteydessä kun uuden, vuonna 2020 voimaantulleen tieliikennelain mukaiset merkit asennetaan maastoon. Tämä on kustannustehokkain tapa korjata myös aikaisemmat puutteet liikennemerkkien asennuksissa käytävissä olevien määrärahojen puitteissa. Uusissa kadunrakennushankkeissa ja ylläpitotoimeksiantoissa valvontaa terävöitetään niin, että liikennemerkkiasennukset tehdään lainsäädännön ja suunnitteluohjeiden mukaisesti. Liikenneturvallisuuden kannalta kriittisimmät kohteet korjataan välittömästi, kun niitä havaitaan.

Liikennemerkin sijoittamisesta säädetään tieliikennelainsäädännössä. Liikenteenohjauslaitteiden käytöstä annetun asetuksen mukaan: ”Jos jäljempänä ei toisin säädetä, alimman liikennemerkin alareunan korkeuden tulee olla 1,5-3,2 metriä ajoradan pinnasta, jalkakäytävällä ja pyörätiellä kuitenkin 2,2-3,2 metriä näiden pinnasta mitattuna.” Helsingissä liikennemerkkejä pyritään käyttämään niin vähän kuin on mahdollista. Kaupunki ei myöskään lähtökohtaisesti käytä liikennemerkkejä, joiden käyttöä lainsäädäntö ei suoraan edellytä.

Lisäksi liikennemerkin sijoittelussa tulee huomioida vammaisneuvoston lausunnossaan esiin nostama esteettömien julkisten alueiden suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon ohjeistaminen katu-, viher- ja pihalualueilla (SuRaKu-projekti) sekä sen sisältämät esteettömyyskriteerit ja ohjeet.

Katukuvassa on tästä huolimatta paljon liikennemerkkejä ja näistä osa on asennettu väärään korkeusasemaan, yleensä liian alas. Epätasaisesti asennettuja liikennemerkkejä ilmestyy katukuvaan kaikissa työvaiheissa: uutta rakennettaessa, työnaikaisia liikennejärjestelyitä palautettaessa ja ylläpitovaiheessa liikenteen ohjausjärjestelyitä päivitettyä.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja vammaisneuvoston lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Aloite 16.6.2021 Finne-Elonen Laura
- 2 Motion 16.06.2021 Finne-Elonen Laura
- 3 Vammaisneuvoston lausunto 5.10.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta 28.09.2021 § 516

HEL 2021-007384 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Liikennemerkkin sijoituksesta kadun pituus-, korkeus- ja poikkisuunnassa säädetään tieliikennelainsäädännössä. Liikenteenohjauslaitteiden käytöstä annetun asetuksen mukaan: ”Jos jäljempänä ei toisin säädetä, alimman liikennemerkkin alareunan korkeuden tulee olla 1,5-3,2 metriä ajoradan pinnasta, jalkakäytävällä ja pyörätiellä kuitenkin 2,2-3,2 metriä näiden pinnasta mitattuna.” Tähän yleissääntöön on joitakin poikkeuksia, joista on erikseen säädetty asetuksessa kyseisen liikennemerkkin kohdalla.

Liikennemerkkejä pyritään käyttämään niin vähän kuin on mahdollista. Asetuksen mukaan mm. kieltä ja rajoitusta osoittavaa merkkiä ei saa käyttää, jos tieliikennelain säännökset muutenkin edellyttävät vastavaan kiellon tai rajoituksen noudattamista. Helsinki ei myöskään lähtökohtaisesti käytä liikennemerkkejä, joiden käyttöä lainsäädäntö ei suoraan edellytä.

Edellisistä huolimatta katukuvassa on paljon liikennemerkkejä ja näistä osa on asennettu väärään korkeusasemaan, yleensä liian alas. Epätasaisesti asennettuja liikennemerkkejä ilmestyy katukuvaan kaikissa työvaiheissa: uutta rakennettaessa, työnaikaisia liikennejärjestelyitä palautettaessa ja ylläpitovaiheessa liikenteen ohjausjärjestelyitä päivittäessä.

Uusi tieliikennelaki tuli voimaan 1.6.2020. Liikennemerkkien kuvia yksinkertaistettiin ja niihin tehtiin teknisiä muutoksia merkkien ymmärrettävyyden ja luettavuuden parantamiseksi. Uusien merkkien asentamiseen on lainsäädännössä siirtymäsäännökset. Joitain merkkimuutoksia tuli toteuttaa heti, mutta valtaosalle merkeistä annettiin kymmenen vuoden siirtymäsäännös tasapainottamaan uuden lain kustannusvaikutusta tienpitäjille. Nykyisten liikennemerkkien korkeusasema tarkistetaan samassa yhteydessä, kun uuden lain mukaiset merkit asennetaan maastoon. Tämä on kustannustehokkain tapa korjata myös aikaisemmat puutteet liikennemerkkien asennuksissa käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Uusissa kadunrakennushankkeissa ja ylläpitotoimeksiannoissa valvontaa terävöitetään niin, että liikennemerkkisennukset tehdään lainsäädännön ja suunnitteluohjeiden mukaisesti. Liikenneturvallisuuden kannalta kriittisimmät kohteet korjataan välittömästi, kun niitä havaitaan.

08.11.2021

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jouni Korhonen, johtava liikenneasiantuntija: 310 37080
jouni.korhonen(a)hel.fi

§ 837

Valtuutettu Juhani Strandénin aloite vaikeavammaisten yli 65-vuotiaiden maksusitoumuksen korvaamisesta täysimääräisesti

HEL 2021-007729 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginhallitus päättää palauttaa asian valmisteltavaksi siten, että yhdenvertaisuuslain asettamat vaatimukset huomioiden yli 65-vuotiaille vaikeavammaisille korvataan päivätoiminnan palveluseteli 125€ asti.

Kannattaja: Elisa Gebhard

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus:

Jaa-äännet: 10

Anniina Iskanius, Johanna Nuorteva, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 5

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Jussi Halla-aho, Minja Koskela, Nasima Razmyar

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 10 - 5.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Juhani Strandénin aloite

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- 2 Vaikeavammaisten päivätoiminta
3 Ikääntyneiden päivätoiminta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Juhani Strandén ja seitsemän muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan vaikeavammaisten yli 65-vuotiaiden kuntouttavan päivätoiminnan maksusitoumuksen korvaamista täysimääräisesti.

Vaikeavammaisten päivätoiminnan myöntämisen ja maksujen määräytymisen perusteet ovat erilaiset kuin ikääntyneiden päivätoiminnassa. Tästä syystä ei ole mahdollista menetellä aloitteessa ehdotetulla tavalla. Asiakkaan subjektiivinen oikeus vaikeavammaisten päivätoimintaan päättyy hänen saavuttaessaan vanhuuseläkeiän. Samalla muuttuvat myös päivätoiminnan maksuperusteet. Ne määräytyvät ikäihmisten päivätoiminnan maksuperusteiden mukaan (liitteet 2 ja 3). Kaupunginvaltuusto on 22.5.2019 § 177 käsitellyt samaa asiaa koskevan aloitteen (päätös oheismateriaalina).

Päivätoimintaa järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään työkyvyttöä henkilöä, jolla vamman tai sairauden aiheuttaman erittäin vaikean toimintarajoitteen vuoksi ei ole edellytyksiä osallistua sosiaalihuoltolain 27 e §:ssä tarkoitettuun työtoimintaan ja jonka toimeentulo perustuu pääosin sairauden tai työkyvyttömyyden perusteella myönnettäviin etuuksiin (laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista, ns. vammaispalvelulaki, 380/1987, 8 b § 2 mom.). Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta on subjektiivinen oikeus, joka on suunnattu työikäisille henkilöille. Tämä tulkitaan siten, että oikeus vammaispalvelulain mukaiseen päivätoimintaan päättyy sen vuoden lopussa, kun henkilö täyttää 65 vuotta.

Kunnalla on velvollisuus järjestää ikääntyneen väestön sosiaalipalvelut sisällöltään, laadultaan ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnan ikääntyneen väestön hyvinvointi, sosiaalinen turvallisuus ja toimintakyky edellyttävät (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä ikäikäiden sosiaali- ja terveystalvveluista, ns. vanhuspalvelulaki, 980/2012, 7 § 1 mom.). Ikääntyneellä väestöllä tarkoitetaan vanhuuseläkkeeseen oikeuttavassa iässä olevia eli yli 65-vuotiaita.

08.11.2021

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveystoimialan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Juhani Strandénin aloite
- 2 Vaikeavammaisten päivätoiminta
- 3 Ikääntyneiden päivätoiminta

Oheismateriaali

- 1 Kaupunginvaltuuston päätös 22.5.2019 § 177

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.11.2021 § 794

HEL 2021-007729 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.11.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

25.10.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 27.9.2021

HEL 2021-007729 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveysalan toimialajohtaja antaa varavaltuutettu Juhani Strandénin ja 7 muun valtuutetun vaikeavammaisten yli 65-vuotiaiden maksusitoumuksen korvaamista koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Aloitteessa todetaan seuraavaa: Vaikeavammaisten kuntouttavan päivätoiminnan maksusitoumus on 125 euroa, joka korvataan alle 65-vuotiaalle täysimääräisesti, mutta kun hän täyttää 65 vuotta. Setelistä leikataan 75 euroa, vaikka vaikeavammaisia tulisi kaupungin toimesta aktivoida, jotta henkilö saisi parhaan mahdollisen kuntoutusavun, eikä silloin myöskään rasittaisi yhteiskuntaa ennenaikaisesti kunnan rapistuksessa. Me allekirjoittaneet valtuutetut vaadimme vääryyden korvaamista ja myös yli 65-vuotiaille vaikeasti vammaisille maksusitoumuksen 125 euron täysimääräistä korvaamista.

Vammaispalvelulain 8 b §:n 2 momentin mukaan päivätoimintaa järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään työkyvyttöä henkilöä, jolla vamman tai sairauden aiheuttaman erittäin vaikean toimintarajoitteen vuoksi ei ole edellytyksiä osallistua sosiaalihuoltolain 27 e §:ssä tarkoitettuun työtoimintaan ja jonka toimeentulo perustuu pääosin sairauden tai työkyvyttömyyden perusteella myönnettäviin etuuksiin. Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta on subjektiivinen oikeus, joka on suunnattu työikäisille henkilöille ja tämä tulkitaan siten, että oikeus vammaispalvelulain mukaiseen päivätoimintaan päättyy sen vuoden lopussa, kun henkilö täyttää 65-vuotta. Vaikeavammaisten päivätoiminta on asiakkaalle maksutonta. (Liite 3)

Koska asiakkaan subjektiivinen oikeus vammaispalvelulain mukaiseen vaikeavammaisten päivätoimintaan päättyy hänen saavuttaessaan vanhuseläkeiän, muuttuvat myös päivätoiminnan maksuperusteet, ja päivätoiminnasta perittävät maksut määräytyvät tämän jälkeen samoin perustein kun muillakin ikäihmisillä.

Vanhuspalvelulain 7 §:n 1 momentti velvoittaa kuntaa järjestämään ikääntyneen väestön sosiaalipalvelut sisällöltään, laadultaan ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnan ikääntyneen väestön hyvinvointi, sosiaalinen turvallisuus ja toimintakyky edellyttävät. Suomen lainsäädännössä

ikäntyneellä väestöllä tarkoitetaan vanhuuseläkkeeseen oikeuttavassa iässä olevaa väestöä eli yli 65-vuotiaita.

Päivätoimintojen osalta 65 vuotta täyttäneet siirtyvät sairaala- kuntoutus ja hoivapalvelujen päivätoimintaan, kun he täyttävät iäkkäiden henkilöiden päivätoiminnan kriteerit ja heillä on siihen tarve. Näissä tilanteissa asiakkaalle tulee maksettavaksi toiminnasta omavastuuosuus ja asiakkaalle myönnetyn maksusitoumuksen määrä saattaa muuttua. (Liite 4)

Asian aiempi käsittely

Perusteita vammaispalvelulain mukaisen vaikeavammaisten päivätoiminnan myöntämisestä ja siihen liittyvien maksujen määräytymisestä, sekä ikääntyneiden päivätoiminnasta on kaupunginvaltuusto käsitellyt kokouksessaan 10/22.5.2019 sekä antanut asiasta päätöksen (Liite 2).

Lisätiedot

Tuomo Ratinen, vs. vammaisten työ- ja päivätoiminnan päällikkö, puhelin: 310 43155
tuomo.ratinen(a)hel.fi

Riina Lilja, vs. arviointitoiminnan johtaja, puhelin: 310 69984
riina.lilja(a)hel.fi

Merja Jäntti, toiminnasuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

§ 838

Kaupunginvaltuuston 3.11.2021 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 3.11.2021 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

326 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

327 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

328 §, Kaupunginvaltuuston kokousajat vuonna 2022

Ei toimenpidettä.

329 §, Nuorten aloitteet ajalta tammikuu–kesäkuu 2021

Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

330 §, Kallion lukion perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle ja kasvatus- ja koulutuslautakunnalle.

331 §, Stadin ammatti- ja aikuisopiston Roihupellon kampuksen hankesuunnitelma

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle ja kasvatus- ja koulutuslautakunnalle.

332 §, Tilojen vuokraaminen Metsolan ala-asteen käyttöön

Tiedoksi kasvatus- ja koulutuslautakunnalle ja kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle.

333 §, Laajasalon Jollaksen kartanon asemakaavan muuttaminen (nro 12686)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle ja Puolustusvoimille.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, kaupunginmuseolle ja asemakaavoitukselle.

334 §, Kunnan asukkaan aloitteet 1.1.-30.6.2021

Ei toimenpidettä.

335 §, Valtuutettu Mia Haglundin aloite lyhennetyn työajan kokeilusta

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

336 §, Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite lähisuhdeväkivallan sovittelusta luopumisesta Helsingissä

Ei toimenpidettä.

337 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Aloitteet 12 - 15 kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 839

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 44

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 1.11.2021
- elinkeinojaosto
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta 2.11.2021

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta 2.11.2021

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri- ja kirjastojaosto 4.11.2021

- liikuntajaosto 2.11.2021

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Käsittely

Vastaehdotus:

Jussi Halla-aho: kaupunginhallitus päättää ottaa Kansliapäällikön 28.10.2021 § 220 päätöksen koskien Linjausta kaupungin järjestämien tilaisuuksien tarjoiluista.

Puheenjohtaja ei ottanut Jussi Halla-ahon vastaehdotusta käsiteltäväksi, sillä ottoharkinta kansliapäällikön 28.10.2021 päätöksen osalta on tehty kaupunginhallituksen 1.11.2021 kokouksessa. Kaupunginhallitus päätti 1.11.2021 795 § olla ottamatta kansliapäällikön päätöstä kaupunginhallituksen käsiteltäväksi

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027

08.11.2021

Asia/44

henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

08.11.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 828, 829, 830, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838 ja 839 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 824 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

08.11.2021

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);

08.11.2021

2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakuajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

08.11.2021

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 825 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

08.11.2021

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

08.11.2021

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 825 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

08.11.2021

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);

08.11.2021

2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10

08.11.2021

Käyntiosoite: 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Puhelinnumero: Pohjoisesplanadi 11-13
09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

5

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 826, 827 ja 831 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusaajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

08.11.2021

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

08.11.2021

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Sanna Selkiahö
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Minja Koskela

Marcus Rantala

Sari Sarkomaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 17.11.2021.